

04.04.2022

Kokousaika 04.04.2022 16:00 - 17:35

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Iskanius, Anniina	
Nuorteva, Johanna	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vanhanen, Reetta	poistui 17:32
Vierunen, Maarit	
Hiltunen, Titta	varajäsen
Jalovaara, Ville	varajäsen
Pajula, Matias	varajäsen
Rantanen, Mari	varajäsen

Muut

Diarra, Fatim	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Rydman, Wille	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aalto, Laura	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu (etänä)	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Lehmuskoski, Ville (etänä)	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Gros, Nina (etänä)	henkilöstöjohtaja

04.04.2022

	Kivelä, Liisa Kühn, Markus (etänä) Menna, Lauri (etänä)	viestintäjohtaja strategiajohtaja johtava asiantuntija poistui 16:51, poissa 246-258 §
	Peltonen, Antti (osittain etänä) Rinkineva, Marja-Leena Rope, Jenni (etänä) Saxholm, Tuula Hopeakunnas, Maisa Nirkko, Saara Pikkarainen, Joonas	va. hallintojohtaja elinkeinojohtaja kaupunginlakimies rahoitusjohtaja viestintäasiantuntija hallintoasiantuntija yksikön päällikkö asiantuntija saapui 17:02, poistui 17:17, läsnä osa 251 §
Puheenjohtaja	Juhana Vartiainen	pormestari 236-258 §
Esittelijät	Juhana Vartiainen Antti Peltonen Sami Sarvilinna	pormestari 236 §, 245 § va. hallintojohtaja 237 § kansliapäällikkö 238-244 §, 246-258 §
Pöytäkirjanpitäjä	Saara Nirkko	hallintoasiantuntija 236-258 §

04.04.2022

---

§	Asia	
236	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
237	Asia/2	V 13.4.2022, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
238	Asia/3	V 27.4.2022, HUS-yhtymän perussopimuksen hyväksyminen
238	Asia/3	V 27.4.2022, Godkännande av grundavtalet för HUS-sammanslutningen
239	Asia/4	V 13.4.2022, Vuosaaren Furuborginkatu 6 ja 8 asemakaavan muuttaminen (nro 12671)
240	Asia/5	V 13.4.2022, Vuokrausperiaatteiden vahvistaminen Pakilassa sijaitsevalle tontille liikuntahallin rakentamista varten (Kiinteistö Oy Namika Arena)
241	Asia/6	V 13.4.2022, Lausunto Vantaan kaupunginhallitukselle kuntarajan siirtoa koskevasta kunnan jäsenen esityksestä
242	Asia/7	V 27.4.2022, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite yökaupunginosan tai -korttelien perustamisesta
243	Asia/8	Alueen varaaminen Rakennusliike Lapti Oy:lle asuntohankkeen suunnittelua ja toteutusta varten (Toukola, tontit 23905/8 ja 10)
244	Asia/9	V 13.4.2022, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalotonteille (Toukola, tontit 23905/8 ja 10)
245	Asia/10	Kaupunginvaltuuston 13.10.2021 (§ 293) Helsingin kaupunkistrategiasta vuosille 2021–2025 tekemän päätöksen täytäntöönpano
246	Asia/12	Päätös perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi
247	Asia/13	Tulkkauspalveluiden hankintapäätöstä koskevat hankintaoikaisuvaatimukset
248	Asia/14	Tulkkauspalveluiden hankinnan keskeyttämisspätökseen kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus
249	Asia/15	Startup Maria Oy:n omistusjärjestely
250	Asia/16	Helsingin kaupungin tietotilinpäätös 2021
251	Asia/17	Henkilöstöraportti 2021
252	Asia/18	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle opetus- ja kulttuuritoimen

04.04.2022

---

rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

253	Asia/19	Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta
254	Asia/20	Kaupungin suostumus UMO-säätiön sääntöjen muuttamiselle
255	Asia/21	Oikaisuvaatimus nuorisoneuvoston asettamista koskevaan kaupunginhallituksen päätökseen
256	Asia/22	Kaupunginvaltuuston 30.3.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano
257	Asia/23	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
258	Asia/11	Kaupungin toimielinten sähköiset kokoukset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 236

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Johanna Nuortevan ja Daniel Sazonovin sekä varatarkastajiksi Ville Jalovaaran ja Titta Hiltusen.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajiksi Minja Koskelan ja Elisa Gebhardin sijasta Johanna Nuortevan ja Daniel Sazonovin sekä varatarkastajiksi Johanna Nuortevan ja Daniel Sazonovin sijasta Ville Jalovaaran ja Titta Hiltusen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

04.04.2022

Asia/2

§ 237

V 13.4.2022, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2022-003901 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää lina Mattilalle eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamus-
toimesta ja
- valitsee Markus Hekkanen käräjäoikeuden lautamieheksi kaupun-
ginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta
heti.

Esittelijä

va. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 24.3.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

04.04.2022

Asia/2

Kaupunginvaltuusto valitsi 8.9.2021 § 267 lina Mattilan (KD) kärjäoikeuden lautamieheksi. Hän on 24.3.2022 pyytänyt eroa kärjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta, koska nykyistä työtehtävää on hankala sovittaa yhteen luottamustoimen kanssa.

Kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee kärjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Kärjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvien osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kärjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää kärjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 24.3.2022

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin kärjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

04.04.2022

Asia/3

§ 238

V 27.4.2022, HUS-yhtymän perussopimuksen hyväksyminen

HEL 2022-004185 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mari Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jenni Rope, kaupunginlakimies, puhelin: 310 36195
jenni.rope(a)hel.fi
Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi
Ellinoora Sappinen, lakimies, puhelin: 310 26537
ellinoora.sappinen(a)hel.fi
Jan Ihatsu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28741
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän ehdotus HUS-yhtymän perussopimukseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä HUS-yhtymän perussopimuksen liitteenä olevan luonnoksen mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan erillisratkaisu ja HUS-yhtymä

Sosiaali- ja terveysministeriö käynnisti vuonna 2019 hallitusohjelmaan sisältyvän Uudenmaan erillisratkaisun selvityksen. Selvityksen tarkoituksena oli kartoittaa vaihtoehtoja sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä

pelastustoimen järjestämiseksi Uudellamaalla. Selvityksen lähtökohtina olivat alueen kuntien vahva yhteinen tahdonilmaus siitä, että Uudesta- maasta ei tulisi yhtä hyvinvointialueita muiden maakuntien tapaan. Li- säksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (jatkossa HUS) tulisi säilyttää erikoissairaanhoidon palvelujen tarjoajana jatkossakin koko Uudenmaan alueella.

Erillisselvitykseen sisältyi nimenomaisesti erikoissairaanhoidon käsitte- levä alatyöryhmä, jossa olivat mukana HUSin, Uudenmaan kuntien se- kä sosiaali- ja terveysministeriön asiantuntijat. Tämän työryhmän suosi- tukset sisällytettiin laajempaan selvitykseen, joka valmistui joulukuussa 2019 ja sen ehdotukset sisällytettiin hallituksen esitykseen hyvinvointia- lueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoi- men järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 241/2020), pääasiassa lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelas- tustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021, jatkossa Uusimaa- laki). Selvitys on oheismateriaalina 1.

Hallituksen esitys (HE 241/2020) hyväksyttiin eduskunnassa keväällä 2021. Uudistuksessa vastuu sosiaali- ja terveystalouden sekä pelas- tustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Kullekin hyvinvointialueelle siirtyy myös kunnissa siirtyvissä tehtävissä työsken- televä henkilöstö. Tästä poiketen Helsinki järjestää sosiaali- ja terveystal- outuspalvelut sekä pelastustoimen palvelut jatkossakin itse kaupunkina, eikä Helsingin henkilöstö siirry hyvinvointialueiden palvelukseen.

Lisäksi Uudenmaan erillisselvityksen myötä nykyisen HUS-kuntayhtymän tilalle perustetaan uusi, hyvinvointialueesta annetun lain 58 §:n (611/2021, jatkossa hyvinvointialuelaki) mukainen hyvinvointiyhtymä, HUS-yhtymä. Uusimaa-lain 13 §:n mukaan HUS-yhtymä perustetaan Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin välisellä sopi- muksella (perussopimus). HUS-yhtymälle siirtyy suoraan lain nojalla HUS-kuntayhtymän omaisuus ja henkilöstö. Tästä huolimatta HUS- yhtymässä on kuitenkin kyse täysin uudesta oikeushenkilöstä, joka pe- rustetaan yhtymän jäsenten toimesta yhtymän perussopimuksen hy- väksymisellä, ja joka toimii eri sääntelykehikossa kuin nykyinen HUS- kuntayhtymä.

HUS-yhtymällä on laissa säädetty järjestämisvastuu tietyistä terveystal- outuspalveluista ja velvollisuus ylläpitää yliopistollista sairaalaa. Lisäksi HUS-yhtymällä on järjestämisvastuu niistä palveluista, jotka on sovittu sen vastuulle järjestämissopimuksessa.

Väliaikainen HUS-valmisteluryhmä

Väliaikaisesta HUS-valmisteluryhmästä säädetään sosiaali- ja terveystal- outusta ja pelastustaloutta koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja

sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain (616/2021, jatkossa voimaantulolaki) 9 §:ssä.

Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän tehtävistä säädetään voimaantulolain 11 §:ssä. Sen mukaan väliaikainen HUS-valmisteluryhmä valmisteleehdotuksen HUS-yhtymän perussopimukseksi. Lisäksi sen on valmisteltava ne asiat, jotka ovat HUS-yhtymän perustamiseksi ja toiminnan käynnistämiseksi välttämättömiä käsitellä yhtymän ylimmän toimielimen kokouksessa, Uudenmaan aluevaltuustojen kokouksessa tai Helsingin kaupunginvaltuustossa.

Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän tehtävistä HUS-yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävän toimielimen ensimmäisen kokouksen valmistelussa säädetään puolestaan voimaantulolain 46 §:ssä. Väliaikaisen valmisteluryhmän työ päättyy, kun HUS-yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävä toimielin on valinnut yhtymän yhtymähallituksen. Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän tekemä ehdotus on pohjaesityksenä yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävän toimielimen käsittelyssä.

HUSin hallituksen päätöksen 27.9.2021 § 143 mukaisesti väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän toiminnasta aiheutuvat kustannukset rahoitetaan sitä varten myönnetystä valtionavustuksesta (VNA hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022, A 664/2021). Asetuksen 5 §:n 1 momentin mukaisesti HUS-kuntayhtymälle avustusta myönnetään enintään 75 000 euroa vuonna 2021 ja enintään 75 000 euroa vuonna 2022.

Väliaikainen HUS-valmisteluryhmä asetettiin HUS-kuntayhtymän hallituksen päätöksellä 27.9.2021 § 143. Uudenmaan hyvinvointialueiden väliaikaiset valmistelutoimielimet (VATE), Helsingin kaupunki ja HUS-kuntayhtymä kukin nimesivät valmisteluryhmään yhden jäsenen ja varajäsenen. Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän puheenjohtajana ja esittelijänä on toiminut Helsingin kaupungin nimeämä jäsen.

Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän järjestäytyi 7.10.2021. Järjestäytymiskokouksessa hyväksyttiin valmisteluryhmän kokous- ja päätöksentekomenettely ja työtavat sekä valittiin asiantuntijasihteeristö. Asiantuntijasihteeristö on vastannut kokousasioiden valmistelusta väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän päätösten mukaisesti. Väliaikainen HUS-valmisteluryhmä on kokoontunut 28.3.2022 mennessä 16 kertaa. Osana valmistelua väliaikainen HUS-valmisteluryhmä on tavannut Helsingin yliopiston ja HUS-kuntayhtymän henkilöstöjärjestöjen edustajia.

HUS-yhtymän valmistelun tueksi perustettiin Uudenmaan tasoinen poliittinen seurantaryhmä, johon Uudenmaan hyvinvointialueiden väliaikaiset valmistelutoimielimet ja Helsingin kaupunki ovat nimenneet edustajansa. Poliittinen seurantaryhmä kokoontui 17.12.2021,

18.1.2022, 17.2.2022 ja 22.3.2022. Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän puheenjohtaja raportoi poliittisen seurantaryhmän kokouksissa perussopimusvalmistelun etenemisestä.

Voimaanpanolain 16 §:n mukaisesti ensimmäiset aluevaalit toimitettiin sunnuntaina 23.1.2022. Vaaleissa valittujen aluevaltuustojen toimikausi alkoi 1.3.2022. Aluevaltuustojen järjestäytyttyä poliittisen seurantaryhmän korvasi Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin nimeämistä luottamushenkilötaustaisista edustajista koostuva kokoonpano, joka kävi perussopimuksen hyväksymistä varten tarvittavat poliittiset keskustelut. Neuvottelujen tavoitteena oli alueiden yhteisen näkemyksen muodostaminen, jotta perussopimuksen käsittely toimitelmissä onnistuu voimaanpanolain mukaiseen määräaikaan mennessä. Poliittiset neuvottelut pidettiin 9.3.2022 ja 22.3.2022.

Väliaikainen HUS-valmisteluryhmä päätti 28.3.2022 antaa ehdotuksensa HUS-yhtymän perussopimukseksi ja sen perusteluiksi. Ehdotettu perussopimus vastaa 22.3.2022 päättyneiden poliittisten neuvottelujen lopputulosta.

Yleistä HUS-yhtymään sovellettavasta lainsäädännöstä

Uusimaa-lakia sovelletaan Helsingin kaupungin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden lisäksi HUS-yhtymään sen järjestäessä sosiaali- ja terveydenhuoltoa. HUS-yhtymään sovelletaan lisäksi, mitä hyvinvointialuelain 8 luvussa säädetään hyvinvointiyhtymästä, ellei Uusimaa-laissa toisin säädetä. Lisäksi HUS-yhtymään sovelletaan mitä hyvinvointialuelain 15 §:ssä säädetään hyvinvointialueen lainaottovaltuudesta sekä mitä mainitun lain 16 §:ssä säädetään investointien ohjauksesta. HUS-yhtymään sovelletaan myös mainitun lain 17–20 §:n säännöksiä valtion takauksesta, 21 §:ää valtakunnallisesta toimitila- ja kiinteistöhallinnon osaamiskeskuksesta ja 33 §:ää kansalliskielilautakunnasta.

HUS-yhtymän järjestäessä Uusimaa-lain nojalla terveydenhuoltoa siihen sovelletaan lisäksi, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021, jatkossa sote-järjestämislaki) 4, 5, 8–20, 22–26, 29, 30, 32 ja 34–39 §:ssä, 6 ja 7 luvussa sekä 56, 57, 59 ja 61 §:ssä säädetään hyvinvointialueesta. Mainitut säännökset koskevat pääasiassa järjestämisvastuun sisältöä sosiaali- ja terveydenhuollossa, kuten velvollisuutta tarjota saavutettavia palveluja ja yhteensovittavia palveluja sekä muun muassa palvelujen hankinnan periaatteita, sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten tavoitteiden huomioimista sekä yliopistollisen sairaalan ylläpitoon liittyviä tehtäviä.

Uusimaa-lain perustelujen mukaan edellä mainittu tarkoittaa sitä, että lähes kaikkia sote-järjestämislain säännöksiä sovelletaan HUS-yhtymään. Lisäksi perusteluissa todetaan, että HUS-yhtymä mainitaan

sote-järjestämislaissa nimenomaisesti joissain kohdissa, joissa on tarve mainita HUS-yhtymä sen tehtävän (esim. 34 § yliopistollinen sairaala) perusteella. HUS-yhtymään sovelletaan lisäksi, mitä muualla laissa säädetään terveydenhuollon järjestämisestä.

Yleistä HUS-yhtymän perussopimuksesta

HUS-yhtymä perustetaan nykyisten kuntayhtymien tapaan Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin välisellä perussopimuksella. HUS-yhtymää ei näin ollen perusteta suoraan lain perusteella, vaan se saa oikeushenkilön aseman vasta perussopimuksen hyväksymisellä.

Hyvinvointialuelain 59 §:ssä säädetään hyvinvointiyhtymän perussopimuksen vähimmäisisällöstä. Perussopimus on Helsingin kaupungin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden välinen sopimus, joten HUS-yhtymä, joka sopimuksella perustetaan, ei ole sopimusosapuoli. Perussopimus ja siinä ilmaistu Helsingin kaupungin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden tahto on HUS-yhtymän toiminnan lähtökohta.

Hyvinvointialuelain 59 §:n mukaisesti perussopimuksessa on sovittava ainakin:

- 1) hyvinvointiyhtymän nimestä, kotipaikasta ja sen jäsenenä olevista hyvinvointialueista;
- 2) hyvinvointiyhtymän tehtävistä;
- 3) yhtymäkokousedustajien tai yhtymävaltuuston jäsenten lukumäärästä ja äänivallan perusteista;
- 4) hyvinvointiyhtymän muista toimielimistä sekä niiden tehtävistä, päätösvallasta ja koollekutsumisesta;
- 5) siitä, mikä hyvinvointiyhtymän toimielin valvoo hyvinvointiyhtymän etua, edustaa hyvinvointiyhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset;
- 6) jäsenenä olevien hyvinvointialueiden osuudesta hyvinvointiyhtymän peruspääomaan sekä jäsenenä olevien hyvinvointialueiden osuudesta hyvinvointiyhtymän varoihin ja vastuusta sen veloista sekä muista hyvinvointiyhtymän taloutta koskevista asioista;
- 7) hyvinvointiyhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksesta;
- 8) hyvinvointiyhtymästä eroavan hyvinvointialueen ja toimintaa jatkavien hyvinvointialueiden asemasta;
- 9) hyvinvointiyhtymän purkamisesta ja loppuselvityksen suorittamisesta;

10) talouden ja toiminnan seurantajärjestelmästä ja raportoinnista jäsenenä oleville hyvinvointialueille.

Perussopimuksessa voidaan myös sopia, että sopimuksessa sovituissa asioissa päätöksen tekemiseen vaaditaan määränemmistö.

Ehdotetun perussopimuksen yksityiskohtaiset perustelut

1 Luku – Yleiset määräykset

1 § Hyvinvointiyhtymän nimi ja kotipaikka

HUS-yhtymän nimi perustuisi Uusimaa-lain 4 lukuun, jossa säädetään HUS-yhtymän perustamisesta. Yhtymän kotipaikka määräytyisi sen mukaan, missä kunnassa sen hallintoa hoidetaan. HUS-yhtymän hallintoa hoidettaisiin Helsingissä.

2 § HUS-yhtymän jäsenet

Uusimaa-lain 4 §:n mukaan erikoissairaanhoidon palvelujen järjestämiseksi Uudenmaan hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla on velvollisuus kuulua HUS-yhtymään. Uudenmaan hyvinvointialueet ovat Länsi-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Vantaan ja Keravan sekä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueet.

HUS-yhtymä ja sen jäsenet tekisivät keskenään kiinteää yhteistyötä niille laissa säädettyjen ja tässä perussopimuksessa sekä muissa sopimuksissa määrättyjen vastuiden ja tehtävien hoitamiseksi. Kiinteällä yhteistyöllä tarkoitettaisiin paitsi lakisääteistä yhteistyötä esimerkiksi järjestämissopimuksen, perussopimuksen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä valmiuden ja varautumisen suhteen, myös kiinteää viranhaltijatason yhteistyötä esimerkiksi toiminnan ja talouden kehittämiseksi.

2 Luku – Tehtävät, strategia ja ohjaus

3 § HUS-yhtymän tehtävät

HUS-yhtymä olisi hyvinvointialuelain 58 §:n mukainen hyvinvointiyhtymä. Se poikkeaisi kuitenkin muista hyvinvointiyhtymistä siten, että sillä olisi erikseen laissa säädettyä järjestämisvastuuta. HUS-yhtymän tehtävät määrittäisivät perussopimuksen, sille laissa säädetyn järjestämisvastuun sekä Uusimaa-lain 9 §:n mukaisen järjestämissopimuksen kautta.

Ehdotetun perussopimuksen 3 §:n 1 momentti koskisi palveluja, joista HUS-yhtymällä on järjestämisvastuu lain tai järjestämissopimuksen nojalla. HUS-yhtymän järjestämisvastuusta säädetään Uusimaa-lain 5

§:ssä, muista tehtävistä 6 §:ssä, yliopistollisesta sairaalasta 7 §:ssä ja terveyden edistämisestä 8 §:ssä. Uusimaa-lain perustelujen mukaan HUS-yhtymän tehtäviä koskevissa säännöksissä on otettu huomioon sekä keskitetyt tehtävät, erityysoaamista edellyttävät tehtävät, että erikoissairaanhoidon palvelujen hoidon edellyttämät määrälliset ja sisällölliset vaatimukset. Lisäksi lakisääteisissä tehtävissä on otettu huomioon toiminta yliopistollisena sairaalana ja siihen liittyvä opetuksen ja tutkimuksen turvaaminen.

HUS-yhtymällä olisi velvollisuus ylläpitää yliopistollista sairaalaa, vastata sille kuuluvien palvelujen tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoiminnasta, vastata sille kuuluvista yhteistyöalueen tehtävistä, vastata terveydenhuoltolain 55 §:n mukaisesta tietojen julkaisemisesta sille kuuluvien palvelujen osalta sekä edistää Uudenmaan asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

Valtioneuvoston asetuksessa erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä (A 582/2017, jatkossa keskittämisasetus) määrätään tehtävistä valtakunnallisen kokonaisuuden suunnittelua ja toimintojen yhteen sovittamista varten. Keskittämisasetuksessa HUS-kuntayhtymälle keskitetyt tehtävät siirtyisivät HUS-yhtymälle. Lisäksi samalla asetuksella keskitetään yliopistollisille sairaaloille lukuisia joukko muita tehtäviä, joista HUS-yhtymä yliopistollisen sairaalan ylläpitäjänä olisi jatkossa vastuussa.

HUS-yhtymä olisi vastuussa yhteistyöalueensa yhteistyösopimuksen laatimisen edellyttämistä hallinnollisista tehtävistä sote-järjestämislain 35 §:n nojalla. Yhteistyösopimuksen tarkoituksena on saman lain 36 §:n mukaan varmistaa yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi.

HUS-yhtymän tehtävänä olisi myös sote-järjestämislain 50 §:n mukaisesti koordinoita Uudenmaan alueella HUS-yhtymän ja hyvinvointialueiden varautumista sosiaali- ja terveydenhuollon normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Lisäksi sote-järjestämislain 51 §:n mukaisesti HUS-yhtymä ohjaisi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnittelua valtakunnallisten yhtenäisten periaatteiden mukaisesti. HUS-yhtymässä tulisi yhteistyöalueen tilannekuvan luomista ja ylläpitämistä varten olla sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus.

Ehdotetun perussopimuksen 3 §:n 2 momentin mukaan HUS-yhtymä voisi tarjota jäsenilleen muita tehtäviinsä liittyviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tai niitä tukevia palveluja sekä olla osakkaana tai jä-

senenä yhteisöissä, jotka edistävät HUS-yhtymän tehtäviin liittyviä tavoitteita tai toimintoja. Tämä ei kuitenkaan saisi vaarantaa 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien toteuttamista.

Ehdotettu perussopimuskirjaus tukipalveluista perustuu hyvinvointialuelain 58 §:n 3 momenttiin, jonka mukaan hyvinvointiyhtymän tehtävinä voi olla vain sen jäsenenä olevien hyvinvointialueiden toimialaan kuuluvien tehtävien tukipalvelujen tuottamiseen liittyviä tehtäviä. Lainkohdan yksityiskohtaisten perustelujen mukaan tukipalveluiksi katsotaan tässä yhteydessä kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen toimintaa tukevat tehtävät kuten esimerkiksi keskitetty ruokahuolto, siivous, laitehuolto, toimisto- ja hallintopalvelut, palkanlaskenta-, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, ICT-palvelut tai kiinteistötoimi, tekniset palvelut sekä laboratoriot ja kuvantamispalvelut.

HUS-yhtymä voisi myös olla osakkaana tai jäsenenä yhteisöissä, jotka edistävät sen tehtäviin liittyviä tavoitteita tai toimintoja. HUS-yhtymä ja sen tytäryhteisöt muodostaisivat konsernin. Nykyiseen HUS-konserniin 1.4.2022 alkaen kuuluvat tytäryhtiöt HUS-Kiinteistöt Oy, Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy, Hyks-Instituutti Oy ja Orton Oy, neljä asunto- ja kiinteistöosakeyhtiötä sekä joukko osakkuus- ja yhteisyrityksiä, joista merkittävin on Oy Apotti Ab.

Ehdotetun perussopimuksen 3 §:n 3 momentin mukaan HUS-yhtymä voisi tarjota tehtäviinsä liittyviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tai niitä tukevia palveluja myös muille kuin jäsenilleen edellyttäen, että palveluista saatava korvaus kattaa täysimääräisesti niistä aiheutuvat kustannukset. Tämä ei kuitenkaan saisi vaarantaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien ja palvelujen toteuttamista. Näitä palveluja kuvataan tarkemmin ehdotetun perussopimuksen HUS-yhtymän tulonmuodostusta koskevan 24 §:n perusteluissa.

4 § HUS-järjestämissopimus

Pykälässä määrättäisiin HUS-yhtymän, Helsingin kaupungin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden velvollisuudesta laatia lakisääteinen HUS-järjestämissopimus, jossa sovitaan osapuolten keskinäisestä työnjaosta, yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi sikäli, kun niistä ei ole laissa erikseen säädetty.

HUS-järjestämissopimuksesta säädetään Uusimaa-lain 3 luvussa. Lain mukaan Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän on laadittava järjestämissopimus, jonka tarkoituksena on varmistaa osapuolten työnjaon, yhteistyön ja toiminnan yhteensovittamisen toteutuminen siltä osin kuin se on tarpeellista osapuolten lakisääteisten tehtävien hoitamisen ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi. HUS-

järjestämissopimuksessa ei voida sopia sellaisten tehtävien siirtämistä hyvinvointialueelle, jotka ovat Uusimaa-lain 5 ja 6 §:ssä säädetty HUS-yhtymän järjestämisvastuulle.

Lain mukaan HUS-järjestämissopimus on tarkistettava vähintään kerran aluevaltuuston toimikauden aikana ja sen toteutumista on seurattava. Sopimusta on myös tarvittaessa muutettava. HUS-järjestämissopimus tulisi voimaan sen jälkeen, kun Uudenmaan hyvinvointialueiden aluevaltuustot, Helsingin kaupunginvaltuusto ja HUS-yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävä toimielin ovat sen hyväksyneet.

Järjestämissopimukseen sisältyvien tehtävien siirron yhteydessä olisi sovittava tehtäviin kohdistuvasta rahoituksesta.

5 § HUS-yhtymän strategia

Ehdotetun perussopimuksen mukaan HUS-yhtymällä olisi strategia, jossa päätettäisiin sen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. HUS-yhtymää johdettaisiin strategian mukaisesti. Strategian tulisi perustua arvioon HUS-yhtymän ja sen jäsenten tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista HUS-yhtymän tehtävien toteuttamiseen. Strategia valmisteltaisiin yhteistyössä jäsenten kanssa.

Hyvinvointialuelain 41 §:ssä säädetään hyvinvointialuestrategiasta. Lainkohdan mukaan hyvinvointialuestrategiassa tulee ottaa huomioon 1) asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen hyvinvointialueen tehtävälä; 2) palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset; 3) hyvinvointialueen tehtäviä koskevissa laeissa säädetty palvelutavoitteet; 4) omistajapolitiikka; 5) henkilöstöpolitiikka; ja 6) asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. Lisäksi kaksikielisellä hyvinvointialueella strategiassa tulee huomioida kielellisten oikeuksien toteutuminen hyvinvointialueen palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa.

Ehdotetun perussopimuksen mukaan HUS-yhtymän strategian tulisi sisältää vastaavat asiat kuin hyvinvointialuestrategian, ottaen huomioon HUS-yhtymän tehtävälä, sitä koskeva lainsäädäntö ja sille laissa sekä sopimuksissa asetetut tavoitteet. Tämän lisäksi ehdotetun perussopimuksen mukaan strategiassa huomioitaisiin HUS-yhtymän pitkän aikavälin tuottavuus ja taloudellisuus.

HUS-yhtymän strategian valmistelussa olisi huomioitava lisäksi sote-järjestämislain 11 §:n mukainen palvelustrategia. Sote-järjestämislain 11 §:n mukaan HUS-yhtymän on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana HUS-yhtymän strategiaa. Palvelustrategiassa on

otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet yhdenvertaisen, laadukkaan ja kustannusvaiduttavan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseksi.

Hyvinvointialuelain 115 §:ssä säädetään strategian huomioon ottamisesta talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa. Lainkohdan yksityiskohtaisten perustelujen mukaan talousarvion ja taloussuunnitelman liitos strategiaan tulisi olla kiinteä ja niihin otettujen tavoitteiden tulisi olla strategiaa toteuttavia.

6 § Omistajaohjaus

Hyvinvointialuelain 48 §:n mukaan omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla hyvinvointialue omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Omistajaohjaus voi liittyä esimerkiksi perustamissopimukseen, palvelujen tuottamista koskeviin ja muihin sopimukseen, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen hyvinvointialuetta eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muihin vastaaviin seikkoihin. Hyvinvointialuelain perusteluissa todetaan edelleen, että omistajaohjaukselliset toimet eivät ole lueteltavissa tyhjentyvästi, vaan ne ovat tilanteesta ja ohjauksen kohteena olevasta yhteisöstä ja sitä koskevasta lainsäädännöstä riippuvaisia.

Lainkohdan perustelujen mukaan omistajaohjauksen tavoitteena on, että ohjauksen kohteena oleva yhteisö ottaa toiminnassaan huomioon omistajansa tahdon ja tavoitteet. Yhteisön päätösvaltaa käyttää kuitenkin aina sen oma, kutakin organisoitumismuotoa koskeva, erityislainsäädännössä säädelty toimielin. Hyvinvointialue ja Helsingin kaupunki eivät voisi puuttua HUS-yhtymän oman toimielimen yksittäiseen päätökseen tai tehdä päätöstä suoraan sen puolesta. Erityislainsäädäntö ei kuitenkaan muodosta estettä sille, että hyvinvointialue ja Helsingin kaupunki tavoittelisivat vahvaa ja aktiivista omistajuutta, jonka seurauksena omistajaohjauksen kohteena oleva HUS-yhtymä toimisi hyvinvointialueen ja Helsingin kaupungin strategisten tavoitteiden suuntaisesti.

Nykyisessä HUS-kuntayhtymässä ohjaavana foorumina toimii HUSin ja jäsenkuntien muodostama strateginen yhteistyöryhmä HUS Strato, jonka tehtävänä on sovittaa yhteen HUSin ja jäsenkuntien näkemykset talouden ja toiminnan olennaisimpien kysymysten suhteen. HUS Strato ottaa myös kantaa pidemmän aikavälin strategiaan suuntaviivoihin alueelliset näkökulmat huomioiden.

Nykyisen HUS-kuntayhtymän omistajaohjaus on kuitenkin varsin haastavaa johtuen suurelta osin kuntayhtymän jäsenten määrästä. Nykyiset 24 jäsenkuntaa eivät kykene ohjaamaan kuntayhtymää tehokkaasti, sillä jäsenpohja on laaja. Jatkossa Uusimaa-lain nojalla terveydenhuollon järjestämisvastuu on osittain jaettu, eikä integraatio toteudu

suoraan lain nojalla, joten tarve nykyistä parempaan erikoissairaanhoidon suunnittelun ja hallinnon ohjaamiseen korostuu. Sotepe-uudistuksen edellyttämä palvelujen integraatio sekä painopisteen siirtäminen perustasolle edellyttää tiivistä yhteistyötä alueella sekä vahvempaa ja vaikuttavampaa omistajaohjausta.

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta on sotepe-uudistusta koskevassa mietinnössään todennut, että Uudellamaalla ei muodosteta vastaavaa rakenteellista integraatiota kuin muualla Suomessa, joten alueelle ei muodostu rakenteen kautta suoraan vastaavia kannusteita kuin muilla hyvinvointialueilla. Valiokunnan mietinnön mukaan erillisratkaisun toiminnallinen onnistuminen edellyttää, että Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän on kyettävä nykyistä tiiviimpään dialogiseen strategiseen yhteistyöhön. Yhteistyön keskeisenä tavoitteena tulee olla kaikille toimijoille yhdessä ja yhteisesti asetetut strategiset tavoitteet ja mittarit, joiden kautta Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin HUS-yhtymään kohdistama omistajaohjaus on mahdollisimman yhdensuuntaista sekä strategisella että operatiivisella tasolla. Näiden strategisten tavoitteiden päämääränä tulee valiokunnan näkemyksen mukaan olla asiakkaan näkökulmasta palvelujen toiminnallisen kokonaisuuden toteutus sekä palvelujen laadun ja potilasturvallisuuden varmistaminen niin HUS-yhtymässä kuin hyvinvointialueilla.

Sote-uudistuksen hallituksen esityksen (HE 241/2020) perustelujen mukaan HUS-yhtymän omistajaohjausta voidaan nykymalliin verrattuna vahvistaa, kun omistajia on vähemmän. Painopisteen siirtoa peruspalveluihin voidaan siten toteuttaa paremmin kuin nykyisessä kuntayhtymämallissa. Tiukemmalla omistajaohjauksella voidaan vaikuttaa myös HUS-yhtymän kustannusten hallintaan. Tämä on keskeistä, jotta painopistettä voidaan siirtää peruspalvelujen rahoittamiseen.

Ehdotetun perussopimuksen 6 §:n mukaisesti omistajaohjauksella HUS-yhtymän jäsenet myötävaikuttaisivat sen hallintoon ja toimintaan. Ehdotetussa perussopimuspykälässä kuvattaisiin esimerkinomaisesti keinoja, joilla omistajaohjausta olisi mahdollista toteuttaa. Näitä olisivat muun muassa toimiohjeiden antaminen jäseniä yhtymäkokouksessa edustaville henkilöille, yhteisvalmistelu ja lausuntomenettely.

Jäsenten HUS-yhtymään kohdistamia omistajaohjauksen keinoja ei olisi tarpeen määritellä tyhjentävästi perussopimuksessa, koska, kuten hyvinvointialuelain perusteluissa todetaan, käytettävät omistajaohjauksen keinot ovat tilanteesta, ohjauksen kohteena olevasta yhteisöstä ja sitä koskevasta lainsäädännöstä riippuvaisia. Tästä syystä niistä määrittäisiin perussopimukseen verrattuna joustavammalla tavalla, eli HUS-yhtymän hallintosäännössä, tai sovitaisiin HUS-järjestämissopimuksessa. Hallintosäännössä annettaisiin muun muas-

sa tarkemmat määräykset nykyistä HUS Stratoa vastaavasta virkajohdon yhteistyöryhmästä ja sen tehtävistä.

Hallintosäännössä ja järjestämissopimuksessa määriteltävien ohjauskeinojen lisäksi HUS-yhtymän ja sen omistajien välillä tarvittaisiin myös epämuodollista ohjausta ja keskustelua HUS-yhtymään kohdistuvista odotuksista ja tavoitteista. Tästä syystä ehdotetun perussopimuspykälän mukaan omistajaohjauksen keinoista voitaisiin sopia myös muutoin kuin hallintosäännössä ja järjestämissopimuksessa.

3 Luku – Yhtymäkokous

7 § Ylintä päätösvaltaa käyttävä toimielin

Laissa ei säädetä HUS-yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävästä toimielimestä, vaan asia on jätetty päätettäväksi HUS-yhtymän perussopimuksessa. Uusimaa-lain 14 §:n mukaan HUS-yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous. Ehdotetun perussopimuksen mukaan HUS-yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttäisi yhtymäkokous.

Hyvinvointiyhtymän yhtymäkokous vastaisi pitkälti nykyisten kuntayhtymien yhtymäkokouksia, joissa kuntayhtymän jäsenten toimitukset otavat etukäteen kantaa yhtymäkokouksissa käsiteltäviin asioihin ja ohjeistavat edustajaansa kutakin kokousta varten erikseen. Yhtymäkokousmalli vahvistaisi omistajaohjausta, koska se toisi ohjaavat organisaatiot lähemmäs yhtymän päätöksentekoa. Yhtymäkokousmallissa hallituksen rooli olisi vahva, jolloin hallituksen toimivuus, henkilövalinnat ja voimasuhteet korostuisivat.

Yhtymäkokousmallista seuraisi ohjaaville organisaatioille valtuustomallia enemmän vaatimuksia ja edellytyksiä käsitellä ja linjata etukäteen yhtymäkokouksessa päätettäviä asioita. Tällöin jäsenten valmius ja velvollisuus tehdä selkeitä linjauksia korostuisi. Vaikka yhtymäkokousmalli edellyttäisi ohjaavilta organisaatioilta valtuustomallia enemmän toimenpiteitä, voitaisiin sitä kuitenkin tässä tapauksessa pitää mallin vahvuutena. Ohjaavilla organisaatioilla eli Helsingin kaupungilla ja Uudenmaan hyvinvointialueilla on ensisijainen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuu ja velvollisuus kanavoida valtiolta tuleva rahoitus perustason palveluihin ja HUS-yhtymän tuottamiin palveluihin. Näin ollen olisi perusteltua ja tarpeen, että hyvinvointiyhtymän jäsenet käsitelisivät ja antaisivat oman näkemyksensä yhtymäkokouksessa päätettävistä asioista jo ennakolta.

Hyvinvointialuelain mukaan HUS-yhtymän ylin päättävä toimielin päättää hyvinvointiyhtymän talousarviosta ja taloussuunnitelmasta (63 §:n 2 mom. ja 22 §:n 2 mom.). Näin ollen ylimmällä päättävällä toimielimellä

olisi merkittävää päätösvaltaa hyvinvointiyhtymän taloutta koskevista asioista. Yhtymäkokousmallissa olisi parhaat edellytykset jakaa uudesta rahoitusmallista seuraavat säästöpaineeet tasaisesti alueiden ja HUS-yhtymän kesken. Yhtymäkokousmalli mahdollistaisi paremmin HUS-yhtymän talousarvion ja –suunnitelman yhtenäistämisen jäsenten talousarvioiden kanssa, kun HUS-yhtymän talousarviosta ei päätettäisi erillään rahoitusvastuussa olevista hyvinvointiyhtymän jäsenistä.

Yhtymäkokouksen valitsemista HUS-yhtymän ylimmäksi päättäväksi toimielimeksi puoltaisi myös se, että tällöin ohjausvalta sotepe-asioissa säilyisi niillä toimielimillä (aluevaltuusto/kaupunginvaltuusto), jotka on vaaleilla valittu päättämään kyseisistä asioista. Yhtymäkokousedustaja olisi nimittäin kokouksessa sidottu noudattamaan näiltä tai niiden päättämiltä toimielimiltä saamiaan ohjeita. Mikäli HUS-yhtymän ylin päättävä toimielin olisi yhtymävaltuusto, ei valtuutettuja valittaisi vaaleilla, vaan heidät nimitettäisiin HUS-yhtymän jäsenten toimesta. Yhtymävaltuustomalli tarkoittaisi myös erityisesti aluevaltuustojen näkökulmasta merkittävää päätösvalan vähenemistä. Aluevaltuustot valitaan vastaamaan vain ja ainoastaan sotepe-asioista. Kaupunginvaltuustoon verrattua niiden tehtävät ja toimivalta ovat siis huomattavasti rajallisemmat. Mikäli HUS-yhtymän ylin päättävä toimielin olisi yhtymävaltuusto, olisi sen mahdollista tehdä sote-asioissa päätöksiä, jotka olisivat vastoin aluevaltuustojen näkemystä, eikä aluevaltuustoilla olisi vaikutusvaltaa asiaan. Yhtymävaltuutetut eivät nimittäin olisi sidottuja aluevaltuustojen kantaan. Yhtymäkokousmallissa alueiden ääni tulisi päätöksenteossa vahvemmin esiin, kun yhtymäkokousedustajan tulisi yhtymäkokouksessa tuoda esiin edustamansa hyvinvointialueen tai Helsingin kaupungin kanta.

Hyvinvointialuelain 63 §:n 1 momentin mukaan yhtymäkokous on pidettävä vähintään kaksi kertaa vuodessa. Tarpeen mukaan se olisi mahdollista kutsua koolle useamminkin. Uusimaa-lain 16 §:n mukaisesti kukin HUS-yhtymän jäsen nimeäisi yhtymäkokoukseen 1–3 edustajaa sen mukaan kuin perussopimuksessa sovitaan. Koska yhtymäkokousedustajat käyttäisivät Uusimaa-lain mukaan alueensa äänivaltaa yhdessä, nähtiin valmistelussa selkeänä, että kutakin jäsentä edustaisi yhtymäkokouksessa yksi edustaja. Ehdotetun perussopimuksen mukaan yhtymäkokous valitsisi keskuudestaan puheenjohtajan.

8 § Äänivalta

Hyvinvointialuelain 59 §:ssä säädetään hyvinvointiyhtymän perussopimuksen vähimmäissisällöstä. Sen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan ylimmän päättävän toimielimen valinnan lisäksi perussopimuksessa on sovittava siitä, miten jäsenenä olevien hyvinvointialueiden välinen äänivalta jakautuu ja mikä on äänivallan jakautumisen peruste.

Äänivallan peruste on jäsenenä olevien hyvinvointialueiden harkinnassa; yleisimmin se on asukasluku, peruspääomaosuus tai esimerkiksi perustettavan hyvinvointiyhtymän palvelujen käyttö tietyllä aikavälillä.

Valmistelun aikana tarkasteltiin äänivallan jakautumista asukasluvun perusteella ja peruspääomaosuuksien perusteella. Asukasluvun perusteella määräytyvä äänivalta tarkistettaisiin vaalikausittain Tilastokeskuksen väestörakennetilaston vaalivuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa olevien tietojen mukaan. Tässä mallissa äänivalta ei siis olisi staattinen, vaan kehittyisi väkiluvun mukaan. Vastaavasti peruspääomasuuksiin pohjautuvassa mallissa äänivalta olisi pysyvä ja se voisi muuttua vain peruspääomaosuuksia muuttamalla.

Valmistelussa päädyttiin ehdottamaan vaihtoehtoa, jossa yhtymäkouksessa jäsenten äänivalta jakautuisi niiden asukasmäärien suhteessa. Asukasmäärien katsottiin olevan pitkäjänteisempi ratkaisu kuin peruspääoma. Lisäksi jäsenet saavat rahoituksensa asukkaiden palvelutarpeen mukaisesti, joten asukasluvulla katsottiin olevan rooli myös jäsenten taloudellisten kantokyvyn määrittämisessä. Asukasmäärien käyttöä puolsi myös se, että se vastaisi alueiden kehitystä, eikä jäisi staattiseen tilaan. Suhteelliset asukasluvut, joiden mukaan äänivalta jakautuisi, on kuvattu alla olevassa kaaviossa.

Kunta	Asukasluku	%
Helsinki	656 920	38,58 %
Länsi-Uudenmaan hva yhteensä	473 838	27,83 %
Espoo	292 796	17,20 %
Hanko	8 042	0,47 %
Inkoo	5 321	0,31 %
Karkkila	8 696	0,51 %
Kauniainen	10 178	0,60 %
Kirkkonummi	40 082	2,35 %
Lohja	45 886	2,69 %
Raasepori	27 528	1,62 %
Siuntio	6 149	0,36 %
Vihti	29 160	1,71 %
Vantaan ja Keravan hva yhteensä	274 336	16,11 %
Kerava	37 105	2,18 %
Vantaa	237 231	13,93 %
Keski-Uudenmaan hva yhteensä	199 330	11,71 %
Hyvinkää	46 576	2,74 %

Järvenpää	44 455	2,61 %
Mäntsälä	20 783	1,22 %
Nurmijärvi	43 663	2,56 %
Pornainen	5 070	0,30 %
Tuusula	38 783	2,28 %
Itä-Uudenmaan hva yhteensä	98 254	5,77 %
Askola	4 878	0,29 %
Lapinjärvi	2 621	0,15 %
Loviisa	14 745	0,87 %
Myrskylä*	1 871	0,11 %
Porvoo	50 619	2,97 %
Pukkila*	1 833	0,11 %
Sipoo	21 687	1,27 %
Yhteensä	1 702 678	100,00 %

*Myrskylän ja Pukkilan kuntien sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyy uudistuksen yhteydessä Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiristä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueeseen. Tämä huomioitaisiin asukaslukuun perustuvassa äänivallassa.

LÄHDE: Tilastokeskus 2020, Väkiluku kuukausittain ja alueittain, 1990M01-2020M12 joulukuu 2020.

Valmistelun aikana hyödynnettiin Helsingin kaupungin tilaamaa konsulttiselvitystä. Konsulttiselvityksessä kartoitettiin nykyisten kuntayhtymien ylimpien päättävien toimielinten kokoonpanoja sekä kokemuksia niiden toiminnasta. Konsulttiselvitys on oheismateriaalina 2.

9 § Kokouskutsu ja päätösvaltaisuus

Yhtymäkokous on hyvinvointialuelain 63 §:n mukaan kutsuttava koolle vähintään kaksi kertaa vuodessa, mutta se voidaan kutsua koolle tarvittaessa useamminkin. Yhtymäkokouksen kutsui koolle HUS-yhtymän yhtymähallitus. Kutsu olisi toimitettava HUS-yhtymän jäsenille vähintään kuukautta ennen kokousta, ellei erityisestä syystä olisi tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa.

Yhtymäkokous olisi päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä ja yli puolet jäsenten äänivallasta on edustettuna kokouksessa.

10 § Yhtymäkokouksen tehtävät

Hyvinvointialuelain 63 §:ssä luetellaan ne asiat, joista yhtymäkokouksen on ainakin päätettävä. Yhtymäkokoukselle voidaan perussopimuksella vahvistaa tarpeen mukaan myös muita kuin laissa nimenomaisesti mainittuja tehtäviä. Mainitun 63 §:n mukaan yhtymäkokouksen tulisi päättää ainakin hyvinvointiyhtymän talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, hyväksyä hyvinvointiyhtymälle hallintosäätö, valita perussopimuksen mukaiset hyvinvointiyhtymän toimitielimet, päättää hyvinvointiyhtymän luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista, valita tilintarkastajat sekä päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta.

Hyvinvointialuelain 63 §:ssä luetellut tehtävät vastaavat siten pääosin aluevaltuuston ja hyvinvointiyhtymän yhtymävaltuuston tehtäviä. Ehdotetun perussopimuksen mukaan yhtymäkokouksen tehtävänä olisi:

1) päättää HUS-järjestämissopimuksen hyväksymisestä HUS-yhtymän puolesta;

Uusimaa-lain 10 §:n 3 momentin mukaan kunkin alueen ja HUS-yhtymän ylin päättävä toimielin päättäisi HUS-järjestämissopimuksen hyväksymisestä.

2) päättää HUS-yhtymän strategiasta;

HUS-yhtymän strategiasta päättäminen rinnastuisi hyvinvointialueen strategiasta päättämiseen, josta säädetään hyvinvointialuelain 22 §:ssä. Strategiasta päättäminen kuuluu mainitun lainkohdan nojalla aluevaltuustolle, josta seuraisi, että HUS-yhtymässä strategiasta päättäisi yhtymäkokous.

3) hyväksyä hallintosäätö;

Toimivalta hallintosäännöstä päättämiseen perustuu hyvinvointialuelain 63 §:n 3 momenttiin.

4) valita HUS-yhtymän yhtymähallitus;

Yhtymähallitus on hyvinvointialueissa kuvattu muu toimielin, jonka yhtymäkokous valitsee hyvinvointialuelain 63 §:n 3 momentin nojalla.

5) valita tarkastuslautakunta;

Tarkastuslautakunta on hyvinvointiyhtymän lakisääteinen toimielin, jonka yhtymäkokous valitsisi hyvinvointialuelain 63 §:n 3 momentin nojalla.

6) valita kansalliskielilautakunta;

Kansalliskielilautakunta on lakisääteinen HUS-yhtymän toimielin, jonka yhtymäkokous valitsisi hyvinvointialuelain 63 §:n 3 momentin nojalla.

7) valita muiden hallintosäännössä määrättyjen toimielinten jäsenet;

Hyvinvointialuelain 63 §:n 3 momentin mukaan yhtymäkokouksen tehtävänä on hyvinvointiyhtymän toimielinten valinta. HUS-yhtymän muista toimielimistä määrätään hallintosäännössä, jonka hyväksyy yhtymäkokous.

8) valita tilintarkastajat

Tilintarkastajien valinta kuuluu yhtymäkokouksen tehtäviin hyvinvointialuelain 63 §:n 3 momentin nojalla.

9) päättää luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;

Toimivalta luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista päättämiseen perustuu hyvinvointialuelain 63 §:n 3 momenttiin.

10) päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;

Talousarviosta ja taloussuunnitelmasta päättäminen perustuu hyvinvointialuelain 63 §:n 3 momenttiin. Talousarviosta ja taloussuunnitelmasta säädellään tarkemmin saman lain 115 §:ssä. Kyseisen pykälän yksityiskohtaisten perustelujen mukaan talousarvion ja taloussuunnitelman liitos hyvinvointialuestrategiaan tulisi olla kiinteä ja niihin otettujen tavoitteiden tulisi olla hyvinvointialuestrategiaa toteuttavia. Tätä sovellettaisiin siis myös HUS-yhtymän strategiaan.

Hyvinvointialuelain 115 §:n perusteluissa todetaan lisäksi, että lähtökohtaisesti kaikki aluevaltuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Ehdotuksen mukaan tätä sovellettaisiin myös HUS-yhtymän talousarvion sitovuuteen siten, että yhtymäkokous päättäisi sitovuudesta.

Hyvinvointialuelain 115 §:n perusteluissa todetaan edelleen, että talousarviovuodelle asetetut määrärahat ovat sitovia ja ne voidaan ottaa talousarvioon joko brutto- tai nettomääräisenä. Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina. Nettoperiaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määrätään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena. Koska hyvinvointialueen rahoitus perustuu valtion rahoitukseen ja asiakasmaksuihin, talousarviota laadittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että hyvinvointialue voi omalla päätöksenteollaan vaikuttaa ensisijaisesti palvelujen ja toimintojen organisointiin eli käyttötalousmenoihin, mutta vain rajoitetusti tulovirtoihinsa. Ehdotuksen mukaan nämä seikat tulisi huo-

mioida myös HUS-yhtymän talousarviovuodelle asetetuissa määrärahoissa.

11) päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;

Tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta päättäminen perustuu hyvinvointialuelain 63 §:n 3 momenttiin. Tilinpäätöksestä säädetään tarkemmin saman lain 117 §:ssä. HUS-yhtymän tilinpäätöksen käsittelyyn sovellettaisiin mitä mainitussa lainkohdassa todetaan hyvinvointialueen tilinpäätöksen hyväksymisestä. Näin ollen yhtymähallituksen olisi laadittava tilikaudelta tilinpäätöstilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien olisi tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Yhtymähallituksen olisi saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi. Yhtymäkokouksen olisi käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluisivat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulisi antaa oikea ja riittävä kuva HUS-yhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot olisi ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittaisivat yhtymähallituksen jäsenet sekä HUS-yhtymän toimitusjohtaja.

12) päättää suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteista;

Nykyisen HUS-kuntayhtymän perussopimuksen mukaan suunnitelman mukaisten poistojen perusteista päättää ylin päättävä toimielin, eli valtuusto. Tästä periaatteesta ei katsottu tarpeelliseksi poiketa HUS-yhtymän osalta, joten ehdotetun perussopimuksen mukaan yhtymäkokous päättäisi suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteista.

13) vahvistaa HUS-konsernin omistajaohjauksen periaatteet ja hyväksyä konserniohje;

Hyvinvointialuelain 22 §:n 1 momentin mukaan konserniohjeen hyväksyminen on aluevaltuuston tehtävä. HUS-yhtymän konserniohje ja omistajaohjauksen periaatteet rinnastuisivat hyvinvointialueen vastaviin ja näin ollen niistä päättäisi yhtymäkokous.

14) päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;

HUS-yhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista päättäminen rinnastuisi hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päättämiseen, josta säädetään hyvinvointialuelain 22 §:ssä. Näistä asioista päättäminen kuuluu mainitun lainkohdan nojalla alueval-

tuustolle ja tästä seuraisi, että niistä päättäisi HUS-yhtymässä yhtymäkokous.

15) päättää peruspääoman korottamisesta tai alentamisesta;

Hyvinvointialuelain 59 §:n mukaan perussopimuksessa tulee sopia jäsenenä olevien hyvinvointialueiden osuudesta hyvinvointiyhtymän peruspääomaan. Nykyisen HUS-kuntayhtymän perussopimuksen mukaan peruspääoman muuttamisesta päättää kuntayhtymän ylin päättävä toimielin, eli valtuusto. Tästä periaatteesta ei katsottu tarpeelliseksi poiketa HUS-yhtymän peruspääoman muuttamisen osalta, joten ehdotetun perussopimuksen mukaan yhtymäkokous päättää peruspääoman muuttamisesta.

16) päättää HUS-yhtymän purkamisesta lain niin edellyttäessä.

Hyvinvointialuelain 59 § edellyttää, että hyvinvointiyhtymän purkamisesta sovitaan perussopimuksessa. HUS-yhtymän asema on kirjattu lakiin, mutta mikäli lain muutos edellyttäisi HUS-yhtymän purkamista, päättäisi purkamisesta yhtymäkokous.

Ehdotetun perussopimuksen mukaan yhtymäkokous vastaisi myös muista hallintosäännössä sille määrätystä tehtävistä.

11 § Päätöksenteko

Yhtymäkokouksessa päätökset tehtäisiin annettujen äänten yksinkertaisella enemmistöllä, ellei laista tai perussopimuksesta muuta johdu.

Hyvinvointialuelain 59 § 2 momentin mukaan perussopimuksessa voidaan sopia, että päätöksen tekemiseen vaaditaan määräenemmistö. Lisäksi perussopimuksen muuttamisesta säädetään saman lain 60 §:ssä, jonka mukaan perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenenä olevista hyvinvointialueista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenenä olevien hyvinvointialueiden yhteenlasketusta asukasluvusta, ellei perussopimuksessa toisin sovita. HUS-yhtymän perussopimuksessa määräenemmistöä sovellettaisiin peruspääoman korottamista ja alentamista sekä perussopimuksen muuttamista koskevissa päätöksissä. Nämä päätökset katsottiin valmistelussa jäsenten kannalta merkitykseltään sellaisiksi, että määräenemmistöpäätös olisi perusteltu.

Toimielimelle kuuluvista asioista voitaisiin päättää varsinaisessa kokouksessa, sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (sähköinen kokous) tai sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Sähköisessä kokouksessa ja sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tulisi huolehtia tietoturvallisuudesta ja siitä, etteivät salassa pidettävät tiedot ole ulkopuolisten saatavissa.

4 Luku – Yhtymähallitus ja HUS-yhtymän johtaminen

12 § Yhtymähallitus

Hyvinvointialuelain 58–69 §:ssä säädetään hyvinvointiyhtymästä ja sen hallinnosta. Hyvinvointialuelain 61 §:n mukaan hyvinvointiyhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous. Hyvinvointiyhtymällä voi olla myös muita, perussopimuksessa sovittuja toimielimiä. Siitä, että hyvinvointiyhtymällä tulee olla hallitus, ei säädetä laissa. Näin ollen myös HUS-yhtymän yhtymähallituksesta olisi sovittava perussopimuksessa. Yhtymähallitus olisi laissa tarkoitettu ”muu toimielin”. Sääntely vastaa tältä osin kuntalain (410/2015) 58 §:n mukaista sääntelyä kuntayhtymän toimielimistä. Perussopimuksen valmistelun yhteydessä on pidetty sen valmistelun alusta lähtien selvänä, että HUS-yhtymällä tulisi olla sen käytännön johtamista ja päätöksentekoa ohjaava yhtymähallitus.

Tällä hetkellä HUS-kuntayhtymän hallituksen kokoonpano on perussopimuksen perusteella 17 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Omistajakuntia hallituksessa edustaa 15 jäsentä ja Helsingin yliopistoa kaksi jäsentä. HUS-kuntayhtymän valtuusto valitsee yhden hallituksen jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. HUS-kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti hallitus on valittava siten, että siinä on jäsen jokaiselta HUS-kuntayhtymän sairaanhoitoalueelta ja niin, että kielelliset näkökohdat otetaan huomioon. Kuntalain 58 §:n mukaisesti hallituksen kokoonpano on Helsingin yliopiston nimeämiä jäseniä lukuun ottamatta sovittava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kunnallisvaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Vastaavaa sääntelyä ei sisälly hyvinvointialuelakiin. Mikäli HUS-yhtymän hallituksessa haluttaisiin edelleen soveltaa vastaavaa poliittista suhteellisuusperiaatetta, tulisi tästä sopia perussopimuksessa.

HUS-kuntayhtymän hallitukseen on sovellettu erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 25 §:ää, jonka mukaan sairaanhoitopiirin alueella sijaitsevalla lääkäriskolulutusta antavalla yliopistolla (tässä tapauksessa Helsingin yliopistolla) on oikeus nimetä sairaanhoitopiirin kuntainliiton liittohallitukseen kaksi jäsentä sekä kullekin henkilökohtainen varajäsen. Erikoissairaanhoitolain 25 § ollaan kumoamassa uuden lainsäädännön voimaantulon yhteydessä. Uusimaa-lain 13 §:n mukaan HUS-yhtymän perussopimuksessa on sovittava Helsingin yliopiston osallistumisesta

HUS-yhtymän ylläpitämän yliopistollisen sairaalan hallintoon, mutta osallistumisen käytännön toteuttamisesta ei säädetä tarkemmin.

HUS-yhtymän perussopimuksen valmisteluun liittyvissä taustaselvityksissä pohdittiin HUS-yhtymän hallituksen mahdollisia erilaisia kokoonpanoja. Erityisesti pohdittavana oli se, tulisiko hallitukseen tuoda luottamushenkilötaustaisten jäsenten lisäksi myös asiantuntijuuden perusteella valittuja jäseniä, ja toisaalta olisiko HUS-yhtymän ja sen jäsenten yhteistyötä mahdollista tiivistää myös hallitustyöskentelyn tasolla.

Kuten edellä on tuotu esiin, Uusimaa-lain 13 §:n mukaan HUS-yhtymän perussopimuksessa on sovittava Helsingin yliopiston osallistumisesta HUS-yhtymän ylläpitämän yliopistollisen sairaalan hallintoon. Perussopimusvalmistelun yhteydessä kartoitettiin sitä, miten yliopisto on edustettuna yliopistosairaaloitten hallinnoissa kansainvälisessä tarkastelussa. Selvityksen perusteella lähes kaikissa niissä yliopistosairaaloissa, joiden organisaatiota tarkasteltiin, yliopisto oli edustettuna yliopistosairaalan hallituksessa tai muussa vastaavassa toimielimessä. Lisäksi yliopiston osallistuminen yliopistosairaalan hallintoon oli määritelty yliopistosairaalaa koskevaksi vaatimukseksi joissain kansainvälisissä sairaaloita koskevissa laatusertifikaateissa. Tällainen on muun muassa Joint Commission International (JCI), jonka hakuprosessin valmistelu on ollut käynnissä HUS-kuntayhtymässä. HUS-yhtymän näkökulmasta on katsottu perustelluksi, että sen rakenne vastaisi sen ulkomaisia verkkoja, ja yliopistollisen sairaalan rooli ja tehtävät määriteltäisiin yhdenmukaisin perustein. Tällä olisi merkitystä HUS-yhtymän mahdollisuuksiin sekä toimia osana kansainvälistä yliopistosairaalaverkostoa ja lääketieteellistä opetus- ja tutkimuskollegiota, että hakea itselleen kansainvälisesti korkealle arvostettujen laatu järjestelmien, kuten JCI akkreditaatiota.

Tehtyjen taustaselvitysten (oheismateriaali 2) pohjalta väliaikainen HUS-valmisteluryhmä tarkasteli valmistelun yhteydessä viittä erilaista hallituskokoonpanoa:

- nykytuotoinen hallitus, jossa olisi 15 luottamushenkilötaustaista jäsentä (Helsingin kaupunki kuusi jäsentä, Länsi-Uusimaa neljä jäsentä, Vantaa-Kerava kaksi jäsentä, Keski-Uusimaa kaksi jäsentä, Itä-Uusimaa yksi jäsen) ja kaksi Helsingin yliopiston nimeämää jäsentä, sekä jokaiselle henkilökohtainen varajäsen;
- hallitus, johon valittaisiin 12 luottamushenkilötaustaista jäsentä (Helsingin kaupunki neljä jäsentä, Länsi-Uusimaa 3 jäsentä, Vantaa-Kerava kaksi jäsentä, Keski-Uusimaa kaksi jäsentä ja Itä-Uusimaa yksi jäsen), sekä jokaiselle henkilökohtainen varajäsen;

- hallitus, johon valittaisiin edellä mainittujen 12 luottamushenkilötaustaisen jäsenen lisäksi kolme jäsentä asiantuntijuuden perusteella, näistä yhden ollessa Helsingin yliopiston nimeämä jäsen, sekä jokaiselle henkilökohtainen varajäsen;
- hallitus, johon valittaisiin kutakin HUS-yhtymän jäsentä edustamaan yksi luottamushenkilötaustainen ja yksi asiantuntijuuden perusteella valittava jäsen, sekä jokaiselle henkilökohtainen varajäsen;
- hallitus, joka muodostettaisiin Helsingin kaupungin ja hyvinvointialueiden hallitusten jäsenistä.

Edellä mainituista vaihtoehdoista, jossa hallitus muodostettaisiin Helsingin kaupungin ja hyvinvointialueiden hallitusten jäsenistä osoittautui tarkemmassa tarkastelussa esteellisyyssäännösten vuoksi epäkäytännölliseksi. Tässä yhteydessä käytiin kuitenkin keskustelua siitä, voisiko esimerkiksi hyvinvointialueen toimitusjohtajalla tai hallituksen puheenjohtajalla olla läsnäolo- ja puheoikeus HUS-yhtymän hallituksen kokouksissa. Tämä jäisi kuitenkin HUS-yhtymän hallintosäännön valmistelun yhteydessä ratkaistavaksi.

Käydyn keskustelun perusteella väliaikainen HUS-valmisteluryhmä päättyi esittämään nykymuotoista hallitusta, jossa HUS-yhtymän yhtymähallituksen kokoonpano olisi 17 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet siten, että näistä 15 jäsentä edustaisi hyvinvointialueita ja Helsingin kaupunkia ja kaksi Helsingin yliopistoa.

Hyvinvointialueita ja Helsingin kaupunkia edustava yhtymähallituksen kokoonpano noudattelisi hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin asukaslukujen suhdetta siten, että Helsingin kaupungilla olisi hallituksessa kuusi jäsentä ja varajäsentä, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella neljä jäsentä ja varajäsentä, Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella kaksi jäsentä ja varajäsentä, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella kaksi jäsentä ja varajäsentä ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella yksi jäsen ja varajäsen.

Koska HUS-yhtymän ylimmäksi päättäväksi toimielimeksi tulisi yhtymäkokous, väliaikaisessa HUS-valmisteluryhmässä nähtiin tärkeäksi, että HUS-yhtymän toiminnan poliittinen ohjaus toteutuisi riittävän vahvasti yhtymähallituksen kautta. Samasta syystä yhtymähallituksen kokoonpanoon ei selvityksistä huolimatta nähty tarpeelliseksi lisätä asiantuntijuuden perusteella valittavia jäseniä (pl. yliopiston edustajat).

Toisin kuin tällä hetkellä, HUS-yhtymän yhtymähallituksen kokoonpanossa ei noudatettaisi kuntalain mukaista poliittista suhteellisuusperiaatetta. Tähän liittyvää kohtaa ei lisättäisi perussopimukseen, ja näin ollen jokainen HUS-yhtymän jäsen voisi valita yhtymähallitukseen ha-

luamansa luottamushenkilötaustaiset edustajat perustuen omiin poliittisiin voimasuhteisiinsa. Tämä varmistaisi kunkin jäsenen omaan vaalitulokseen liittyvän poliittisen painotuksen näkymisen nykyistä paremmin myös HUS-yhtymän päätöksenteossa. Samalla tämä saattaisi korostaa joidenkin puolueiden asemaa HUS-yhtymän hallituksessa kokonaisuutta tarkastellen vaalitulosta enemmän, ja vastaavasti joidenkin Uudenmaan alueella vähemmän ääniä saaneen puolueen edustus HUS-yhtymän hallituksesta jäisi mahdollisesti pois. HUS-yhtymän jäsenten lukumäärän ollessa aikaisempaa vähäisempi ja niiden koon aikaisempaa suurempi, sekä hallituksen jäsenten määrän pysyessä nykyisellään, on arvioitavissa, että yhtymähallituksen kokoonpanossa tulisi tästä huolimatta olemaan riittävästi poliittista variaatiota. Myös yliopiston edustus yhtymähallituksessa pysyisi ennallaan, jotta HUS-yhtymän rooli ja asema yliopistosairaalana tulisi riittävästi huomioiduksi ja turvatuksi myös tällä päätöksenteon tasolla.

Yhtymähallitukseen sovellettaisiin tasa-arvolain 4 a §:ää julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpanosta. Lainkohdan mukaan yhtymähallituksessa tulisi olla sekä miehiä että naisia kumpaakin vähintään 40 %, ellei erityisestä syystä muuta johtuisi. Tasa-arvovaltuutetun lausuntokäytännössä on korostettu, että kiintiösäännöstä sovelletaan varsinaisiin jäseniin ja varajäseniin erikseen. Lisäksi, koska Helsingin yliopistolla olisi kaksi edustajaa, mutta yliopisto ei ole hyvinvointialueeseen rinnastettava julkishallinnollinen organisaatio, tulisi Helsingin yliopiston lähtökohtaisesti nimetä edustajikseen yksi nainen ja yksi mies. Jäsenten välisillä etukäteisillä neuvotteluilla tulisi varmistaa, että yhtymähallituksen lopullinen kokoonpano on kiintiösäännöksen mukainen.

Yhtymäkokous valitsisi yhtymähallituksen jäsenten keskuudesta puheenjohtajaksi Helsingin kaupungin nimeämän jäsenen ja varapuheenjohtajaksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen nimeämän jäsenen. Tämä noudattelisi jäsenten kokoa siten, että väestömäärältään ja peruspääomaltaan suurimman jäsenen edustaja toimisi yhtymähallituksessa puheenjohtajana ja toiseksi suurimman jäsenen edustaja varapuheenjohtajana. Asiasta määrättäisiin perussopimuksessa, jolloin siitä ei käytäisi erikseen neuvottelua aina yhtymähallitusta muodostettaessa.

HUS-yhtymän yhtymähallituksen toimikausi olisi alue- ja kuntavaalien vaalikausi. Yhtymäkokous nimeäisi yhtymähallituksen alue- ja kuntavaaleja seuraavassa yhtymäkokouksessa aina seuraavan vaalikauden ajaksi. HUS-yhtymän ensimmäisen yhtymähallituksen nimittämisestä sekä HUS-yhtymän ja HUS-kuntayhtymän hallitusten välisestä työjaosta siirtymävaiheessa säädetään voimaantulolain 5 luvussa.

13 § Yhtymähallituksen tehtävät

Yhtymähallitus johtaisi HUS-yhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta siten kuin siitä on säädetty laissa tai määrätty perussopimuksessa taikka HUS-yhtymän hallintosäännössä. Yhtymähallitus vastaisi HUS-yhtymän hallinnosta ja taloudenhoidosta yleisesti. Lisäksi HUS-yhtymän tehtäviin kuuluisi vastata HUS-yhtymän

1) järjestämismääräysten toteuttamisesta;

HUS-yhtymän järjestämismääräysten toteuttamisesta olisivat Uusimaa-lain 5–8 §:ssä määrätty tehtävät, sekä jäsenten Uusimaa-lain 9 §:n mukaisessa HUS-järjestämissopimuksessa HUS-yhtymän järjestämismääräyksiä siirtämät tehtävät.

2) HUS-yhtymän toimitusjohtajan valinnasta;

Yhtymähallitus vastaisi HUS-yhtymän toimitusjohtajan valinnasta. Toimitusjohtajasta määrättäisiin tarkemmin tämän perussopimuksen 15 §:ssä.

3) strategian toteuttamisesta;

HUS-yhtymän strategiasta määrättäisiin tarkemmin tämän perussopimuksen 5 §:ssä.

4) yhtymäkokouksen päätösten valmistelusta, toimeenpanosta ja laillisuuden valvonnasta;

Yhtymähallitus vastaisi yhtymäkokouksen päätösten valmistelusta, toimeenpanosta ja laillisuuden valvonnasta ja ohjaisi näiltä osin HUS-yhtymän toimitusjohtajan ja muun virkakunnan toimintaa näiden asioiden valmistelussa.

5) talousarvion noudattamisesta;

Yhtymähallitus vastaisi talousarvion noudattamisesta ja siihen liittyvän jäsenille tapahtuvan tämän perussopimuksen mukaisen seuraamisen ja raportoinnin toteuttamisesta.

6) asiakasmaksujen ja muiden perittävien korvausten vahvistamisesta talousarviossa määrättyjen perusteiden mukaisesti;

Asiakasmaksujen ja muiden HUS-yhtymän toiminnassa perittävien korvausten perusteista määrättäisiin HUS-yhtymän talousarviossa. Yhtymähallitus vahvistaisi näiden suuruuden määrättyjen perusteiden mukaisesti.

7) toiminnan yhteensovittamisesta;

Yhtymähallitus vastaisi HUS-yhtymäkonsernin toimialojen ja tytäryhteisöjen toiminnan yhteensovittamisesta HUS-yhtymän tehtävien toteuttamiseksi.

8) valtakunnallisten ja yhteistyöaluekohtaisten tehtävien toteuttamisesta;

HUS-yhtymällä olisi erilaisia lakisäätteisiä, sopimuksenvaraisia ja muita valtakunnallisia ja yhteistyöaluekohtaisia tehtäviä ja vastuita. Yhtymähallitus vastaisi näiden toteuttamisesta.

9) yliopistollisen lääketieteellisen ja terveystieteellisen opetus- ja tutkimustoiminnan edellytyksistä;

Sote-järjestämislain 34 §:n mukaan HUS-yhtymä ylläpitää yliopistollista sairaalaa, joka toimii kiinteässä yhteydessä erityisesti Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan, mutta myös muiden korkeakoulujen kanssa. Opetus- ja tutkimustoiminnalla on sekä suoria että epäsuoria vaikutuksia myös HUS-yhtymän toimintaan ja talouteen. Yhtymähallituksen vastuulla olisi tältä osin varmistaa HUS-yhtymässä tapahtuvan opetuksen ja tutkimuksen toimintaedellytysten turvaaminen.

10) työnantajatoiminnasta;

Yhtymähallitus vastaisi HUS-yhtymän työnantajatoiminnasta.

11) hallinnon ohjauksesta.

Yhtymähallitus vastaisi HUS-yhtymän hallinnon yleisestä ohjauksesta hallintosäännön mukaisesti.

HUS-yhtymän sisäisen toiminnan yhteensovittamisen lisäksi yhtymähallitus vastaisi HUS-yhtymän asiakkaiden palvelujen yhteensovittamisesta ja integraatiosta lain edellyttämällä tavalla. Tällä viitattaisiin erityisesti sote-järjestämislain 10 §:ään, jossa säädetään hyvinvointialueen velvoitteesta asiakkaiden palvelujen yhteensovittamisessa. Lakiehdotuksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan pykälää sovelletaan myös HUS-yhtymään silloin, kun se järjestää terveydenhuoltoa. Koska tämän perussopimuksen 3 §:ssä HUS-yhtymän tehtäväksi määritellään tarjota tehtäviinsä liittyviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tai niitä tukevia palveluja, tulee vastaavasti myös sote-järjestämislain 10 §:n mukainen asiakkaiden palvelujen yhteensovittamistehtävä tulkita tässä yhteydessä laajasti koskemaan kaikkia HUS-yhtymän järjestämiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja niitä koskevia palveluja.

Yhtymähallitus valvoisi HUS-yhtymän etua, edustaisi HUS-yhtymää ja tekisi sen puolesta sopimukset, jollei hallintosäännössä toisin määrätäisi.

14 § Yhtymähallituksen päätöksenteko

Yhtymähallituksen päätöksenteossa sovellettaisiin hyvinvointialuelain 12 luvun mukaisia säännöksiä. Yhtymähallitus olisi päätösvaltainen, kun puolet sen jäsenistä olisi läsnä. Päätökset yhtymähallituksessa tehtäisiin läsnä olevien jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisisi. Vaalipäätöksen kyseessä ollessa äänten mennessä tasan vaali ratkaistaisiin arvalla. Ratkaisu arvalla perustuisi hyvinvointialuelain 110 §:ään, josta ei katsottu tarpeelliseksi poiketa yhtymähallituksen päätöksenteon osalta.

15 § HUS-yhtymän toimitusjohtaja

HUS-yhtymän operatiivisesta johtamisesta vastaisi toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja johtaisi ja kehittäisi yhtymähallituksen alaisena HUS-yhtymän hallintoa, taloudenhoitoa, viestintää ja muuta toimintaa sekä vastaisi osaltaan siitä, että yhtymäkokouksen ja yhtymähallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan.

HUS-yhtymän toimitusjohtajan kanssa tehtäisiin johtajasopimus. Hyvinvointialueen johtajan kanssa tehtävästä johtajasopimuksesta säädetään hyvinvointialuelain 46 §:ssä ja hyvinvointialueen johtajan irtisanomisesta tai siirtämisestä muihin tehtäviin lain 47 §:ssä. Lain 69 §:n mukaan näitä pykäläiä sovelletaan myös hyvinvointiyhtymän johtavaan viranhaltijaan.

Hyvinvointialuelain 46 §:n mukaan hyvinvointialueen ja hyvinvointialuejohtajan on tehtävä johtajasopimus, jossa sovitaan hyvinvointialueen johtamisen edellytyksistä. Johtajasopimuksen hyväksyy aluehallitus. Johtajasopimukseen voidaan ottaa määräyksiä hyvinvointialuejohtajan ja aluehallituksen puheenjohtajan työnjaosta hyvinvointialueen johtamisessa. Otettaessa sopimukseen työnjakoa koskevia määräyksiä on otettava huomioon, mitä hallintosäännössä määrätään. Johtajasopimukseen voidaan ottaa määräyksiä menettelytavoista, joilla johtajan viran hoitamiseen liittyvät erimielisyydet 47 §:ssä tarkoitetun menettelyn sijasta ratkaistaan. Johtajasopimuksessa voidaan tällöin menettelyn ohella sopia johtajalle maksettavasta erokorvauksesta.

Hyvinvointialuelain 47 §:n mukaan aluevaltuusto voi irtisanoa hyvinvointialuejohtajan tai siirtää hänet muihin tehtäviin, jos hän on menettänyt aluevaltuuston luottamuksen. Asia tulee vireille aluehallituksen esityksestä tai vähintään neljäososan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. Asiaa valmisteltaessa johtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu, ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi. Irtisanomisen tai muihin tehtäviin siirtämisen edellytyksenä on, että sitä kannattaa vähintään kaksi kolmasosaa kaikista valtuutetuista. Päätös

voidaan panna heti täytäntöön. Samalla johtaja voidaan vapauttaa tehtäviensä hoidosta.

Hyvinvointialuelain 69 §:ssä säädetään siitä, miten hyvinvointialuetta koskevia säännöksiä sovelletaan hyvinvointiyhtymään. Pykälän mukaan hyvinvointiyhtymän johtavan viranhaltijan ja hyvinvointiyhtymän välillä tehtävään johtajasopimukseen sovelletaan, mitä hyvinvointialueen ja hyvinvointialuejohtajan välisestä johtajasopimuksesta säädetään hyvinvointialuelain 46 §:ssä. Pykälän ja sen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan hyvinvointiyhtymän johtavan viranhaltijan irtisanomisesta tai siirtämisestä muihin tehtäviin on soveltuvin osin voimassa, mitä hyvinvointialuejohtajasta säädetään lain 47 §:ssä. Näin ollen hyvinvointialueen johtajan irtisanomiseen tai siirtämiseen muihin tehtäviin liittyvä asia tulisi vireille yhtymähallituksen esityksestä tai mikäli esityksen tekisivät yhdessä sellaiset HUS-yhtymän jäsenet, jotka edustavat vähintään neljäsosaa HUS-yhtymän jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä. Irtisanomispäätöksen tekemiseen vaadittaisiin, että sitä kannattaisi kaksi kolmasosaa kaikkien HUS-yhtymän jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä.

Perussopimuksen 13 §:n mukaisesti HUS-yhtymän toimitusjohtajan valitsisi yhtymähallitus. Tämä poikkeaisi yleisestä julkisen sektorin menettelystä, jonka mukaan toimitusjohtajan valitsee ylin päättävä toimielin. Esimerkiksi hyvinvointialuelain 45 §:n mukaan hyvinvointialueen johtajan valinnasta vastaa aluevaltuusto. Hyvinvointialuelain 69 §:n mukaan lain 45 §:ää ei kuitenkaan sovelleta hyvinvointiyhtymään, mikä mahdollistaisi HUS-yhtymän toimitusjohtajan valinnan osoittamisen tässä perussopimuksessa yhtymäkokouksen sijaan yhtymähallituksen tehtäväksi. HUS-yhtymän toimitusjohtajan valinnan osoittaminen yhtymähallituksen tehtäväksi perustuisi erityisesti siihen, että HUS-yhtymän ylimmän päättävän toimielimen ollessa yhtymäkokous, HUS-yhtymän suora poliittinen ohjaus toteutuisi ensisijaisesti yhtymähallituksessa. Tällä tavoin myös toimitusjohtajan valintaan liittyvä poliittinen tahtotila välittyisi päätöksentekoon luontaisemmin yhtymähallituksen kautta. Tästä huolimatta, kuten edellä on todettu, toimitusjohtajan mahdollinen irtisanominen olisi hyvinvointialuelain 47 ja 69 §:n mukaan edelleen yhtymäkokoukselle kuuluva tehtävä.

16 § Hallintosääntö

HUS-yhtymää johdettaisiin ja yhtymä toimisi hallintosäännön mukaisesti. Hallintosäännön hyväksyisi HUS-yhtymän yhtymäkokous. Hallintosäännössä annettaisiin tarpeelliset hyvinvointialuelain 95 §:ssä mainitut määräykset HUS-yhtymää koskevan lainsäädännön säännökset sekä tämän perussopimuksen määräykset huomioon ottaen.

17 § Konserniohje

HUS-yhtymä tytäryhteisöineen muodostaisi HUS-yhtymäkonsernin. HUS-yhtymä johtaisi, ohjaisi ja valvoisi HUS-yhtymäkonsernia yhtymäkokouksen asettamien tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeessa kuvattaisiin menettelyt, joilla varmistettaisiin HUS-yhtymän konserniohjauksen toimivuus. Konserniohjeen valmistelusta ja sisällöstä määrätäisiin tarkemmin HUS-yhtymän hallintosäännössä.

Tämänhetkisessä HUS-kuntayhtymän konserniohjeessa tytäryhteisöllä tarkoitetaan yhteisöä, jossa HUS:lla on yli puolet kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä yhteisön hallituksessa taikka jossa HUS muuten käyttää tosiasiallista määräysvaltaa. Tytäryhteisöt jaetaan markkinaehtoihin tytäryhteisöihin ja muihin tytäryhteisöihin konsernijohtoon päättämällä tavalla. Markkinaehtoinen tytäryhteisö voi toimia kilpailuilla markkinoilla ja mm. osallistua ilman euromääräisiä rajoituksia tarjouskilpailuihin. Muiden kuin markkinaehtoisten tytäryhteisöjen tulee toimia siten, että HUSin ja tytäryhteisön välinen sidosyhteisösuhte ei vaarannu. Tytäryhteisöjen lisäksi HUS-yhtymällä voi olla osakkuusyhteisöjä, joissa HUS-yhtymällä yksin tai yhdessä yhden tai useamman tytäryhteisönsä kanssa on vähintään 20 % ja enintään 50 % yhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai muu huomattava vaikutusvalta.

Tällä hetkellä HUS-kuntayhtymän konserniin kuuluu oman sairaalatoiminnan lisäksi useita tytäryhteisöjä: erikoissairaanhoidon palveluja tarjoava Orton Oy (yhdistyi kuntayhtymän tytäryhtiön HYKSin Kliiniset Palvelut Oy:n kanssa 1.7.2020), tukipalveluita tuottavat HUS Kiinteistöt Oy ja Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy, Hyks-instituutti sekä kiinteistöyhtiöt Kiinteistö Oy HUS-Asunnot, Asunto Oy Pilvenmäki ja Asunto Oy Porvoon Joukahaisentie 5. HUS-konsernin kuuluu myös osakkuusyhteisöjä, joista merkittävin on Oy Apotti Ab.

Hyvinvointialuelain 49 §:n mukaisesti omistajaohjauksella olisi huolehdittava siitä, että hyvinvointialueen tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin kokonaisuus. Omistajaohjauksella varmistettaisiin palveluiden yhdenvertainen saatavuus sekä palveluiden laatu, vaikuttavuus ja kustannustehokkuus hyvinvointialueen tytäryhteisöjen toiminnassa. Omistajaohjauksella varmistettaisiin myös avoimuuden ja viestinnän samoin kuin palvelujen käyttäjien ja hyvinvointialueen asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutuminen. Tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa olisi otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konserniohjetta sovellettaisiin HUS-yhtymän tytäryhteisöjen ja soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Hyvinvointialuelain 49 §:n mukaisesti konserniohjeessa annettaisiin tarpeelliset määräykset ainakin: 1) hyvinvointialuekonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta; 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä; 3) tiedottamisesta ja hyvinvointialueen luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta; 4) velvollisuudesta hankkia hyvinvointialueen kanta asiaan ennen päätöksentekoa; 5) konsernin sisäisistä palveluista; 6) hyvinvointialueen tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä; 7) hyvinvointialueen tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamisesta; ja 8) hyvinvointialuekonsernin valmiussuunnittelusta, varautumisesta ja näiden yhteensovittamisesta hyvinvointialuekonsernissa.

5 Luku – Muut toimitukset

18 § Tarkastuslautakunta

Hyvinvointialuelain 69 §:n 1 momentin mukaisesti HUS-yhtymään sovelletaan, mitä kyseisessä laissa säädetään hyvinvointialueen tarkastuslautakunnasta. Hyvinvointialuelain 125 §:n mukaisesti HUS-yhtymän ylin päättävä toimielin asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään hyvinvointialuelain 125 §:ssä. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaisi HUS-yhtymän ylimmälle päättävälle toimielimelle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitettäisiin arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsiteltäisiin ylimmässä päättävässä toimielimessä tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voisi antaa muitakin tarpeellisina pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. HUS-yhtymän hallitus antaisi ylimmälle päättävälle toimielimelle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaisi aiheita.

Tarkastuslautakunnan jäsenten määrästä ei säädetä laissa. Hyvinvointialuelain 125 §:n mukaisesti lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Nykyisen HUS-kuntayhtymän tarkastuslautakunnassa on yhteensä 7 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Ehdotetun perussopimuksen mukaisesti HUS-yhtymän tarkastuslautakuntaan valittaisiin nykyistä vastaavaan tapaan 7 jäsentä ja heistä jokaiselle henkilökohtainen varajäsen. Nykyistä vastaava jäsenmäärä loisi jatkuvuutta lautakunnan toiminnalle myös HUS-yhtymässä.

19 § Kansalliskielilautakunta

Hyvinvointialuelain 33 §:n mukaan kaksikielisellä hyvinvointialueella on oltava kansalliskielilautakunta.

Lautakunnan jäseniksi valitaan hyvinvointialueen kielivähemmistöön kuuluvia henkilöitä. Kansalliskielilautakunnan tehtävistä säädetään laissa ja määrätään hallintosäännössä. Lautakunnan on annettava vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Uusimaa-lain 2 §:n 4 momentin mukaisesti myös HUS-yhtymässä tulee olla hyvinvointialuelain 33 §:n mukainen kansalliskielilautakunta. Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on toteuttaa hyvinvointialuelaisille säädettyjä tehtäviä HUS-yhtymän hallinnossa. Lakisääteisten tehtävien lisäksi lautakunnalla voi olla muita hallintosäännössä määrättyjä tehtäviä. Lautakunnan jäseniksi valitaan HUS-yhtymän jäsenten alueen ruotsinkieliseen kielivähemmistöön kuuluvia henkilöitä.

Kansalliskielilautakunnan jäsenten määrästä ei säädetä laissa. Nykyisen HUS-kuntayhtymän vähemmistökielisessä lautakunnassa on yhteensä 9 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Esitetyn perussopimuksen mukaisesti kansalliskielilautakuntaan valittaisiin 9 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Nykyistä vastaava jäsenmäärä olisi jatkuvuutta lautakunnan toiminnalle myös HUS-yhtymässä. Hyvinvointialuelain 33 §:n 5 momentin mukaan lautakunnan puheenjohtajalla olisi läsnäolo- ja puheoikeus yhtymähallituksen kokouksessa.

20 § Muiden toimielinten asettaminen

Hyvinvointialuelain 59 §:n mukaisesti hyvinvointiyhtymän perussopimuksessa on sovittava sen toimielimistä sekä niiden tehtävistä, päätösvalta ja koollekutsumisesta. Jäsenenä olevien hyvinvointialueiden olisi mahdollista jättää muita toimielimiä koskevaa päätösvaltaa hyvinvointiyhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävälle toimielimelle, mutta tällöin asiasta olisi sovittava perussopimuksessa.

Ehdotetussa perussopimuksessa ei olisi tarkoitus sopia kaikista HUS-yhtymän toimielimistä, vaan ehdotetun 20 §:n mukaisesti HUS-yhtymällä voisi olla muita hallintosäännössä taikka hallintosäännön nojalla asetettuja toimielimiä. Muista toimielimistä määrättäisiin lähtökohteisesti hallintosäännössä, jonka hyväksyisi yhtymäkokous. Yhtymäkokouksen valitsisi myös muiden hallintosäännössä määrättyjen toimielinten jäsenet.

Ehdotetun 20 §:n mukaan HUS-yhtymässä voisi olla hallintosäännössä määrättyjen toimielinten lisäksi muita lakisääteisiä toimielimiä, joiden tehtävistä ja asettamisesta säädetään laissa. Esimerkiksi lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain (488/1999) 16 §:n mukaan sairaanhoidopiirillä, jonka alueella on lääkärikoulutusta antava yliopisto, tulee

olla vähintään yksi alueellinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta. Lain mukaan toimikunnan asettaa sairaanhoitopiirin hallitus.

7 Luku – Talous

21 § Peruspääoma

HUS-yhtymän peruspääoma vuoden 2023 aloittavaan taseeseen muodostuisi HUS-kuntayhtymän peruspääomasta. Peruspääomaosuudet jaettaisiin jäsenten osuuksiksi siten, että jäsenen euromääräinen peruspääomaosuus olisi yhtä suuri kuin jäsenen alueella sijaitsevien kuntien osuus HUS-kuntayhtymän peruspääomasta yhteenlaskettuna oli vuoden 2022 taseessa. Helsingin kaupungin osuus olisi sama kuin vuoden 2022 taseessa. Yhtymän peruspääoman määrän ja jaon jäsenten kesken vahvistaisi yhtymäkokous. HUS-kuntayhtymän omistajakuntien peruspääomaosuudet ovat pysyneet viime vuosina ennallaan.

Sote-uudistuksen yhteydessä Myrskylän ja Pukkilan kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon on suunniteltu siirtyvän Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymästä (PHHYKY) osaksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialuetta. Muutos edellyttää HUS-kuntayhtymän ja PHHYKY:n ylimpien päättävien toimielinten päätökset, jotka on suunniteltu tehtäväksi kevään 2022 aikana. Samassa yhteydessä näiden kuntien euromääräiset peruspääomaosuudet siirtyisivät osaksi Itä-Uudenmaan HUS-yhtymän peruspääomaosuutta. Myrskylän ja Pukkilan peruspääomaosuudet määriteltäisiin siten, että PHHYKY suorittaisi ulos kyseessä olevien kuntien osuuden PHHYKY:n nettovarallisuudesta, mikä siirtyisi osaksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen peruspääomaosuutta HUS-yhtymässä. Kyseisten kuntien lopullinen nettovarallisuuden suuruus laskettaisiin PHHYKY:n vuoden 2022 tilinpäätöksestä, joten Itä-Uudenmaan tarkka euromääräinen peruspääomaosuus ja siten myös hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin tarkat prosentuaaliset peruspääomaosuudet olisivat selvillä vasta vuoden 2023 aikana. PHHYKY:n 15.2.2022 tekemän alustavan laskelman mukaan Myrskylän ja Pukkilan nettovarallisuudet PHHYKY:ssä olivat 485 438,12 ja 738 645,39 euroa. Näitä summia on käytetty Itä-Uudenmaan euromääräisen peruspääomaosuuden alustavassa määrittelyssä. Kunnes Itä-Uudenmaan tarkka euromääräinen peruspääomaosuus on määritelty ja vahvistettu, ehdotetaan käytettäväksi Itä-Uudenmaan osalta käytettävissä olevien tietojen perusteella laskettua alustavaa euromääräistä peruspääomaosuutta. Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen peruspääoman suuruuden vahvistaisi tämän perussopimuksen 34 §:n mukaisesti HUS-yhtymän yhtymäkokous vuoden 2023 aikana.

HUS-kuntayhtymän vuoden 2020 tilinpäätöksen ja Myrskylän ja Pukkilan alustavien peruspääomaosuuksien perusteella euromääräiset ja

suhteelliset peruspääomaosuudet jakautuisivat hyvinvointialueittain seuraavasti:

Kunta	Peruspääoma euroina	%
Helsinki	141 633 856,74	36,09 %
Länsi-Uudenmaan hva yhteensä	122 644 591,86	31,25 %
Espoo	68 665 003,48	17,50 %
Hanko	2 999 265,71	0,76 %
Inkoo	1 601 325,92	0,41 %
Karkkila	3 436 941,60	0,88 %
Kauniainen	2 563 088,64	0,65 %
Kirkkonummi	8 574 954,18	2,18 %
Lohja	16 137 042,84	4,11 %
Raasepori	9 416 211,44	2,40 %
Siuntio	1 599 229,88	0,41 %
Vihti	7 651 528,17	1,95 %
Vantaan ja Keravan hva yhteensä	54 351 666,15	13,85 %
Kerava	7 673 311,20	1,96 %
Vantaa	46 678 354,95	11,89 %
Keski-Uudenmaan hva yhteensä	48 390 850,06	12,33 %
Hyvinkää	13 633 143,22	3,47 %
Järvenpää	10 577 452,94	2,70 %
Mäntsälä	4 829 704,95	1,23 %
Nurmijärvi	9 286 222,59	2,37 %
Pornainen	1 058 315,99	0,27 %
Tuusula	9 006 010,37	2,29 %
Itä-Uudenmaan hva yhteensä	24 232 159,74	6,49 %
Askola	1 205 504,75	0,31 %
Lapinjärvi	876 771,67	0,22 %
Loviisa	3 768 907,35	0,96 %
Myrskylä*	485 438,12	0,12 %
Porvoo	13 213 056,34	3,37 %
Pukkila*	738 645,39	0,19 %
Sipoo	5 167 919,63	1,32 %
Yhteensä	392 477 209,06	100,00 %

*Myrskylän ja Pukkilan kuntien sosiaali- ja terveydenhuolto siirtyy uudistuksen yhteydessä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymästä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueeseen, mikä huomioidaan Itä-Uudenmaan euromääräisen peruspääomaosuuden suuruudessa. Tässä taulukossa on käytetty alustavaa arviota ko. kuntien peruspääomaosuuden suuruudesta 15.2.2022 tilanteen mukaan.

Myrskylän ja Pukkilan osuuksien lisääminen HUS-yhtymän peruspääomaan lisäisi alustavan laskelman mukaisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen suhteellista peruspääomaosuutta 0,30 prosenttiyksikköä nykytilanteeseen verrattuna ja samalla vastaavasti vähentäisi muiden HUS-yhtymän jäsenten suhteellisia peruspääomaosuuksia.

Peruspääomaa voitaisiin korottaa tai alentaa määräenemmistö päätöksellä. Ehdotetussa perussopimuksessa sovitun mukaisesti muutos voitaisiin siten tehdä, jos vähintään kolme HUS-yhtymän jäsenistä kannattaisi muutosta ja niiden asukasluvuksi olisi yli puolet kaikkien HUS-yhtymän jäsenten yhteenlasketusta asukasluvusta.

Peruspääomaa voitaisiin korottaa tai alentaa yhtymäkokouksen päätöksellä. Peruspääomalle maksettavasta korosta ja sen suuruudesta päättäisi yhtymäkokous. Jäsenten peruspääomaosuuksista ja niiden muutoksista pidettäisiin luettelo.

22 § Jäsenten osuudet varoista ja veloista

Kunkin hyvinvointiyhtymän HUS-yhtymän jäsenenä olevan Uudenmaan hyvinvointialueen sekä Helsingin kaupungin osuus HUS-yhtymän varoihin sekä vastuu sen veloista määräytyisivät Helsingin kaupungin ja kunkin hyvinvointialueen peruspääomaosuuksien suhteessa. Tällöin kunkin jäsenen vastuu HUS-yhtymän varoista ja veloista vastaisi jäsenen omistuosuuksista HUS-yhtymästä.

23 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

HUS-kuntayhtymän nykyinen toiminnan, talouden ja henkilöstön suunnitteluprosessi

Tällä hetkellä HUS-kuntayhtymä laskuttaa jäsenkuntia ja muita maksajia palvelujen toteutuneeseen käyttöön perustuen. Jäsenkunnilta peritään ennakkomaksu, joka on 1/12 osa kuntakohtaisesta talousarviosta. Jäsenkuntien laskutus tasataan käytön mukaiseksi kvartaaleittain. Puolivuosittain tehdään lisäksi kalliin hoidon tasaus niiden jäsenkuntien potilaiden osalta, joiden vuosikustannukset ylittävät 60 000 euron rajan.

Laskutus tapahtuu hoitojakso- ja käyntikohtaisesti. Laskutettavia tuotteita ovat DRG-, käynti- ja hoitopäivät tuotteet, sähköiset etäasiointipal-

velut sekä läpilaskutettavat palvelut. DRG-tuotteistus (Diagnosis Related Group) on somaattisessa erikoissairaanhoidossa käytettävä luokittelu, jossa potilaat ryhmitellään diagnoosin ja muiden potilaasta kirjattujen tietojen perusteella lääketieteellisesti ja kustannuksiltaan samankaltaisiin ryhmiin.

HUS-kuntayhtymän taloussuunnitelmakausi on kolme vuotta ja investointien osalta neljä vuotta. Talousarviossa suunnitellaan toiminnan, talouden ja henkilöstön kokonaisuus, jolla ohjataan HUSin toimintaa tilikauden aikana. Toiminnan ja talouden näkymää tarkennetaan ennusteilla 4 kertaa vuodessa.

HUS-kuntayhtymän taloussuunnittelu pohjautuu jäsenkuntien maksu- ja suusraamin sekä muiden maksajien palvelukäytön suunnitteluun. HUSin ylin johto määrittelee vuosittain, minkä vuoden tietoihin perustuen jäsenkuntien maksuosuusraami, toisin sanoen erikoissairaanhoidon laskutus, lasketaan. Laskennan periaatteet käsitellään HUS Stratossa ja hyväksytään kesäkuussa HUSin hallituksessa. Laskennan lähtökohdaksi on eri vuosina käytetty joko edellistä vuotta, edellisen vuoden talousarviota, kolmen vuoden toteumien keskiarvoa tai nyt koronaepidemian aikana viimeisintä ns. normaalia vuotta (2019). Laskennan pohjana olevia tietoja korotetaan jäsenkuntien väestömäärän muutoksella, palveluita käyttävien potilaiden %-osuuden kasvulla, kustannustason muutoksella, tuottavuustavoitteella ja muilla toiminnallisilla muutoksilla. Jäsenkuntien maksuosuudessa on huomioitu lisäksi kaupunkien/kuntien kanssa sovittavat työnjaolliset muutokset.

Jäsenkuntien maksuosuus raamin laskennassa huomioidaan lisäksi vuosittainen kustannustason muutos. Sen laskennassa huomioidaan palkkojen yleiskorotukset ja muutokset henkilöstösivukuluissa. Lisäksi tarkastellaan erikseen merkittävimmät toimintakulujen erät, kuten sairaanhoidolliset tarvikkeet ja -palvelut, ICT-kustannukset, lääkkeet, hoitotarvikkeet ja elintarvikkeet. Muita toimintakuluja korotetaan indeksillä, joka on ollut esimerkiksi peruspalveluiden hintaindeksi.

Tilikauden ensimmäinen ennuste käsittää myös arvion seuraavan tilikauden toiminnasta, taloudesta ja henkilöstöstä. HUSin yksiköiden laattima tammi-elokuun toteumatietoihin perustuva ennuste, jossa huomioidaan jäsenkuntien maksuosuusraami, lukitaan talousarvioksi. Talousarvio kohdennetaan tarkemmalle tili- ja vastuuyksikkötasolle kuukausikohdennetuksi käyttösuunnitelmaksi.

HUS-kuntayhtymän tulosalueet laativat keväällä investointiesitykset mm. koneista ja laitteista, rakennuksista sekä ICT-järjestelmistä. Esitykset priorisoidaan neljän vuoden investointiohjelmaksi. Poistosuunnitelma ja investointien kustannukset sisältyvät taloussuunnitelmaan.

Taloussuunnitelma käsitellään HUS-kuntayhtymän hallituksessa lokamarraskuussa ja kuntayhtymän valtuusto hyväksyy taloussuunnitelman joulukuussa. Talousarviokirja valmistellaan yhteistyössä HUS-kuntayhtymän tulosalueiden ja johdon kanssa.

HUS-yhtymän toiminnan, talouden ja henkilöstön suunnittelu

HUS-yhtymän talousarvio ja -suunnitelma hyväksyttäisiin syksyn yhtymäkokouksessa. Talousarvio valmisteltaisiin yhteistyössä jäsenten kanssa. Talousarvion valmisteluprosessin tavoitteena olisi osaltaan varmistaa tasavertainen kohtelu erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, sosiaalipalvelujen ja pelastustoimen välillä koko Uudellamaalla. Talousarviovalmistelu pitäisi sisällään toiminnan ja siihen liittyvän yhteistyön sekä työnjaon ja siihen mahdollisesti tehtävien muutosten kokonaisuuden. Tavoitteena olisi parantaa HUS-yhtymän talouden enustettavuutta.

Talousarvio laadittaisiin hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän yhteistyössä valmistelemien talousarvion maksuosuusraamin pohjalta. Talousarvioehdotuksen pohjana käytettäisiin yhdessä hyväksytyä ajantasaista tilannekuvaa HUS-yhtymän sekä sen jäsenten taloudesta ja toiminnasta.

Talousarvion laadinta käynnistyisi siitä, että hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän talousjohdot laatisivat alkuvuodesta yhdessä ehdotuksen HUS-yhtymän maksuosuusraamin laskentaperiaatteiksi ja omistajaohjauksen tavoitteiksi. Hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki yhteistyössä HUS-yhtymän johdon kanssa käsitelisivät ehdotuksen ja hyväksyisivät laskentaparametrit. Tämän jälkeen HUS-yhtymä laatisi ehdotuksen HUS-yhtymän talousarvioraamiksi huomioiden hyväksytyt laskentaperiaatteet ja valtion rahoituksen kokonaisuuden. Laskennassa huomioitaisiin myös muiden maksajien laskutus ja resurssitarpeet.

Hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin käsiteltäviä ehdotuksen se käsiteltäisiin hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän johdon yhteistyöryhmässä ja tämän jälkeen hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin luottamuselimissä touko-kesäkuussa. HUS-yhtymän talousraamin hyväksyisi HUS-yhtymän yhtymäkokous. HUS-yhtymä käyttäisi hyväksytyä maksuosuusraamia oman talousarvioehdotuksensa valmistelussa. Talousarvioon otettaisiin tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Lisäksi talousarviossa osoitettaisiin, miten HUS-yhtymän rahoitustarve katetaan. Talousarvioehdotusta tarkennettaisiin syksyn aikana esimerkiksi elokuussa tulevien valtion sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoituslaskelmien ja syyskuussa tulevien valtion budjettipäätösten perusteella

yhteistyössä HUS-yhtymän ja jäsenten kesken. Mikäli esimerkiksi valtion budjettipäätöksellä olisi merkittävää vaikutusta keväällä sovittuun talousraamiin, yhtymäkokous voisi tarvittaessa kokoontua tarkentamaan HUS-yhtymän talousarvion laskentaperusteena toimivaa talousraamia. HUS-yhtymän talousarvioehdotusta käsiteltäisiin osana hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin talousarvioehdotusten valmistelua niiden luottamuselimissä. HUS-yhtymän talousarvio hyväksyttäisiin yhtymäkokouksessa. Tavoitteena olisi, että hyväksytty HUS-yhtymän talousarvio olisi hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin käytettävissä niiden päättäessä omista talousarvioistaan.

HUS-yhtymän hallitus laatisi ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Taloussuunnitelman laadinta perustuisi valtion rahoitusperiaatteisiin ja kokonaisrahoituksen kehittämiseen, omistajaohjauksen tavoitteisiin ja HUS-yhtymän strategiaan. Taloussuunnitelmassa hyväksyttäisiin HUS-yhtymän ja HUS-yhtymän konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Yhtymäkokous hyväksyisi taloussuunnitelman talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan taloussuunnitelma ajoittuisi vähintään kolmelle seuraavalle toimintavuodelle siten, että talousarviovuosi olisi taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Toiminnan ja talouden raportointi- ja ennusteaikataulu sekä tilinpäätösaikataulu laadittaisiin yhteistyössä HUS-yhtymän ja jäsenten kanssa yhtymäkokouksen hyväksymää talousarvion kehystä noudattaen.

Hallintosäännössä annettaisiin tarvittavat tarkemmat talousarviota, taloussuunnitelmaa, talousarvion kehystä ja yhteisvalmistelua koskevat määräykset. Lisäksi yhtymäkokous päättäisi talousarvion yhteydessä sen sitovuustasot tämän perussopimuksen 10 §:n 2 momentin 10 kohdan mukaisesti. Näiden tarkemmista yksityiskohdista sovittaisiin hallintosäännön ja HUS-yhtymän talousarvion valmistelun yhteydessä. Samassa yhteydessä tulisi pohdittavaksi myös erillisen tämän perussopimuksen 5 §:n mukaisesta strategiasta johdettavan HUS-yhtymän talous- ja tuottavuusohjelman tarve ja suhde edellä mainittuun taloussuunnitelmaan. Jatkovalmistelussa tulisi myös arvioida esimerkiksi, miten määriteltäisiin jäsenten kiinteisiin maksuosuuksiin kuuluvien palvelujen sisältö, voisiko joidenkin HUS-yhtymän jäsenilleen tarjoamien palvelujen (kuten esimerkiksi diagnostiset palvelut) rahoitus perustua palvelukohtaiseen laskutukseen, sekä miten HUS-yhtymälle annettava rahoitus yhteensovitettaisiin hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin järjestämistä vastaavalla olevan muun toiminnan rahoituksen kanssa. Rahoitusmallivaihtoehtoja koskeva konsulttiselvitys on oheismateriaalina 3.

24 § HUS-yhtymän tulonmuodostus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

HUS-yhtymän tulot muodostuisivat talousarvioon perustuvista jäsenten maksuosuuksista, asiakasmaksuista, tämän sopimuksen 3 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista palveluista saatavista korvauksista sekä muista tuloista. Tämän sopimuksen 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuja palveluja olisivat HUS-yhtymän jäsenilleen tarjoamat muut tehtäviinsä liittyviä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tai niitä tukevat palvelut. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi diagnostiikkaan tai erilaisiin tukipalveluihin, kuten huolto- ja kiinteistöpalveluihin kuuluvat palvelut. Tämän sopimuksen 3 §:n 3 momentin mukaisia palveluja olisivat muille kuin HUS-yhtymän jäsenille tarjottavat palvelut, joita olisivat esimerkiksi muut muiden kuin Uudenmaan hyvinvointialueiden HUS-yhtymältä hankkimat tai muiden maiden asukkaille kansainvälisen yhteistyön kautta HUS-yhtymän tarjoamat sairaanhoidon tai lääketieteellisten tukipalvelujen palvelut. Muita tuloja voisivat olla esimerkiksi HUS-konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tarjoamista palveluista saatavat tulot.

Jäsenten maksuosuuksista, niiden jaksottamisesta ja erääntymisestä sekä asiakasmaksujen ja muiden korvausten perusteista määrättäisiin talousarviossa.

25 § Maksuosuuksien tasausmenettely

Jäsenten talousarvioon perustuvat maksuosuudet tasattaisiin tilikauden päättyessä. Tasauksessa HUS-yhtymä hyvittäisi jäseniä, joiden toteutunut palvelujen käyttö on pienempi kuin talousarviossa suunniteltu ja perisi maksuosuuden täydennystä jäseniltä, joiden toteutunut palvelujen käyttö on suurempi kuin talousarviossa suunniteltu. Tasaus tapahtuisi jäsenkohtaisen maksuosuuteen liittyvien palvelujen toteutumisen seurannan perusteella. Tasaus ei vaikuttaisi jäseniltä perittävien maksuosuuksien kokonaissummaan.

Yhtymäkokous voisi antaa tarkentavia määräyksiä maksuosuuksien tasauksen toimeenpanosta. Tämä tapahtuisi talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

26 § Talouden ja toiminnan seuranta

HUS-yhtymällä olisi talouden ja toiminnan ajantasainen seurantajärjestelmä, jolla todennettaisiin asetettujen tavoitteiden saavuttaminen tai niistä poikkeaminen. Talousarvion toteutumista seurattaisiin kuukausittain. Yhtymähallitus raportoiisi kuukausittain toiminnan ja talouden toteutumisesta jäsenille. Raportoinnin periaatteita määriteltäisiin tarkemmin HUS-yhtymän hallintosäännössä. Seurannassa tarkasteltaisiin talouden todellista toteumaa verraten sitä kiinteään kuukausilaskutukseen. Seurannassa tuotaisiin esille ne johtamistoimenpiteet, joilla mahdollista odottamatonta eriytymistä minimoitaisiin. Lisäksi talousarvion

toteutumisen raportoinnissa laadittaisiin neljännesvuosittain tilinpäätösennuste.

Tällä hetkellä HUS-kuntayhtymän talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain. Tarkastelunäkökulmina ovat tuoteseuranta, talous ja henkilöstö. Tuoteseurantaa tarkastellaan kuukausittain erikseen jäsenkuntien ja kaikkien maksajien osalta huomioiden sekä summat että lukumäärät. Kuukausittain seurataan toteutuneiden tuotteistettujen palveluiden toteumaa kuukausijaksotettuun talousarvioon, missä on huomioitu kausivaihtelu (esim. kesäsulut). Lisäksi seurataan jäsenkuntien maksuosuuksien toteutumista jäsenkunnittain. Vertailu tehdään talousarvion lisäksi myös edelliseen vuoteen.

Tuoteseurannan osalta vakioraportti sisältää myös hintamääräeroanalyysin, jossa analysoidaan, mikä osuus poikkeamasta aiheutuu tuotteiden määrällisen käytön muutoksesta ja mikä hinnan muutoksesta (tuotemix). Tuloslaskelmaa seurataan lisäksi eri organisaatio-tasoilla. Tuloslaskelma käsittää kuukausittaisen ja kumulatiivisen vertailun talousarvioon ja edelliseen vuoteen. Talousarvion näkymää tarkennetaan ennusteilla, jotka pohjautuvat yksiköiden määrittelemien diagnooseihin pohjautuvien potilasryhmien potilasmäärien ennustamiseen ja hoitokäytäntöjen muutosten arviointiin, joiden pohjalta muodostuu tuote-ennuste. Tuotelukumäärä- ja euomääräinen ennuste kohdennetaan maksajille. Lisäksi laaditaan sisäisten ja ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen sekä henkilöstömäärien ja henkilötyövuosien ennuste henkilöstöryhmittäin. Henkilöstön osalta seurataan kuukausittain henkilötyövuosien ja henkilöstömäärien toteutumista sekä henkilötyövuoden hinnan kehitystä tuloslaskelman henkilöstökulujen (palkat ja henkilösivukulut) seurannan lisäksi.

Johdon kuukausiraportti laaditaan sekä HUS-kuntayhtymä- että tulosa-lue/-yksikkötasolla. Talousarvion toteutumisen seuranta raportoidaan säännöllisesti myös muun muassa HUS Stratolle.

Jatkossa HUS-yhtymän talouden ja toiminnan toteutumisen seurantaa olisi tarve tiivistää nykyisestä. HUS-yhtymä tulisi jatkossa edelleen laatimaan kuukausittaisen talouden ja toiminnan toteutumista kuvaavan raportin, joka raportoitaisiin jäsenille ja käsiteltäisiin yhdessä HUS-yhtymän ja jäsenten kesken erikseen hallintosäännössä sovittavalla tavalla, esimerkiksi jäsenten ja HUS-yhtymän johdon yhteistyöryhmässä. Samassa yhteydessä sovittaisiin yhdessä HUS-yhtymän ja jäsenten kesken niistä toimenpiteistä, joihin ajankohtaisen raportin perusteella olisi syytä ryhtyä. Mikäli HUS-yhtymä havaitsisi, että talousarvio tulisi jäämään alijäämäiseksi, tulisi sen käynnistää välittömästi toimenpiteet ja hakea tarvittaessa yhtymäkokoukselta ylityslupaa tämän sopimuksen 28 §:ssä ja sen perusteluissa kuvatulla tavalla.

27 § Investointien suunnittelu ja rahoittaminen

Investointisuunnitelma laadittaisiin osana taloussuunnitelmaa. Hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän velvollisuudesta toimittaa investointisuunnitelmaa koskeva esitys kalenterivuositain sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle, sisäministeriölle ja valtiovarainministeriölle säädetään hyvinvointialuelain 16 §:ssä. Investointisuunnitelma laadittaisiin sitä seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista konsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman tulisi sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulisi sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Investointisuunnitelma ei saisi olla ristiriidassa hyvinvointialuelain 15 §:ssä tarkoitetun lainanottovaltuuden kanssa. Investointisuunnitelman tulisi perustua myös sote-järjestämislain 22 §:ssä tarkoitettuihin sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisiin tavoitteisiin sekä väestön palvelutarpeeseen. Investointisuunnitelmassa olisi otettava huomioon sote-järjestämislain 36 §:ssä tarkoitettu hyvinvointialueiden yhteistyösopimus, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisäästeisten tehtävien toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi. Valtioneuvoston asetuksen 91/2022 mukaan Etelä-Suomen yhteistyöalueen muodostavat Uudenmaan hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän lisäksi Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan hyvinvointialueet. Hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä voisivat sopia myös yhteisistä investoinneista.

Investointisuunnitelma on lainsäädännössä kytketty lainanottovaltuuden suuruuteen. Lainanottovaltuutta koskevassa hyvinvointialuelain 15 § säädettyä sovelletaan myös HUS-yhtymään. HUS-yhtymän lainanottovaltuus lasketaan vastaavalla tavalla vuosikatteen pohjalta kuten hyvinvointialueilla. Erona muihin alueisiin on kuitenkin se, että laskennan pohjana olevaan HUS-yhtymän vuosikatteeseen vaikuttaa keskeisesti se, minkä suuruisiksi hyvinvointialueiden ja Helsingin maksusuudet HUS-yhtymälle on sovittu. Ostot HUS-yhtymältä puolestaan vaikuttavat Uudenmaan hyvinvointialueiden vuosikatteisiin ja sitä kautta niiden omiin lainanottovaltuuksiin. HUS-yhtymän lainanottovaltuuden laskennan perusedellytys olisi se, että HUS-yhtymän ja hyvinvointialueiden sekä Helsingin kaupungin näkemys maksusuuksien määrästä olisi yhtenevä, ja että luku olisi tiedossa siinä vaiheessa, kun valtiovarainministeriö laskee lainanottovaltuutta, eli tilikautta edeltävän vuoden keväällä. Näin ollen HUS-yhtymän lainanottovaltuuden määrittelyminen edellyttäisi tiivistä yhteistyötä Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys olisi toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevan investointisuunnitelman hyväksymismenettelystä säädetään sotejärjestämislain 25 ja 26 §:ssä.

28 § Yli- tai alijäämän käsittely

Mikäli HUS-yhtymällä olisi tilikauden päättyessä ylijäämää, yhtymäkokous voisi päättää sen tai osan siitä palauttamisesta jäsenille. Siitä, miten ylijäämä palautettaisiin, tulisi sopia tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä. Ylijäämän palautus voitaisiin jakaa eri perusteiden riippuen siitä, mistä ylijäämän katsottaisiin ensisijaisesti johtuvan. Tällä varmistettaisiin palautuksen kohdistuminen jäsenille mahdollisimman oikeudenmukaisesti. Esimerkiksi, mikäli ylijäämän katsottaisiin johtuvan HUS-yhtymän palvelujen käytön muutoksesta, ylijäämä voitaisiin jakaa jäsenille niiden palvelujen käytön mukaisessa suhteessa. Vastaavasti, mikäli ylijäämän katsottaisiin johtuvan esimerkiksi HUS-yhtymän omaisuuden myynnistä, ylijäämä voitaisiin jakaa jäsenille peruspääomien mukaisessa suhteessa. Parantaakseen sekä omistajien että HUS-yhtymän toiminnan taloudellista kannustavuutta, yhtymäkokous voisi myös päättää ylijäämän tai sen osan jättämisestä HUS-yhtymän taseeseen.

HUS-yhtymän olisi ilmoitettava mahdollisesta talousarvion ylitystarpeesta ja siten alijäämän uhasta välittömästi, kun tarve havaitaan. Tällaisessa tilanteessa HUS-yhtymä käynnistäisi ensisijaisesti neuvottelut ja toimenpiteet ylitysuhan torjumiseksi yhteistyössä jäsenten kanssa. Mikäli välittömät toimenpiteet eivät olisi riittäviä, HUS-yhtymä hakisi tarvittaessa talousarvion ylitysoikeutta yhtymäkokoukselta.

Talousarvion ylitysoikeuden hakemisen menettelyä tarkennettaisiin hallintosäännössä. Alustavasti ylitysoikeushakemukseen olisi sisällytettävä ainakin: 1) kuvaus ylitystarpeesta, ylityksen suuruus ja minkä palvelun osalta ylitys tapahtuu, 2) selvitys ylitykseen johtaneista syistä, 3) selvitys aikaisemmin toteutetuista toimenpiteistä ylitysuhan ehkäisemiseksi ja toimenpidesuunnitelma arvioidun toteutuvan ylityksen minimoimiseksi, tarvittaessa yhteistyössä sen jäsenen kanssa, jonka palveluita ylitys erityisesti koskee, 4) toimenpidesuunnitelma vastaavan ylityksen estämiseksi jatkossa, 5) muihin toimintoihin kohdistuvat toimenpiteet, jolla ylitys eliminoidaan tai minimoidaan, jotta talousarvio ei kokonaisuudessaan ylitä ja 6) mahdolliset keskeiset perusteet valtion lisärahoituksen ehtojen täyttymiselle, mikäli jäsenen on haettava lisärahoitusta HUS-yhtymän aiheuttaman ylityksen kattamiseksi.

HUS-yhtymän taseeseen kertynyt alijäämä tulisi kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden

alusta lukien. Tämä vastaisi hyvinvointialuelain 115 §:n mukaista sääntelyä.

29 § HUS-yhtymän tiedonantovelvollisuus

Hyvinvointiyhtymän tiedonantovelvollisuudesta säädetään hyvinvointialuelain 121 §:ssä. HUS-yhtymän olisi annettava jäsenille yhtymän taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot. Yhteisistä laskennan periaatteista sovittaisiin osana talousarvioprosessia yhdessä jäsenten kanssa.

30 § Viivästyskorko

Jäsenten maksuosuudet erääntyisivät hallintosäännössä erikseen sovitavalla tavalla. Maksuosuudet perustuisivat talousarvion hyväksymisen yhteydessä vahvistettuihin laskutuseriin.

Mikäli yhtymäkokous päättäisi tilinpäätöksen yhteydessä palauttaa jäsenille ylijäämää, olisi HUS-yhtymällä oikeus kuitata jäsenelle suoritettavalla määrällä tämän perussopimuksen nojalla maksuunpantuja erääntyneitä saataviaan asianomaiselta jäseneltä.

Edellä tässä luvussa mainitulle maksuerälle, jota ei ole suoritettu määräaikana, olisi maksettava korkolain mukainen viivästyskorko.

8 Luku – Muut määräykset

31 § Sisäinen tarkastus

HUS-yhtymällä olisi sisäisen tarkastuksen toiminto. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä olisi varmentaa HUS-yhtymän sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toimivuus. Sisäisen tarkastuksen toiminnasta määrättäisiin tarkemmin hallintosäännössä.

Hyvinvointialuelain perustelujen mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaiseen järjestämiseen voi kuulua muun muassa, että yhtymäkokous on päättänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, hallintosääntöön on otettu asiasta riittävät määräykset ja yhtymähallitus ja muut toimielimet ovat ohjeistaneet alaisensa toiminnan osalta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyvät menettelyt ja toimeenpanon valvonnan.

Laissa ei säädetä tarkemmin sisäisen tarkastuksen järjestämismallista. Sisäinen tarkastus voitaisiin näin ollen järjestää esimerkiksi HUS-yhtymän omana toimintana tai se voitaisiin hankkia ulkopuolisilta palvelujen tuottajilta.

Hyvinvointialuelain 127 §:n mukaisesti tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa, onko HUS-yhtymän sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Saman lain 128 § mukaisesti Valtiontalouden tarkastusvirastolla on oikeus tarkastaa hyvinvointialueen ja sen sekä hyvinvointialueiden yhteisessä määräysvallassa olevien yhteisöjen toiminnan ja taloudenhoidon laillisuutta, tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta valtiolta saadun rahoituksen osalta. HUS-yhtymän ollessa hyvinvointialueiden ja Helsingin määräysvallassa oleva yhteisö, ulottuu VTV:n tarkastusoikeus myös sen toimintaan ja taloudenhoitoon.

32 § Perussopimuksen muuttaminen

Hyvinvointialuelain 60 §:n mukaan, jos perussopimuksessa ei ole toisin sovittu, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenenä olevista hyvinvointialueista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenenä olevien hyvinvointialueiden yhteenlasketusta asukasluvusta. Jäsenenä ovat hyvinvointialueet voivat kuitenkin sopia perussopimuksen muuttamisen edellytyksistä myös toisin kuin laissa säädetään. Hyvinvointiyhtymän jäsenillä on oikeus sopia perussopimuksessa laissa edellytettyä tiukemmista tai väljemmistä edellytyksistä perussopimuksen muuttamiselle.

Ehdotetun perussopimuksen mukaan perussopimusta voitaisiin muuttaa, jos vähintään kolme HUS-yhtymän jäsenistä kannattaisi muutosta ja niiden asukasluku olisi yli puolet kaikkien HUS-yhtymän jäsenien yhteenlasketusta asukasluvusta.

33 § Loppuselvitys

HUS-yhtymä on lakisääteinen hyvinvointiyhtymä. Sen asema ja tehtävät on kirjattu lakiin. Mikäli HUS-yhtymä purkautuisi lakisääteisistä syistä, päättäisi yhtymäkokous loppuselvityksestä, josta hallitus huolehtii. HUS-yhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaettaisiin jäsenalueille niiden peruspääomaosuuksien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä olisi varoja suurempi, jäsenalueet olisivat velvolliset suorittamaan erotuksen peruspääomaosuuksien suhteessa. Loppuselvitys lähetettäisiin hyväksyttäväksi sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöön.

34 § Voimaantulo

Voimaantulolain 45 §:n mukaan perussopimus tulee voimaan, kun Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki ovat sen hyväksyneet. Tämän tulisi lain mukaan tapahtua viimeistään 30.4.2022. Ennen

perussopimuksen voimaantuloa voitaisiin ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

35 § Myrskylän ja Pukkilan kuntien peruspääoman siirtyminen

Myrskylän ja Pukkilan kuntien osuuksien Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän peruspääomasta siirtyminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen peruspääoman osuuskiksi on kuvattu tarkemmin perussopimuksen 21 §:n perusteluissa. Lopullinen siirtyvä peruspääoma voitaisiin määritellä vasta vuoden 2022 tilinpäätöksestä perustuen Myrskylän ja Pukkilan kunnan nettovarallisuuteen Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymästä, mikä siirtyisi osaksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen peruspääomaa HUS-yhtymästä.

HUS-yhtymän yhtymäkokous vahvistaisi Itä-Uudenmaan lopullisen peruspääoman vuoden 2023 aikana sen jälkeen, kun vuoden 2022 tilinpäätöstiedot on saatu ja Myrskylän ja Pukkilan siirtyvän nettovarallisuuden suuruus määritetty. Siihen saakka Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen peruspääoman määrittelyssä käytettäisiin tarvittaessa Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän 15.2.2022 toimittamaa arviota Myrskylän ja Pukkilan nettovarallisuudesta Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymästä.

36 § HUS-yhtymän ensimmäisen yhtymäkokouksen koollekutsuminen

HUS-yhtymän ylimmän päättävän toimielimen ensimmäisen kokouksen koolle kutsumisesta ja väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän toimivallasta kokouksen valmistelussa säädetään voimaantulolain 46 §:ssä. Sen mukaan Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin on ilmoitettava väliaikaiselle HUS-valmisteluryhmälle edustajansa ensimmäiseen yhtymäkokoukseen viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022.

HUS-yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävän toimielimen olisi järjestäydyttävä viipymättä sen jälkeen, kun hyvinvointialueet ovat ilmoittaneet edustajansa toimielimeen. Väliaikainen HUS-valmisteluryhmä kutsuisi yhtymäkokousedustajat kokoukseen viipymättä sen jälkeen, kun Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki ovat ilmoittaneet edustajansa.

HUS-yhtymän ylimmän toimielimen olisi ensimmäisessä kokouksessaan hyväksyttävä HUS-yhtymälle hyvinvointialueesta annetussa laissa tarkoitettu hallintosääntö sekä valittava yhtymähallitus, tarkastuslautakunta ja kansalliskielilautakunta. Voimaantulolain 11 §:n mukaan väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän tekemä ehdotus on pohjaesityksenä yhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävän toimielimen käsittelyssä.

37 § Äänivalta ensimmäisenä vaalikautena

Perussopimuksen 7 §:n mukaan yhtymäkokouksessa jäsenten äänivalta jakautuu niiden asukasmäärien suhteessa. Jäsenten asukasmäärät tarkistettaisiin vaalikausittain Tilastokeskuksen väestörakennetilaston vaalivuotta edeltävää vuotta edeltäneen vuoden lopussa olevien tietojen mukaan.

Ensimmäiset aluevaalit toimitettiin vuonna 2022 ja edelliset kuntavaalit puolestaan vuonna 2021. Koska ensimmäiset aluevaalit toimitettiin eri vuonna kuin kuntavaalit, määräytyisi perussopimuksen 7 §:n mukaan äänivalta Helsingissä ja Uudenmaan hyvinvointialueella eri vuoden tilastotietojen perusteella. Tästä syystä olisi tarpeen sopia, että ensimmäisellä vaalikaudella kaikkien HUS-yhtymän jäsenten äänivalta määräytyisi vuoden 2020 lopun Tilastokeskuksen väestörakennetilaston asukaslukujen mukaisesti. Jatkossa aluevaalit toimitetaan vaalilain 143 a §:n 2 momentin mukaan samanaikaisesti kuntavaalien kanssa.

Toimivalta

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annetun lain 45 §:n 1 momentin mukaan HUS-yhtymän ensimmäinen perussopimus on valmisteltava siten, että Uudenmaan hyvinvointialueiden valtuustot ja Helsingin kaupunginvaltuusto voivat hyväksyä sen viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2022. Perussopimus tulee voimaan, kun Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki ovat sen hyväksyneet.

Helsingin kaupunginvaltuuston ja Uudenmaan hyvinvointialueiden aluevaltuustojen on hyväksyttävä HUS-yhtymän perussopimus saman sisältöisenä. Jos Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki eivät ole hyväksyneet perussopimusta viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2022, päättää voimaantulolain 45 §:n mukaisesti valtioneuvosto perussopimuksen hyväksymisestä siltä osin kuin Uudenmaan hyvinvointialueet eivät ole sopineet asiasta. Valtioneuvoston päätöksen mukainen perussopimuksen määräys on voimassa siihen saakka, kunnes Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki ovat päässeet määräyksestä yksimielisyyteen. Valtioneuvoston on hyväksyttävä perussopimus viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2022. Valtioneuvoston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jenni Rope, kaupunginlakimies, puhelin: 310 36195

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.04.2022

jenni.roke(a)hel.fi
Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi
Ellinoora Sappinen, lakimies, puhelin: 310 26537
ellinoora.sappinen(a)hel.fi
Jan Ihatsu, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28741
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän ehdotus HUS-yhtymän perussopimukseksi

Oheismateriaali

1 Uusimaa-PKS-Helsinki sote-erillisselvityksen loppuraportti
2 Konsulttiselvitys ylimmästä toimielimestä
3 Konsulttiselvitys talouden ohjauksesta ja rahoitusmallista

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	Esitysteksti Liite 1 Kunnallisvalitus, valtuusto
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	Esitysteksti Liite 1 Kunnallisvalitus, valtuusto
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	Esitysteksti Liite 1 Kunnallisvalitus, valtuusto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	Esitysteksti Liite 1 Kunnallisvalitus, valtuusto
HUS-kuntayhtymä	Esitysteksti Liite 1 Kunnallisvalitus, valtuusto
Väliaikaisen HUS-valmisteluryhmän jäsenet Sosiaali- ja terveysministeriö	Esitysteksti Liite 1 Esitysteksti Liite 1

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kaupunginkanslia

04.04.2022

Asia/3

§ 238

V 27.4.2022, Godkännande av grundavtalet för HUS-sammanslutningen

HEL 2022-004185 T 00 00 00

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet på förslag av Mari Rantanen.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Jenni Rope, stadsjurist, telefon: 310 36195
jenni.rope(a)hel.fi
Sampo Pajari, ekonomi- och planeringchef, telefon: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi
Ellinoora Sappinen, jurist, telefon: 310 26537
ellinoora.sappinen(a)hel.fi
Jan Ihatsu, specialplanerare, telefon: 310 28741
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

1 HUS-beredningsgruppens förslag till grundavtal för HUS-sammanslutningen

Muutoksenhaku

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsstyrelsen föreslår följande för stadsfullmäktige:

Stadsfullmäktige beslutar att godkänna grundavtalet för HUS-sammanslutningen enligt det bifogade utkastet.

Föredragandens motiveringar

Separat lösning för Nyland och HUS-sammanslutningen

År 2019 inledde social- och hälsovårdsministeriet en utredning av den separata lösningen för Nyland som ingår i regeringsprogrammet. Syftet

med utredningen var att kartlägga alternativ för att ordna social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendet i Nyland. Utgångspunkterna för utredningen var en stark gemensam viljeyttring från kommunerna i området om att Nyland inte skulle bli ett enda välfärdsområde på samma sätt som andra landskap. Dessutom bör Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (framöver HUS) även i fortsättningen tillhandahålla tjänster inom den specialiserade sjukvården i hela Nyland.

I den separata utredningen ingick uttryckligen en underarbetsgrupp som behandlade den specialiserade sjukvården. I arbetsgruppen deltog experter från HUS, kommunerna i Nyland samt social- och hälsovårdsministeriet. Rekommendationerna från denna arbetsgrupp inkluderades i en mer omfattande utredning som färdigställdes i december 2019 och dess förslag inkluderades i regeringens proposition med förslag till lagstiftning om inrättande av välfärdsområden och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt räddningsväsendet (RP 241/2020), i huvudsak i lagen om ordnande av social- och hälsovården och räddningsväsendet i Nyland (615/2021, nedan Nylandslagen). Utredningen finns som tilläggsmaterial 1.

Regeringens proposition (RP 241/2020) godkändes i riksdagen våren 2021. I reformen överförs ansvaret för ordnandet av social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendet från kommunerna till välfärdsområdena. Till varje välfärdsområde överförs också den personal som arbetar med uppgifter som överförs till kommunerna. Med avvikelse från detta ordnar Helsingfors social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendets tjänster även i fortsättningen själv, som stad, och Helsingfors personal övergår inte i välfärdsområdenas tjänst.

I och med den separata lösningen för Nyland grundas dessutom en ny välfärdssammanslutning, HUS-sammanslutningen, enligt 58 § i lagen om välfärdsområden (611/2021, nedan lagen om välfärdsområden) i stället för den nuvarande samkommunen HNS. Enligt 13 § i Nylandslagen grundas HUS-sammanslutningen genom ett avtal mellan Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad (grundavtal). Med stöd av lagen övergår egendom och personal från samkommunen HNS direkt till HUS-sammanslutningen. När det gäller HUS-sammanslutningen är det trots detta ändå fråga om en helt ny juridisk person som grundas av samkommunens medlemmar genom att samkommunens grundavtal godkänns och som fungerar inom en annan regleringsram än den nuvarande samkommunen HNS.

HUS-sammanslutningen har lagstadgat organiseringsansvar för vissa hälso- och sjukvårdstjänster och skyldighet att upprätthålla ett universitetssjukhus. Dessutom har HUS-sammanslutningen ansvar för att ordna de tjänster som har avtalats i organisationsavtalet.

Temporär HUS-beredningsgrupp

Bestämmelser om den temporära HUS-beredningsgruppen finns i 9 § i lagen om genomförande av reformen av social- och hälsovården samt räddningsväsendet och om införande av lagstiftningen gällande den (616/2021, nedan införandelagen).

Bestämmelser om den temporära HUS-beredningsgruppens uppgifter finns i 11 § i införandelagen. Enligt den bereder den temporära HUS-beredningsgruppen ett förslag till grundavtal för HUS-sammanslutningen. Dessutom ska den bereda de ärenden som är nödvändiga för att grunda HUS-sammanslutningen och inleda verksamheten vid sammanslutningen högsta organs sammanträde, vid regionfullmäktiges sammanträde i Nyland eller i Helsingfors stadsfullmäktige.

I 46 § i införandelagen föreskrivs om den temporära HUS-beredningsgruppens uppgifter vid beredningen av det första mötet för det organ som utövar den högsta beslutanderätten inom HUS-sammanslutningen. Den temporära beredningsgruppens arbete avslutas när det organ som utövar HUS-sammanslutningens högsta beslutanderätt har valt sammanslutningens styrelse. Det förslag som den temporära HUS-beredningsgruppen har lagt fram är ett basförslag som behandlas av det organ som utövar sammanslutningens högsta beslutanderätt.

I enlighet med HUS styrelses beslut 27.9.2021 § 143 finansieras kostnaderna för den temporära HUS-beredningsgruppens verksamhet med det statsunderstöd som beviljats för ändamålet (SRF om finansiering för beredningen av välfärdsområdets och HUS-sammanslutningens verksamhet åren 2021 och 2022, A 664/2021). Enligt 5 § 1 mom. i förordningen beviljas HUS-sammanslutningen understöd till ett belopp av högst 75 000 euro år 2021 och högst 75 000 euro år 2022.

Den temporära HUS-beredningsgruppen tillsattes genom beslut av styrelsen för samkommunen HNS 27.9.2021 § 143. De temporära beredningsorganen för Nylands välfärdsområden (VATE), Helsingfors stad och samkommunen HNS utsåg var för sig en medlem och en suppleant till beredningsgruppen. Ordförande och föredragande för den temporära HUS-beredningsgruppen har varit en medlem som utsetts av Helsingfors stad.

Den temporära HUS-beredningsgruppen organiserades den 7 oktober 2021. Vid organisationsmötet godkändes beredningsgruppens mötes- och beslutsförfarande och arbetssätt och ett sakkunnigsekretariat valdes. Sakkunnigsekretariatet har ansvarat för beredningen av mötesärenden i enlighet med den temporära HUS-beredningsgruppens beslut.

Den temporära HUS-beredningsgruppen har sammanträtt 16 gånger före 28.3.2022. Som en del av beredningen har den temporära HUS-beredningsgruppen träffat representanter för personalorganisationerna vid Helsingfors universitet och samkommunen HNS.

Som stöd för beredningen av HUS-sammanslutningen grundades en politisk uppföljningsgrupp på Nylands nivå, till vilken Nylands välfärdsområdets temporära beredningsorgan och Helsingfors stad har utsett sina representanter. Den politiska uppföljningsgruppen sammanträdde 17.12.2021, 18.1.2022, 17.2.2022 och 22.3.2022. Ordföranden för den temporära HUS-beredningsgruppen rapporterar på den politiska uppföljningsgruppens möten om hur beredningen av grundavtalet framskrider.

Enligt 16 § i införandelagen förrättades det första regionvalet söndagen den 23 januari 2022. Mandatperioden för de regionfullmäktige som valts inleddes 1.3.2022. Efter att regionfullmäktige hade organiserat sig ersatte den politiska uppföljningsgruppen en sammansättning bestående av representanter med bakgrund som förtroendevalda som utsetts av välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad. Sammansättningen förde de politiska diskussioner som behövdes för att godkänna grundavtalet. Målet med förhandlingarna var att bilda en gemensam syn på områdena, så att behandlingen av grundavtalet i organen lyckas inom den tidsfrist som anges i införandelagen. De politiska förhandlingarna hölls 9.3.2022 och 22.3.2022.

Den temporära HUS-beredningsgruppen beslöt den 28.3.2022 att ge sitt förslag till grundavtal för HUS-sammanslutningen och dess motiveringar. Det föreslagna grundavtalet motsvarar slutresultatet av de politiska förhandlingar som avslutades 22.3.2022.

Allmänt om den lagstiftning som ska tillämpas på HUS-sammanslutningen

Nylandslagen tillämpas förutom på Helsingfors stads och Nylands välfärdsområden även på HUS-sammanslutningen när den ordningar social- och hälsovård. På HUS-sammanslutningen tillämpas dessutom vad som i 8 kap. i lagen om välfärdsområden föreskrivs om välfärds-koncernen, om inte något annat föreskrivs i Nylandslagen. Dessutom tillämpas på HUS-sammanslutningen vad som i 15 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om välfärdsområdets lånetagningsfullmakt samt vad som i 16 § i den lagen föreskrivs om styrning av investeringar. På HUS-sammanslutningen tillämpas också bestämmelserna om statsborgen i 17-20 § i nämnda lag, 21 § om ett riksomfattande kompetenscentrum för lokal- och fastighetsförvaltning och 33 § om nationalspråksnämnden.

När HUS-sammanslutningen med stöd av Nylandslagen ordnar hälso- och sjukvård tillämpas dessutom vad som i 4, 5, 8-20, 22-26, 29, 30, 32 och 34-39 §, 6 och 7 kap. samt 56, 57, 59 och 61 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021, nedan lagen om ordnande av social- och hälsovård) föreskrivs om välfärdsområden. De nämnda bestämmelserna gäller i huvudsak innehållet i organiseringsansvaret inom social- och hälsovården, såsom skyldigheten att tillhandahålla tillgängliga tjänster och samordna tjänsterna samt bland annat principerna för upphandling av tjänster, beaktandet av de riksomfattande målen för social- och hälsovården samt uppgifter i anslutning till upprätthållandet av universitetssjukhuset.

Enligt motiveringarna till Nylandslagen innebär det ovan nämnda att nästan alla bestämmelser i lagen om ordnande av social- och hälsovård tillämpas på HUS-sammanslutningen. Dessutom konstateras i motiveringen att HUS-sammanslutningen uttryckligen nämns på vissa ställen i lagen om ordnande av social- och hälsovård där det finns behov av att nämna HUS-sammanslutningen på basis av dess uppgift (t.ex. 34 § universitetssjukhus). På HUS-sammanslutningen tillämpas dessutom vad som på ett annat ställe i lagen föreskrivs om ordnande av hälso- och sjukvård.

Allmänt om grundavtalet för HUS-sammanslutningen

HUS-sammanslutningen grundas på samma sätt som de nuvarande samkommunerna genom ett grundavtal mellan Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad. HUS-sammanslutningen grundas således inte direkt med stöd av lagen, utan får status som juridisk person först genom att godkänna grundavtalet.

I 59 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om minimiinnehållet i välfärdssammanslutningens grundavtal. Grundavtalet är ett avtal mellan Helsingfors stad och Nylands välfärdsområden, så HUS-sammanslutningen, som grundas genom avtalet, är inte avtalspart. Grundavtalet och Helsingfors stads och Nylands välfärdsområdets vilja som uttrycks i det är utgångspunkten för HUS-sammanslutningens verksamhet.

Enligt 59 § i lagen om välfärdsområden ska det i grundavtalet åtminstone avtalas om följande:

- 1) välfärdssammanslutningens namn, hemort och de välfärdsområden som är medlemmar i sammanslutningen,
- 2) välfärdssammanslutningens uppgifter,

- 3) antalet representanter vid sammanslutningens stämmor eller antalet medlemmar i sammanslutningens fullmäktige och grunderna för rösträtten,
- 4) välfärdssammanslutningens övriga organ samt deras uppgifter, beslutanderätt och sammankallande,
- 5) vilket organ inom välfärdssammanslutningen som bevakar välfärdssammanslutningens intressen, företräder välfärdssammanslutningen och ingår avtal på dess vägnar,
- 6) andelen för de välfärdsområden som är medlemmar av välfärdssammanslutningens grundkapital samt andelen för de välfärdsområden som är medlemmar av välfärdssammanslutningens tillgångar och deras ansvar för dess skulder samt om andra frågor som gäller välfärdssammanslutningens ekonomi,
- 7) granskningen av välfärdssammanslutningens förvaltning och ekonomi,
- 8) ställningen för ett välfärdsområde som utträder ur välfärdssammanslutningen och för de välfärdsområden som fortsätter verksamheten,
- 9) upplösning av välfärdssammanslutningen och genomförande av likvidation,
- 10) systemet för uppföljning av ekonomin och verksamheten och rapporteringen till de välfärdsområden som är medlemmar.

I grundavtalet kan man också komma överens om att det krävs kvalificerad majoritet för att fatta beslut i de ärenden som avtalats i avtalet.

Detaljerade motiveringar till det föreslagna grundavtalet

1 Kapitel - Allmänna bestämmelser

1 § Välfärdssammanslutningens namn och hemort

Namnet på HUS-sammanslutningen grundar sig på 4 kap. i Nylandslagen, där det föreskrivs om grundande av HUS-sammanslutningen. Sammanslutningens hemort skulle bestämmas enligt i vilken kommun dess förvaltning sköts. HUS-sammanslutningens förvaltning skulle skötas i Helsingfors.

2 § Medlemmar i HUS-sammanslutningen

Enligt 4 § i Nylandslagen är Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad skyldiga att höra till HUS-sammanslutningen för ordnande av tjänster inom den specialiserade sjukvården. Nylands välfärdsområden

04.04.2022

är Västra Nylands, Mellersta Nylands, Vanda och Kervo samt Östra Nylands välfärdsområden.

HUS-sammanslutningen och dess medlemmar skulle ha ett nära samarbete sinsemellan för att sköta de ansvar och uppgifter som föreskrivs för dem i lagen och i detta grundavtal samt i andra avtal. Med nära samarbete avses förutom lagstadgat samarbete även samarbete till exempel i fråga om avtal om ordnande av social- och hälsovård, grundavtal, främjande av välfärd och hälsa samt beredskap och förberedelse, även nära samarbete på tjänsteinnehavarnivå till exempel för att utveckla verksamheten och ekonomin.

2 Kapitel - uppgifter, strategi och styrning

3 § HUS-sammanslutningens uppgifter

HUS-sammanslutningen är en välfärdssammanslutning enligt 58 § i lagen om välfärdsområden. Den avviker dock från andra välfärdssammanslutningar så att den har ett särskilt lagstadgat organiseringsansvar. HUS-sammanslutningens uppgifter fastställs genom grundavtalet, det lagstadgade organiseringsansvaret och det avtal om ordnande som avses i 9 § i Nylandslagen.

3 § 1 mom. i det föreslagna grundavtalet skulle gälla tjänster för vilka HUS-sammanslutningen ansvarar med stöd av lag eller avtal om ordnande. HUS-sammanslutningens organiseringsansvar föreskrivs i 5 § i Nylandslagen, övriga uppgifter i 6 §, universitetssjukhus i 7 § och hälsofrämjande i 8 § i Nylandslagen. Enligt motiveringarna till Nylandslagen har man i bestämmelserna om HUS-sammanslutningens uppgifter beaktat både centraliserade uppgifter, uppgifter som förutsätter specialkompetens och de kvantitativa och innehållsmässiga krav som skötseln av den specialiserade sjukvårdens tjänster förutsätter. Dessutom har man i de lagstadgade uppgifterna beaktat verksamheten som universitetssjukhus och tryggheten av undervisningen och forskningen i anslutning till detta.

HUS-sammanslutningen skulle vara skyldig att upprätthålla ett universitetssjukhus, ansvara för forsknings-, utbildnings- och utvecklingsverksamheten i fråga om de tjänster som hör till sammanslutningen, ansvara för samarbetsområdets uppgifter, ansvara för offentliggörandet av uppgifter enligt 55 § i hälso- och sjukvårdslagen i fråga om de tjänster som hör till samkommunen samt främja välfärd och hälsa för invånarna i Nyland.

I statsrådets förordning om arbetsfördelningen och centraliseringen av vissa uppgifter inom den specialiserade sjukvården (A 582/2017, nedan centraliseringsförordningen) föreskrivs om uppgifter som ska utföras

ras för planeringen av den riksomfattande helheten och samordningen av funktionerna. I centraliseringsförordningen skulle de centraliserade uppgifterna överföras till HUS-sammanslutningen. Genom samma förordning koncentreras dessutom ett stort antal andra uppgifter till universitetssjukhusen, för vilka HUS-sammanslutningen i egenskap av upprätthållare av universitetssjukhuset i fortsättningen skulle ansvara.

HUS-sammanslutningen skulle med stöd av 35 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ansvara för de administrativa uppgifter som utarbetandet av samarbetsavtalet för samarbetsområdet förutsätter. Syftet med samarbetsavtalet är enligt 36 § i samma lag att säkerställa arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen mellan välfärdsområdena inom samarbetsområdet till den del det är nödvändigt för att trygga genomförandet av välfärdsområdenas lagstadgade uppgifter och social- och hälsovårdens kostnadseffektivitet.

I enlighet med 50 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård skulle det också vara HUS-sammanslutningens uppgift att samordna HUS-sammanslutningens och välfärdsområdenas beredskap för störningar under normala förhållanden och undantagsförhållanden inom social- och hälsovården i Nyland. Dessutom skulle HUS-sammanslutningen i enlighet med 51 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård styra beredskapsplaneringen inom social- och hälsovården inom sitt samarbetsområde i enlighet med de riksomfattande enhetliga principerna. För att skapa och upprätthålla en lägesbild för samarbetsområdet bör HUS-sammanslutningen ha en beredskapscentral för social- och hälsovården.

Enligt 3 § 2 mom. skulle HUS-sammanslutningen kunna erbjuda sina medlemmar andra social- och hälsovårdstjänster i anslutning till sina uppgifter, eller tjänster som stöder dem, samt vara delägare eller medlem i sammanslutningar som främjar mål eller funktioner i anslutning till HUS-sammanslutningens uppgifter. Detta skulle dock inte få äventyra genomförandet av de uppgifter som avses i 1 mom.

Den föreslagna anteckningen om stödtjänster i grundavtalet grundar sig på 58 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden, enligt vilket välfärds-sammanslutningens uppgifter endast kan gälla produktion av stödtjänster för uppgifter som hör till välfärdsområdenas verksamhetsområde och som är dess medlemmar. Enligt den detaljerade motiveringen till lagrummet betraktas i detta sammanhang alla uppgifter som stöder social- och hälsovårdens eller räddningsväsendets verksamhet som stödtjänster, såsom centraliserad mathållning, städning, underhåll av utrustning, kontors- och förvaltningstjänster, löneräknings-, ekonomi- och personalförvaltningstjänster, ICT-tjänster eller fastighetsväsendet, tekniska tjänster samt laboratorier och bildiagnostiska tjänster.

HUS-sammanslutningen skulle också kunna vara delägare eller medlem i sammanslutningar som främjar mål eller funktioner i anslutning till dess uppgifter. HUS-sammanslutningen och dess dottersammanslutningar skulle bilda en koncern. Från och med den 1.4.2022 omfattar den nuvarande HUS-koncernen dotterbolagen HNS-Fastigheter Ab, Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy, HUCS-Institutet Ab och Orton Oy, fyra bostads- och fastighetsaktiebolag samt ett antal intresse- och samföretag, av vilka den viktigaste är Oy Apotti Ab.

Enligt 3 § 3 mom. i det föreslagna grundavtalet skulle HUS-sammanslutningen kunna tillhandahålla social- och hälsovårdstjänster i anslutning till sina uppgifter eller tjänster som stöder dessa även för andra än sina medlemmar, förutsatt att ersättningen för tjänsterna till fullt belopp täcker kostnaderna för dem. Detta skulle dock inte få äventyra genomförandet av de uppgifter och tjänster som avses i 1 och 2 mom. Dessa tjänster beskrivs närmare i motiveringen till 24 § om HUS-sammanslutningens inkomstbildning i det föreslagna grundavtalet.

4 § Organiseringsavtal för HUS

I paragrafen skulle skyldigheten för HUS-sammanslutningen, Helsingfors stad och Nylands välfärdsområden att upprätta ett lagstadgat organiseringsavtal för HUS föreskrivas, där man kommer överens om arbetsfördelningen mellan parterna, samarbetet och samordningen av verksamheten för att ordna hälso- och sjukvårdstjänster, såvida dessa inte separat föreskrivs i lag.

Bestämmelser om organiseringsavtalet för HUS finns i 3 kap. i Nylandslagen. Enligt lagen ska välfärdsområdena i Nyland och HUS-sammanslutningen upprätta ett organiseringsavtal, vars syfte är att säkerställa att parternas arbetsfördelning, samarbete och verksamhet samordnas till den del det är nödvändigt för att trygga skötseln av parternas lagstadgade uppgifter och hälso- och sjukvårdens kostnadseffektivitet. I organiseringsavtalet för HUS kan man inte komma överens om att överföra sådana uppgifter till välfärdsområdet som enligt 5 och 6 § i Nylandslagen hör till HUS-sammanslutningens organiseringsansvar.

Enligt lagen ska organiseringsavtalet för HUS ses över minst en gång under regionfullmäktiges mandatperiod och genomförandet av avtalet ska följas upp. Avtalet ska också ändras vid behov. Organiseringsavtalet för HUS skulle träda i kraft efter att det har godkänts av regionfullmäktige för Nylands välfärdsområden, Helsingfors stadsfullmäktige och det organ i HUS-sammanslutningen med högsta beslutanderätt.

I samband med överföringen av de uppgifter som ingår i avtalet om att ordna social- och hälsovård skulle man komma överens om finansieringen av uppgifterna.

5 § Strategin för HUS-sammanslutningen

Enligt det föreslagna grundavtalet skulle HUS-sammanslutningen ha en strategi där de långsiktiga målen för dess verksamhet och ekonomi fastställs. HUS-sammanslutningen skulle ledas i enlighet med strategin. Strategin skulle grunda sig på en bedömning av HUS-sammanslutningen och dess medlemmars situation vid den tidpunkt då strategin utarbetas samt på framtida förändringar i verksamhetsmiljön och deras inverkan på genomförandet av HUS-sammanslutningens uppgifter. Strategin skulle beredas i samarbete med medlemmarna.

I 41 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs välfärdsområdesstrategin. Enligt lagrummet ska man i välfärdsområdesstrategin beakta 1) främjandet av välfärden för de äldre inom välfärdsområdets uppgiftsområde, 2) de strategiska riktlinjerna för ordnande och produktion av tjänster, 3) de servicemål som anges i lagarna om välfärdsområdets uppgifter, 4) ägarpolitiken, 5) personalpolitiken, och 6) de ungas möjligheter att delta och påverka. Dessutom ska man i strategin för tvåspråkiga välfärdsområden beakta hur de språkliga rättigheterna tillgodoses i ordnandet och produktionen av välfärdsområdets tjänster.

Enligt det föreslagna grundavtalet ska HUS-sammanslutningens strategi innehålla motsvarande saker som strategin för välfärdsområden, med beaktande av HUS-sammanslutningens uppgiftsområde, lagstiftningen i anslutning till detta och de mål som fastställts för den i lag och avtal. Dessutom skulle man enligt det föreslagna grundavtalet i strategin beakta den långsiktiga produktiviteten och lönsamheten inom HUS-sammanslutningen.

I beredningen av HUS-sammanslutningens strategi ska dessutom servicestrategin enligt 11 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård beaktas. Enligt 11 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska HUS-sammanslutningen utarbeta en servicestrategi för social- och hälsovården för planeringen och ledningen av sin ekonomi och verksamhet som en del av strategin för HUS-sammanslutningen. I servicestrategin ska de riksomfattande mål för social- och hälsovården som avses i 22 § beaktas för ordnandet av en jämlik, högklassig och kostnadseffektiv social- och hälsovård.

I 115 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om beaktande av strategin vid uppgörandet av budget och ekonomiplan. Enligt detaljmotiveringen till lagrummet bör budgeten och ekonomiplanen ha en fast koppling till strategin och målen i dem ska vara sådana att de uppfyller strategin.

6 § Ägarstyrning

Enligt 48 § i lagen om välfärdsområden avses med ägarstyrning åtgärder genom vilka ett välfärdsområde i egenskap av ägare eller medlem medverkar till förvaltningen av och verksamheten i ett bolag eller en annan sammanslutning. Ägarstyrningen kan gälla till exempel avtal om bolagsbildning, avtal om tjänsteproduktion och andra avtal, personval, utfärdande av anvisningar till personer som representerar välfärdsområdet i olika sammanslutningar samt andra motsvarande omständigheter. I motiveringarna till lagen om välfärdsområden konstateras vidare att ägarstyrningsåtgärderna inte kan räknas upp uttömmande, utan att de är beroende av situationen och den sammanslutning som är föremål för styrningen och den lagstiftning som gäller den.

Enligt motiveringen till lagrummet är målet för ägarstyrningen att den sammanslutning som är föremål för styrningen i sin verksamhet beaktar ägarens vilja och mål. Gemenskapens beslutanderätt utövas dock alltid av dess eget organ, som regleras av speciallagstiftningen för varje organisationsform. Välfärdsområdet och Helsingfors stad kan inte ingripa i ett enskilt beslut av HUS-sammanslutningens eget organ eller fatta beslut direkt på dess vägnar. Speciallagstiftningen utgör dock inget hinder för att välfärdsområdet och Helsingfors stad eftersträvar ett starkt och aktivt ägarskap, vilket leder till att den HUS-sammanslutning som är föremål för ägarstyrningen agerar i enlighet med välfärdsområdets och Helsingfors stads strategiska mål.

I den nuvarande HUS-sammanslutningen fungerar HUS och medlemskommunernas strategiska samarbetsgrupp HUS Strato som styrande forum. Samarbetsgruppens uppgift är att samordna HUS och medlemskommunernas synpunkter i fråga om de viktigaste frågorna som gäller ekonomin och verksamheten. HUS Strato tar också ställning till långsiktiga strategiska riktlinjer med beaktande av regionala perspektiv.

Ägarstyrningen av den nuvarande HUS-sammanslutningen är dock till stor del splittrad på grund av antalet medlemmar i samkommunen. De nuvarande 24 medlemskommunerna kan inte styra samkommunen effektivt, eftersom medlemsbasen är bred. I fortsättningen har ansvaret för att ordna hälso- och sjukvård delvis fördelats med stöd av Nylandslagen och integrationen genomförs inte direkt med stöd av lagen, så behovet av att styra planeringen av och förvaltningen för den specialiserade sjukvården framhävs. Den integrering av tjänsterna som social- och hälsovårdsreformen förutsätter samt överföringen av tyngdpunkten till basnivån förutsätter nära samarbete i området, samt en starkare och effektivare ägarstyrning.

Social- och hälsovårdsutskottet har i sitt betänkande om social- och hälsovårdsreformen konstaterat att det i Nyland inte bildas någon motsvarande strukturell integration som på andra håll i Finland, så att det

inte via strukturen uppstår motsvarande incitament för området som i andra välfärdsområden. Enligt utskottets betänkande förutsätter en funktionell lösning att välfärdsområdena i Nyland, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen ska kunna samarbeta på ett mer dialogiskt och strategiskt sätt. Det centrala målet för samarbetet ska vara att alla aktörer tillsammans och gemensamt ska ha uppställda strategiska mål och mätare, genom vilka ägarstyrningen av Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad som riktas till HUS-sammanslutningen är så enhetlig som möjligt både på strategisk och operativ nivå. Målet för dessa strategiska mål ska enligt utskottet vara att ur klientens synvinkel genomföra en funktionell helhet av tjänster samt att säkerställa tjänsternas kvalitet och patientsäkerheten både i HUS-sammanslutningen och i välfärdsområdena.

Enligt motiveringarna i regeringspropositionen för social- och hälsovårdsreformen (RP 241/2020) kan ägarstyrningen av HUS-sammanslutningen stärkas jämfört med den nuvarande modellen när det finns färre ägare. Överföringen av tyngdpunkten till basservicen kan således genomföras bättre än i den nuvarande samkommunsmodellen. Genom en snävare ägarstyrning kan man också påverka kostnadshandlingen inom HUS-sammanslutningen. Detta är centralt för att man ska kunna flytta tyngdpunkten till finansieringen av basservicen.

Enligt 6 § i det föreslagna grundavtalet ska medlemmarna i HUS-sammanslutningen genom ägarstyrning medverka till dess förvaltning och verksamhet. I den föreslagna paragrafen om grundavtal beskrivs på ett exemplariskt sätt metoder med vilka ägarstyrningen kan genomföras. Sådana är bland annat att ge anvisningar till personer som representerar medlemmarna vid sammanslutningens stämma, gemensam beredning och utlåtandeförfarande.

De metoder för ägarstyrning som medlemmarna riktar till HUS-sammanslutningen behöver inte definieras uttömmande i grundavtalet, eftersom de metoder för ägarstyrning som används, såsom konstateras i motiveringen till lagen om välfärdsområden, är beroende av situationen, den sammanslutning som är föremål för styrningen och lagstiftningen i anslutning till den. Av denna anledning skulle de föreskrivas på ett mer flexibelt sätt än i grundavtalet, dvs. i förvaltningsstadgan för HUS-sammanslutningen, eller så skulle de avtalas om i organiseringsavtalet för HUS. I förvaltningsstadgan skulle man bland annat ge närmare bestämmelser om den arbetsgrupp för ämbetsledningen som motsvarar den nuvarande HUS Strato och om dess uppgifter.

Utöver de styrmedel som fastställs i förvaltningsstadgan och avtalet om ordnande av specialiserad sjukvård behövs också informell handledning och diskussion mellan HUS-sammanslutningen och dess ägare

om förväntningarna och målen för HUS-sammanslutningen. Av denna anledning kan man enligt den föreslagna paragrafen om grundavtal avtala om metoder för ägarstyrning även på annat sätt än i förvaltningsstadgan och organiseringsavtalet.

Kapitel 3 – Sammanslutningens stämma

7 § Organ som utövar högsta beslutanderätt

Lagen innehåller inga föreskrifter om organet som utövar högsta beslutanderätt, utan detta ska beslutas i HUS-sammanslutningens grundavtal. Enligt 14 § i Nylandslagen utövas HUS-sammanslutningens högsta beslutanderätt av sammanslutningens fullmäktige eller sammanslutningens stämma. Enligt det föreslagna grundavtalet skulle HUS-sammanslutningens högsta beslutanderätt utövas av sammanslutningens stämma.

Välfärdssammanslutningens sammanslutningsstämma skulle i hög grad svara mot de nuvarande samkommunernas sammanslutningsstämmor, där organen hos samkommunens medlemmar i förväg tar ställning till frågor som behandlas vid sammanslutningsstämmorna och ger sin representant anvisningar för var och en stämma separat. Modellen för sammanslutningens stämma skulle stärka ägarstyrningen genom att föra de styrande organisationerna närmare sammanslutningens beslutsprocess. I modellen för sammanslutningens stämma skulle styrelsen ha en framträdande roll, vilket innebär att styrelsens funktion, personval och styrkeförhållanden framhävs.

Modellen för sammanslutningens stämma skulle för de styrande organisationerna innehålla flera krav och förutsättningar än fullmäktigemodellen då det gäller att i förväg behandla och dra upp riktlinjer för frågor om vilka sammanslutningens stämma fattar beslut. På detta sätt skulle medlemmarnas beredskap och skyldigheter att dra upp klara riktlinjer framhävas. Även om det i modellen för sammanslutningens stämma ställs krav på flera åtgärder av den styrande organisationen än i fullmäktigemodellen, skulle det ändå i detta fall kunna betraktas som modellens styrka. De styrande organisationerna, dvs. Helsingfors stad och Nylands välfärdsområden, ansvarar primärt för att organisera social- och hälsovårdstjänsterna och är skyldiga att styra finansieringen från staten till tjänsterna på basnivå och tjänster som produceras av HUS-sammanslutningen. Av denna anledning vore det motiverat och nödvändigt att välfärdssammanslutningens medlemmar redan i förväg behandlar och uttrycker sina egna åsikter om frågor som ska beslutas vid sammanslutningens stämma.

Enligt lagen om välfärdsområden fattar HUS-sammanslutningens högsta beslutande organ beslut om välfärdssammanslutningens budget och

ekonomiplan (63 § 2mom. och 22 § 2 mom.). Följaktligen skulle det högsta beslutande organet ha betydande beslutanderätt i frågor som gäller välfärdssammanslutningens ekonomi. Modellen för sammanslutningens stämma skulle ge de bästa förutsättningarna att ur den nya finansieringsmodellen fördela spartrycket jämnt mellan områdena och HUS-sammanslutningen. Modellen för sammanslutningens stämma skulle ge bättre möjligheter att harmonisera HUS-sammanslutningens budget och ekonomiplan med medlemmarnas budgetar då beslut om HUS-sammanslutningens budget inte fattas utanför de medlemmar i välfärdssammanslutningen som svarar för finansieringen.

Valet av sammanslutningens stämma till HUS-sammanslutningens högsta beslutande organ skulle också stödjas av att styrningsmakten i frågor som gäller social- och hälsovårdsreformen samt räddningsväsendets reform kvarstår hos organen (områdesfullmäktige/stadsfullmäktige) som genom val har valts att fatta beslut i de aktuella frågorna. Vid stämman skulle sammanslutningsstämmans representanter nämligen vara skyldiga att iakttä de anvisningar som getts av dessa eller organ som beslutats av dessa. Om HUS-sammanslutningens högsta beslutande organ var sammanslutningsfullmäktige skulle fullmäktige inte väljas genom val, utan utses på initiativ av HUS-sammanslutningens medlemmar. I synnerhet med tanke på områdesfullmäktige skulle också modellen för sammanslutningsfullmäktige innebära att beslutanderätten inskränks betydligt. Områdesfullmäktige väljs för att svara endast och enbart för frågor som gäller social- och hälsovårdsreformen samt räddningsväsendets reform. Jämfört med stadsfullmäktige är deras uppgifter och befogenheter således väsentligt mer begränsade. Om HUS-sammanslutningens högsta beslutande organ var sammanslutningsfullmäktige skulle den i frågor som gäller social- och hälsovårdsreformen samt räddningsväsendets reform kunna fatta beslut som strider mot områdesfullmäktiges åsikter, och områdesfullmäktige skulle inte kunna påverka saken. Sammanslutningens fullmäktige skulle nämligen inte vara bundna av områdesfullmäktiges ståndpunkt. I modellen för sammanslutningens stämma skulle områdena få sin röst bättre hörd i beslutsprocessen genom att ståndpunkten för det företrädde välfärdsområdet eller Helsingfors stad skulle föras fram av sammanslutningsstämmans representanter vid sammanslutningens stämma.

Enligt 63 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden ska sammanslutningens stämma hållas minst två gånger per år. Efter behov kunde den dock sammankallas oftare. Enligt 16 § i Nylandslagen väljer välfärdsområdesstyrelsen i varje välfärdsområde i Nyland och Helsingfors stadsstyrelse till sammanslutningens stämma 1–3 representanter i enlighet med vad som avtalas i grundavtalet. Enligt Nylandslagen skulle sammanslutningsstämmans representanter utöva sitt områdes rösträtt

tillsammans, och därför ansågs det vid beredningen vara klart att varje medlem skulle företrädas av en representant vid sammanslutningens stämma. Enligt det föreslagna grundavtalet skulle sammanslutningens stämma välja sin ordförande bland representanterna.

8 § Rösträtt

I 59 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om minimikraven på innehållet i välfärdssammanslutningens grundavtal. Enligt de detaljerade motiveringarna till denna utses välfärdsområdenas högsta beslutande organ genom val, och dessutom ska det i grundavtalet avtalas om hur rösträtten ska fördelas mellan välfärdsområdena som är medlemmar och vad som ligger till grund för fördelningen av rösträtten. Grunden för rösträtten avgörs av välfärdsområdena som är medlemmar. Vanligtvis är den folkmängden, grundkapitalandelen eller exempelvis den planerade välfärdssammanslutningens användning av tjänster under en viss period.

Under beredningen granskades fördelningen av rösträtten enligt folkmängden och enligt grundkapitalandelarna. Rösträtt som bestäms på grundval av folkmängd skulle granskas varje valperiod enligt uppgifterna i Statistikcentralens statistik över befolkningsstrukturen vid utgången av året före valåret. I denna modell skulle rösträtten således inte vara statisk, utan utvecklas enligt folkmängden. I modellen som grundar sig på grundkapitalandelarna skulle rösträtten i sin tur vara permanent och endast kunna ändras om grundkapitalandelarna ändras.

I beredningen beslöt man sig för att föreslå alternativet där medlemmarnas rösträtt fördelas i förhållande till folkmängden vid sammanslutningens stämma. Folkmängden ansågs vara en långsiktigare lösning än grundkapitalet. Dessutom får medlemmarna finansiering enligt kundernas behov av tjänster, och därför ansågs folkmängden ha betydelse också vid fastställandet av den ekonomiska bärkraften. Användningen av folkmängden stöddes också av att det skulle stämma överens med områdenas utveckling och inte förbli i statiskt tillstånd. I följande diagram visas den relativa folkmängden enligt vilka rösträtten skulle fördelas.

Kommun	Folkmängd	%
Helsingfors	656 920	38,58 %
Västra Nylands vfo totalt	473 858	27,83 %
Esbo	292 796	17,20 %
Hangö	8 042	0,47 %
Ingå	5 321	0,31 %
Högfors	8 696	0,51 %
Grankulla	10 178	0,60 %

Kyrkslätt	40 082	2,35 %
Lojo	45 886	2,69 %
Raseborg	27 528	1,62 %
Sjundeå	6 148	0,36 %
Vichtis	29 160	1,71 %
Vanda och Kervo vfo totalt	274 336	16,11 %
Kervo	37 105	2,18 %
Vanda	237 231	13,93%
Mellersta Nylands vfo totalt	199 330	11,71 %
Hyvinge	46 576	2,74 %
Träskända	44 455	2,61 %
Mäntsälä	20 783	1,22 %
Nurmijärvi	43 663	2,56 %
Borgnäs	5 070	0,30 %
Tusby	38 783	2,28 %
Östra Nylands vfo totalt	98 254	5,77 %
Askola	4 878	0,29 %
Lappträsk	2 621	0,15 %
Lovisa	14 745	0,87 %
Mörskom*	1 871	0,11 %
Borgå	50 619	2,97 %
Pukkila*	1 833	0,11 %
Sibbo	21 687	1,27 %
Totalt	1 702 678	100,00 %

*Social- och hälsovården i kommunerna Mörskom och Pukkila överförs i samband med reformen från Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt till Östra Nylands välfärdsområde. Detta skulle beaktas i rösträtten som grundar sig på folkmängden.

KÄLLA: Statistikcentralen 2020, Folkmängd efter månad och område, 1990M01-2020M12 december 2020.

Vid beredningen användes en konsultundersökning som beställdes av Helsingfors stad. I konsultundersökningen kartlades sammansättningen av de nuvarande samkommunernas högsta beslutande organ samt erfarenheterna av deras verksamhet. Konsultundersökningen finns som tilläggsmaterial 2.

9 § Möteskallelse och beslutsförhet

Enligt 63 § i lagen om välfärdsområden ska sammanslutningens stämman sammankallas minst två gånger per år, men efter behov kan den även sammankallas oftare. HUS-sammanslutningens styrelse skulle sammankalla sammanslutningens stämman. Kallelsen skulle sändas till HUS-sammanslutningens medlemmar minst två månader före stämman, om det inte av särskilda skäl vore nödvändigt att iaktta en kortare kallelseperiod.

Sammanslutningens stämman vore beslutsför när minst hälften av medlemmarna och mer än hälften av medlemmarnas rösträtt är representerade vid stämman.

10 § Sammanslutningsstämmans uppgifter

En förteckning över de frågor om vilka sammanslutningens stämman åtminstone ska fatta beslut finns i 63 § i lagen om välfärdsområden. I grundavtalet kan man för sammanslutningens stämman efter behov också fastställa andra uppgifter än de som uttryckligen tas upp i lagen. Enligt den aktuella 63 § ska sammanslutningens stämman åtminstone besluta om välfärdssammanslutningens budget och ekonomiplan, godkänna välfärdssammanslutningens förvaltningsstadga, välja välfärdssammanslutningens organ, besluta om grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner, välja revisorer samt besluta om godkännande av bokslutet samt ansvarsfrihet.

De uppgifter som tas upp i 63 § i lagen om välfärdsområden svarar således i huvudsak mot uppgifterna som åligger områdesfullmäktige och välfärdssammanslutningens styrelse. Enligt det föreslagna grundavtalet skulle sammanslutningsstämmans uppgifter omfatta att

1) för HUS-sammanslutningen besluta om godkännande av organisationsavtalet för HUS,

Enligt 10 § 3 mom. i Nylandslagen ska varje områdes och HUS-sammanslutningens högsta beslutande organ godkänna organisationsavtalet för HUS.

2) besluta om HUS-sammanslutningens strategi,

Beslut om HUS-sammanslutningens strategi skulle jämföras med beslut om välfärdsområdets strategi, om vilket föreskrivs i 22 § i lagen om välfärdsområden. Enligt det aktuella lagrummet åligger det områdesfullmäktige att besluta om strategin, vilket innebär att sammanslutningens stämman skulle besluta om strategin för HUS-sammanslutningen.

3) godkänna förvaltningsstadgan,

Befogenheterna för beslut om förvaltningsstadgan grundar sig på 63 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden.

4) välja styrelsen för HUS-sammanslutningen,

I lagen om välfärdsområden beskrivs sammanslutningsstyrelsen som annat organ som sammanslutningens stämma väljer i enlighet med 63 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden.

5) välja revisionsnämnden,

Revisionsnämnden är välfärdssammanslutningens lagstadgade organ som sammanslutningens stämma skulle välja på det sätt som avses i 63 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden.

6) välja nationalspråksnämnden,

Nationalspråksnämnden är ett lagstadgat organ hos HUS-sammanslutningen och skulle väljas av sammanslutningens stämma på det sätt som avses i 63 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden.

7) välja medlemmarna i de övriga organen som fastställs i förvaltningsstadgan,

Enligt 63 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden ska sammanslutningens stämma välja välfärdssammanslutningens organ. Bestämmelser om HUS-sammanslutningens övriga organ finns i förvaltningsstadgan som godkänns av sammanslutningens stämma.

8) välja revisorer

Valet av revisorer åligger sammanslutningens stämma enligt 63 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden.

9) besluta om grunderna för förtroendepersonernas ekonomiska förmåner,

Befogenheterna att besluta om förtroendepersonernas ekonomiska förmåner grundar sig på 63 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden.

10) besluta om budgeten och ekonomiplanen,

Besluten om budgeten och ekonomiplanen grundar sig på 63 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden. Närmare föreskrifter om budgeten och ekonomiplanen finns i 115 § i samma lag. Enligt de detaljerade motiveringarna till den aktuella paragrafen ska budgeten och ekonomiplanen ha en fast koppling till välfärdsområdesstrategin, och genom målen som satts upp för dessa ska välfärdsområdesstrategin implementeras.

Detta skulle således tillämpas även på HUS-sammanslutningens strategi.

I motiveringarna till 115 § i lagen om välfärdsområden konstateras det dessutom att alla mål som satts upp i områdesfullmäktiges budget i princip är bindande så, att avsikten är att de ska implementeras. Betoningen av kopplingen mellan verksamheten och ekonomin innebär att konsekvenserna av ändringar i anslaget eller de beräknade inkomsterna för de operativa målen ska utredas. Enligt förslaget skulle detta också tillämpas på den bindande verkan av HUS-sammanslutningens budget så, att sammanslutningens stämman beslutar om den bindande verkan.

I motiveringarna till 115 § konstateras det dessutom att de anslag som fastställts för budgetåret är bindande och att de kan tas in i budgeten till antingen brutto- eller nettobelopp. Bruttoprincipen innebär att utgifter och inkomster budgeteras separat som anslag och beräknade inkomster. Nettoprincipen innebär att den bindande verkan fastställs till nettobelopp som differensen mellan inkomster och utgifter i budgeten. Välfärdsområdets finansiering grundar sig på statens finansiering och klientavgifterna, och därför ska man vid upprättandet av budgeten fästa särskild uppmärksamhet vid att välfärdsområdet genom sin egen beslutsprocess kan påverka i första hand organiseringen av tjänsterna och verksamheterna, dvs. de driftekonomiska utgifterna, men endast i begränsad utsträckning inkomstflödena. Enligt förslaget ska dessa omständigheter beaktas också i de anslag som fastställts för HUS-sammanslutningens budgetår.

11) besluta om godkännande av bokslutet och ansvarsfrihet,

Beslutet om godkännande av bokslutet och ansvarsfrihet grundar sig på 63 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden. Närmare föreskrifter om bokslutet finns i 117 § i samma lag. Det som konstateras gällande godkännande av bokslutet i det aktuella lagrummet skulle tillämpas på behandlingen av HUS-sammanslutningens bokslut. Det skulle således åligga sammanslutningens styrelse att upprätta räkenskapsperiodens bokslut senast vid utgången av mars året efter räkenskapsperioden och överlämna det för revision till revisorerna. Det skulle åligga revisorerna att revidera bokslutet senast vid utgången av maj. Efter revisionen skulle sammanslutningens styrelse överlämna bokslutet för behandling till sammanslutningens stämman. Sammanslutningens stämman skulle ha till uppgift att behandla bokslutet senast vid utgången av juni.

Bokslutet skulle omfatta balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse. Bokslutet ska ge en korrekt och adekvat bild av

HUS-sammanslutningens resultat, ekonomiska ställning, finansiering samt verksamhet. De nödvändiga ytterligare uppgifterna för detta ska uppges i noterna. Bokslutet skulle undertecknas av sammanslutningsstyrelsens ledamöter samt HUS-sammanslutningens verkställande direktör.

12) besluta om beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan,

Enligt nuvarande samkommunen HNS grundavtal beslutar det högsta beslutande organet, dvs. fullmäktige, om grunderna för avskrivningarna enligt plan. Det ansågs inte vara nödvändigt att göra avsteg från denna princip då det gäller HUS-sammanslutningen, och därför skulle sammanslutningens stämma enligt det föreslagna grundavtalet besluta om beräkningsgrunderna för avskrivningarna enligt plan.

13) bekräfta principerna för HUS-koncernens ägarstyrning och godkänna koncerndirektivet,

Enligt 22 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden ska områdesfullmäktige godkänna koncerndirektivet. HUS-sammanslutningens koncerndirektiv och principer för ägarstyrningen skulle jämföras med välfärdsområdets motsvarande, med andra ord skulle sammanslutningens stämma fatta beslut om dessa.

14) besluta om grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen,

Besluten om grunderna för HUS-sammanslutningens interna kontroll och riskhantering skulle jämföras med besluten om välfärdsområdets interna kontroll och riskhantering. Föreskrifter om detta finns i 22 § i lagen om välfärdsområden. Enligt det aktuella lagrummet åligger det områdesfullmäktige att besluta om dessa frågor, vilket innebär att sammanslutningens stämma skulle fatta beslut om dessa inom HUS-sammanslutningen.

15) besluta om höjning eller sänkning av grundkapitalet,

Enligt 59 § i grundavtalet ska det bestämmas om välfärdssammanslutningens medlemmars andelar i sammanslutningens grundkapital. Enligt Samkommunen HNS nuvarande grundavtal beslutar samkommunens högsta beslutande organ, dvs. fullmäktige, om ändring av grundkapitalet. Det ansågs inte vara nödvändigt att göra avsteg från denna princip då det gäller ändring av HUS-sammanslutningens grundkapital, och enligt det föreslagna grundavtalet beslutar därför sammanslutningens stämma om ändring av grundkapitalet.

16) besluta om upplösning av HUS-sammanslutningen, om det förutsätts enligt lag.

I 59 § i lagen om välfärdsområden förutsätts det att en upplösning av välfärdssammanslutningen avtalas i grundavtalet. HUS-sammanslutningens ställning har förts in i lagen, men om en lagändring förutsätter en upplösning av HUS-sammanslutningen, ska sammanslutningens stämma fatta beslut om upplösningen.

Enligt det föreslagna grundavtalet skulle sammanslutningens stämma också svara för andra uppgifter som fastslagits för den i förvaltningsstadgan.

11 § Beslutsprocessen

Vid sammanslutningens stämma skulle besluten fattas med enkel majoritet av de avgivna rösterna, om inget annat följer av lagen eller grundavtalet.

Enligt 59 § 2 mom. i lagen om välfärdsområden kan det i grundavtalet bestämmas att kvalificerad majoritet krävs för beslutsfattandet i ärenden som bestäms i avtalet. I 60 § i samma lag föreskrivs det dessutom om ändring av grundavtalet. Enligt paragrafen kan grundavtalet ändras om minst två tredjedelar av de välfärdsområden som är medlemmar i välfärdssammanslutningen understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga av sammanslutningens medlemmar, om inte något annat bestäms i grundavtalet. I HUS-sammanslutningens grundavtal skulle kvalificerad majoritet tillämpas i beslut om höjning och sänkning av grundkapitalet samt ändring av grundavtalet. I fråga om betydelsen för medlemmarna ansågs dessa beslut vara sådana att kvalificerad majoritet vore motiverad.

Beslut om ärenden som hör till organet kunde fattas vid den ordinarie stämman, vid en stämma som ordnas i en elektronisk verksamhetsmiljö (elektroniskt möte) eller elektroniskt före stämman (elektroniskt beslutsförfarande).

Vid en elektronisk stämma och i ett elektroniskt beslutsförfarande bör man sörja för informationssäkerheten och att utomstående inte får tillgång till konfidentiella uppgifter.

Kapitel 4 – Sammanslutningens styrelse och ledningen av HUS-sammanslutningen

12 § Sammanslutningens styrelse

Föreskrifter om välfärdssammanslutningen och dess förvaltning finns i 58–69 § i lagen om välfärdsområden. Enligt 61 § i lagen om välfärdsområden utövas välfärdssammanslutningens högsta beslutanderätt av sammanslutningens fullmäktige eller sammanslutningens stämma. En välfärdssammanslutning kan också ha andra organ enligt vad som bestäms i grundavtalet. Lagen innehåller inga föreskrifter om att en välfärdssammanslutning ska ha en styrelse. Av denna anledning bör man i grundavtalet också avtala om HUS-sammanslutningens styrelse. Sammanslutningens styrelse skulle vara ett i lagen avsett "annat organ". Till denna del svarar regleringen mot regleringen om samkommunens organ i 58 § i kommunallagen (410/2015). I beredningen av grundavtalet ansågs det sedan början vara klart att HUS-sammanslutningen ska ha en styrelse som styr ledningen och beslutsprocessen.

I dag består styrelsen för Samkommunen HNS i enlighet med grundavtalet av 17 ledamöter och deras personliga suppleanter. I styrelsen företräds ägarkommunerna av 15 ledamöter och Helsingfors universitet av två ledamöter. Bland styrelseledamöterna väljer Samkommunen HNS fullmäktige en ordförande och en vice ordförande. Enligt Samkommunen HNS grundavtal ska styrelsen väljas så, att den består av en medlem från Samkommunen HNS alla sjukvårdsområden och så att språkliga aspekter beaktas. Enligt 58 § i kommunallagen ska styrelsen ges en sammansättning, bortsett från ledamöterna som utnämns av Helsingfors universitet, som svarar mot den andel röster olika grupper som är representerade i medlemskommunernas fullmäktige fått inom samkommunens område vid kommunalvalet med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt vallagen. Motsvarande reglering ingår inte i lagen om välfärdsområden. Om man i HUS-sammanslutningens styrelse fortfarande önskar tillämpa samma politiska proportionalitetsprincip, ska detta avtalas i grundavtalet.

På Samkommunen HNS styrelse har man tillämpat 25 § i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989). Enligt denna har ett universitet (i detta fall Helsingfors universitet) som ger läkarutbildning och finns inom ett sjukvårdsdistrikts område rätt att utse två ledamöter i kommunalförbundets förbundsstyrelse samt en personlig suppleant för var och en av dem. Enligt planerna ska 25 § i lagen om specialiserad sjukvård upphävas när den nya lagstiftningen träder i kraft. Enligt 13 § i Nylandslagen ska det i HUS-sammanslutningens grundavtal avtalas om Helsingfors universitets deltagande i förvaltningen av det universitetssjukhus som upprätthålls av HUS-sammanslutningen, men det finns inga närmare föreskrifter om hur deltagandet ska förverkligas i praktiken.

I bakgrundsundersökningarna för beredningen av HUS-sammanslutningens grundavtal begrundades olika tänkbara sammansättningar av HUS-sammanslutningens styrelse. Särskilt begrundades huruvida man utöver ledamöter med bakgrund som förtroendepersoner också skulle inkludera ledamöter som valts på basis av expertis i styrelsen, och å andra sidan om det vore möjligt att intensifiera samarbetet mellan HUS-sammanslutningen och dess ledamöter också på styrelsearbetsnivå.

På det sätt som fördes fram ovan, ska Helsingfors universitets deltagande i förvaltningen av universitetssjukhuset som upprätthålls av HUS-sammanslutningen enligt 13 § i Nylandslagen avtalas i HUS-sammanslutningens grundavtal. I samband med beredningen av grundavtalet kartlades universitetens representation i universitetssjukhusens förvaltning i en internationell granskning. Det framgick att nästan alla universitetssjukhus, vilkas organisationer granskades, hade en universitetsrepresentant i universitetssjukhusets styrelse eller något annat motsvarande organ. Dessutom hade universitetets deltagande i universitetssjukhusets förvaltning fastställts som ett krav för universitetssjukhuset i vissa internationella kvalitetscertifikat för sjukhus. Ett exempel på detta är Joint Commission International (JCI). Beredningen av ansökningsprocessen för certifikatet har pågått hos Samkommunen HNS. Med tanke på HUS-sammanslutningen har det ansetts vara motiverat att dess struktur svarar mot de utländska jämförelseobjektens struktur, och att universitetssjukhusets roll och uppgifter fastställs enligt enhetliga grunder. Detta skulle vara relevant med tanke på HUS-sammanslutningens möjligheter att såväl verka inom det internationella nätverket av universitetssjukhus och det medicinska undervisningskollegiet som ansöka om internationellt högt värderade kvalitetssystem, till exempel JCI:s, ackreditering.

Utifrån bakgrundsundersökningarna (bilaga 2) granskade den tillfälliga HUS-beredningsgruppen i samband med beredningen fem olika styrelsesammansättningar:

- en styrelse i dess nuvarande form, dvs. med 15 ledamöter med bakgrund som förtroendepersoner (Helsingfors stad sex ledamöter, Västra Nyland fyra ledamöter, Vanda-Kervo två ledamöter, Mellersta Nyland två ledamöter, Östra Nyland en ledamot) och två ledamöter som utsetts av Helsingfors universitet samt en personlig suppleant för var och en,
- en styrelse till vilken väljs 12 ledamöter med bakgrund som förtroendepersoner (Helsingfors stad fyra ledamöter, Västra Nyland tre ledamöter, Vanda-Kervo två ledamöter, Mellersta Nyland två ledamöter och Östra Nyland en ledamot) samt en personlig suppleant för var och en,

- en styrelse till vilken väljs, utöver de 12 ledamöterna med bakgrund som förtroendeperson, också tre ledamöter enligt expertis, av vilka en skulle utses av Helsingfors universitet, samt en personlig suppleant för var och en,
- en styrelse till vilken väljs en person med bakgrund som förtroendeperson som representant för var och en av HUS-sammanslutningens medlemmar och en person på basis av expertis, samt en personlig suppleant för var och en.
- en styrelse som består av ledamöter i Helsingfors stads och välfärdsområdenas styrelser.

Alternativet där styrelsen skulle bildas av ledamöter i Helsingfors stads och välfärdsområdenas styrelser visade sig i den närmare granskningen vara opraktisk på grund av jävsbestämmelserna. I samband med detta diskuterades dock huruvida exempelvis välfärdsområdets verkställande direktör eller styrelseordförande kunde ha rätt att närvara och tala vid HUS-sammanslutningens styrelsemöten. Detta skulle dock avgöras i samband med beredningen av HUS-sammanslutningens förvaltningsstadga.

Diskussionen resulterade i att den tillfälliga HUS-beredningsgruppen beslöt sig för att föreslå en styrelse med samma sammansättning som i dag, där HUS-sammanslutningens styrelse skulle bestå av 17 ledamöter och en personlig suppleant för var och en så, att 15 ledamöter skulle företräda välfärdsområdena och Helsingfors stad och två ledamöter Helsingfors universitet.

Sammansättningen av sammanslutningens styrelse som företräder välfärdsområdena och Helsingfors stad skulle följa förhållandet mellan folkmängden i välfärdsområdena och i Helsingfors stad så att Helsingfors stad skulle ha sex ledamöter och suppleanter i styrelsen, Västra Nylands välfärdsområde fyra ledamöter och suppleanter, Mellersta Nylands välfärdsområde två ledamöter och suppleanter, Vanda och Kervo välfärdsområde två ledamöter och suppleanter och Östra Nylands välfärdsområde en ledamot och suppleant.

HUS-sammanslutningens högsta beslutande organ skulle bli sammanslutningens stämma, och därför ansågs det i den tillfälliga HUS-beredningsgruppen vara viktigt att den politiska styrningen av HUS-sammanslutningens verksamhet i hög grad skulle ordnas genom sammanslutningens styrelse. Av samma anledning ansågs det, trots utredningarna, inte vara nödvändigt att inkludera ledamöter som väljs på basis av expertis (exkl. universitetets representanter) i styrelsen.

I motsats till dagens situation skulle man i fråga om sammansättningen av HUS-sammanslutningens styrelse inte iaktta den politiska proportionalitetsprincip som tas upp i kommunallagen. Punkten som gäller denna skulle inte tas in i grundavtalet, och HUS-sammanslutningens alla medlemmar kunde således utifrån sina egna politiska maktförhållanden välja önskade representanter med bakgrund som förtroendepersoner till sammanslutningens styrelse. Detta skulle säkerställa att den politiska betoningen i varje medlems valresultat framgår bättre även i HUS-sammanslutningens beslutsprocess. Samtidigt kunde detta leda till att vissa partiers ställning totalt sett framhävs tydligare i HUS-sammanslutningens styrelse än i valresultatet, och något parti som fått färre röster i Nyland kunde i sin tur eventuellt gå miste om representation i HUS-sammanslutningens styrelse. Det bedöms att den politiska variationen blir tillräcklig i sammansättningen av HUS-sammanslutningens styrelse, även om HUS-sammanslutningens medlemmar är färre och större än tidigare samt antalet styrelseledamöter förblir oförändrat. Också universitetets representation i sammanslutningens styrelse skulle förbli oförändrad så att HUS-sammanslutningens roll och ställning som universitetssjukhus beaktas och tryggas i tillräckligt hög grad också på denna beslutsnivå.

Jämställdhetslagens 4 a § om sammansättningen av organ inom den offentliga förvaltningen och organ som utövar offentlig makt skulle tillämpas på sammanslutningens styrelse. Enligt lagrummet ska kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte något annat följer av särskilda skäl. I jämställdhetsombudsmannens utlåtandepraxis har det betonats att kvotbestämmelsen tillämpas i fråga om de ordinarie ledamöterna och suppleanterna separat. Helsingfors universitet skulle ha två representanter, men universitetet är inte en sådan organisation inom den offentliga förvaltningen som kunde jämföras med ett välfärdsområde, och av denna anledning borde dessutom Helsingfors universitet i princip utse en kvinna och en man som sina representanter. Genom förhandssamråd mellan medlemmarna bör man säkerställa att den slutliga sammansättningen av sammanslutningens styrelse är i enlighet med kvotbestämmelsen.

Bland ledamöterna i sammanslutningens styrelse skulle sammanslutningens stämma välja en av Helsingfors stad utsedd ledamot till ordförande och en av Västra Nylands välfärdsområde utsedd ledamot till vice ordförande. Detta skulle vara i linje med medlemmarnas storlek så, att en representant för en medlem som i fråga om folkmängden och grundkapitalet är större skulle väljas till ordförande för sammanslutningens styrelse och en representant för den näst största medlemmen till vice ordförande. Detta skulle bestämmas i grundavtalet, vilket innebär att detta inte skulle förhandlas separat varje gång som sammanslutningens styrelse bildas.

Mandatperioden för HUS-sammanslutningens styrelse skulle vara välfärdsområdes- och kommunalvalets valperiod. Sammanslutningens stämma skulle vid stämman efter välfärds- och kommunalvalet utse sammanslutningens styrelse alltid för följande valperiod. Föreskrifterna i 5 § i verkställighetslagen skulle tillämpas på valet av HUS-sammanslutningens första sammanslutningsstyrelse samt arbetsfördelningen mellan HUS-sammanslutningen och Samkommunen HNS styrelser under övergångsperioden.

13 § Uppgifter som åligger sammanslutningens styrelse

Sammanslutningens styrelse skulle leda HUS-sammanslutningens verksamhet, förvaltning och ekonomi på det sätt som föreskrivs i lagen eller fastställs i grundavtalet eller HUS-sammanslutningens förvaltningsstadga. Sammanslutningens styrelse skulle ansvara för HUS-sammanslutningens förvaltning och ekonomiska förvaltning generellt. Dessutom skulle HUS-sammanslutningens uppgifter omfatta att svara för

1) uppgifterna som ingår i HUS-sammanslutningens organiseringsansvar,

HUS-sammanslutningens organiseringsansvar skulle omfatta de uppgifter som tas upp i 5–8 § i Nylandslagen samt de uppgifter i HUS-sammanslutningens organiseringsavtal som avses i 9 § i Nylandslagen och för vilka medlemmarna överför organiseringsansvaret till HUS-sammanslutningen.

2) valet av HUS-sammanslutningens verkställande direktör,

Sammanslutningens styrelse skulle svara för valet av HUS-sammanslutningens verkställande direktör. Närmare bestämmelser om verkställande direktören skulle föras in i 15 § i detta grundavtal.

3) implementering av strategin,

Närmare bestämmelser om HUS-sammanslutningens strategi skulle föras in i 5 § i detta grundavtal.

4) beredningen, verkställigheten och laglighetsövervakningen av sammanslutningsstämmans beslut,

Sammanslutningens styrelse skulle svara för beredningen, verkställigheten och laglighetsövervakningen av sammanslutningsstämmans beslut och till denna del styra HUS-sammanslutningens verkställande direktörs och övriga tjänstemäns verksamhet i beredningen av dessa frågor.

5) iakttagandet av budgeten,

Sammanslutningens styrelse skulle svara för att budgeten iakttas och att den anknyttande grundavtalsenliga uppföljningen och rapporteringen för medlemmarna ordnas.

6) fastställande av klientavgifterna och andra ersättningar som ska debiteras i enlighet med grunderna som anges i budgeten,

Grunderna för klientavgifterna och andra ersättningar som debiteras i HUS-sammanslutningens verksamhet skulle fastställas i HUS-sammanslutningens budget. Styrelsen skulle slå fast beloppet av dessa i enlighet med de fastställda grunderna.

7) samordningen av verksamheten,

Sammanslutningens styrelse skulle svara för samordningen av verksamheten inom HUS-sammanslutningskoncernens verksamhetsområden och dottersammanslutningarna för utförandet av HUS-sammanslutningens uppgifter.

8) utförandet av de riksomfattande och samarbetsområdesspecifika uppgifterna,

HUS-sammanslutningen skulle ha olika lagstadgade, avtalsgrundade samt andra riksomfattande och samarbetsområdesspecifika uppgifter och åtaganden. Sammanslutningens styrelse skulle fatta beslut om utförandet av dessa.

9) förutsättningarna för medicinsk och hälsovetenskaplig undervisning och forskning på universitetsnivå,

Enligt 34 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska HUS-sammanslutningen upprätthålla ett universitetssjukhus som har nära kontakt med i synnerhet medicinska fakulteten vid Helsingfors universitet, men också med andra högskolor. Undervisnings- och forskningsverksamheten påverkar också både direkt och indirekt HUS-sammanslutningens verksamhet och ekonomi. Till denna del skulle sammanslutningens styrelse ansvara för att trygga verksamhetsförutsättningarna för undervisningen och forskningen som bedrivs inom HUS-sammanslutningen.

10) arbetsgivarverksamheten,

Sammanslutningens styrelse skulle ansvara för HUS-sammanslutningens arbetsgivarverksamhet.

11) förvaltningsstyrningen.

Sammanlutningens styrelse skulle svara för den allmänna styrningen av HUS-sammanslutningens förvaltning i enlighet med förvaltningsstadgan.

Utöver samordningen av HUS-sammanslutningens interna verksamhet skulle sammanslutningens styrelse också svara för samordningen och integrationen av tjänsterna för HUS-sammanslutningens kunder på det sätt som förutsätts i lagen. Här skulle man hänvisa i synnerhet till 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård där det föreskrivs om välfärdsområdets skyldighet att samordna tjänster för kunderna. Enligt de detaljerade motiveringarna till lagförslaget tillämpas paragrafen även på HUS-sammanslutningen i det fall att den ordnar hälso- och sjukvården. I 3 § i detta grundavtal fastställs som HUS-sammanslutningens uppgift att tillhandahålla uppgiftsrelaterade social- och hälsovårdstjänster eller tjänster som stöder dessa, och av denna anledning måste också den uppgift att samordna tjänster för kunderna som tas upp i 10 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård enligt en vid tolkning anses gälla alla social- och hälsovårdstjänster samt anknytande tjänster som ordnas av HUS-sammanslutningen.

Sammanlutningens styrelse skulle övervaka HUS-sammanslutningens intresse, företräda HUS-sammanslutningen och för dess räkning ingå avtal, om inget annat föreskrivs i förvaltningsstadgan.

14 § Beslutsprocessen i sammanslutningens styrelse

På beslutsprocessen i sammanslutningens styrelse skulle bestämmelserna i 12 kap. lagen om välfärdsområden tillämpas. Sammanslutningens styrelse skulle vara beslutsför när hälften av dess ledamöter är närvarande. I sammanslutningens styrelse skulle besluten fattas med enkel majoritet av de närvarande ledamöterna. Vid lika röstetal skulle ordförandens röst avgöra. Då det gäller valbeslut skulle lotten avgöra, om rösterna faller lika. När lotten avgör iaktas föreskrifterna i 110 § i lagen om välfärdsområden. Det ansågs inte vara nödvändigt att göra avsteg från denna då det gäller beslut som fattas av sammanslutningens styrelse.

15 § HUS-sammanslutningens verkställande direktör

Verkställande direktören skulle svara för HUS-sammanslutningens operativa ledning. Som underordnad sammanslutningens styrelse skulle verkställande direktören leda och utveckla HUS-sammanslutningens förvaltning, ekonomiförvaltning, kommunikation och annan verksamhet samt för sin del svara för att de operativa och finansiella mål som satts upp av sammanslutningens stämma och sammanslutningens styrelse uppnås.

Ett direktörsavtal skulle ingås med HUS-sammanslutningens verkställande direktör. Föreskrifter om direktörsavtalet som ingås med välfärdsområdets direktör finns i 46 § i lagen om välfärdsområden och om uppsägning av välfärdsområdets direktör eller förflyttning till andra uppgifter i 47 § i lagen. Enligt 69 § i lagen ska dessa paragrafer tillämpas också på välfärdssammanslutningens ledande tjänsteinnehavare.

Enligt 46 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdet och välfärdsområdesdirektören ingå ett direktörsavtal, i vilket det avtalas om förutsättningarna för ledningen av välfärdsområdet. Direktörsavtalet godkänns av välfärdsområdesstyrelsen. I direktörsavtalet kan det bestämmas om arbetsfördelningen mellan välfärdsområdesdirektören och välfärdsområdesstyrelsens ordförande vid ledningen av välfärdsområdet. När bestämmelser om arbetsfördelningen tas in i avtalet ska det som anges i förvaltningsstadgan beaktas. I direktörsavtalet kan det bestämmas om förfarandet för avgörande av meningsskiljaktigheter i anslutning till skötseln av välfärdsområdesdirektörens tjänst på annat sätt än enligt förfarandet i 47 §. I direktörsavtalet kan det då utöver förfarandet avtalas om det avgångsvederlag som ska betalas till direktören.

Enligt 47 § i lagen om välfärdsområden kan välfärdsområdesfullmäktige säga upp välfärdsområdesdirektören eller förflytta direktören till andra uppgifter, om denne har förlorat välfärdsområdesfullmäktiges förtroende. Saken väcks på framställning av välfärdsområdesstyrelsen eller om minst en fjärdedel av ledamöterna i välfärdsområdesfullmäktige har tagit initiativ till det. När saken bereds ska direktören underrättas om vad förlusten av förtroende grundar sig på och ges tillfälle att bli hörd. För uppsägning eller förflyttning av direktören till andra uppgifter krävs att minst två tredjedelar av alla ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige understöder beslutet. Beslutet får verkställas omedelbart. Samtidigt kan direktören befrias från sina uppgifter.

I 69 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om tillämpning av bestämmelserna om välfärdsområden i välfärdssammanslutningar. Enligt paragrafen tillämpas på direktörsavtalet mellan välfärdssammanslutningens ledande tjänsteinnehavare och välfärdssammanslutningen vad som i 46 § bestäms om direktörsavtalet mellan välfärdsområdet och välfärdsområdesdirektören. Enligt paragrafen och de detaljerade motiveringarna till denna tillämpas på uppsägning eller förflyttning till andra uppgifter av den ledande tjänsteinnehavaren i en välfärdssammanslutning vad som i 47 § föreskrivs om välfärdsområdesdirektören. I fråga om välfärdsområdesdirektören anhängiggörs således en uppsägning eller förflyttning till andra uppgifter på förslag av sammanslutningens styrelse eller ett gemensamt förslag av HUS-sammanslutningens medlemmar som representerar minst en fjärdedel av HUS-sammanslutningens medlemmars sammanlagda röstetal. För ett beslut

om uppsägning skulle det krävas att det omfattas av två tredjedelar av det sammanräknade röstetalet för samtliga välfärdsområdesmedlemmar i HUS-sammanslutningen.

Enligt 13 § i grundavtalet skulle HUS-sammanslutningens verkställande direktör väljas av sammanslutningens styrelse. Detta skulle avvika från det allmänna förfarandet inom den offentliga sektorn enligt vilket verkställande direktören väljs av det högsta beslutande organet. Enligt exempelvis 45 § i lagen om välfärdsområden åligger det välfärdsområdets fullmäktige att välja välfärdsområdets direktör. Enligt 69 § i lagen om välfärdsområden tillämpas dock inte 45 § på en välfärdssammanslutning, vilket skulle göra det möjligt att i detta grundavtal anvisa valet av HUS-sammanslutningens verkställande direktör som en uppgift för sammanslutningens styrelse i stället för sammanslutningens stämma. Anvisandet av valet av verkställande direktör som uppgift för sammanslutningens styrelse skulle grunda sig i synnerhet på att HUS-sammanslutningens direkta politiska styrning i första hand skulle verkställas av sammanslutningens styrelse då HUS-sammanslutningens högsta beslutande organ är sammanslutningens stämma. På detta sätt skulle också den politiska visionen om valet av verkställande direktör förmedlas till beslutsprocessen på ett naturligare sätt än genom sammanslutningens styrelse. Trots det skulle dock en eventuell uppsägning av verkställande direktören enligt 47 och 69 § i lagen om välfärdsområden fortfarande åligga sammanslutningens stämma, precis som det konstaterats ovan.

16 § Förvaltningsstadga

HUS-sammanslutningen skulle ledas och sammanslutningen verka i enlighet med förvaltningsstadgan. Förvaltningsstadgan skulle godkännas av HUS-sammanslutningens stämma. Förvaltningsstadgan skulle innehålla de nödvändiga föreskrifter som tas upp i 95 § i lagen om välfärdsområden med beaktande av bestämmelserna i lagstiftningen om HUS-sammanslutningen samt föreskrifterna i detta grundavtal.

17 § Koncerndirektivet

HUS-sammanslutningen jämte dottersammanslutningarna skulle bilda HUS-sammanslutningskoncernen. HUS-sammanslutningen skulle leda, styra och övervaka HUS-sammanslutningskoncernen i enlighet med målen som satts upp av sammanslutningens stämma. Koncerndirektivet skulle innehålla beskrivningar av förfarandena som tillämpas i syfte att säkerställa att HUS-sammanslutningens koncernstyrning fungerar. Närmare bestämmelser om beredningen av och innehållet i koncerndirektivet skulle ingå i HUS-sammanslutningens förvaltningsstadga.

I HUS-sammanslutningens aktuella koncerndirektiv avses med dottersammanslutning en sammanslutning i vilken HUS har mer än hälften av de röster som alla aktier eller andelar i sammanslutningen ger eller rätt att utse eller avskeda majoriteten av medlemmarna i sammanslutningens styrelse eller i vilken HUS på annat sätt utövar ett faktiskt bestämmande inflytande. Dottersammanslutningarna indelas i dottersammanslutningar som verkar på marknadsvillkor och övriga dottersammanslutningar på det sätt som koncernledningen beslutar. En dottersammanslutning som verkar på marknadsvillkor kan agera på en konkurrensutsatt marknad och bland annat delta i anbudsförfaranden utan eurobegränsningar. Andra dottersammanslutningar ska verka på ett sådant sätt att anknytningen mellan HUS och dottersammanslutningen inte äventyras. Utöver dottersammanslutningar kan HUS-sammanslutningen dessutom ha intressesamfund där HUS-sammanslutningen ensam eller tillsammans med en eller flera dottersammanslutningar har minst 20 procent och högst 50 procent av röstetalet som genereras av aktierna eller andelarna i samfundet eller utövar annat betydande inflytande.

För tillfället omfattar Samkommunen HNS koncern utöver den egna sjukhusverksamheten också flera dottersammanslutningar: Orton Oy som tillhandahåller specialiserade sjukvårdstjänster (fusionerades 1.7.2020 med samkommunens dotterbolag HYKSin Kliiniset Palvelut Oy), HUS-Fastigheter Ab och Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy som producerar stödtjänster, Hucs-institutet samt fastighetsbolagen Kiinteistö Oy HUS-Asunnot, Asunto Oy Pilvenmäki och Asunto Oy Porvoon Joukahaisentie 5. Till HUS-koncernen hör också intressesamfund, av vilka Oy Apotti Ab är det mest betydande.

Enligt 49 § i lagen om välfärdsområden skulle det genom ägarstyrningen ses till att välfärdsområdeskoncernens intresse som helhet beaktas i verksamheten i välfärdsområdets dottersammanslutningar. Ägarstyrningen skulle säkerställa lika tillgång till tjänster samt tjänsternas kvalitet, genomslag och kostnadseffektivitet i verksamheten i välfärdsområdets dottersammanslutningar. Ägarstyrningen skulle också säkerställa öppenhet och kommunikation samt tjänsteanvändarnas och välfärdsområdets invånares möjligheter att delta och påverka. I sammansättningen av styrelserna för välfärdsområdets dottersammanslutningar skulle en med tanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig sakkunskap om ekonomin och affärsverksamheten beaktas. Koncerndirektivet skulle tillämpas på ägarstyrningen av välfärdsområdets dottersammanslutningar och i tillämpliga delar på ägarstyrningen av intressesammanslutningar.

Enligt 49 § i lagen om välfärdsområden skulle det i koncerndirektivet meddelas behövliga bestämmelser åtminstone om 1) planeringen och

styrningen av välfärdsområdeskoncernens ekonomi och investeringar, 2) ordnandet av koncernövervakningen, rapporteringen och riskhanteringen, 3) informationen och tryggad rätt för välfärdsområdets förtroendevalda att få upplysningar, 4) skyldigheten att inhämta välfärdsområdets åsikt före beslutsfattandet, 5) koncernens interna tjänster, 6) sammansättningen och utnämningen av styrelserna för välfärdsområdets dottersammanslutningar, 7) en god förvaltnings- och ledningspraxis i välfärdsområdets dottersammanslutningar, 8) välfärdsområdeskoncernens beredskapsplanering, beredskap och samordningen av dem inom välfärdsområdeskoncernen.

Kapitel 5 – Övriga organ

18 § Revisionsnämnden

Enligt 69 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden tillämpas på HUS-sammanslutningen vad som föreskrivs om välfärdsområdets revisionsnämnd i den aktuella lagen. Enligt 125 § i lagen om välfärdsområden tillsätter HUS-sammanslutningens högsta beslutande organ en revisionsnämnd för ordnande av granskning av förvaltningen och ekonomin samt för utvärdering.

Föreskrifter om revisionsnämndens uppgifter finns i 125 § i lagen om välfärdsområden. Revisionsnämnden skulle göra upp en utvärderingsplan och lämna för varje år HUS-sammanslutningens högsta beslutande organ en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Utvärderingsberättelsen skulle behandlas av det högsta beslutande organet i samband med bokslutet. Nämnden kunde även ge andra utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga. HUS-sammanslutningen skulle till det högsta beslutande organet ge ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen ger anledning till.

Lagen innehåller inga föreskrifter om antalet ledamöter i revisionsnämnden. Enligt 125 § i lagen om välfärdsområden ska nämndens ordförande och vice ordförande vara fullmäktigeledamöter. Samkommunen HNS nuvarande revisionsnämnd har totalt 7 ledamöter med var sin personliga suppleant. Enligt det föreslagna grundavtalet skulle man till HUS-sammanslutningens revisionsnämnd, precis som i dag, välja 7 ledamöter och en personlig suppleant för var och en av dessa. Samma antal ledamöter som i dag skulle skapa kontinuitet för nämndens verksamhet också inom HUS-sammanslutningen.

19 § Nationalspråksnämnden

Enligt 33 § i lagen om välfärdsområden ska det finnas en nationalspråksnämnd i tvåspråkiga välfärdsområden.

Till medlemmar i nämnden väljs personer som hör till den språkliga minoriteten i välfärdsområdet. Om nationalspråksnämnden finns föreskrifter i lagen och bestämmelser i förvaltningsstadgan. Nämnden ska årligen lämna välfärdsområdesstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Välfärdsområdesstyrelsen lämnar välfärdsområdesfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.

Enligt 2 § 4 mom. i Nylandslagen ska HUS-sammanslutningen ha en nationalspråksnämnd som avses i 33 § i lagen om välfärdsområden. Nationalspråksnämnden ska inom HUS-sammanslutningens förvaltning utföra de uppgifter som föreskrivs för den i lagen om välfärdsområden. Utöver de lagstadgade uppgifterna kan nämnden också ha andra uppgifter som fastställs i förvaltningsstadgan. Personer som hör till den svenskspråkiga minoriteten inom området för HUS-sammanslutningens medlemmar väljs till ledamöter i nämnden.

Lagen innehåller inga föreskrifter om antalet ledamöter i nationalspråksnämnden. Samkommunen HNS nuvarande nationalspråksnämnd har totalt 9 ledamöter med var sin personliga suppleant. I enlighet med det föreslagna grundavtalet skulle 9 ledamöter och personliga suppleanter för dessa väljas till nationalspråksnämnden. Samma antal ledamöter som i dag skulle skapa kontinuitet för nämndens verksamhet också inom HUS-sammanslutningen. Enligt 33 § 5 mom. i lagen om välfärdsområden har nämndens ordförande rätt att närvara och yttra sig vid sammanslutningsstyrelsens möte.

20 § Tillsättande av andra organ

Enligt 59 § i lagen om välfärdsområden ska det i välfärdssammanslutningens grundavtal bestämmas om dess organ samt deras uppgifter, beslutanderätt och sammankallandet av dem. De välfärdsområden som är medlemmar kunde överföra beslutanderätten gällande övriga organ till välfärdssammanslutningens högsta beslutande organ som utövar beslutanderätt, men i detta fall ska saken avtalas i grundavtalet.

Avsikten är inte att avtala om alla organ inom HUS-sammanslutningen i det föreslagna grundavtalet, utan enligt den föreslagna 20 § kunde HUS-sammanslutningen ha andra organ som avses i förvaltningsstadgan eller som tillsatts med stöd av förvaltningsstadgan. Bestämmelser om andra organ skulle i princip ingå i förvaltningsstadgan som godkänns av sammanslutningens stämma. Sammanslutningens stämma skulle också välja medlemmarna till andra organ som fastställs i förvaltningsstadgan.

Enligt den föreslagna 20 § kunde HUS-sammanslutningen utöver de organ som fastställs i förvaltningsstadgan också ha andra lagstadgade

organ, om vars uppgifter och tillsättande föreskrivs i lag. Enligt exempelvis 16 § i lagen om medicinsk forskning (488/1999) ska varje sjukvårdsdistrikt med ett universitet som ger läkarutbildning ha minst en regional kommitté för medicinsk forskningsetik. Enligt lagen tillsätts kommittén av sjukvårdsdistriktets styrelse.

Kapitel 7 – Ekonomi

21 § Grundkapital

HUS-sammanslutningens grundkapital skulle i balansräkningen från och med 2023 bildas av Samkommunen HNS grundkapital. Grundkapitalandelarna skulle indelas i medlemmarnas andelar så, att medlemmens grundkapitalandel i euro vore lika stor som den andel som kommunerna inom medlemmens område har av Samkommunen HNS grundkapital totalt i balansräkningen 2022. Helsingfors stads andel skulle vara den samma som i balansräkningen 2022. Beloppet av sammanslutningens grundkapital och fördelningen av detta mellan medlemmarna skulle fastställas av sammanslutningens stämma. Samkommunen HNS ägarkommuners grundkapitalandelar har förblivit oförändrade de senaste åren.

I samband med social- och hälsovårdsreformen ska social- och hälsovården i kommunerna Mörskom och Pukkila enligt planerna överföras från Päijänne-Tavastlands välfärdssamkommun (PHHYKY) till Östra Nylands välfärdsområde. Ändringen kräver beslut av Samkommunen HNS och PHHYKY:s högsta beslutande organ, och enligt planerna ska dessa fattas under våren 2022. Samtidigt skulle dessa kommuners grundkapitalandelar i euro överföras till grundkapitalandelen för HUS-sammanslutningen i Östra Nyland. Mörskoms och Pukkilas grundkapitalandelar skulle fastställas så, att PHHYKY betalar ut de aktuella kommunernas andel ur PHHYKY:s nettotillgångar, och andelen inkluderas i Östra Nylands välfärdsområdes grundkapitalandel i HUS-sammanslutningen. De aktuella kommunernas slutliga nettotillgångar skulle beräknas utifrån PHHYKY:s bokslut 2022, vilket innebär att det exakta beloppet av Östra Nylands grundkapitalandel och på detta sätt också välfärdsområdenas och Helsingfors stads exakta procentuella grundkapitalandelar klarläggs först 2023. Enligt PHHYKY:s preliminära beräkning 15.2.2022 var Mörskoms och Pukkilas nettotillgångar i PHHYKY 485 438,12 och 738 645,39 euro. Dessa belopp har använts i det preliminära fastställandet av Östra Nylands grundkapitalandel i euro. Det föreslås att den preliminära grundkapitalandel i euro som beräknats utifrån tillgängliga uppgifter för Östra Nyland ska användas fram till att Östra Nylands exakta grundkapitalandel i euro har fastställts och bekräftats. Enligt 34 § i detta grundavtal skulle beloppet av Östra

Nylands välfärdsområdes grundkapital bekräftas av HUS-sammanslutningens stämma 2023.

Enligt Samkommunen HNS bokslut 2020 samt Mörskoms och Pukkilas preliminära grundkapitalandelar skulle de euromässiga och relativa grundkapitalandelarna fördelas enligt välfärdsområde på följande sätt:

Kommun	Grundkapital i euro	%
Helsingfors	141 633 856,74	36,09 %
Västra Nylands vfo totalt	122 644 591,86	31,25 %
Esbo	68 665 003,48	17,50 %
Hangö	2 999 265,71	0,76 %
Ingå	1 601 325,92	0,41 %
Högfors	3 436 941,60	0,88 %
Grankulla	2 563 088,64	0,65 %
Kyrkslätt	8 574 954,18	2,18 %
Lojo	16 137 042,84	4,11 %
Raseborg	9 416 211,44	2,40 %
Sjundeå	1 599 229,88	0,41 %
Vichtis	7 651 528,17	1,95 %
Vanda och Kervo vfo totalt	54 351 666,15	13,85 %
Kervo	7 673 311,20	1,96 %
Vanda	46 678 354,95	11,89 %
Mellersta Nylands vfo totalt	48 390 850,06	12,33 %
Hyvinge	13 633 143,22	3,47 %
Träskända	10 577 452,94	2,70 %
Mäntsälä	4 829 704,95	1,23 %
Nurmijärvi	9 286 222,59	2,37 %
Borgnäs	1 058 315,99	0,27 %
Tusby	9 006 010,37	2,29 %
Östra Nylands vfo totalt	24 232 159,74	6,49 %
Askola	1 205 504,75	0,31 %
Lappträsk	876 771,67	0,22 %
Lovisa	3 768 907,35	0,96 %
Mörskom*	485 438,12	0,12 %
Borgå	13 213 056,34	3,37 %
Pukkila*	738 645,39	0,19 %
Sibbo	5 167 919,63	1,32 %
Totalt	392 477 209,06	100,00 %

*Social- och hälsovården i kommunerna Mörskom och Pukkila överförs i samband med reformen från Päijänne-Tavastlands sjukvårdsdistrikt till Östra Nylands välfärdsområde, vilket beaktas i beloppet av Östra Nylands grundkapital i euro. Den preliminära uppskattningen av beloppet av de aktuella kommunernas grundkapitalandel per 15.2.2022 har använts i denna tabell.

Tillägget av Mörskoms och Pukkilas andelar i HUS-sammanslutningens grundkapital skulle enligt den preliminära beräkningen höja Östra Nylands välfärdsområdes relativa grundkapitalandel med 0,30 procentenheter jämfört med andelen i dag och samtidigt minska de relativa grundkapitalandelarna för HUS-sammanslutningens övriga medlemmar på motsvarande sätt.

Grundkapitalet kunde höjas eller sänkas genom beslut med kvalificerad majoritet. Enligt det som avtalats i det föreslagna grundavtalet kunde ändringen göras på detta sätt, om minst tre av HUS-sammanslutningens medlemmar understöder ändringen och deras folkmängd utgör mer än hälften av den sammanlagda folkmängden i områdena för alla HUS-sammanslutningens medlemmar.

Med beslut som meddelas av sammanslutningens stämma kunde grundkapitalet höjas eller sänkas. Sammanslutningens stämma skulle fatta beslut om ränta och räntesats för grundkapitalet. En förteckning skulle föras över medlemmarnas grundkapitalandelar och ändringar i dessa.

22 § Medlemmarnas andelar av tillgångar och skulder

Den andel som alla välfärdssammanslutningar har som medlem i HUS-sammanslutningen samt Helsingfors stads andel i HUS-sammanslutningens tillgångar samt deras ansvar för sammanslutningens skulder skulle fastställas i proportion till Helsingfors stads och varje välfärdsområdes grundkapitalandelar. I detta fall skulle medlemmens ansvar för HUS-sammanslutningens tillgångar och skulder svara mot medlemmens ägarandel i HUS-sammanslutningen.

23 § Budget och ekonomiplan

Samkommunen HNS nuvarande planeringsprocess för verksamheten, ekonomin och personalen

Samkommunen HNS fakturerar medlemskommunerna och övriga betalare på basis av det faktiska nyttjandet av tjänster. Av medlemskommunerna uppbärs en förskottsavgift, som är 1/12 av respektive kommuns budget. Faktureringen av medlemskommunerna jämnas ut kvartalsvis för att motsvara nyttjandet. Varje halvår utjämnas dessutom

kostnaderna för dyr vård för patienterna i de medlemskommuner vars årskostnader överskrider gränsen på 60 000 euro.

Fakturering sker per vårdperiod och besök. Produkter som faktureras är DRG-, besöks- och vård dagsprodukter, e-ärendetjänster samt tjänster som ska vidarefaktureras. DRG-produktifiering (Diagnosis Related Group) är en klassificering som används inom den specialiserade somatiska sjukvården och där patienterna grupperas baserat på en diagnos och andra dokumenterade uppgifter om patienten i medicinskt och kostnadmässigt likartade grupper.

Samkommunen HNS ekonomiplanperiod är tre år och investeringsplanens period är fyra år. I budgeten planeras den helhet för verksamheten, ekonomin och personalen med vilken HNS verksamhet styrs under räkenskapsperioden. Verksamhets- och ekonomiutsikterna preciseras med prognoser fyra gånger om året.

Samkommunen HNS ekonomiplan baseras på en planering av medlemskommunernas betalningsandelsram samt övriga betalares nyttjande av tjänsterna. Högsta ledningen vid HNS fastställer årligen baserat på vilket års uppgifter som medlemskommunernas betalningsandelsram, alltså faktureringen av specialiserad sjukvård, ska beräknas. Beräkningsprinciperna behandlas i HUS Strato och godkänns i juni i HNS styrelse. Som utgångspunkt för beräkningen har under olika år använts antingen föregående år, föregående års budget, genomsnittet av utfallen från tre år eller senast nu under coronaepidemin ett s.k. normalt år (2019). Uppgifterna som ligger till grund för beräkningen höjs med ändringen i medlemskommunernas befolkningsantal, den procentuella ökningen av patienter som nyttjar tjänsterna, ändring i kostnadsnivå, lönsamhetsmål och andra verksamhetsmässiga ändringar. I medlemskommunernas betalningsandel har dessutom ändringar i arbetsfördelning som avtalats med städerna/kommunerna beaktats.

Vid beräkningen av medlemskommunernas betalningsandelsram beaktas dessutom den årliga ändringen i kostnadsnivå. Vid beräkningen av den beaktas allmänna löneförhöjningar och ändringar i lönebikostnader. Dessutom granskas separat de mest betydande driftskostnadsposterna, som sjukvårdsmaterial och -tjänster, ICT-kostnader, läkemedel, vårdmaterial och livsmedel. Övriga driftskostnader höjs med index, som har varit till exempel prisindex för bastjänster.

Räkenskapsperiodens första prognos innefattar också en uppskattning av verksamheten, ekonomin och personalen under nästa räkenskapsperiod. En prognos upprättad av HNS enheter och baserad på utfallsuppgifter från januari–augusti, där medlemskommunernas betalningsandelsram beaktas, låses som budget. Budgeten allokeras till mer ex-

akt redovisnings- och ansvarsenhetsnivå som månadsinriktad dispositionsplan.

Samkommunen HNS resultatområden upprättar på våren investeringsförslag för bl.a. maskiner och utrustning, byggnader och ICT-system. Förslagen prioriteras som investeringsprogram som sträcker sig över fyra år. Avskrivningsplanen och investeringskostnaderna är inkluderade i budgeten.

Budgeten behandlas i samkommunen HNS styrelse i oktober–november och samkommunens fullmäktige godkänner den i december. Budgetboken bereds i samarbete med samkommunen HNS resultatområden och ledningen.

Samkommunen HNS plan för verksamheten, ekonomin och personalen

Samkommunen HNS budget och ekonomiplan godkänns på höstens samkommunstämma. Budgeten bereds i samarbete med medlemmarna. Målet med budgetsberedningsprocessen är i sin tur att säkerställa ett jämlikt bemötande mellan den specialiserade sjukvården, primärvården, socialtjänsterna och räddningsväsendet i hela Nyland. Budgetberedningen inkluderar en helhet av verksamheten och samarbetet och arbetsfördelningen i anknytning till den samt eventuella ändringar i den. Målet är att göra samkommunens ekonomi mer förutsebar.

Budgeten utarbetas utgående från en betalningsandelsram för budgeten som bereds i samarbete mellan välfärdsområdena och samkommunen HNS. Som grund för budgetförslaget används en gemensamt godkänd aktuell lägesbild av samkommunen HNS och medlemmarnas ekonomi och verksamhet.

Budgetarbetet startar med att välfärdsområdenas, Helsingfors stads och samkommunen HNS ekonomiledningar i början av året tillsammans tar fram ett förslag till principer för beräkning av samkommunens betalningsandelsram och mål för ägarstyrningen. Välfärdsområdena och Helsingfors behandlar i samarbete med ledningen för samkommunen HNS förslaget och godkänner beräkningsparametrarna. Därefter utarbetar samkommunen ett förslag till budgetram för samkommunen HNS med beaktande av de godkända beräkningsprinciperna och statens finansieringshelhet. Vid beräkningen beaktas även fakturering av övriga betalare och resursbehov.

Efter att välfärdsområdena och Helsingfors stad behandlat förslaget behandlas det i en samarbetsgrupp bestående av välfärdsområdena, Helsingfors stad och ledningen för samkommunen HNS och därefter i välfärdsområdenas och Helsingfors stads förtroendeorgan i maj–juni. Samkommunens ekonomiska ram godkänns på samkommunens sam-

kommunstämma. Samkommunen använder den godkända betalningsandelsramen vid beredningen av sitt eget budgetförslag. I budgeten inkluderas de anslag och beräknade inkomster som krävs för att uppnå målet för uppgifterna och verksamheten. Dessutom presenteras i budgeten hur samkommunen HNS finansieringsbehov ska täckas. Budgetförslaget preciseras under hösten till exempel baserat på statens finansieringskalkyler för social- och hälsovården och räddningsväsendet som kommer i augusti och på statens budgetbeslut som kommer i september i samarbete mellan samkommunen och medlemmarna. Om till exempel statens budgetbeslut har en betydande inverkan på den ekonomiska ram som avtalades på våren kan samkommunstämman vid behov sammanträda för att precisera den ekonomiska ram som utgör grund för beräkning av samkommunens budget. Samkommunens budgetförslag behandlas som en del av beredningen av välfärdsområdenas och Helsingfors stads budgetförslag i deras förtroendeorgan. Samkommunen HNS budget godkänns på samkommunstämman. Målet är att samkommunens godkända budget ska vara tillgänglig för välfärdsområdena och Helsingfors stad då de beslutar om sina egna budgetar.

Samkommunen HNS styrelse utarbetar ett förslag till ekonomiplan. Arbetet med ekonomiplanen baseras på statens finansieringsprinciper och utvecklingen av den totala finansieringen, målen för ägarstyrningen och samkommunen HNS strategi. I ekonomiplanen godkänns målen för verksamheten och ekonomin i samkommunens och samkommunens koncern. Samkommunstämman godkänner ekonomiplanen i samband med att budgeten godkänns. Enligt 115 § i lagen om välfärdsområden ska ekonomiplanen gälla minst de tre kommande verksamhetsåren, så att budgetåret är ekonomiplanens första år. En tidtabell för rapportering av och prognos för verksamheten och ekonomin samt en tidtabell för bokslutet utarbetas i samarbete med samkommunen HNS och medlemmarna med beaktande av budgetramen som godkändes av samkommunstämman.

Nödvändiga närmare bestämmelser om budgeten, ekonomiplanen, budgetramen och den gemensamma beredningen ges i förvaltningsstadgan. Samkommunstämman beslutar dessutom i samband med budgeten om dess bindningsnivå i enlighet med 10 § 2 mom. 10 punkten i detta grundavtal. Närmare detaljer om dem avtalas i samband med beredningen av förvaltningsstadgan och samkommunen HNS budget. Samtidigt dryftas separat behovet av ett ekonomi- och lönsamhetsprogram för samkommunen HNS härlett från strategin enligt 5 § i detta grundavtal och programmets relation till ovan nämnda ekonomiplan. Vid den fortsatta beredningen bedöms också till exempel hur innehåll i tjänsterna som ingår i medlemmarnas fasta betalningsandelar fastställs, om finansieringen av några tjänster som samkommunen HNS erbjuder sina medlemmar (som t.ex. diagnostiska tjänster) kan

baseras på tjänstespecifik fakturering samt hur finansieringen till samkommunen samordnas med finansieringen av den övriga verksamheten som välfärdsområdena och Helsingfors stad ansvarar för att ordna.

24 § Samkommunen HUS inkomstbildning

Samkommunen HNS inkomster består av medlemmarnas kostnadsandelar som baseras på budgeten, klientavgifter, ersättningar för de tjänster som avses i 3 § 2 och 3 momentet i detta avtal samt andra inkomster. Tjänsterna som avses i 3 § 2 momentet i detta avtal är övriga social- och hälsovårdstjänster som samkommunen HNS erbjuder sina medlemmar i anknytning till sina uppgifter eller tjänster som stödjer dem. De kan vara till exempel tjänster som ingår i diagnostik eller olika stödtjänster, såsom underhålls- och fastighetstjänster. Tjänster enligt 3 § 3 momentet i detta avtal är tjänster som erbjuds andra än samkommunen HNS medlemmar och som är till exempel andra sjukvårdstjänster eller medicinska stödtjänster som andra än Nylands välfärdsområden skaffat av samkommunen HNS eller som samkommunen erbjuder invånare i andra länder genom internationellt samarbete. Övriga inkomster kan vara till exempel intäkter från tjänster som erbjuds av HNS-koncernens dotterbolag.

Medlemmarnas betalningsandelar, avskrivningen av dem och förfalldagarna för dem samt grunderna för klientavgifter och övriga ersättningar fastställs i budgeten.

25 § Förfarande för utjämning av betalningsandelar

Medlemmarnas betalningsandelar som baseras på budgeten utjämnas efter räkenskapsperioden. Vid utjämningen krediterar samkommunen HNS medlemmar vars faktiska nyttjande av tjänster är mindre än vad som planerats i budgeten och uppbär en komplettering av betalningsandelen från medlemmar vars faktiska nyttjande av tjänster är större än vad som planerats i budgeten. Utjämningen sker på basis av en uppföljning av genomförandet av tjänster i anknytning till den medlemsspecifika betalningsandelen. Utjämningen påverkar inte det totala beloppet av betalningsandelar som uppbärs av medlemmarna.

Samkommunstyrelsen kan ge preciserande bestämmelser om hur utjämningen av betalningsandelar verkställs. Detta sker i samband med att budgeten godkänns.

26 § Uppföljning av ekonomin och verksamheten

Samkommunen HNS har ett uppdaterat uppföljningssystem för ekonomin och verksamheten som används för att verifiera uppnåelse av uppställda mål eller avvikelser från dem. Budgetens genomförande följs upp

på månadsbasis. Samkommunens styrelse rapporterar varje månad till medlemmarna om hur verksamheten och ekonomin genomförts. Principerna för rapportering fastställs närmare i samkommunen HNS förvaltningsstadga. I uppföljningen granskas det verkliga ekonomiska utfallet jämfört med den fasta månadsfaktureringen. I uppföljningen lyfts de ledningsåtgärder fram som minimerar en eventuell oväntad differentiering. Dessutom utarbetas en bokslutsprognos en gång i kvartalet i rapporteringen av budgetens genomförande.

För närvarande följs genomförandet av samkommunen HNS budget upp varje månad. Granskningsaspekterna är produktuppföljning, ekonomi och personal. Produktuppföljningen granskas varje månad separat för medlemskommunerna och alla betalare med beaktande av såväl belopp som antal. En gång i månaden följs utfallet av genomförda produktifierade tjänster upp i den månadsindelade budgeten, där säsongsvariationer (t.ex. sommarstängningar) beaktats. Dessutom följs erläggandet av medlemskommunernas betalningsandelar upp för varje medlemskommun. Dessa jämförs med budgeten och även med föregående år.

För produktuppföljningen innehåller standardrapporten även en analys av skillnad i pris-mängd, där det analyseras vilken andel av avvikelserna som orsakas av en ändring i det kvantitativa nyttjandet av produkter och vad som orsakas av en prisändring (produktmix). Resultaträkningen följs dessutom upp på olika organisationsnivåer. Resultaträkningen innefattar en månadsvis och kumulativ jämförelse med budgeten och föregående år. Budgetutsikten preciseras med prognoser, som baseras på en prognostisering av patientmängder i patientgrupper som baseras på diagnoser som fastställts av enheterna och på uppskattningar av ändringar i vårdpraxis, baserat på vilka en produktprognos bildas. En prognos av antal produkter och pris i euro riktas till betalarna. Dessutom utarbetas en prognos av interna och externa verksamhetsintäkter och -utgifter samt personalmängd och årsverken för varje personalgrupp. För personalen följs förverkligandet av årsverken och personalmängder upp varje månad samt prisutvecklingen för årsverken utöver uppföljningen av resultaträkningens personalkostnader (löner och lönebikostnader).

Ledningens månadsrapport utarbetas inom samkommunen HNS och inom resultatområdena/enheterna. Uppföljningen av budgetens genomförande rapporteras också regelbundet till bland annat HUS Strato.

I fortsättningen behöver uppföljningen av genomförandet av samkommunen HNS ekonomi och verksamhet bli ännu tätare. Samkommunen HNS ska i fortsättningen alltjämt utarbeta en månatlig rapport som beskriver genomförandet av ekonomin och verksamheten och som rap-

porteras till medlemmarna och behandlas gemensamt av samkommunen HNS och medlemmarna på ett sätt som avtalas separat i förvaltningsstadgan, till exempel i en arbetsgrupp bestående av medlemmarna och samkommunen HNS ledning. I samband med detta ska samkommunen och medlemmarna tillsammans enas om åtgärder som bör vidtas baserat på den aktuella rapporten. Om samkommunen HNS upptäcker att det blir ett underskott i budgeten ska den omedelbart inleda åtgärder och vid behov söka lov av samkommunestyrelsen att överskrida budgeten på det sätt som beskrivs i 28 § i detta avtal och i motiveringarna till det.

27 § Planering och finansiering av investeringar

En investeringsplan utarbetas som en del av ekonomiplanen. Närmare bestämmelser om välfärdsområdets och samkommunen HNS skyldighet att varje kalenderår lämna ett förslag till investeringsplan till social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet och finansministeriet ges i 16 § i lagen om välfärdsområden. Investeringsplanen utarbetas för de investeringar inom koncernen som påbörjas under de fyra räkenskapsperioder som följer på följande räkenskapsperiod och för finansieringen av dem. Investeringsplanen ska innehålla uppgifter om investeringar och avtal som motsvarar investeringar. Dessutom ska planen innehålla uppgifter om planerade överlåtelser av välfärdsområdets lokaler och fastigheter samt andra tillgångar med lång verkningstid. Investeringsplanen får inte strida mot välfärdsområdets fullmakt att uppta lån som avses i 15 § i lagen om välfärdsområden. Investeringsplanen ska också baseras på de riksomfattande målen för social- och hälsovården och befolkningens servicebehov som avses i 22 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. I investeringsplanen ska hänsyn tas till de samarbetsavtal mellan välfärdsområden som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och vars syfte är att säkerställa arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen mellan de välfärdsområden som ingår i samarbetsområdet till den del detta behövs för skötseln av välfärdsområdenas lagstadgade uppgifter och för tryggheten av kostnadsnyttoeffektiviteten i social- och hälsovården. Enligt statsrådets förordning 91/2022 utgörs samarbetsområdet Södra Finland av Nylands välfärdsområden, Helsingfors stad och samkommunen HNS samt av Päijänne-Tavastlands, Kymmenedalens och Södra Karelen välfärdsområden. Välfärdsområdena, Helsingfors stad och samkommunen HNS kan också avtala om gemensamma investeringar.

Investeringsplanen är i lagstiftningen knuten till storleken på fullmakten att uppta lån. Det som regleras om fullmakt att uppta lån i 15 § i lagen om välfärdsområden tillämpas också på samkommunen HNS. Samkommunens fullmakt att uppta lån beräknas på motsvarande sätt utgående från årsbidraget såsom i välfärdsområdena. Skillnaden mot andra

områden är dock att samkommunen HNS årsbidrag som ligger till grund för beräkningen påverkas centralt av hur stora betalningsandelar som avtalats för välfärdsområdena och Helsingfors till samkommunen HNS. Köp från samkommunen HNS påverkar i sin tur årsbidraget för Nylands välfärdsområden och därigenom deras egna fullmakter att uppta lån. Grundförutsättningen vid beräkningen av samkommunen HNS fullmakt att uppta lån är att samkommunen och välfärdsområdena samt Helsingfors stad har en enhetlig syn på betalningsandelarnas belopp och att siffran är känd i det skede som finansministeriet beräknar fullmakten att uppta lån, dvs. på våren året före räkenskapsperioden. Därmed förutsätter fastställandet av samkommunen HNS fullmakt att uppta lån ett nära samarbete med Nylands välfärdsområden och Helsingfors stad.

Ett förslag till investeringsplan ska lämnas till finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och inrikesministeriet före utgången av kalenderåret. Bestämmelser om förfarandet för godkännande av investeringsplanen för social- och hälsovård ges i 25 och 26 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

28 § Hantering av över- eller underskott

Om samkommunen HNS har ett överskott i slutet av räkenskapsperioden kan samkommunstämmen besluta om att betala tillbaka det eller del av det till medlemmarna. Hur överskottet betalas tillbaka avtalas i samband med bokslutsbehandlingen. Återbetalningen av överskott kan delas upp enligt olika grunder beroende på vad överskottet i första hand anses bero på. På så sätt säkerställs att återbetalningen riktas till medlemmarna så rättvist som möjligt. Om till exempel överskottet anses bero på en ändring i nyttjandet av samkommunen HNS tjänster kan överskottet delas ut till medlemmarna i proportion till hur mycket de nyttjat tjänsterna. Om överskottet däremot sätt anses bero till exempel på en försäljning av samkommunen HNS egendom kan överskottet delas ut till medlemmarna i proportion till deras grundkapital. För att förbättra den ekonomiska lönsamheten för såväl ägarnas som samkommunen HNS verksamhet kan samkommunstämmen också besluta om att lämna kvar överskottet eller en del av det i samkommunens balansräkning.

Samkommunen ska informera om ett eventuellt behov att överskrida budgeten och därmed hotet om underskott så snart som behovet upptäcks. I en sådan situation inleder samkommunen i första hand förhandlingar och åtgärder för att motverka ett hot om överskridande i samarbete med medlemmarna. Om de omedelbara åtgärderna inte är tillräckliga ska samkommunen vid behov ansöka om rätt från samkommunstämmen att överskrida budgeten.

Förfarandet för att ansöka om rätt att överskrida budgeten preciseras i förvaltningsstadgan. Preliminärt ska ansökan om rätt att överskrida budgeten innehålla åtminstone: 1) en beskrivning av behovet att överskrida budgeten, storleken på överskridandet och för vilken tjänst överskridandet sker, 2) en redogörelse av orsakerna till överskridandet, 3) en redogörelse av tidigare genomförda åtgärder för att förebygga hotet om överskridande och en åtgärdsplan för att minimera det uppskattade överskridandet, vid behov i samarbete med den medlem vars tjänster överskridandet rör speciellt, 4) en åtgärdsplan för att förhindra ett liknande överskridande i fortsättningen, 5) åtgärder riktade mot andra funktioner för att eliminera eller minimera överskridandet så att budgeten inte överskrids i sin helhet och 6) eventuella centrala grunder för att uppfylla villkoren för statlig tilläggsfinansiering om medlemmen måste ansöka om tilläggsfinansiering för att täcka ett av samkommunen HNS orsakat överskridande.

Ett underskott i samkommunen HNS balansräkning ska täckas inom två år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Det motsvarar vad som regleras i 115 § i lagen om välfärdsområden.

29 § Samkommunen HUS informationsskyldighet

Närmare bestämmelser om välfärdssammanslutningens informationskyldighet ges i 121 § i lagen om välfärdsområden. Samkommunen HNS ska lämna medlemmarna sådana uppgifter som behövs för att bedöma samkommunens ekonomiska ställning och beräkna resultatet av dess verksamhet. Gemensamma beräkningsprinciper avtalas som en del av budgetprocessen tillsammans med medlemmarna.

30 § Dröjsmålsränta

Medlemmarnas betalningsandelar förfaller på det sätt som avtalas separat i förvaltningsstadgan. Betalningsandelarna baseras på faktureringsrater som fastställs i samband med att budgeten godkänns.

Om samkommunstämmen i samband med bokslutet beslutar att återbetala ett överskott till medlemmarna har samkommunen HNS rätt att mot det belopp som ska betalas till medlemmen kvitta de fordringar som förfallit till betalning hos vederbörande medlem som debiterats med stöd av detta grundavtal.

För en betalningsrat som nämns ovan i detta kapitel och som inte betalas inom utsatt tid utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Kapitel 8 – Övriga bestämmelser

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

31 § Internrevision

Samkommunen HNS har en funktion för internrevision. Internrevisionen har till uppgift att verifiera att samkommunen HNS interna kontroll och riskhantering fungerar. Närmare bestämmelser om internrevisionens verksamhet ges i förvaltningsstadgan.

Enligt motiveringarna i lagen om välfärdsområden kan ändamålsenligt ordnande av intern kontroll och riskhantering innefatta bland annat att samkommunstämmen har beslutat om grunderna för den interna kontrollen och riskhanteringen, tillräckliga bestämmelser om frågan tagits med i förvaltningsstadgan och samkommunens styrelse och övriga organ har anvisat sina underlydande om förfaranden för att ordna den interna kontrollen och riskhanteringen och övervakning av verkställandet för verksamhetens del.

Någon modell för att ordna internrevision regleras inte närmare i lagen. Internrevisionen skulle därmed kunna ordnas till exempel som en egen verksamhet i samkommunen HNS eller upphandlas från externa tjänsteleverantörer.

Enligt 127 § i lagen om förvaltningsområden är det revisorns uppgift att granska om samkommunen HNS interna kontroll, interna revision och riskhantering samt koncernövervakningen har ordnats på behörigt sätt.

Enligt 128 § i samma lag har Statens revisionsverk rätt att i fråga om den statliga finansieringen granska lagligheten, ändamålsenligheten och effektiviteten i verksamheten och ekonomin i välfärdsområdet och sammanslutningar som kontrolleras av dess välfärdsområden. Då samkommunen HNS är en sammanslutning som kontrolleras av välfärdsområdena och Helsingfors sträcker sig SRV:s rätt att granska också till dess verksamhet och ekonomiska hushållning.

32 § Ändring av grundavtalet

Enligt 60 § i lagen om välfärdsområden, om inte något annat bestäms i grundavtalet, kan grundavtalet ändras om minst två tredjedelar av de välfärdsområden som är medlemmar understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga av välfärdsområdena som är medlemmar. Välfärdsområdena som är medlemmar kan dock avtala om förutsättningarna för att ändra grundavtalet även på annat sätt än vad som regleras i lagen. Välfärdsammanslutningens medlemmar har rätt att i grundavtalet avtala om snävare eller vidare förutsättningar för att ändra grundavtalet än vad som förutsätts i lagen.

Enligt det föreslagna grundavtalet kan grundavtalet ändras om minst tre av samkommunen HNS medlemmar understöder ändringen och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga av samkommunen HNS medlemmar.

33 § Slutlikvid

Samkommunen HNS är en lagstadgad välfärdssammanslutning. Dess ställning och uppgifter är inskrivna i lagen. Om samkommunen HNS upplöses av lagstadgade skäl beslutar samkommunstämmen om slutlikviden, som styrelsen sköter. De av samkommunen HNS tillgångar som inte behövs för att betala kostnaderna och skulderna i slutlikviden eller för att uppfylla förbindelserna fördelas mellan medlemsområdena i relation till deras andelar i grundkapitalet. Om det belopp som behövs för att betala kostnaderna och skulderna samt för att uppfylla förbindelserna överstiger tillgångarna är medlemsområdena skyldiga att betala mellanskillnaden i relation till deras andelar i grundkapitalet. Slutlikviden skickas till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande.

34 § Ikraftträdande

Enligt 45 § i införandelagen träder grundavtalet i kraft när välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad har godkänt det. Det ska enligt lagen ske senast den 30 april 2022. Innan grundavtalet träder i kraft kan de åtgärder som krävs för att verkställa det vidtas.

35 § Överföring av Mörskoms och Pukkila kommuners grundkapital

Överföringen av Mörskoms och Pukkila kommuners andelar av grundkapitalet i Päijänne-Tavastlands välfärdssammanslutning till att bli andelar av grundkapitalet i Östra Nylands välfärdsområde beskrivs närmare i motiveringarna i 21 § i grundavtalet. Det slutliga grundkapitalet som ska överföras kan fastställas först baserat på 2022 års bokslut till Mörskoms och Pukkila kommuners nettotillgångar från Päijänne-Tavastlands välfärdssammanslutning, vilken skulle överföras till att bli en del av grundkapitalet i Östra Nylands välfärdssammanslutning från samkommunen HNS.

Samkommunen HNS samkommunstämma fastställer Östra Nylands slutliga grundkapital under 2023 efter att bokslutsuppgifterna för 2022 erhållits och storleken på Mörskoms och Pukkilas nettotillgångar som ska överföras har fastställts. Fram till dess används för att fastställa grundkapitalet i Östra Nylands välfärdsområde vid behov den uppskattning som Päijänne-Tavastlands välfärdssammanslutning lämnade den 15 februari 2022 om Mörskoms och Pukkilas nettotillgångar från Päijänne-Tavastlands välfärdssammanslutning.

36 § Kallelse till samkommunen HUS första samkommunstämma

Närmare bestämmelser om kallelse till samkommunen HNS första stämma för det högst beslutande organet och den temporära HUS-beredningsgruppens behörighet vid beredningen av stämman ges i 46 § i införandelagen. Enligt den ska välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad anmäla sina ombud till den första stämman till den temporära HUS-beredningsgruppen senast den 30 juni 2022.

Organet som utövar den högsta beslutanderätten i samkommunen HNS ska sammanträda utan dröjsmål efter att välfärdsområdena har anmält sina ombud till organet. Den temporära HUS-beredningsgruppen ska sammankalla ombuden till stämman utan dröjsmål efter att välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad har anmält sina ombud.

Vid sitt första sammanträde ska det högsta organet för samkommunen HNS anta en förvaltningsstadga enligt vad som avses i lagen om välfärdsområden och välja en styrelse, en revisionsnämnd och en nationalspråksnämnd för samkommunen. Enligt 11 § i införandelagen ska det förslag som den temporära HUS-beredningsgruppen lämnar utgöra grundförslaget från vilket behandlingen i det organ som utövar högsta beslutanderätt utgår.

37 § Röstetal under den första valperioden

Enligt 7 § i grundavtalet fördelas medlemmarnas röstetal vid samkommunstämmorna i relation till deras invånarantal. Medlemmarnas invånarantal kontrolleras för varje valperiod utifrån uppgifterna i Statistikcentralens statistik över befolkningsstruktur i slutet av året före det år som föregått valåret.

Det första områdesvalet förrättades 2022 och det föregående kommunalvalet i sin tur 2021. Eftersom det första områdesvalet förrättades ett annat år än kommunalvalet fastställs enligt 7 § i grundavtalet röstetalet i Helsingfors och i Nylands välfärdsområde baserat på statistikuppgifter från olika år. Därför bör det avtalas att röstetalet för alla medlemmar i samkommunen HNS under den första valperioden fastställs utifrån invånarantalen i Statistikcentralens statistik över befolkningsstruktur för utgången av 2020. I fortsättningen förrättas områdesvalet enligt 143 a § 2 momentet i vallagen i samband med kommunalvalet.

Behörighet

Enligt 45 § 1 momentet i införandelagen ska det första grundavtalet för samkommunen HNS beredas så att fullmäktige i välfärdsområdena i Nyland samt Helsingfors stadsfullmäktige kan godkänna det senast

04.04.2022

Asia/3

den 30 april 2022. Grundavtalet träder i kraft när välfärdsområdena i Nyland samt Helsingfors stad har godkänt det.

Helsingfors stadsfullmäktige och områdesfullmäktige i välfärdsområdena i Nyland ska godkänna samkommunen HNS grundavtal med samma innehåll. Om välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad inte har godkänt grundavtalet senast den 30 april 2022 ska statsrådet i enlighet med 45 § i införandelagen fatta beslut om att godkänna grundavtalet till den del välfärdsområdena i Nyland inte har nått enighet om saken. En bestämmelse i grundavtalet som godkänts av statsrådet är i kraft tills välfärdsområdena i Nyland och Helsingfors stad har nått enighet om den. Statsrådet ska godkänna grundavtalet senast den 30 juni 2022. I ett beslut som statsrådet fattat får ändring inte sökas genom besvär.

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Jenni Rope, stadsjurist, telefon: 310 36195
jenni.rope(a)hel.fi
Sampo Pajari, ekonomi- och planeringchef, telefon: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi
Ellinoora Sappinen, jurist, telefon: 310 26537
ellinoora.sappinen(a)hel.fi
Jan Ihatsu, specialplanerare, telefon: 310 28741
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

1 HUS-beredningsgruppens förslag till grundavtal för HUS-sammanslutningen

Bilagematerial

1 Uusimaa-PKS-Helsinki sote-erillisselvityksen loppuraportti
2 Konsulttiselvitys ylimmästä toimitelmestä
3 Konsulttiselvitys talouden ohjauksesta ja rahoitusmallista

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Västra Nylands välfärdsområde

Mellersta Nylands välfärd-

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Bilaga 1

Förslagstext

04.04.2022

Asia/3

---

sområde	Kommunalbesvär, fullmäktige Bilaga 1
Vanda och Kervo välfärdsområde	Förslagstext Kommunalbesvär, fullmäktige Bilaga 1
Östra Nylands välfärdsområde	Förslagstext Kommunalbesvär, fullmäktige Bilaga 1
Samkommunen HNS	Förslagstext Kommunalbesvär, fullmäktige Bilaga 1
Medlemmar i den temporära HUS-beredningsgruppen	Förslagstext Bilaga 1
Social- och hälsovårdsministeriet	Förslagstext Bilaga 1

För kännedom

Stadskansliet
Social- och hälsovårdssektorn

04.04.2022

Asia/4

§ 239

V 13.4.2022, Vuosaaren Furuborginkatu 6 ja 8 asemakaavan muuttaminen (nro 12671)

HEL 2020-005768 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 54. kaupunginosan (Vuosaari, Meri-Rastila) korttelin 54350 tonttien 2 ja 3 sekä katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutoksen 26.10.2021 päivätyn ja 3.2.2022 muutetun piirustuksen nro 12671 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12671 kartta, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.2.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12671 selostus, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.2.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti 21.5.2021, täydennetty 26.10.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7159)
- 6 Havainnekuva, 23.9.2021
- 7 Asemakaavoituspalvelun esitys kaupunginhallitukselle tarkistetun Vuosaaren Furuborginkatu 6 ja 8 asemakaavan muutosehdotuksen (nro 12671) muuttamiseksi - allekirjoitettu

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympä-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

04.04.2022

Asia/4

ristöpalvelut -

kuntayhtymä

Kymp/Taloudentuki

Uudenmaan elinkeino-,

liikenne- ja ympäristö-

keskus

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 7

Kaavamuutoksen hakija

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Meri-Rastilan Ramsinrannassa sijaitsevia korttelin 54350 tontteja 2 ja 3, Furuborginkatua, Valkkusuonkujaa sekä tonttien viereisen puistoalueen reunaa.

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on vahvistaa alueen elinkeino- ja palvelurakennetta sekä edistää alueella uutta asuinrakentamista. Kaavaratkaisu mahdollistaa Hotel Rantapuiston laajenemisen entistä monipuolisemmaksi kongressi- tai lomahotelliksi sekä asuin-, liike- ja/tai palvelutiloja sisältävien kerrostalojen rakentamisen Valkkusuonkujan varteen.

Yhteensä tonteilla on kerrosalaa 11 075 k-m², josta uutta asuinkerrosalaa on 1 515 k-m² ja uutta palvelutilakerrosalaa on 3 300 k-m². Asukasmäärän lisäys ajantasakaavan ratkaisuun verrattuna on noin 35 asukasta, ja kokonaisasukasmäärä on noin 100 asukasta. Keskimääräinen tonttitehokkuus $e_t = n. 0,7$.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7159), jossa parannetaan Vilsandinkujan liikenneturvallisuutta kävelijöille lisäämällä jalkakäytävä asuinkerrostalojen puolelle katua.

Kaavaratkaisusta laadittuun kaupunkimalliin voi tutustua verkossa <https://eu.opencitiesplanner.bentley.com/kymp/furuborginkatu>

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on asuntovaltaista aluetta A4 (korttelitehokkuus pääasiassa alle 0,4), jonka mukaan aluetta kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja lii- kuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Alue rajautuu luoteessa Ramsinniementien vyöhykkeeseen, jolla alue on asuntovaltaista aluetta A2 (korttelitehokkuus on pääasiassa 1,0–2,0). Korttelialueelle asemakaavan muutoksessa esitetty korttelitehokkuus 0,74 on määritelty yleiskaavan tavoitteiden ja tonttien tarkemman suunnitteluratkaisun arvioinnin kautta. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 (nro 12704) mukaan alueelle ei kohdistu merkintöjä. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisulla edistetään kaupungin strategisia tavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja varaamalla alueen elinkeinotoiminnalle lisärakentamismahdollisuuksia.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue sijaitsee Ramsinrannassa, Furuborginkadun pohjoispuolella, suojellun Hotel Rantapuiston kokonaisuuden kupeessa.

Ramsinranta muodostaa maisemallisesti merkittävän rantavyöhykkeen, joka on myös osa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä.

Lähistöllä on Hotel Rantapuiston lisäksi Alkon vanha koulutuskeskus Vuoranta, jugendhuvia Villa Furuborg sekä Ramsinrannan pientalo- ja kerrostaloasumista.

Tontti 54350/2 toimii nykyisin Hotel Rantapuiston pysäköintikenttänä. Tontilla 54350/3 sijaitsee 1980-luvulla rakennettu, hotellia palveleva, yksikerroksinen urheiluhalli.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2011. Asemakaavassa tontti 54350/2 on merkitty erillispientalojen korttelialueeksi ja tontti 54350/3 palvelurakennusten korttelialueeksi. Pientalotontilla (54350/2) on rakennusoikeutta 3 060 k-m² ja palvelutontilla (54350/3) 3 200 k-m².

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaupungille aiheutuu katualueen muutostöistä kustannuksia arviolta noin 150 000 euroa. Katualueen lopulliset muutokset päätetään katusuunnittelussa.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä neuvotteluissa. Kaavamuutosta koskeva maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimus on kaupungin puolesta hyväksytty tonttipäällikön päätöksellä 8.2.2022 § 10 ja sopimus on allekirjoitettu 15.2.2022.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat joukkoliikenteeseen sekä rakennetun ympäristön ja maiseman arvoihin.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että alueen lähibuslinjan palveluun tehtäviä muutoksia tutkitaan yhteistyössä HSL:n kanssa, jotta Ramsinrannan uusien asukkaiden myötä joukkoliikenteen palvelutaso alueella paranisi.

Uudisrakentaminen on sovitettu ympäröivään suojeltuun maisemaan ja rakennettuun ympäristöön mm. materiaalmääräyksiin ja porrastamalla rakennusmassoja madaltaen niitä kohti rantaa ja pientaloalueita. Suunnitelmien maisemavaikutuksia on tarkasteltu puustokartoituksen, maisemamallin ja alueleikkausten avulla. Uudisrakennusten korkeuksia on rajoitettu siten, että ne jäävät puuston latvuston alapuolelle ja puustoa on määrätty säilytettäväksi, jotta rakentaminen sopeutuisi hyvin ympäröivään laajempaan maisemaan.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (HSL) sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta kaupunginmuseolta.

Vastineet kannanottoihin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Mielipiteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat täydennysrakentamisen vaikutuksiin Rastilannevan luontoarvoihin, viheralueiden ja -yhteyksien riittävyteen, alueen kehitykseen ja elinkeinoelämään sekä rakennettuun ympäristöön ja maisemaan.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamuu- toksella mahdollistetaan alueen elinkeinorakenteen ja asuntotuotannon kehittäminen. Uudisrakentamisen vaikutuksia maisemassa ja rakenne- tussa ympäristössä on tutkittu erillisen viitesuunnitelman avulla ja asiantuntijatyönä mm. puustokartoitukseen, maisemamalliin ja alueleik- kauksiin perustuen. Suunnitelmissa on merkitty olemassa oleva, mai- semallisesti arvokkaaksi tunnistettu puusto ja kalliot säilytettäväksi, sekä paikat, joihin tulee istuttaa uutta puustoa. Uudisrakentaminen on sovi- tettu ympäröivään maisemaan ja rakennettuun ympäristöön madaltaen porrastamalla rakennusmassoja kohti meren rantaa ja pientaloja sekä rajoittamalla rakentamisen korkeutta niin, että uudisrakentaminen jää puuston latvuston alapuolelle.

Kaavaratkaisun vaikutukset Rastilannevan vesitasapainoon on arvioitu Rastilannevan hoito- ja käyttösuunnitelman (2006), voimassa olevien asemakaavojen ratkaisujen sekä asiantuntija-arvioiden perusteella. Kaavaratkaisulla ei arvioida olevan vaikutuksia nevan vesitasapainoon. Nevan vesitasapainon parantamiseksi on tarkoituksenmukaista suunni- tella toimenpiteitä lähempänä nevaa tämän kaava-alueen ulkopuolella.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 4 kpl.

Vastineet mielipiteisiin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 19.5.–21.6.2021, mistä ilmoitet- tiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla. Kaavaeh- dotuksen nähtävälle asettamisesta lähetettiin kirje ulkokuntalaiselle maan omistajalle.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 3 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat uudisrakentamisen kerrosluvun ja mittakaavan sovittamiseen Ramsinrannan arvokkaaseen maisemaan ja rakennettuun ympäristöön sekä täydennysrakentamisen vaikutuksiin läheisten pientalojen yksityisyyteen, alueen viheryhteyk- siin, luonnonsuojelualueeseen ja linnustoon.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot seuraavilta tahoilta:

HSL, ELY-keskus ja kaupunginmuseo.

Kaupunginmuseon lausunnossa esitetyt huomautukset kohdistuivat uudisrakennusten sovittamiseen Ramsinrannan arvoympäristöön, koska alueella sijaitseva Hotelli Rantapuisto on paitsi osa maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä, liitetty vuonna 2017 myös kansainvälisen Docomomojärjestön hyväksymään suomalaisen modernin arkkitehtuurin merkkiteosvalikoimaan. HSL:n huomiot kohdistuivat julkisiin liikenneyhteyksiin alueella. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) totesi, että asemakaavan muutos ei edellytä vesihuollon lisärakenteita. Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helen Oy ja Helen Sähköverkko Oy.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on maanomistajan ja rakennusvalvontapalvelujen kanssa yhteistyössä 3.2.2022 tehnyt kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin seuraavat muutokset: Palvelurakennusten korttelialueen pääkäyttötarkoituksimerkintää on tarkennettu siten, että tontille saa rakentaa hotellin ja majoitustoiminnan tiloja ja niihin liittyvät palvelutilat. Alueelle ei saa sijoittaa asumista. □ ALP-korttelialueella varasto-, huolto- ja aputiloja koskevaa määräystä on täydennetty niin, että tilat saa rakentaa kaavan liitteenä toimineen viite-suunnitelman mukaisesti asemakaavakarttaan merkityn kerrosalan lisäksi. ALP-korttelialueelle on lisätty määräys: Kunkin rakennuksen yhtiön ylimmän kerroksen asuntoon saa sallitun kerrosluvun lisäksi rakentaa parven tai toisen kerroksen vesikaton ylimmän sallitun korkeus-aseman puitteissa. Kaavan muuhun aineistoon on tehty vastaavat tarvittavat muutokset. Muutoksia koskeva asemakaavoituspalvelun kirje on esityslistan liitteenä.

Julkisen nähtävilläolon ja lautakunnan käsittelyn jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

04.04.2022

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12671 kartta, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.2.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12671 selostus, päivätty 26.10.2021, muutettu 3.2.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti 21.5.2021, täydennetty 26.10.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7159)
- 6 Havainnekuva, 23.9.2021
- 7 Asemakaavoituspalvelun esitys kaupunginhallitukselle tarkistetun Vuosaaren Furuborginkatu 6 ja 8 asemakaavan muutosehdotuksen (nro 12671) muuttamiseksi - allekirjoitettu

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Kaavamuutoshakemus 23.4.2020
- 5 Hakemus, täydennys 27.4.2020
- 6 Maankäyttö sopimus Vuosaari (ak nro 12671).allekirj
- 7 Karttaliite Vuosaari (ak 12671)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kymp/Taloudentuki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.04.2022

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 7

Kaavamuutoksen hakija

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kaupunginmuseo

Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 26.10.2021 § 567

HEL 2020-005768 T 10 03 03

Hankennumero 0601_9

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 26.10.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12671 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 54. kaupunginosan (Vuosaari, Meri-Rastila) korttelin 54350 tontteja 2 ja 3 sekä katu- ja puistoalueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

04.04.2022

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti: Nemeko Oy: 10 000 euroa.
  - o Nemeko Oy: 10 000 euroa.

Käsittely

26.10.2021 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Johanna Marttila. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Johanna Marttila, arkkitehti, puhelin: 310 20337
johanna.marttila(a)hel.fi
Janne Antila, liikenneinsinööri, puhelin: 310 20355
janne.antila(a)hel.fi
Pihla Sillanpää, Maisema-arkkitehti, puhelin: 31033671
pihla.sillanpaa(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 04.05.2021 § 19

HEL 2020-005768 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12671 pohjakartan kaupunginosassa 54 Vuosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12671
Kaupunginosa: 54 Vuosaari
Kartoituksen työnumero: 3/2021
Pohjakartta valmistunut: 5.3.2021

04.04.2022

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 240

V 13.4.2022, Vuokrausperiaatteiden vahvistaminen Pakilassa sijaitsevalle tontille liikuntahallin rakentamista varten (Kiinteistö Oy Namika Arena)

HEL 2021-007839 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa 34. kaupunginosassa (Pakila) osoitteessa Pilkekuja 10 sijaitsevalle tontille 34119/1 vuokrausperiaatteet seuraavasti:

Alueen käyttötarkoitus on liikuntatoiminta ja sitä tukeva tai palveleva toiminta. Vuokralainen on velvollinen rakentamaan alueelle liikuntahallin oheistiloineen.

Vuokra-aika alkaa 1.7.2022 ja päättyy 30.6.2062. Mikäli vuokra-ajan alkaminen viivästyy kaupungista johtuvasta syystä, myös päättymisaika siirtyy vastaavasti.

Vuokranmäärittelyssä noudatetaan liikuntalautakunnan 22.1.2015 § 4 hyväksymiä maa-alueiden vuokrausperiaatteita. Vuokra määritellään alueelle suunnitellun liikuntahallin 3 100 kerrosneliön perusteella. Maan pääoma-arvona pidetään virallisen elinkustannusindeksin (lokakuu 1951 = 100) pistelukua 100 vastaavaa 12 euron kerrosneliömetrihintaa. Perusvuosivuokra on viisi prosenttia maan pääoma-arvosta. Täysimääräinen vuosivuokra vuoden 2022 tasossa on 3 100 kerrosneliometriä x 12 euroa/kerrosneliometri x 20,17 x 5 prosenttia = 37 516,20 euroa.

Täysimääräisestä vuokrasta peritään 50 prosenttia niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, nyt tehtävän sopimuksen puitteissa kuitenkin 31.12.2028 saakka. Vuokranmääräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokrakauden päättymistä. Perittävä vuosivuokra sopimuksen alkaessa on arvonlisäverotomana 18 758,10 euroa.

Vuoden 2023 alusta täysimääräinen vuosivuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa lokakuu 1951 = 100 siten, että perusvuosivuokra on 1 860 euroa vuodessa ja sitä vastaava perusindeksi on 100. Kunkin kalenterivuoden vuosivuokra tarkastetaan kertomalla perusvuosivuokra luvulla, joka saadaan jakamalla edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi perusindeksillä 100. Jos pisteluku on alempi, vuokraa ei alenneta.

Vuokranmaksuvelvoite alkaa sen kuukauden alussa, jolloin liikuntahallin rakennustyöt alkavat. Vuokra täsmennetään vastaamaan rakennettavia kerrosneliömetrejä. Kaupungilla on oikeus tarkistaa alueen vuokraa, mikäli alueen arvossa alueen käyttötarkoituksen, rakennusoikeuden, lisärakentamisen tai muun vastaavan seikan johdosta tapahtuu muutoksia.

Kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian kohdalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistö Oy Namika Areenan maanvuokrahakemus
- 2 Vuokrasopimusluonnos (Kiinteistö Oy Namika Areena)
- 3 Vuokrattavan alueen kartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kiinteistö Oy Namika Areenan maanvuokrahakemus

Kiinteistö Oy Namika Areena on hakenut Pakilassa sijaitsevan tontin vuokraamista 1.7.2022–30.6.2062 väliseksi ajaksi liikuntahallin rakentamista varten. Hakemus on esityksen liitteenä 1. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle alueen vuokraamista hakemuksen mukaisesti.

Kiinteistö Oy Namika Areenan suunnitelmissa on rakentaa kokonaispinta-alaltaan 3 100 kerrosneliömetrin suuruinen liikuntahalli, johon sisältyy kaksi eri kokoista koripallokenttää, pukuhuoneita, keittiö ja kahvila sekä varasto- ja teknistä tilaa. Liikuntahallin rakentaminen on tarkoitus alkaa kesällä 2022 ja kokonaisuuden pitäisi olla valmis syksyllä 2023. Liikuntahallin valmistumisen jälkeen Kiinteistö Oy Namika Areenan tarkoituksena on jäädä sen omistajaksi ja huolehtia kiinteistön ylläpidosta.

Liikuntahalli toteutetaan yhteistyössä Pakilanpuiston allianssihankeeseen kanssa. Kaupunginvaltuuston 15.1.2020 § 7 hyväksymän allianssin hankesuunnitelman mukaan Paloheinä–Pakila-alueelle rakennetaan uusia koulu-, päiväkotij- ja nuorisotiloja. Koulutiloihin ei rakenneta erillisiä liikuntatiloja, vaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vuokraa opetukseen tarvittavat liikuntatilat pääosin Kiinteistö Oy Namika Areenan liikuntahallista.

Kiinteistö Oy Namika Areena on kokonaan Helsingin NMKY:n tukisäätiön omistama yhtiö. Helsingin NMKY on perustettu vuonna 1889 ja tunnetaan työstään nuorisotyön ja urheilun, erityisesti koripallon, parissa. Seuran viikoittaisen toiminnan piirissä on lähes 6 000 lasta, nuorta ja aikuista. Tukisäätiön muuhun omistukseen kuuluu muun muassa Hotel Arthur. Säätiön tuotot käytetään lasten ja nuorten toimintaan.

Alueen asemakaava ja hallinta

Alueella on voimassa 23.11.2007 lainvoiman saanut asemakaava nro 11540, jossa vuokrattava tontti on opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YO). Liikuntahallin rakentaminen tontille on mahdollistettu poikkeamisluvalla, jonka maankäyttöjohtaja on hyväksynyt 16.12.2021. Poikkeamispäätös on asian oheismateriaalina. Tontilla on rakennusoikeutta 7 635 kerrosneliometriä.

Vuokrattavalla tontilla sijaitsee kaupungin omistama koulurakennus (Pakilan yläaste), jonka purkaminen on alkamassa kaupungin toimesta. Koulun oppilaat siirtyvät allianssin hankesuunnitelman mukaisesti uuteen koulurakennukseen. Alue tullaan vuokraamaan sisäisellä vuokrasopimuksella kaupunkiympäristön toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle heti, kun se vapautuu nykyisestä käytöstään.

Vuokrattava alue ja vuokran määrittely

Vuokrattavan alueen pinta-ala on noin 10 000 m². Alueelle on tarkoitus rakentaa noin 3 100 kerrosneliömetrin suuruinen liikuntahalli.

Vuokra määritellään rakennettavan liikuntahallin kerrosneliömetrien perusteella pitäen maan pääoma-arvona virallisen elinkustannusindeksin (lokakuu 1951 = 100) pistelukua 100 vastaavaa 12 euron kerrosneliömetrihintaa. Vuosivuokrana peritään viisi prosenttia alueen pääoma-arvosta. Täysimääräinen vuosivuokra on vuoden 2022 tasossa $3\,100\text{ kem}^2 \times 12\text{ €/kem}^2 \times 20,17 \times 5\% = 37\,516,20$ euroa.

Liikuntalautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti täysimääräisestä vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin nyt tehtävän sopimuksen puitteissa 31.12.2028 saakka. Vuokran-

määräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokratuokauden päättymistä. Perittävä vuosivuokra on sopimuksen alkaessa arvonlisäverottomana 18 758,10 euroa.

Kuntalain 130 §:n edellyttämä vuokra-alueen markkina-arvo on selvitetty (Gem Property Oy 13.10.2021).

Vuoden 2023 alusta vuosivuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin, jossa lokakuu 1951=100 siten, että perusvuosivuokra on 1 860 euroa vuodessa ja sitä vastaava perusindeksi on 100. Kunkin kalenterivuoden vuosivuokra tarkastetaan kertomalla perusvuosivuokra luvulla, joka saadaan jakamalla edellisen kalenterivuoden keskimääräinen elinkustannusindeksi perusindeksillä 100. Jos pisteluku on alempi, vuokraa ei kuitenkaan alenneta.

Vuokranmaksuvelvoite alkaa sen kuukauden alussa, jolloin rakennustyöt liikuntahallin alueella alkavat. Muut ehdot määritellään vuokrasopimuksessa.

Valtiontukilausunto

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Tuleva maanvuokrasopimus kaupungin ja Kiinteistö Oy Namika Areenan kanssa sisältää vuokratukea. Vuokrauksen kohteena olevalle alueelle rakennettavaa liikuntahallia käyttävät pääasiallisesti paikallisen urheiluseuran jäsenet, lähialueen koululaiset sekä muut lähiseudun asukkaat ja liikuntaseurat. Liikuntahalli palvelee siten ensisijaisesti paikallisia asukkaita, eikä se todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Vuokratuen vaikutus rajat ylittäviin investointeihin tai sijoittautumisen edellytyksiin on todennäköisesti enintään marginaalinen (Komission tiedonanto valtioneuvoston käsitteestä 2016/C 262/01 kohdat 196, 197). Vuokratuki ei näin ollen ole omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä kyse siis ole SEUT 107 (1) artiklan mukaisesta valtioneuvoston tuesta.

Maanvuokrasopimuksia koskeva toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

04.04.2022

Hallintosäännön 17 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta voi päättää hallinnassaan olevien maa-alueiden vuokrauksesta enintään 20 vuoden ajaksi. Pidemmistä vuokrasopimuksista päättää kaupunginhallitus.

Jos kaupunginvaltuusto hyväksyy vuokrausperiaatteet esityksen mukaisesti, kaupunginhallituksen tarkoituksena on valtuuston päätöksen jälkeen päättää alueen vuokraamisesta Kiinteistö Oy Namika Areenalle liitteenä olevan vuokrasopimusluonnoksen mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistö Oy Namika Areenan maanvuokrahakemus
- 2 Vuokrasopimusluonnos (Kiinteistö Oy Namika Areena)
- 3 Vuokrattavan alueen kartta

Oheismateriaali

- 1 Asemakaavaa koskeva poikkeamispäätös

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.03.2022 § 51

HEL 2021-007839 T 10 01 01 02

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Kiinteistö Oy Namika Areenalle vuokrataan Helsingin kaupungin 34. kaupunginosassa (Pakila) korttelissa 34119 tontti nro 1 (os. Pilkekuja 10), 10 180 m²:n suuruinen maa-alue liikuntahallin ja sen oheistilojen rakentamista varten ajalle 1.7.2022–30.6.2062.

Vuokraukseen liittyvät sopimusehdot määritellään liitteenä olevan vuokrasopimusluonnoksen ehtojen mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti, että kaupunginhallitus oikeuttaisi liikuntajohtajan allekirjoittamaan sopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia sopimuskauden aikana, ja että kaupunginhallitus oikeuttaisi liikuntajohtajan päättämään edellä mainitun alueen vuokraamisesta päättämästään ajankohdasta lukien varauksen saajalle vuokra-ajan ollessa 40 vuotta, mikäli vuokra-aika alkaa myöhemmin kuin 1.7.2022 kaupungista johtuvista syistä.

Kaupunki ei vastaa vuokralaiselle aiheutuneista kustannuksista, mikäli päätös oikaisuvaatimuksen, kunnallisvalituksen tai ylemmän toimielimen päätöksen johdosta muuttuu tai kumoutuu.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Liikuntapalvelukokonaisuus Liikuntapaikat Liikuntapaikkapäällikkö 25.10.2021 § 46

HEL 2021-007839 T 10 01 01 02

Päätös

Liikuntapaikkapäällikkö päätti muuttaa 30.6.2021, 33 § tekemäänsä päätöstä koskien maa-alueen lyhytaikaista vuokraamista Helsingin kaupungin 34. kaupunginosasta (Pakila) Kiinteistö Oy Namika Areenalle rakennusluvan hakemista varten seuraavasti:

Liikuntapaikkapäällikkö päätti vuokrata Kiinteistö Oy Namika Areenalle Helsingin kaupungin 34. kaupunginosassa (Pakila) osoitteessa Pilkekuja 10, 00660 Helsinki, sijaitsevan tontin, jonka kiinteistötunnus on 091-034-0119-0001 ja pinta-ala n. 10 180 m², liikuntahallin rakennusluvan hakemista ja mahdollista rakennettavuustutkimuksia varten.

Vuokraus on voimassa 1.8.2021 - 30.6.2022 välisen ajan, kuitenkin kauintaan siihen saakka kunnes pitkäaikainen vuokraus alkaa.

Vuokraukseen liittyvät ehdot:

1 Vuokranmäärä vuokra-ajalta on 2 664,90 euroa (alv 0 %), joka vastaa kahden (2) kuukauden vuokraa vuosivuokrasta. Vuokran eräpäivä on 15.10.2021.

Vuokranmääräytymisperusteena on käytetty rakennettavan liikuntahal-

lin osalta virallisen elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaa yksikköhintaa 12,00 euroa/kem² Vuokra peritään rakennettavan rakennuksen n. 2 700 kem² mukaan.

2

Vuokraoikeuden siirto ei ole vapaa.

3

Vuokralainen on tietoinen, ettei tontin pitkäaikaista vuokrausta ole käsitelty vielä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa ja kaupunginhallituksessa.

4

Vuokralaisella ei ole oikeutta aloittaa maanrakennustöitä eikä muutenkaan käyttää tonttia muuhun tarkoitukseen.

5

Liikuntapalvelukokonaisuus ei vastaa alueella toteutettavista toimenpiteistä.

6

Muutoin noudatetaan soveltuvin osin maanvuokrauksesta säädetyn lain säännöksiä.

Päätöksen laatimisen yhteydessä vuokralaisen nimi, osoite, y-tunnus, korvauksen määrä, vuokra-aika sekä yhteyshenkilön nimi-, osoite-, puhelin- ja sähköpostitiedot rekisteröidään liikuntapalvelukokonaisuuden vuokrasopimusrekistereihin ja laskutusta varten vastaavat tiedot luovutetaan Helsingin kaupungin taloushallintopalveluiden laskutusosaston käyttöön.

Kaupunki ei vastaa vuokralaiselle mahdollisesti aiheutuvista kustannuksista, mikäli hankkeelle ei saada rakennuslupaa tai varsinaista pitkäaikaista vuokrasopimusta ei voida solmia.

Päätöksen perustelut

Hanke

Kiinteistö Oy Namika Areena on anonut Helsingin 34. Pakilan kaupunginosasta maa-alueen vuokrausta liikuntahallin ja oheistilojen rakentamista varten. Rakentamisen suunnittelua ja mahdollisia rakennettavuustutkimuksia varten on perusteltua vuokrata maa-alue lyhytaikaisella vuokrauksella ennen varsinaisen pitkäaikaisen vuokrasopimuksen solmimista.

Kaava- ja tonttitiedot

Hankkeeseen liittyvä, rakennettava maa-alue sijaitsee Helsingin 34. kaupunginosassa (Pakila). Alue käsittää korttelissa 34119 olevan tontin numero 1. Varausalue kuuluu 23.11.2007 lainvoiman saaneen asemakaavan (nro 11540) mukaan opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeseen (YO). Maa-alue on Helsingin kaupungin omistuksessa. Alueella on käynnistetty alueen koulujen ja päiväkotitilojen uudelleen järjestelyä ja rakentamisen mahdollistamista varten asemakaava-muutos. Liikuntahallin rakentamisen mahdollistaminen opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueelle vaatii poikkeamispäätöstä.

Alueen vuokraaminen

Kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontti- ja palvelun sekä rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokonaisuuden kanssa on sovittu, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala vuokraa alueen vuokralaiselle lyhytaikaisella vuokrasopimuksella, vaikka alue on vielä kaupunkiympäristön toimialan hallinnassa.

Vuokra-alue

Vuokra-alueen kokonaispinta-ala on noin 10 180 m². Vuokra-alueelle sijoitetaan noin 2 700 k-m² liikuntahalli, jossa on kaksi eri kokoista koripallokenttää, pukuhuoneita, keittiö, kahvila, varastoja ja teknistä tilaa.

Vuokran määrittely

Vuokra peritään rakennusoikeuden mukaan. Vuokran määrittelyssä noudatetaan liikuntatoimen maa-alueiden vuokrauksessa noudattamia yleisperiaatteita. Täysimääräinen vuosivuokra vuonna 2021 (vuoden 2020 keski-indeksillä 19,74) on 31 978,80 euroa (alv 0 %). Vuokraa subventoidaan 50 %.

Perusvuosivuokra on 5 % maan pääoma-arvosta.

Vuokra-ajalta 1.8.2021 - 30.6.2022 peritään 2 664,90 euroa (alv 0%), mikä vastaa kahden kuukauden vuokraa vuosivuokrasta. Vuokra peritään yhdessä erässä. Eräpäivä 15.10.2021.

Vuokran laskukaava: 2 700 k-m² x 12,00 euroa/k-m² x 5 % x 19,74 x 50 % x 2/12 kk = 2 664,90 euroa

Määräaikainen maa-alueen vuokraus tehdään ajalle 1.8.2021 - 30.6.2022, kuitenkin kauintaan siihen saakka kun pitkäaikainen maa-alueen vuokraus alkaa. Täysimääräinen vuosivuokra täsmennetään pitkäaikaisen vuokrauksen yhteydessä rakennettavan alueen mukaisesti.

04.04.2022

Päätöksen muuttaminen

Liikuntapaikkapäällikkö muuttaa 30.6.2021, § 33 tekemäänsä päätöstä hallintolain 50 §:n perusteella. 30.6.2021 tehty päätös on perustunut selvästi virheelliseen selvitykseen alueen kaavoituksen tilanteesta, minkä takia asiassa on syytä antaa uusi päätös.

Toimivalta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 20.6.2017, 5 §, vahvistanut liikuntapaikkapäällikölle oikeuden vuokrata tai luovuttaa muuhun käyttöön kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnassa olevia maa-alueita ja tiloja enintään neljäksi vuodeksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Liikuntapalvelukokonaisuus Liikuntapaikat Liikuntapaikkapäällikkö 30.06.2021 § 33

Lisätiedot

Turo Saarinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

§ 241

V 13.4.2022, Lausunto Vantaan kaupunginhallitukselle kuntarajan siirtoa koskevasta kunnan jäsenen esityksestä

HEL 2022-002239 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto antaa Vantaan kaupungille lausunnon, jonka mukaan se ei puolla kaupungin rajan siirtämistä hakemuksessa esitetyllä tavalla.

Vantaalainen kunnan jäsen esittää Vantaan Länsisalmessa sijaitsevan tilan RN:o 92-410-11-1 siirtämistä Vantaan kaupungista Helsingin kaupunkiin. Tila sijaitsee Vantaan Länsisalmessa Sotungintien molemmin puolin.

Perusteluna esityksessä on kyseisen alueen merkitys Helsingin kaupungin kehitykselle on suurempi kuin Vantaan kaupungille. Toisena perusteluna esityksessä on nostettu Vantaan keskustojen ja palvelujen saavutettavuus ja julkisen liikenteen kulkeminen Helsingin alueen kautta.

Länsisalmen alue sisältyi aiemmin laadittuun Helsingin, Vantaan ja Siipoon kuntien Östersundomin yhteiseen yleiskaavaan, jonka hyväksymispäätös kumoutui korkeimmassa hallinto-oikeudessa 12.5.2021. Siinä Länsisalmesta suunniteltiin metron jatkeen ensimmäistä asemanseutua. Yleiskaavan kumoutumisen myötä palattiin suunnittelussa alkupisteeseen. Helsinki on käynnistänyt keväällä 2022 omalla alueellaan Östersundomin osayleiskaavan laadinnan. Parhailaan valmistellaan maankäytön skenaariotarkasteluja ja liikennejärjestelmän vaihtoehtoja. Yleiskaavoitusta alueella ohjaa Östersundomin alueen maakuntakaava, missä kyseisen tilan alue on määritelty osaksi viherrakenteen ja ekologisten yhteyksien verkostoa. Maakuntakaava sai lainvoiman, kun korkein hallinto-oikeus hylkäsi kaavaan kohdistuneet valitukset 10.5.2021. Maakuntakaava toimii uusien yleiskaavojen suunnittelun lähtökohtana.

Työssäkäyntialueena ja yksityisten palvelujen osalta pääkaupunkiseutu on yhtenäinen eikä kuntarajoilla ole käytännössä merkitystä.

Esitetty kuntarajan muutos tulisi huomioitavaksi käynnissä olevassa Östersundomin osayleiskaavassa. Maakuntakaavan viheraluemerkintä ei lähtökohtaisesti mahdollista alueelle lisärakentamista. Kuntarajan

04.04.2022

muutos tekisi kunnan rajaan yksittäisen kiilan ja rajaisi sen epätarkoituksenmukaisesti.

Helsingin kaupunki ei pidä tarkoituksenmukaisena puoltaa kuntarajan muuttamista esityksen pohjalta.

Kaupunginvaltuusto päättää tarkistaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 11.2.2022 (1).internet
- 2 Lausuntopyyntö 11.2.2022, liite, kartta.internet
- 3 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto. internet
- 4 Ote maakuntakaavasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon pyytäjä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 4

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunki on vastaanottanut 11.2.2022 Vantaan kaupungin lausuntopyynnön 6.10.2021 päiväystä, Vantaan ja Helsingin kaupunginhallituksille osoitetusta Vantaan kaupungissa maata omistavan kunnan jäsenen,

*****

esityksestä kuntarajan siirtämiseksi. Vantaan kaupunginhallitus pyysi Helsingin kaupunginvaltuuston lausuntoa päätöksellään 31.1.2022 §

17. Hakemuksessa esitetään Vantaan Länsisalmessa sijaitsevan tilan RN:o 92-410-11-1 siirtämistä Vantaan kaupungista Helsingin kaupunkiin liitteiden mukaisesti. Kuntarakennelain 11 § 2 momentin mukaan kunnan jäsen toimittaa esityksensä oman kuntansa kunnanhallitukselle, jonka on hankittava esityksestä kaikkien muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen lausunnot.

Kuntarakennelain (1698/2006) 11 §:n 2 momentin mukaan kunnan jäsen voi tehdä esityksen kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan. Kunnan jäsen toimittaa esityksensä oman kuntansa kunnanhallitukselle, jonka on hankittava esityksestä kaikkien muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen lausunnot. Lausunnosta tulee ilmetä kunnan kanta kuntajaon muuttamiseen perusteluineen. Kyseisen kunnanhallituksen on toimitettava esitys sekä lausunnot valtiovarainministeriölle kuuden kuukauden kuluessa esityksen vastaanottamisesta.

Helsingin kaupunginvaltuuston kanta pyydetään Vantaan kaupungin lausuntopyynnössä osoittamaan Vantaan kaupunginhallitukselle ja toimittamaan Vantaan kaupungin kirjaamoon mahdollisimman pian, jotta kaupunki pystyy toimittamaan esityksen ministeriölle laissa säädetyssä määräajassa.

Esittelijä toteaa, että pyyntö kaupungin lausunnon antamisesta on saapunut Helsingin kaupungin kirjaamoon 11.2.2022, minkä vuoksi kaupunginvaltuuston käsittelylle on jäänyt varsin lyhyt valmistelu-aika. Lausuntopyynnöstä on saatu kaupunkiympäristön toimialan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 11.2.2022 (1).internet
- 2 Lausuntopyyntö 11.2.2022, liite, kartta.internet
- 3 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto. internet
- 4 Ote maakuntakaavasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Lausunnon pyytäjä

Esitysteksti

Liite 4

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 29.3.2022

HEL 2022-002239 T 00 00 00

Helsingin kaupunki on saanut 6.10.2021 päivätyn Vantaan ja Helsingin kaupunginhallituksille osoitetun Timo Färmin kuolinpesän hakemuksen kuntarajan siirtämiseksi. Hakemuksessa esitetään Vantaan Länsisalmessa sijaitsevan tilan Palomäki 92-410-11-1 siirtämistä Vantaan kaupungista Helsingin kaupunkiin. Tila sijaitsee Vantaan Länsisalmessa Sotungintien molemmin puolin.

Kuntalaisaloitteen tekijä esittää hakemuksessaan, että kuolinpesän omistama tila tulisi kokonaisuudessaan liittää Helsingin kaupunkiin. Perusteluina aloitteessa on, että kyseisen alueen merkitys Helsingin kaupungin kehitykselle on suurempi kuin Vantaan kaupungille. Toisena perusteluna esityksessä on nostettu Vantaan keskustojen ja palvelujen saavutettavuus ja julkisen liikenteen kulkeminen Helsingin alueen kautta.

Kuntarakennelain 11 § 2. momentin mukaan kunnan jäsen toimittaa esityksensä oman kuntansa kunnanhallitukselle, jonka on hankittava esityksestä kaikkien muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen lausunnot. Lausunnosta tulee ilmetä kunnan kanta kuntajaon muuttamiseen perusteluineen. Kuntarakennelain mukaan Vantaan on toimitettava esitys sekä Helsingin ja Vantaan lausunnot ministeriölle kuuden kuukauden kuluessa esityksen vastaanottamisesta. Vantaan kaupunginhallitus pyysi Helsingin kaupunginvaltuuston lausuntoa päätöksellään 31.1.2022 § 17.

Länsisalmen alue sisältyi aiemmin laadittuun kuntien yhteiseen Östersundomin yleiskaavaan, jonka hyväksymispäätös kumoutui. Siinä Länsisalmesta suunniteltiin metron jatkeen ensimmäistä asemanseutua. Yleiskaavan kumoutumisen myötä palattiin suunnittelussa alkupistee-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

seen. Helsinki on käynnistänyt 2022 omalla alueellaan Östersundomin osayleiskaavan laadinnan. Parhaillaan valmistellaan maankäytön skenaariotarkasteluja ja liikennejärjestelmän vaihtoehtoja. Yleiskaavoitusta alueella ohjaa Östersundomin alueen maakuntakaava, missä kyseisen tilan alue on määritelty osaksi viherrakenteen ja ekologisten yhteyksien verkostoa. Maakuntakaava toimii uusien yleiskaavojen suunnittelun lähtökohtana.

Työssäkäyntialueena ja yksityisten palvelujen osalta pääkaupunkiseutu on yhtenäinen eikä kuntarajoilla ole käytännössä merkitystä.

Esitetty kuntarajan muutos tulisi huomioitavaksi käynnissä olevassa Östersundomin osayleiskaavassa. Maakuntakaavan viheraluemerkintä ei lähtökohtaisesti mahdollista alueelle lisärakentamista. Kuntarajan muutos tekisi kunnan rajaan yksittäisen kiilan ja rajaisi sen epätarkoituksenmukaisesti.

Kaupunkiympäristön toimiala ei pidä tarkoituksenmukaisena puoltaa kuntarajan muuttamista esityksen pohjalta.

Lisätiedot

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417

pasi.rajala(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444

anne.karlsson(a)hel.fi

04.04.2022

Asia/7

§ 242

V 27.4.2022, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite yökaupunginosan tai -korttelien perustamisesta

HEL 2021-009459 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mari Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Minna Maartola, kehityspäällikkö, puhelin: 36307
minna.maartola(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 25.08.2021 Holopainen Mari Aloite yökaupunginosan tai -korttelien perustamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto katsoo Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingissä helpotetaan tapahtumien järjestämistä ja edistetään yökaupunginosan tai -korttelien perustamista. ”Kaupungit menettivät korona-aikana paljon siitä, mihin niiden henki perustuu: ravintolat, taide ja kulttuuri hiljenivät ajoittain. Melurajoitusten vuoksi useampi yökerho ja keikkapaikka on joutunut siirtymään jo aiemmin ennen epidemiaa pois. Helsinkiin voitaisiinkin monien muiden kaupunkien tapaan yökaupunginosa tai -kortteleita, joissa tapahtumia voi järjestää helpommin. Yökaupunginosassa rajoitukset voivat olla vapaampia. Verkkokaupan myötä osin tyhjeneviin keskustan kortteleihin tai vanhoille teollisuusalueille mahtuisi uusi tapahtumien kaupunginosa tai

useampia, joissa musiikki voi soida vapaasti ja leffaa voi katsoa keskelä kesäyötä ulkoilmateattereissa.”

Idea yökaupunginosan tai -korttelien perustamisesta on kannatettava. Helsinki haluaa edistää yöelämän ja yötalouden kehittämistä myös kaupunkistrategian mukaan. Alueellinen keskittyminen olisi myös toimijoiden edun mukaista.

Onnistuneen lopputuloksen aikaansaamiseksi on yökaupunginosaa tai -korttelia suunniteltaessa tärkeää tunnistaa yötoimintoihin liittyviä ominaisuuksia ja tavoitteita.

Yötoimintoihin yhdistyy yleensä melu: Keikkapaikoilla syntyy rakenteellista melua ja yleisöstä lähtee melua. Lisäksi ääniä kantautuu esimerkiksi ulkoa terasseilta ja ihmisjoukoista, jotka liikkuvat illan ja yön aikana paikasta toiseen. Musiikkimelu on lisäksi luonteeltaan sellaista, että se leviää helposti useamman korttelin alueelle. Yökaupunginosaa tai -korttelia ei näin ollen voida tuoda liian lähelle asutusta tai majoitustoimintaa, vaan melua synnyttävät toiminnot on tarkoituksenmukaista sijoittaa omille alueilleen. Melua aiheuttavia toimintoja suunniteltaessa on myös tarpeen tehdä kattavia esiselvityksiä leviämisestä.

Ollakseen hyvin toimiva yöalueen tulisi olla saavutettavissa joukkoliikenteellä seudullisesti kohtuullisin kustannuksin. Tämä edellyttää taloudellisia panostuksia liikennöinnin pidentämiseen. Suunnittelussa on myös kiinnitettävä huomiota siisteyteen ja erityisesti turvallisuuteen, johon voidaan vaikuttaa mm. sosiaalista kontrollia lisäämällä. Hyvällä valaistuksella voidaan lisätä turvallisuudentunnetta.

Yökaupunginosa tai -kortteli voisi parhaimmillaan tarjota myös muita kuin vapaa-ajan palveluita niille kaupunkilaisille, joiden työaika ajoittuu myöhäiseen iltaan tai yöhön. Ilta- ja yöajan palvelujen runsas lisääminen nykyisestä monipuolistaisi palvelutarjontaa ja palvelisi erilaisia elämänrytmejä joustavasti. Lisäksi yöaikaan auki olevat palvelut ja toiminnot lisäisivät koettua turvallisuutta ympäristössään.

Ydinkeskustassa on alueita, joilla ei ole lainkaan asuinrakennuksia. Tämän ansiosta yöllisten ja melua synnyttävien toimintojen sijoittuminen alueelle voi olla mahdollista. Alueella on hotelleja ja mahdollisesti myös yksittäisiä asuntoja, mikä saattaa kuitenkin rajoittaa häiriötä aiheuttavien toimintojen sijoittumista ydinkeskustaan. Kaupunki ei voi suoraan vaikuttaa toimintojen sijoittumiseen alueelle, koska ydinkeskustan kiinteistöt ja liiketilat ovat yksityisessä omistuksessa. Poiketen mediassa esiintyneistä tiedoista, tyhjien liiketilojen määrä Helsingin ydinkeskustassa on laskenut alkuvuodesta 2021.

Helsingissä ei ole vanhoja teollisuusalueita, jossa rakennukset olisivat laajamittaisesti jääneet tyhjilleen. Joillakin yritysalueilla kuten esimerkiksi Konalassa osa rakennuksista on siirtynyt tuotannollisesta yritys-toiminnasta muuhun käyttöön. Tarkoituksenmukaisempaa kuitenkin olisi, että esimerkiksi erilaisille vapaa-ajan ja muille palveluille olisi tarjolla sijaintipaikkoja muualla kuin yritysalueilla, jossa palvelujen tuomien asiakasvirtojen ja alueiden raskaan liikenteen kohtaamisista saattaa aiheutua ongelmatilanteita. Yritysalueet eivät myöskään yleensä ole hyvin saavutettavissa joukkoliikenteellä varsinkaan yöaikaan.

Kaupungin on perusteltua edesauttaa yökaupunginosan tai -korttelin toteutumista ja laajemmin edistää yötaloutta mm. lupakäytäntöjensä avulla. Kaupunki voi niin ikään aktiivisesti myötävaikuttaa asioiden kehittämiseen esimerkiksi kokoamalla yhteen alan toimijat ja yhteistyössä selvittää yksityiskohtaisemmin, mitä yökaupunginosan tai -korttelin toteutuminen edellyttäisi ja mitä toimenpiteistä kaupungilta edellytetään. Yökaupunginosa tai -kortteli syntyy kuitenkin viime kädessä vain yksityisten alan toimijoiden ja tiloja omistavien tahojen yhteistyöllä.

Helsingin kaupunkistrategiassa on tuotu esille tapahtumallisuuden merkitys kaupunkikeskusten ja niissä toimivien yritysten elinvoiman vahvistajana. Tavoitteena on lisäksi helpottaa tilojen ja alueiden käyttöä tapahtumiin ja kulttuuritoimintaan sekä keventää sääntelyä.

Kaupungin on otettava omassa suunnittelu- ja rakentamistoiminnassa paremmin huomioon tapahtumien järjestämisedellytykset varmistaakseen alueellaan riittävän ja ajanmukaisen tapahtumainfrastruktuurin.

Saavutettavuus, toimiva infrastruktuuri sekä tapahtuma-alueen ja julkisen tilan monipuolisen käytön mahdollistaminen ovat tärkeässä asemassa elämysten ja tapahtumien toteutumisessa.

Tapahtumien järjestämiseen vaadittuja lupia määrittelee mm. Helsingin kaupungin rakennusjärjestys, jonka mukaan enintään kaksi viikkoa kestävien tapahtumien edellyttämät rakenteet on vapautettu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen toimenpideluvan hakemisesta. Useat tapahtumat kestävät kuitenkin pidempään, mikä tekee niiden toteuttamisesta järjestäjän ja lupakäytännön näkökulmasta vaativampaa.

Toimenpideluvasta vapautettujen tapahtumien keston määrittelyä on tarkoitus muuttaa osana kaupungin rakennusjärjestyksen uudistamista, joka on käynnistynyt alkuvuodesta 2022.

Vastaus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja viestintäosaston, kaupunkiympäristötoimialan ympäristöpalvelut -yksikön ja rakennusvalvontapalvelun, Helsingin Kaupunkitilat Oy:n ja Helsingin Tapahtumasäätiön kanssa.

04.04.2022

Asia/7

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Minna Maartola, kehityspäällikkö, puhelin: 36307
minna.maartola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 25.08.2021 Holopainen Mari Aloite yökaupunginosan tai -korttelien perustamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 243

Alueen varaaminen Rakennusliike Lapti Oy:lle asuntohankeen suunnittelua ja toteutusta varten (Toukola, tontit 23905/8 ja 10)

HEL 2020-002970 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi Rakennusliike Lapti Oy:lle (Y-tunnus 0788291-5) Toukolasta asemakaavan muutosehdotukseen nro 12733 sisältyvät suunnitellut tontit (AK) 23905/8 ja (AK) 23905/10 asuntohankeiden suunnittelua ja toteutusta varten 31.12.2024 saakka seuraavasti:

- Asuntotontti (AK) 23905/8 (pinta-ala noin 1 224 m², asuinrakennusoikeus 1 200 k-m²) varataan toteutettavaksi Hitas-omistusasuntotuotantona Hitas II -ehdoin.
- Asuntotontti (AK) 23905/10 (pinta-ala noin 2 718 m², asuinrakennusoikeus 3 500 k-m²) varataan toteutettavaksi vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä omistusasuntotuotantona.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 2 mukaisia erityisiä varausehtoja, liitteen 3 mukaisia yleisiä varausehtoja ja liitteen 4 mukaista ohjetta ”Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (15.10.2021)”.
- Varaus tulee voimaan edellyttäen, että asemakaavan muutos nro 12733 tulee lainvoimaiseksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta ja varausalue
- 2 Erityiset varausehdot
- 3 Yleiset varausehdot
- 4 Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (15.10.2021)
- 5 Hitas-tuotannossa noudatettavat lisäehdot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Kaupunkiympäristön toimiala

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja suunniteltava hanke

Rakennusliike Lapti Oy ja Asunto Oy Arabianmäki (hakijat) pyytävät 5.3.2020 päivätyllä hakemuksella, että Rakennusliike Lapti Oy:lle varataan Asunto Oy Arabianmäen hallinnassa oleva vuokra-alue täydennysrakentamista varten.

Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12733 mukaiset tontit 23905/8 ja 10 sijaitsevat Asunto Oy Arabianmäen nykyisellä vuokra-alueella (tontti 23905/3, vuokraustunnus A1123-2). Vuokra-alueella sijaitsee vapaarahoitteisia omistusasuntoja kolmessa kerrostalossa ja yhdessä rivitalossa sekä yksikerroksinen liikerakennus vuokra-alueen pohjoisosassa Damaskuksentien varrella. Asunto Oy Arabianmäen nykyinen maanvuokrasopimus nro 8061 on voimassa 31.12.2025 saakka. Kaavamuutoksen tuoma uusi rakennusoikeus tarkoittaisi kahden uuden asuinrakennuksen rakentamista. Toinen uusista asuinrakennuksista on tarkoitus rakentaa vajaakäytössä olevan liikerakennuksen paikalle. Hankeen rahoitus- ja hallintamuototarkastelu on tehty yhdessä kaupunginkanslian asumisyksikön kanssa.

Asemakaavan muutos, joka mahdollistaa täydennysrakentamisen Asunto Oy Arabianmäen nykyiselle vuokra-alueelle on tullut vireille hakijoiden aloitteesta. Asunto Oy Arabianmäen ja Rakennusliike Lapti

Oy:n välillä on täydennysrakentamista koskeva 5.3.2020 allekirjoitettu esisopimus.

Hanke edistää kaupunkirakenteen tiivistämistä hyvien joukkoliikenneyhteyksien ja palveluiden ääreen.

Hakemus on oheismateriaalissa.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Sisäasiainministeriö on 8.5.1966 hyväksynyt asemakaavan nro 5786. Asemakaavan mukaan tontti 23905/3 kuuluu asuntokerrostalojen korttelialueeseen (AK), sen osoite on Damaskuksentie 4 ja pinta-ala 12 923 m². Rakennusoikeutta tontilla on 4 737 k-m².

Tonttia (AK) 23905/3 koskeva asemakaavan muutosehdotus nro 12733 on vireillä. Kaupunkiympäristölautakunta on 25.1.2022 § 36 esittänyt kaupunginhallitukselle 18.1.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12733 hyväksymistä. Asemakaavan muutosehdotukseen sisältyvät seuraavat suunnitellut tontit:

Tontin nro: 23905/8

Käyttötarkoitus: Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Osoite: Damaskuksentie

Tuleva kiinteistötunnus asemakaavan ohjeellisen tonttijaon mukaan: 91-23-305-8

Muodostajakiinteistö: 91-23-905-3

Pinta-ala: noin 1 224 m²

Rakennusoikeus: 1 200 k-m²

Tontin nro: 23905/10

Käyttötarkoitus: Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Osoite: Damaskuksentie

Tuleva kiinteistötunnus asemakaavan ohjeellisen tonttijaon mukaan: 91-23-905-10

Muodostajakiinteistöt: 91-23-905-3

Pinta-ala: noin 2 718 m²

Rakennusoikeus: 3 500 k-m²

Tonttien varaaminen

Kaupunginhallitus on 1.4.2019 § 220 hyväksynyt Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet. Linjausten mukaisesti kaupunki varaa asuntotontit pääasiassa julkisten hakujen ja kilpailujen kautta. Yksittäinen asuntotontti voidaan kuitenkin varata suoravarauksena ilman julkista hakua tapauskohtaisesti arvioitavin erityisin perustein.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Soveltamisohjeen kohdan 2.5 mukaan tontti voidaan varata suoravarauksena silloin kun kilpailuttaminen tai avoimen haun järjestäminen ei ole mahdollista tonttiin kohdistuvan hakijan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen vuoksi ja tontti varataan tontin vuokralaiselle ja/tai tämän valitsemalle kumppanille täydennysrakentamishanketta varten.

Varausesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun ja kaupunginkanslian asuminen-yksikön sekä aluerakentaminen-yksikön kanssa. Varaus toteuttaa kaupunkistrategiaa ja kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Lisäksi varaus täyttää asuntonttien suoravarukselle asetetut edellytykset sekä kaupungin kyseiselle alueelle asettamat asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa koskevat tavoitteet.

Tonttien myöhempi luovuttaminen

Tontit on tarkoitus luovuttaa myöhemmin varauksensaajalle kaupunginhallituksen 1.4.2019 § 220 päättämien asuntonttien luovutusta koskevien linjausten mukaisesti vuokraamalla pitkäaikaisesti.

Asunto Oy Arabianmäen pitkäaikaista maanvuokrasopimusta nro 8061 tullaan muuttamaan muun muassa siten, että vuokraus kohdistuu jatkossa vain myöhemmin hyväksyttävän asemakaavamuutoksen nro 12733 mukaisen suunnitellun tontin 23905/9 alueeseen. Vuokra-alueetta pienennetään siten, että vuokra-alueen pinta-ala jää noin 8 980 m². Vuokra-alueelle sijoittuu tontille jo rakennetut asuinrakennukset. Muutokset maanvuokrasopimukseen voidaan tehdä vasta sen jälkeen, kun kaavamuutos on lainvoimainen.

Varattavaksi esitettävien tonttien vuokrausperiaatteita koskeva esitys on omana asiana diaarinumerolla HEL 2022-002665 tällä samalla kaupunginhallituksen esityslistalla.

Täydennysrakentamiskorvaus

Kaupunki ei tule suorittamaan asemakaavan muutoksen toteuttamisen johdosta täydennysrakentamiskorvausta, sillä kaavamuutoksesta seuraava tontin lisääntyvä rakennusoikeus esitetään varattavaksi vuokralaisen valitsemalle kumppanille, joka maksaa korvausta vuokralaiselle.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö

04.04.2022

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta ja varausalue
- 2 Erityiset varausehdot
- 3 Yleiset varausehdot
- 4 Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (15.10.2021)
- 5 Hitas-tuotannossa noudatettavat lisäehdot

Oheismateriaali

- 1 Hakemus 5.3.2020
- 2 Hakemus 5.3.2020, liite, viitesuunnitelma
- 3 Hakemus 5.3.2020, liite, raportti
- 4 Hakemus 5.3.2020, liite, esisopimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunkiympäristön toimiala maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -
palvelu

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.03.2022 § 147

HEL 2020-002970 T 10 01 01 00

Damaskuksentie 4

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Raken-
nusliike Lapti Oy:lle (Y-tunnus 0788291-5) varataan Toukolasta ase-
makaavan muutosehdotukseen nro 12733 sisältyvät suunnitellut tontit
(AK) 23905/8 ja (AK) 23905/10 asuntohankkeiden suunnittelua ja toteu-
tusta varten 31.12.2024 saakka seuraavasti:

- asuntotontti (AK) 23905/8 (pinta-ala noin 1 224 m², asuinrakennu-
soikeus 1 200 k-m²) toteutettavaksi Hitas-omistusasuntotuotantona
Hitas II -ehdoin ja
- asuntotontti (AK) 23905/10 (pinta-ala noin 2 718 m², asuinrakennu-
soikeus 3 500 k-m²) toteutettavaksi vapaarahoitteisena ja säänte-
lemättömänä omistusasuntotuotantona.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 2 mukaisia erityisiä varausehtoja,
liitteen 3 mukaisia yleisiä varausehtoja ja liitteen 4 mukaista ohjetta
”Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat
puut (15.10.2021)”.
- Varaus tulee voimaan edellyttäen, että asemakaavan muutos nro
12733 tulee lainvoimaiseksi.

(A1123-572)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tiina Aitta, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 73889
tiina.aitta(a)hel.fi

§ 244

V 13.4.2022, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalontonteille (Toukola, tontit 23905/8 ja 10)

HEL 2022-002665 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Toukolassa sijaitsevien Damaskuksentie 4:n asemakaavan muutosehdotukseen nro 12733 sisältyvien asuinkerrostalotonttien (AK) 23905/8 ja 10 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavan muutosehdotus nro 12733

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Tonttien varaaminen

Kaupunkiympäristölautakunta on 8.3.2022 § 147 esittänyt kaupunginhallitukselle asemakaavan muutosehdotuksen nro 12733 mukaisten asuinkerrostalotonttien 23905/8 ja 10 varaamista Rakennusliike Lapti Oy:lle. Varausta koskeva esitys omana asiana diaarinumerolla HEL 2020-002970 tällä samalla kaupunginhallituksen esityslistalla.

Asemakaava- ja tonttitiedot sekä voimassa oleva vuokrasopimus

Sisäasiainministeriö on 8.5.1966 hyväksynyt asemakaavan nro 5786. Asemakaavan mukaan tontti 23905/3 kuuluu asuntokerrostalojen korttelialueeseen (AK), sen osoite on Damaskuksentie 4 ja pinta-ala 12 923 m². Rakennusoikeutta tontilla on 4 737 k-m².

Tonttia (AK) 23905/3 koskeva asemakaavan muutosehdotus nro 12733 on vireillä. Kaupunkiympäristölautakunta on 25.1.2022 § 36 esittänyt kaupunginhallitukselle 18.1.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12733 hyväksymistä. Asemakaavan muutosehdotukseen sisältyvät seuraavat suunnitellut tontit:

Tontti nro: 23905/8

Käyttötarkoitus: Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Osoite: Damaskuksentie

Tuleva kiinteistötunnus asemakaavan ohjeellisen tonttijaon mukaan:
91-23-305-8

Muodostajakiinteistö: 91-23-905-3

Pinta-ala: noin 1 224 m²

Rakennusoikeus: 1 200 k-m²

Tontin nro: 23905/10

Käyttötarkoitus: Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Osoite: Damaskuksentie

Tuleva kiinteistötunnus asemakaavan ohjeellisen tonttijaon mukaan:
91-23-905-10

Muodostajakiinteistöt: 91-23-905-3

Pinta-ala: noin 2 718 m²

Rakennusoikeus: 3 500 k-m²

Kaupunki omistaa tontin 23905/3. Tontti on vuokrattu Asunto Oy Arabianmäelle 31.12.2025 saakka voimassa olevalla maanvuokrasopimuksella. Vuokra-alue pitää sisällään kokonaisuudessaan molemmat edellä mainitut, suunnitellut tontit 23905/8 ja 10. Vuokra-alueelle tulee kaavamuutoksella uutta asuinrakennusoikeutta, jonka toteuttaminen edellyttää muutoksia voimassa olevaan maanvuokrasopimukseen. Kyseessä on vuokra-alueen täydennysrakentaminen. Kaavaratkaisu on

tehty tontin vuokralaisen hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu vuokralaisen kanssa.

Ote asemakaavan muutosehdotuksesta on liitteenä 2.

Vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu ulkopuolisen asiantuntijan arviolausunto, hintavyöhykemalli, samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrausperiaatteet, tonttien sijainti ja alueen maanarvon kehittyminen pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun. Tonttien hallinta- ja rahoitusmuoto on tavanomaiseen tapaan otettu vuokrausperiaatteita määritettäessä huomioon. Arviolausunto on oheismateriaalissa.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 25.11.2020 § 326 vahvistanut 25. kaupunginosan (Käpylä) asuinkerrostalotontin (AK/s) 25821/4 vuokrausperiaatteet 31.12.2075 saakka siten, että vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana sääntelemättömän vapaarahoitteisen omistusasuntotuotannon osalta vähintään 56 euroa ja asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike-, toimisto-, sosiaalisten palvelu- tai näihin verrattavien tilojen osalta vähintään 24 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 26.8.2020 § 182 vahvistanut 22. kaupunginosan (Vallila) asuinkerrostalotonttien (AK) 22585/19 ja 21 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet 31.12.2080 saakka siten, että vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana sääntelemättömänä vapaarahoitteisena omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta vähintään 56 euroa ja asuntotonteille (AK) toteutettavien liike- ja toimitilojen rakennusoikeuden osalta vähintään 25 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 9.10.2019 § 299 vahvistanut 23. kaupunginosan (Toukola) asuinkerrostalotonttien (AK) 23126/11-13 tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet siten, että vuoksuvuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana sääntelemättömien vapaarahoitteisten omistus- ja vuokra-asuntojen osalta 46 euroa ja kahvila-, ravintola-, liike- ja julkisten palvelutilojen rakennusoikeuden osalta vähintään 21 euroa.

Vuosivuokra ja vuokra-aika

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hitas-asuntotuotantona toteutettavan asuinkerrostalotontin (AK) 23905/8 tai siitä muodostettavan tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vähintään 49 euroa (nykyarvo 12/2021, ind. 2049 on noin 984 euroa) ja vapaarahoitteisena sääntelemättömänä omistusasuntotuotantona toteutettavan tontin 23905/10 tai siitä muodostettavan tontin vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vähintään 56 euroa (nykyarvo 12/2021, ind.2049 on noin 1 147 euroa).

Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on Hitas-omistusasuntotuotannossa noin 4,02 euroa/kk/k-m² ja vapaarahoitteisessa sääntelemättömässä omistusasuntotuotannossa noin 4,59 euroa/kk/k-m².

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei esitetä perittäväksi maanvuokraa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaan asuntotontin vuosivuokra on 4 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Vuokra-aika on noin 60 vuotta eli 31.12.2085 saakka.

Lopuksi

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Kaupunginvaltuusto on 2.2.2022 § 22 päättänyt asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien maanvuokrauksen yleisistä periaatteista. Päätöksen mukaan kaupungin tontinluovutustoiminnan ennustettavuuden säilyttämiseksi on uudet periaatteet ja uusi toimintamalli tarkoitus ottaa käyttöön siirtymäajalla. Siirtymäajoista päätetään myöhemmin kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksessä, sen jälkeen, kun kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt soveltamisohjeet. Siirtymäaika on tarkoituksenmukaista, että ne tontit, joille on vahvistettu vanhan käytännön mukaiset vuokrausperiaatteet, luovutetaan vielä vanhan käytännön mukaisesti. Uusi käytäntö ja uudet periaatteet tulevat lähtökohtaisesti koskemaan vain niitä tontteja, joiden osalta maanvuokrausprosessi ei vielä yleisten periaatteiden käyttöönoton ajankohtana ole edennyt hinnoitteluvaiheeseen.

04.04.2022

Soveltamisohjeet on tarkoitus esitellä kaupunkiympäristölautakunnalle maaliskuussa 2022, minkä jälkeen kaupunginhallitukselle esitetään vahvistettujen periaatteiden soveltamista koskevat siirtymäsäännökset. Koska uusi käytäntö ja uudet periaatteet on tarkoitus ottaa käyttöön niiden tonttien osalta, joita koskeva maanvuokrausprosessi ei ole vielä edennyt hinnoitteluvaiheeseen ja koska siirtymäsäännösten tarkka sisältö on vielä avoinna, on ainakin niiden hankkeiden osalta, joiden rakentaminen käynnistyy vuoden 2022 aikana tulossa näitä hankkeita koskevat maanvuokrausperiaatteiden määrittämisesitykset kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Näissä esityksissä on siirtymäsäännöksistä johtuen sovellettu tuottovaatimuksen osalta kaupunginvaltuuston päätöstä 1.10.1980 (asia nro 18).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Asemakaavan muutosehdotus nro 12733

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunkiympäristön toimiala maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -
palvelu

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.03.2022 § 148

HEL 2022-002665 T 10 01 01 02

Damaskuksentie

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle:

- että Helsingin Toukolassa sijaitsevien Damaskuksentie 4:n asema-
kaavan muutosehdotukseen nro 12733 sisältyvien asuinkerrostalo-
tonttien (AK) 23905/8 ja 10 tai niistä muodostettavien tonttien vuok-
rauseriaatteen vahvistetaan 31.12.2085 saakka liitteestä 1 ilmene-
vin periaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tiina Aitta, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 73889
tiina.aitta(a)hel.fi

§ 245

Kaupunginvaltuuston 13.10.2021 (§ 293) Helsingin kaupunkistrategiasta vuosille 2021–2025 tekemän päätöksen täytäntöönpano

HEL 2021-009960 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 13.10.2021 § 293 tekemä päätös Helsingin kaupunkistrategiaksi vuosille 2021–2025 pannaan täytäntöön seuraavasti:

Kaupunginhallitus kehottaa lautakuntia ja johtokuntia, keskushallintoa ja toimialoja sekä tytäryhteisöjä

- toteuttamaan kaupunkistrategiaa 2021–2025
- huomioimaan kaupunkistrategian 2021–2025 vuosittaisten toimintasuunnitelmien ja tulosbudjettien toteutuksessa
- ottamaan kaupunkistrategian lähtökohdaksi valmisteltaessa valtuustokauden myöhempiä talousarvioita ja muita suunnitelmia.

Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että kaupunkistrategiaa toteutetaan valtuustokaudella 2021–2025 neljällä strategisella poikkihallinnollisella ohjelmalla, jotka ovat:

1. Vastuullinen ja kestävä talous
2. Kunnianhimoinen ilmastovastuu
3. Viihtyisä kaupunki
4. Segregaation ehkäiseminen

Käsittely

Vastaehdotus:

Mari Rantanen: "Kaupunginvaltuusto ei toimeenpane strategiaa vaan korjaa ennen toimeenpanoa siinä olevat puutteet seuraavin perustein:

Lähtökohdaksi tulee ottaa kaupungin kehittäminen siten, ettei nykyisten kaupunkilaisten asemaa ja hyvinvointia heikennetä. Helsingin tulee keskittyä luomaan hyvinvointia nykyisille kaupunkilaisille sen sijaan, että se keskittyy kasvattamaan asukasmäärää eritoten vieraskielisellä väestöllä, jolloin edes nykyisille asukkaille ei riitä palveluja eikä asuntoja. Yhteisten varojen käyttö on laitettava tärkeysjärjestykseen. Maahanmuuton, ilmasto- ja sukupuolipolitiikkaan liittyvän ideologian edistämisen sekä yliampuvien rakennusinvestointien kaltaisista turhista ja haitallisista menoista tulee leikata. Olemassa olevat resurssit tulee keskittää kuntien ydintehtäviin kuten terveyskeskusten, sosiaali- ja ter-

veyspalveluiden, koulujen ja liikenneinfrastruktuurin pitämiseen kunnossa.

Kaupunkistrategian pohjaksi on otettava realistinen arvio nykytilasta ja ennustettavissa olevista kehitystrendeistä

Tavallisen helsinkiläisen kannalta oleellisia ongelmia ja kielteisiä kehitystrendejä nostetaan selkeämmin esille ja tarjotaan ratkaisuja, jotka kohdistuvat näihin ongelmiin ja joiden voidaan realistisesti olettaa parantavan tilannetta. Toisin kuin strategialuonnoksen ensimmäisessä virkkeessä annetaan ymmärtää, kaupunki ei kehity läheskään kaikilta osin myönteiseen suuntaan, ja suurelta osin huono kehitys on seurausta väärästä tilanneanalyysistä, vääristä strategisista tavoitteista ja vääristä politiikkatoimista.

Strategian keskeiseksi tavoitteeksi tulee ottaa talouden tasapainottaminen: vain sitä kulutetaan, mitä tienataan, eikä velkaa oteta tulevien sukupolvien kustannuksella. Huomiota tulee kiinnittää erityisesti budjetoinnin avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen. Kaupungin tulee aktiivisesti seurata työllisyysastetta ja yksityisten yritysten liikevaihdon kehittymistä sekä investointeja Helsingissä.

Julkisten investointien osalta kaupungin tulee tarkoin miettiä mihin ja kuinka paljon rahaa käytetään. Kustannuslaskelmissa on pysyttävä nykyistä paremmin. Kaupungin tulee tunnistaa ydintehtävänsä ja luopua sivupoluista, kuten laittomasti maassa olevien laajoista terveys- ja sosiaalipalveluista. Kun kaupunki keskittyy ydintehtäviinsä, on mahdollista laskea veroja. Kaupunkilaisen kannalta paras euro on se, joka jää hänen omaan käyttöönsä ja jonka käytöstä hän voi päättää itse.

Kaupungin tulee ottaa osana strategiaa käyttöön yritysvaikutusten arviointi päätöksenteossa. Taloudellinen turvallisuus yrittäjälle mahdollistaa luotettavan yrittämisen Helsingissä. Yrittäjät ja yritykset luovat Helsingissä tuottavia työpaikkoja. Yritysten kaupunkiin tuoma toimeliaisuus ja verotulot lisäävät kaupunkilaisten hyvinvointia. Lisäksi kaupungin tulee ottaa yritysarviot huomioon kaavoituksessa ja suosia hankinnoissa paikallisia yrityksiä. Paikalliset hankinnat edistävät myös ilmastotavoitteiden toteutumista kuljetusmatkojen jäädessä lyhyemmiksi.

Strategiassa olisi tullut nostaa selkeämmin esille esimerkiksi lisääntyvä koettu ja todellinen turvattomuus kaduilla ja julkisissa tiloissa, harmaan talouden lisääntyminen etenkin ravintola-, taksi- ja rakennusalalla, kasvava huumeongelma, asumisen sietämätön hinta, koulujen ja asuinalueiden eriytyminen sekä Helsingin vetovoiman väheneminen itsensä elättävien ja siten julkisen talouden tasapainoa ylläpitävien ihmisten silmissä. On myös todettava avoimesti, että maahanmuutto etenkin

EU-alueen ulkopuolelta ruokkii, ylläpitää ja pahentaa kaikkia näitä ongelmia.

Kaupungin kasvu ei ole itseisarvo, vaan kasvun pitää olla hallittua ja kaupungin kokonaisedun mukaista

Strategia esittää kaupungin kasvun yksinomaan myönteisenä ja tavoiteltavana asiana. Kasvua on kuitenkin tarkasteltava ennen kaikkea laadullisena kysymyksenä. Strategisena tavoitteena ei pidä olla kasvu sinänsä, vaan laadukkaan ja kestävä kasvun mahdollistaminen. Kaupunkia ei tule rakentaa täyteen asukkaiden lähiluonnon kustannuksella: yliampuvista kasvutavoitteista on luovuttava myös siksi, että kiivas asuntorakentaminen väistämättä nakertaa helsinkiläisille tärkeää lähiluontoa sekä harrastusmahdollisuuksia ja siten vähentää asukkaiden viihtyvyyttä sekä hyvinvointia. Malmin lentokenttä sekä Keskuspuisto tulee säilyttää, asunnoille löytyy paikkoja muualtakin. Tyhjien ja vajaa-käytöllä olevien toimitilojen muuttaminen asunnoiksi on oltava mahdollista ja rakentamisen laatuun tulee kiinnittää merkittävästi nykyistä enemmän huomiota. Helsingin tulee laskea vuosittaista asuntorakentamisen määrää ja kaavoitushankkeissa arvioida sekä rakentamisen vaikutus nykyisten asukkaiden asumisviihtyisyyteen sekä palveluiden riittävyyteen. Kasvu tulee rajoittaa sellaiseksi, että nykyisten kaltaisten palveluiden tuottaminen kaupungissa asuville veronmaksajille on veroprosenttia korottamatta mahdollista.

Kaupunkilaisten liikuntamahdollisuuksiin Helsingissä tulee panostaa. Laadukkaita ja monipuolisen liikunnan mahdollistavia lähiliikuntapaikkoja, urheiluhalleja, kenttiä tulee rakentaa tasaisesti ympäri kaupunkia. Liikuntapaikkojen tulee palvella kaikkia ikäryhmiä. Esimerkiksi Keskuspuisto säästettävä ja siitä on pidettävä huolta. Myös Malmin lentokentän ympäri kulkeva kuntopolku on säilytettävä. Vastaavasti lähikirjastot ovat sivistyksellisesti ja kulttuurisesti merkittäviä hyvinvoinnin lisääjiä ja niiden tulee olla saavutettavissa kaikille, myös ikääntyville ja liikunta-vaikeuksia omaaville kaupunkilaisille.

Helsingin ei tule käytännön politiikallaan keskittyä houkuttelemaan kaupunkiin sosiaaliturvan varassa elävää maahanmuuttajaväestöä, vaan työssäkäyvää väestöä ja yrittäjiä. Strategiassa on korostettava, että sekä osaajien että matkailijoiden silmissä sosiaaliturvaperäinen väestönkasvu vähentää, eikä lisää, Helsingin houkuttelevuutta. Sosiaaliturvaperäinen maahanmuutto lisää turvattomuutta, kuormittaa julkisia palveluja, nostaa asumisen hintaa sekä eriyttää kouluja ja asuinalueita. On huomattava, että jopa puolet toimeentulotukimenoista kohdistuu Helsingissä vieraskieliselle väestölle. Esimerkiksi poliisin tietoon tulleista seksuaalirikoksista lähes 40 % on maahanmuuttajien tekemiä koko maan tasolla, ja Helsingissä osuus on vielä suurempi. Maahanmuutta-

jataustaisten nuorten jengiytyminen ja siihen liittyvä väkivaltarikollisuus on tunnistettu ilmiö ja tämänkaltaisen rikollisuuden torjunta tulisi olla keskeinen osa kaupunkistrategiaa, jotta Helsinki olisi turvallinen asuinpaikka kaikille asukkailleen.

Strategiassa esitetyt kasvutavoitteet ovat jyrkässä ristiriidassa strategian kaikkien muiden tavoitteiden kanssa. Esitetyt ratkaisukeinot, kuten asuntorakentamisen kiihdyttäminen ja pd-rahamen lisääminen, eivät ole tähän mennessä ratkaisseet esimerkiksi asumisen hintaan tai segregatioon liittyviä ongelmia, eivätkä tietenkään ratkaise niitä jatkossa, etenkin, kun yhteiskunnan väliintuloja edellyttävä muuttoliike vain kiihtyy. Sosiaalinen sekoittaminen, eli heikosti integroituneen väestön ripottelu ”paremmille” alueille, ei ole kestävä tapa torjua segregatiota, koska se ei edistä maahantulijoiden integroitumista vaan ainoastaan kätkee integraation epäonnistumisen.

Epäonnistuminen asuntopolitiikassa johtaa nettoveronmaksajien muuttamiseen pois Helsingistä

Strategiassa todetaan, että ”Helsinki on kaikille asukkailleen ja vierailijoille hyvä kaupunki, jossa turvallisuus ja kaikkien ihmisten yhtäläiset oikeudet toteutuvat”. Tätä periaatetta toteutetaan liian yksipuolisesti vähemmistöjen näkökulmasta. Helsinki on tällä hetkellä hyvä paikka yhtäältä hyvätuloisille, joille asumisen hinta ei ole ongelma ja joilla on varaa valita oma asuinpaikkansa (sekä lastensa koulu), ja toisaalta niille, jotka maksattavat asumisensa kokonaan yhteiskunnan varoista. Sen sijaan Helsinki ei ole hyvä paikka pieni- ja keskituloisille, työssä käyville ja oman asumisensa ja elämisensä rahoittaville ihmisille. Tämä hiljainen enemmistö tulee ottaa strategiassa päätöksenteon keskiöön. Strategiasta puuttuu kokonaan mittarit, joilla mitataan asuntopolitiikan onnistumista erityisesti niiden kaupunkilaisten osalta, jotka maksavat asumisensa itse. Keskeiseksi osaksi strategian onnistumisen arviointia tulisi ottaa itse asumisensa maksavien helsinkiläisten asumiskustannusten kehitys strategiakauden aikana niin omistus- kuin vuokra-asumisenkin osalta. Kunnallisten vuokra-asuntojen jakoperusteiden tarkoituksenmukaisuudesta ja toteutumisesta on laadittava selvitys, joka on otettava asuntopolitiikan kehittämisen keskeiseksi osaksi.

Helsingissä toimivien ja Helsinkiin sijoittumista harkitsevien yritysten kannalta keskeinen kysymys on työvoiman saatavuus. Työvoiman saatavuus on keskeisesti sidoksissa asumisen ja liikkumisen kustannuksiin: mikäli yrityksen työntekijät eivät pysty palkallaan asumaan Helsingissä tai matkustamaan kohtuullisin kustannuksin Helsinkiin töihin, yrityksen ei kannata toimia Helsingissä. Erityisesti keskusta-alueen saatavuuden heikentyminen voi johtaa kaupungin ydinkeskustan näivettymiseen ja keskeisten toimintojen siirtymiseen kehäteiden varsille

ympäryskuntiin. Tällainen kehitys ei ole Helsingin tulevaisuuden kannalta toivottavaa, vaan kaupungin on säilytettävä keskusta-alueiden saavutettavuus vähintään nykyisellä tasolla ja otettava kaikki liikenne- ja palvelumuodot huomioon. Liikennejärjestelmän toimivuus sekä eri kaupunginosien saavutettavuuden seuranta tulisi ottaa osaksi strategian onnistumisen mittaristoa.

Palvelutarjontaa kehitettävä kaupunkilaisten enemmistön näkökulmasta, ei ylläpitämään segregatiota

Kaupungin toimintoja ja kaupunkilaisten verorahoitteisia palveluja ei tule nähdä ennen kaikkea välineinä maahanmuuttajien kotouttamiseen. Räikeänä esimerkkinä voidaan mainita kotihoidontuen Helsinki-lisän poistaminen ja hyvin pienten lasten patistaminen ”varhaiskasvatukseen” kotouttamisen varjolla. Kotouttamistoimenpiteiden pitää kohdistua niihin, jotka sellaisia tarvitsevat, ja ennen kaikkea on pyrittävä vähentämään Helsingin houkuttelevuutta sellaisten tulijoiden silmissä, jotka eivät kotoudu ilman massiivisia interventioita.

Kuten strategiassa todetaan, Helsingin on tehostettava edunvalvontaansa lainsäätäjän suuntaan. Kaupungin tulee aktiivisesti pyrkiä vaikuttamaan maahanmuuttoa koskevaan lainsäädäntöön, koska Helsinki, muutaman muun suuren kaupungin ohella, on haitallisen maahanmuuton suurin kärsijä. Kaupungin tulee myös pidättäytyä tarjoamasta sellaisia lakiin perustumattomia palveluja tai etuja, jotka houkuttelevat haitallista maahanmuuttoa. Maahanmuuttajien tosiasiallinen suosiminen kaupungin omistamien tai hallintoimien asuntojen jaossa, maahanmuuttajajärjestöille jaettavat avustukset, maassa vuosia asuneille järjestettävät tulkkipalvelut sekä laittomasti maassa oleville tarjottavat laajat terveyspalvelut ovat esimerkkejä tällaisista vetovoimatekijöistä. Helsingin ei tule tarjota turvapaikkoja henkilöille, joilta valtio sellaisen on evännyt, vaan Helsingin tulee palauttaa laittomasti maassa olevien paperittomien palvelut takaisin lain vaatimalle minimitasolle ja pyrkiä vähentämään houkutus tekijöitä jäädä Suomeen ilman asiallista perustetta ja oleskelulupaa. Lisäksi Helsingin tulee aktiivisesti edistää laittomasti maassa olevien paluuta takaisin kotimaahansa.

Palveluita tulee kehittää käyttäjien näkökulmasta siten, että käyttäjillä on kohtuulliset matkat tarvitsemiinsa palveluihin. Keskittämistä tulee välttää ja sen sijaan lähiöiden kasvun yhteydessä on huolehdittava alueiden palvelustason ylläpidosta. Kasvualueille tarvitaan muun muassa uusia varhaiskasvatus- ja koulupaikkoja sekä vanhustenhoivapalveluja. Tällä hetkellä palveluja lähiöistä lakkautetaan, vaikka asukasmääriä pyritään lisäämään. Samaan aikaan useat koulut ja päiväkodit vaativat laajaa peruskorjausta tai uudisrakentamista kosteus- ja homevaurioiden takia.

Erityisesti vanhusten ja vammaisten palveluiden osalta tulee kiinnittää huomiota palveluiden tuottamisen matalien yksikkökustannusten sijasta palveluiden laatuun ja niiden tuottamaan hyvinvointiin käyttäjilleen. Omaishoidon tulee olla todellinen vaihtoehto muille hoitomuodoille ja omaishoitajien tukemisen tulee olla vaikuttavaa ja riittävää. Omaishoidon tuen tulee sisältää sekä rahallisen avun että tarjota omaishoitajille levähdyshetkiä raskaasta hoitotyöstä. Tilapäis- ja intervallihoidon laatuun on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta omaishoitajat käyttävät vapaansa.

Lapset ja nuoret muodostavat tulevaisuutemme. Helsingin tulee ottaa keskeiseksi osaksi uutta kaupunkistrategiaansa erityisesti lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kiireellisen vahvistamisen. Vahvistamisen painopiste tulee kohdistaa perusterveysterveystuhoon, koulujen oppilashuollon vahvistamiseen sekä muihin tukeviin palveluihin kuten perheneuvoloiden jonojen purkamiseen ja resurssien parantamiseen. Nämä palvelut riittäisivät usein lievissä ja keskivaikeissa mielenterveyden häiriöissä. Aliresursoidut palvelut ja hälyttävän pitkät jonot kaikissa näissä perustason palveluissa ovat johtaneet kiihtyneessä määrin siihen, että lapset ja nuoret pääsevät hoidon piiriin päätymällä lopulta kriisiytyneessä ja usein vakavassakin tilanteessa suoraan ruuhkaantuneen erikoissairaanhoidon potilaaksi.

Riittämättömät resurssit ja liian pitkät jonotusajat perustason palveluissa aiheuttavat pullonkaulan syntymisen erikoissairaanhoidon -sinne pääsevät vain kaikkein kriittisimmin sairaat, melko vaikeastikin oireilevien lähetteet taas eivät useinkaan mene läpi ja nämä lapset ja nuoret jäävät mm. pelkän koulun oppilashuollon varaan, vaikka oppilashuollolla ei ole mahdollisuuksia mm. diagnosoida tai hoitaa psykiatrisia sairauksia. Lasten ja nuorten psykiatrisen oireilu ja lähetteiden määrä kasvavat vuosi vuodelta, ja korona on lisännyt selkeästi mm. ahdistus- ja syömishäiriöpotilaiden määrää. Tämä iso joukko lapsia ja nuoria uhkaa tilanteiden kroonistuessa tippua kokonaan yhteiskunnastamme, eikä meillä ole siihen varaa sen enempää moraalisesti kuin taloudellisesti. Kaupungin on lisättävä lasten ja nuorten psykiatrista apua oma tuotantonaan, koska jonot erikoissairaanhoidon ovat liian pitkiä.

Helsingin ei tule lisätä englanninkielisiä tai maahanmuuttajien äidinkielellä tarjottavia palveluja, koska tämä edistää ulkomaalaisväestön kuplautumista ja vaikeuttaa sen integroitumista työmarkkinoille ja yhteiskuntaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä sote- ja pelastushenkilöstön asemaan kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota

Helsingin tulee kiinnittää nykyistä enemmän huomiota sote- ja pelastuslaitoksen henkilökunnan työoloihin ja näiden alojen sekä kasvatuksen ja koulutuksen henkilöstön palkkatasoon erityisesti suhteessa Helsingin elinkustannusten korkeaan tasoon. Kaupungin tulee ohjata omistamiaan tai hallinnoimiaan edullisia asuntoja ensisijaisesti sellaisille henkilöille, jotka työskentelevät työvoimapulasta kärsivillä kriittisillä aloilla, kuten sosiaali- ja terveystaloudessa tai opetus- ja varhaiskasvatustehtävissä. Näiden alojen työvoimajano johtuu ennen kaikkea siitä, että niillä maksettava palkka ei riitä asumiskustannuksiin Helsingissä.

Sote-uudistuksen tullessa voimaan on pelastuslaitoksen toimintavalmiuteen ja resursseihin kiinnitettävä erityistä huomiota. Helsingin pelastuslaitos hoitaa kaupunkimme pelastustoimen sekä ensihoidon palvelutuotannon ja sellaisena tilanne tulee pitää. Helsingin pelastuslaitos on tehokas ja ammattitaitoinen ensilinjan auttamisorganisaatio, turvallisuuden peruspilari, jota ei tule romuttaa. Palomiesten palkkataso on edelleen alhaisempi kuin naapurikunnissa ja varmistaksemme työvoiman pysyvyyden ja saatavuuden, on palomiesten palkkaohjelmaa jatkettava edelleen.

Strategian toteutumisen seurannan perustuttava olennaisten asioiden mittaamiseen

Koska päätöksenteon on perustuttava tosiasioihin ja tietoon, ja koska tehdyistä virheistä on voitava oppia, on ensiarvoisen tärkeää, että strategian tavoitteiden toteutumista ja politiikkatoimien vaikuttavuutta seurataan mielekkäillä kriteereillä. Väestönkasvu ja muuttoliike ovat suurin Helsingin kehitykseen vaikuttava tekijä. Tulijoiden kotoutumisen onnistumista on arvioitava esimerkiksi vieraskielisten työllisyys- ja työttömyysastetta, koulupudokkuutta ja sosiaaliturvan asiakkuutta sekä niiden kehitystä tarkastelemalla.

Tulijoiden viihtymistä mittaavat kyselyt tai kotouttamispalvelujen ja etuuksien saatavuus eivät ole yhteiskunnan kannalta merkityksellisiä tapoja mitata kotoutumista. Jos kehitystä parempaan suuntaan ei ole nähtävissä strategiakauden aikana, on tärkeää, että toimimattomista politiikkakeinoista luovutaan. Tulee myös selvittää, eroaako eri maahanmuuttajaryhmien tämänhetkinen integroitumisaste verrokkikaupunkien, kuten Tukholman ja Kööpenhaminan, tilanteesta silloin, kun maahanmuuttajien väestöosuus näissä kaupungeissa oli Helsingin tämänhetkiselä tasolla."

Mari Rantasen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mari Rantanen jätti eriävän mielipiteen, joka oli perusteluiltaan saman sisältöinen kuin hänen tekemänsä vastaehdotus.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Markus Kühn, strategijaohtaja, puhelin: 09-31015281
markus.kuhn(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.10.2021 § 293 kaupunkistrategian vuosiksi 2021–2025 ja totesi, että kaupunkistrategia on lähtökohtana valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita ja toimintasuunnitelmia. Strategian toteuttamista arvioidaan ja seurataan osana vuosittaista talouden ja toiminnan seuranta.

Strategiapäätöksen jälkeen kaupunkistrategian toimeenpanoa on edistetty talousarviossa sekä toimialojen ja keskushallinnon toimintasuunnitelmilla ja tulosbudjeteilla vuodelle 2022.

Strategiapäätöksen perusteluissa todetaan, että kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanopäätöksessään käynnistämään keskeiset kaupunkiyhteiset strategiset ohjelmat ja toimenpidekokonaisuudet.

Valtuustokaudella 2021–2025 kaupunkistrategiaa olisi tarkoituksenmukaista seurata neljällä strategisella poikkihallinnollisella ohjelmalla.

Poikkihallinnollisia strategisia ohjelmia ovat:

1. Vastuullinen ja kestävä talous: Varmistetaan sellaisten konkreettisten uudistusten suunnittelu ja toimeenpano, jotka tuovat lisää tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan.
2. Kunniahimoinen ilmastovastuu: Varmistetaan strategian mukaiset, riittävän kunnianhimoiset ja fokusoidut toimet ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.
3. Viihtyisä kaupunki: Varmistetaan strategian mukaisesti kaupunkitilan ja kaupunginosien houkuttelevuus, toimiva arki ja turvallisuus.

4. Segregaation ehkäiseminen: Varmistetaan riittävät kaupunkiyhteiset toimet kaupunkilaisten eriarvoisuuden vähentämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Tuetaan yhdenvertaisuutta ja eri väestöryhmien välisiä suhteita ja osallisuutta.

Kaupunginhallitukselle raportoidaan ohjelmien etenemisestä vuosittain. Ohjelmille nimetään kaupungin johtoryhmän alaiset ohjelmaryhmät, joiden puheenjohtajana toimii pormestari. Ohjelmaryhmät päättävät ohjelmien alla toteutettavista ja seurattavista toimenpidekokonaisuuksista.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Markus Kühn, strategijaohtaja, puhelin: 09-31015281
markus.kuhn(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025 "Kasvun paikka"

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Lauta- ja johtokunnat, toimialat, virastot ja liikelaitokset
Kaupunkikonsernin tytäryhteisöt

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.10.2021 § 293

Kaupunginvaltuusto 06.10.2021 § 286

Kaupunginhallitus 04.10.2021 § 715

Kaupunginhallitus 30.09.2021 § 708

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 246

Päätös perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) 1.3.2022 antamaa ja päivityksin täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.4-9.5.2022 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 64694
anna.kukkola(a)hel.fi
Siiri Vainikainen, epidemiologisen toiminnan lääkäri, puhelin: 09 310 28640
siiri.vainikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 1.3.2022

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Etelä-Suomen aluehallintovi- rasto / opetus- ja kulttuuritoi- men va Helsingin ja Uudenmaan sia- raanhoitopiiri Opetushallitus	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Sosiaali- ja terveysministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos Yksityiset sopimuskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Yksityiset ja valtion peruskou- lut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tässä päätöksessä määrätään oppilaitosten tilojen turvallisesta käytös-
tä perusopetukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen
antaman suosituksen tarkoitus on tukea kouluja toteuttamaan koulun-
käynti koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja
henkilökunnalle. Suositusta noudattamalla voidaan hallita tartuntariskiä
eli vähentää tartuntoja ja rajata mahdollisissa altistustilanteissa altistu-
neiden joukko mahdollisimman pieneksi. Toimintaa suunniteltaessa on
tärkeää sovittaa yhteen lapsen etu ja oikeudet ja tartuntatautien torjun-
nan periaatteet. Helsingissä tilojen turvallinen käyttö tarkoittaa muun
muassa, että oppilaat opiskelisivat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähio-
petuksen yhdistelmämallin mukaisesti, jossa osa luokista työskentelee
kukin vuorollaan ja lyhytaikaisesti etäopetuksessa. Oppilaiden oikeus
opetukseen turvataan myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden ai-
kana. Päätös koskee lähtökohtaisesti kaikkea Helsingissä annettavaa
perusopetusta. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt eivät kuitenkaan kos-
ke esiopetuksen oppilaita, perusopetuksen 1 - 3 vuosiluokkien oppilai-

ta, erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita, pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaita eikä valmistavan opetuksen oppilaita. Näiden oppilaiden opetus järjestetään lähiopetuksena.

Perusopetus järjestetään lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tapahtuu opetuksen järjestäjän päätöksellä. Kaupunginhallitus teki lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen päätöstä perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen 1.3.2022 antama suositus koskee silti myös varhaiskasvatusta ja esiopetusta ja niiden tilankäyttöä, mutta mahdollisuutta ja tarvetta etäyhteysien hyödyntämisen ja läsnäolon yhdistelmämalliin ei toiminnan luonteen vuoksi ole.

Säädösperusta

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautilaissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tartuntatautilaissa säädetään. Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tartuntatautilaissa tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Perusopetuslain (682/1998) 29 § mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Nyt tehtävällä päätöksellä tilojen turvallisesta käytöstä turvataan lasten oikeutta turvalliseen opetusympäristöön.

Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää turvallisesti lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan, jos se opetuksen järjestämiseksi on välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Ensimmäinen perusopetuslain muutos, jolla 20 a § lisättiin lakiin, tuli voimaan 1.8.2020 (521/2020) ja se oli voimassa määräaikaisesti vuoden 2020 loppuun. Vastaavan sisältöinen väliaikainen muutos (1191/2020), joka oli voimassa 31.7.2021 saakka, tuli voimaan 1.1.2021. Lukuvuotta 2021-2022 koskeva laki (687/2021) on voimassa 1.8.-31.7.2022. Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa paikallinen päätöksenteko, jolla perusopetuksen järjestäminen voidaan hoitaa turvallisesti epidemian aikanakin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi (HE 93/2021 vp s. 9).

Perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen ensimmäisen kerran johtaneen hallituksen esityksen (HE 86/2020 vp) mukaan mikäli opetuksen järjestämisessä ei pystyttäisi noudattamaan tartuntatautiviranomaisen päätökseen sisältyvää ohjeistusta opetustilojen turvallisesta käytämisestä tai opetustilat suljettaisiin osittain tai kokonaan tartuntatautilain 58 §:n nojalla, voitaisiin opetuksessa siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin (HE 86/2020 vp, s. 16-17). Kevätlukukaudella 2021 voimassa olleen perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 218/2020 vp) mukaan ehdotetun pykälän 1 momentti vastaa nykyisin voimassa olevaa. Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentissa ehdotetaan, että opetuksen järjestäjä voisi siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, jos tartuntatautilain mukainen tartuntatautiviranomainen antaisi tartuntatautilain 58 §:n nojalla päätöksen opetukseen käytettävien tilojen sulkemisesta osittain tai kokonaan, tai jos opetuksessa ei voitaisi noudattaa päätökselle mahdollisesti asetettuja ehtoja. Edelleen hallituksen esityksen mukaan turvallisuuden arvioinnissa ja lähiopetuksen järjestämisen käytännön suunnittelussa noudatettaisiin tartuntatautilain mukaisesti päätöksiin mahdollisesti sisältyviä edellytyksiä opetukseen käytettävien tilojen käyttämisestä. Myös kevätlukukaudella 2021 voimassa ollut pykälää koskevassa sivistysvaliokunnan mietinnössä (SiVM 16/2020 vp) todetaan, että poikkeuksellisia opetusjärjestelyjen soveltamisen edellytyksiä ei nyt ehdoteta muutettavaksi tältä osin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi. (HE 93/2021 vp s. 9). Muussa julkaistussa lainvalmisteluaineistossa ei ole esitetty tästä

poikkeavia kantoja. Tartuntatautilain 58 § soveltuu siis sanamuodostaan huolimatta kokonaan tai osittain sulkemista koskevan päätöksen lisäksi myös päätöksiin, joilla annetaan velvoittavia ohjeita tai määräyksiä pykälän tarkoittamien tilojen käytöstä.

Edellytyksenä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymiselle on lisäksi se, että se on välttämätöntä. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tehdään tästä päätöksestä erillisessä päätöksenteossa. Siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin edellyttää aina välttämättömyysharkintaa, joka tehdään lain esitöiden mukaan yhteistyössä kunnan epidemiologisen toiminnan kanssa.

Epidemiologinen arviointi

Suomen tilanne

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Korona aiheuttaa sitä vakavamman sairauden, mitä iäkkäämpänä sen saa. Koronaan kuolleista 60 % on Suomessa ollut yli 80-vuotiaita ja 93 % yli 60-vuotiaita. Myös nuoremmat aikuiset voivat saada vaikean, pitkään tehohoitoon ja pysyviin elinvaurioihin johtavan taudin. Rokotetut aikuiset ja rokotetut ja rokottamattomatkin lapset sairastavat koronan yleensä lievänä limakalvoinfektiona, ja heidän riskinsä sairastua vakavasti on vähäinen.

Koronavirus muuntuu jatkuvasti, ja uudet muunnokset ovat olleet edeltäjiään tarttuvampia ja yleistyneet nopeasti. Marraskuussa 2021 saapunut omikron-muunnos on selvästi edeltäjiensä deltaa tarttuvampi. Deltan tartuttavuus- eli R-luku oli 1,3, kun omikronilla R-luku on 3 – 4. Jo joulukuussa pääkaupunkiseudulla tartunnan saaneita oli niin paljon, että kaikki halukkaat eivät päässeet testeihin. Todellinen tautihuippu oli vielä korkeampi kuin näyttäisi verratessa aikaisempiin tautihuippuihin. Virusta kiertää väestössä edelleen runsaasti ja vain osa tartunnoista todetaan laboratoriotestillä.

Rokotukset suojaavat hyvin vakavalta sairaudelta, mutta tartuntaa vastaan rokotussuoja hiipuu ajan kuluessa. Rokotukset suojaavat myös huonommin omikron-tartunnalta kuin aikaisemmilta varianteilta, joten rokotetut voivat tartuttaa eteenpäin. Omikron-muunnos aiheuttaa lievempää tautia kuin aikaisemmat muunnokset, samoin uudempi omikron BA.2. Rokotetut sairastavat omikroninkin yleensä lieväoireisena limakalvoinfektiona. Tehokas leviäminen tuottaa niin paljon tartunnan saaneita, että pienikin osuus vakavasti sairastuneita riittää aiheuttamaan merkittävää sairaalahoidon kuormitusta.

On mahdotonta torjua testauksen ja tartunnanjäljityksen keinoin lieväoireista, herkästi ja nopeasti kehittyvää tautia, joka alkaa tarttua jo ennen oireita. Kun virusta esiintyy väestössä paljon, ei todettujen tartunnan saaneiden eristämisestä ja heille altistuneiden karanteeneista ole hyötyä, koska jokainen vastaantulija voi olla yhtä tartuttava. Jos epidemiatilanne vaikeutuu, on pyrittävä vähentämään ihmisten välisiä kohtaamisia vaikuttamalla ihmisten käyttäytymiseen ja mahdollisesti rajoituksia säätämällä.

Helsingin kaupungin alueen tilanne

Helsingissä on havaittu epidemia-aikana yli 130 000 koronatapausta. Helsingin ilmaantuvuus on tällä hetkellä 1397/100 000 asukasta/14 vrk (21.3.2022 tilanteessa). Todellinen ilmaantuvuus on sitä korkeampi, sillä rajallinen testauskapasiteetti kohdennetaan suurimman riskin tarpeisiin, ja kaikkia oireisia ei ohjata testiin. Noin puolella testatuista todetaan koronatartunta.

Koronatilanteen pahennuttua Helsinki ja monet muut suuret kunnat luopuivat ensin karanteenien asettamisesta 10.1.22, ja 21.1.22 valtaosasta eristämisistä. Kun koronaa on yhteiskunnassa paljon, ei eristämällä ja karanteeneilla saavuteta lisähyötyä. Kun suuri osa väestöstä on jo kohdannut viruksen, ei myöskään ole tarvetta ryhtyä ilmaantuvuuden laskiessa uudelleen asettamaan karanteeneja.

Pitkin syksyä 2021 rokottamattomien lasten koronailmaantuvuus oli rokotettujen ikäryhmiä korkeampi: tartunnan saaneiden osuus oli lapsilla noin kaksinkertainen väestöosuuteen verrattuna. Omikronmuunnoksen saavuttua tilanne muuttui, sillä omikron tarttuu myös rokotettuihin. Rokotettujen osuus tartunnoista kasvoi. Eniten tartuntoja todettiin viikolla 11 nuorilla 20 – 49 –vuotiailla aikuisilla. Alle 20-vuotiailla todettiin tartunnoista 10 %.

Vaikka viikkojen 33/2021 – 11/2022 aikana korona on todettu PCR-testillä 7691 alakouluikäisellä lapsella, joista suurin osa rokottamattomia, on heistä aniharva tarvinnut sairaalahoitoa koronan vuoksi.

Helsingiläisistä yli 18-vuotiaista on 89 % saanut yhden koronarokoteannoksen, 87 % kaksi ja 62 % kolmannen rokotuksen. Isommista koululaisista, 12-17-vuotiaista 80 % on saanut yhden rokoteannoksen ja 74 % jo toisenkin. Rokotusten teho näkyi syyskuussa, kun kahden viikon kuluttua ensimmäisten annosten saamisesta sairastuneiden yläkouluikäisten määrä laski. Omikron tarttuu myös rokotettuihin, ja joulukuussa yläkoululaisten ilmaantuvuus nousi lähes samalle tasolle alakoululaisten kanssa. Riskiryhmiin kuuluvien 5 – 11 –vuotiaiden rokotukset aloitettiin joulukuussa 2021, kaikille ikäryhmään kuuluville tarkoitetut rokotukset viikolla 03/2022 ja toisen annoksen tarjoaminen viikolla

11/2022. Tästä ikäryhmästä 26 % on saanut yhden rokotuksen, joten kaikki vanhemmat eivät ole pitäneet rokotusta tarpeellisena, tai lapsen jo sairastettua lykkäävät rokotusta myöhemmäksi.

Kun testauskapasiteetin rajat tulivat vastaan, piti epidemian kehittymistä arvioida muilla keinoin. Helsingin kaupungin sairaalassa hoidossa olevien koronapotilaiden määrä oli korkeimmillaan viikolla 3 ja kääntyi sen jälkeen laskuun, ja myös tehohoidossa olevien potilaiden määrä on laskenut. Edelleen sairaalahoidon tarve on merkittävä. Epidemian huippu on oletettavasti pääkaupunkiseudulla ohi. Tartuntojen määrä kuitenkin on edelleen korkea ja laskusuunta on pysähtynyt. On mahdollista, että omikronin alavariantin BA.2:n nousu valtavariantiksi aiheuttaa tilapäistä tapausmäärien lisääntymistä seuraavina viikkoina.

Helsingin alueen koulujen tilanne

Helsingissä on noin 54 700 peruskoululaista. Koronan ilmaantuvuus oli koko syksyn 2021 ajan korkea, alakouluikäisillä yli 500/100 000 asukasta/2 viikkoa. Syyskuussa oli korkeampi aalto, noin 800/100 000 asukasta/2 viikkoa, ja tartuntoja oli muunkielisillä väestöosuutta enemmän. Syysloman jälkeen tartunnat lähtivät nousuun ennen kaikkea kotimaisia kieliä puhuvilla koululaisilla, ja omikronin saapuminen joulukuun alussa kiihdytti nousun, viikon 51 ilmaantuvuus oli alakouluikäisillä yli 4000/100 000 asukasta /2viikkoa. Tartuntojen suuren määrän vuoksi siirryttiin käytäntöön, jossa rehtori tiedottaa koulun koronata-pauksista harkintansa mukaan.

Korona tarttuu kaikkialla, missä on ihmisten välisiä kontakteja – mitä läheisempiä ja pitkäkestoisempia, sitä paremmin. Lapset saavat useimmin tartunnan kotoaan tai kaveripiiristä. Korona tarttuu myös koulussa, mutta herkemmin lasten tavatessa toisiaan vapaasti muissa tilanteissa. Koululaisten parissa todetaan jatkotartuntoja, mutta niiden erottaminen varmuudella koulun jälkeen tapahtuneista tartunnoista on mahdotonta. Omikronin korkeampi tarttuvuus lisää tartunnan riskiä sekä koulussa että muissa kontakteissa.

Tarkasteltaessa syksyn 2021 koronalukuja ja poissaolotilastoja voidaan havaita käyrien nousevan ja laskevan samaan tahtiin. Näin ollen koulujen poissaolotilastoista voidaan tehdä päätelmiä koronan ilmaantuvuudesta nyt, kun koululaisia ei ohjata testeihin. Poissaoloja oli paljon syyskuussa delta-aallon tavoitettua koululaiset, sitten ne vähenivät hiukan, ja syysloman jälkeen palasivat samalle tasolle ja ampaisivat ylös joulukuussa omikronin myötä. Korkeimmillaan koululaisista oli poissa perusopetuksesta 15 % viikolla 51 – poissaoloja saattoi lisätä valmistautuminen joulun viettoon sukulaisten kanssa – ja kevätlukukauden käynnistyttyä poissaolojen osuus oli tasainen 10-11 % kolmen ensimmäisen viikon ajan.

mäisen viikon ajan. Sen jälkeen poissaolojen määrä alkoi laskea ja oli helmikuusta maaliskuun alkupuolelle pääosin 8 % ja 9 % välillä. Poissaoloseuranta päättyi 11.3.2022. Leviämistä kouluympäristössä voi edelleen tapahtua. Niin moni on nyt sairastanut ja/tai saanut rokotussuojan, että omikronin aiheuttama merkittävä uusi aalto koululaisten piirissä on kevään 2022 aikana epätodennäköinen.

Etäopetus epidemian hillitsemisen keinona

Alakouluikäisillä koronan ilmaantuvuus oli syksyllä kolminkertainen verrattuna päiväkotikäisiin, omikronin aikaan kaksinkertainen. Selittäviä tekijöitä ovat koululaisten päiväkotikäisiä huomattavasti suurempi liikkuvuus ja kohtaamiset. Alakouluikäisillä lapsilla saattaa olla useampia harrastuksia, joista kussakin tavataan esimerkiksi 5 – 30 muuta lasta. Lapsiryhmät eri luokista ja eri kouluista sekoittuvat muun muassa ilta- ja päivätoiminnassa, harrastuksissa, kerhoissa, kuoroissa, kyläillessä ja juhlissa. Lapset viettävät valvomatonta vapaa-aikaa keskenään. Kännykän katselu vieressä kuuluu suomalaisen kouluikäisen lapsen vapaa-aikaan. Omikronin helpompi tarttuvuus on myös lisännyt tartuntoja koululaisjoukoissa, joissa ryhmien sekoittuvuus on väistämättä suurempaa kuin päiväkodeissa.

Koulu on järjestynyt yhteisö, jossa voidaan noudattaa hygieniää ja toimia epidemian rajoittamiseksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ohjeistaa kouluja ja päiväkoteja torjuntatoimista. On tärkeää, että perheet toteuttavat tartunnantorjuntaa myös kotioloissa ja vapaa-aikana.

Koulujen siirtäminen laajasti etäopetukseen lopettaisi koulurakennuksessa tapahtuvat tartunnat. Lasten välillä, lapsista aikuisiin ja aikuisista lapsiin tapahtuvia tartuntoja etäopetus ei kuitenkaan poistaisi, jos ihmisryhmien välisiä kontakteja ei estettäisi muuten. Etäopetusta harkittaessa on ensin vähennettävä kaikkia muita kohtaamisia yhteiskunnassamme; sekä aikuisten, perheiden että lapsiryhmien välillä. Pelkkä etäopetus ei lopeta tarttumista lasten välillä, jos samaan aikaan vapaa-aikan kontaktit jopa lisääntyvät.

Korona on lapsille lievä tauti, ja etäopetuksen haitat lasten yleiselle terveydelle ja hyvinvoinnille ovat huomattavasti etäopetuksen hyötyjä suuremmat. Omikron on niin tarttuva, että se tulee saavuttamaan kaikki yhteiskuntamme jäsenet. Torjuntatoimilla voimme hidastaa sitä turvataksemme terveydenhuollon toiminnan, mutta loputtomiin sitä ei voi estää.

Edellä todetusta huolimatta voidaan joissakin tilanteissa perustellusti joutua turvautumaan myös poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin terveysturvallisuuden takaamiseksi sekä tartuntojen ja epidemian hillitsemiseksi. Korona on yllättänyt aikaisemminkin, joten tarpeen vaatiessa on rajoituksia jälleen otettava käyttöön, mutta ei ole todennäköistä, että

tätä tarvittaisiin kevätlukukauden aikana. Jos uusia yllättäviä variantteja ei ilmaannu, lapset sairastavat koronan tavallisena flunssana.

Suosittelvat toimenpiteet epidemian rajaamiseksi kouluissa

Minkään yksittäisen torjuntatoimen merkitystä on vaikea saada tutkimuksien selville. Kaikissa yhteiskunnissa torjuntatoimet ovat yhdistelmä erilaisia keinoja. Kokeellista tutkimusta asiasta ei voi tehdä, se vaatisi jostakin muuten käytössä olevasta toimesta luopumista ja lasten altistamista koronalle, tai hyvin huolellisesti tehtyä eri koulujen käytäntöjä vertailevaa tutkimusta, jossa muut sekoittavat tekijät on vakioitu. Uuden variantin saapuessa on toimittava niiden tietojen ja kokemusten valossa, joita edellisistä varianteista on.

Tiheään toistettuja kotitestejä on ehdotettu oireettomien koululaisten testaamiseen. Nykyisten kotitestien suorituskyvystä omikronin tunnistamisessa oireettomalla lapsella ei ole tutkimustietoa. Omikron tarttuu hyvin jo ennen oireita, ja tartunnan saaneet lapset kehittyvät parissa vuorokaudessa tartuttaviksi. On todennäköistä, että kahdesti viikossa suoritettavat koronan kotitestit eivät estäisi sitä, että ensimmäisen lapsen saadessa positiivisen testin olisivat seuraavat jo tartuttavia. Huoltovarmuuskeskus on jakanut kotitestejä myös Helsinkiin, ja niiden jakelu koululaisille on aloitettu hiihtoloman jälkeen. THL on ohjeistanut käyttämään kotitestejä oireisten lasten testaamiseen.

Henkilökohtaisten varotoimien ja testaamisen lisäksi koronan torjuminen perustuu ihmisten välisten kontaktien vähentämiseen sekä pitämällä turvaväliä ihmisjoukon sisällä että estämällä ihmisjoukkojen sekoittuminen. Oleskeleminen pitkiä aikoja sisätiloissa on koronan tarttumiseen otollinen tilanne. Turvavälien pitäminen, käsihygienian tehostaminen, maskien käyttö sekä kohdennetut rajoitustoimenpiteet ovat aikaisemmin olleet hyviä keinoja tapausmäärien pitämisessä maltillisina. Joukkojen sekoittumista on estetty välttämällä yhteistunteja ja isoja yhteistilaisuuksia, porrastamalla välitunteja ja ruokailuja. Epidemian helpottaessa puretaan myös rajoituksia ja palataan vähitellen normaaliin kouluarkeen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on antanut asiaa koskevat ohjeet kouluille ja päiväkodeille ja tiedottanut koteja wilma-viestillä.

Omikron-aallon hiipuesssa on tärkeää arvioida uudelleen suosituksia ja rajoituksia ja palata normaaliin koulutyöhön.

Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö Helsingissä

Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin ope-

tusjärjestelyihin siirtymisestä. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirryttäessä lähiovetusta kuitenkin aina annetaan 1-3 -luokkalaisille, erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilaille sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille. Oppilaiden yhdenvertaisuus huomioon ottaen opetus järjestetään niin, että oppilas saa pääsääntöisesti lähiovetusta, ja etäyhteyksiä hyödyntävät opetusjaksot ovat mahdollisimman lyhyitä.

Mikäli poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin joudutaan opetuksen järjestäjän päätöksellä siirtymään, mahdollistaa nyt tehtävä päätös Helsingin kaupungille opetuksen järjestäjänä sen, että opiskelu voidaan tehdä suunnittelun perusteella järjestää siten, että vuosiluokkien 4-10 oppilaat opiskelevat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiovetuksen yhdistelmämallin mukaisesti. Vuosiluokkien 4-6 ja 7-10 opetus järjestettäisiin pääsääntöisesti kolmen viikon jaksoissa siten, että 1 tai 2 vuosiluokkaa on viikon etäopetuksessa ja kaksi viikkoa lähiovetuksessa. Mikäli koulun tilat mahdollistavat, niin opetus järjestetään 4-5 -luokkalaisille lähiovetuksena. Rehtori ja koulun johto suunnittelevat oppilaiden lukujärjestyksen siten, että taito- ja taideaineiden opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiovetusjaksoilla.

Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisessä opetuksen järjestäminen etäyhteyksiä hyödyntäen suunnitellaan koulu- ja toimipistekohdaisesti. Suunnittelussa otetaan huomioon miten suosituksen mukaisia toimenpiteitä voidaan noudattaa ja mistä syystä poikkeukselliset opetusjärjestelyt toteutetaan edellä mainittuja pääperiaatteita noudattamalla järjestelyt koulukohtaisesti räätälöiden. Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen osalta laaditaan koulukohtaiset taulukot, joista ilmenee luokat, jotka ovat kunakin viikon jaksena etäopetuksessa. Alustavien tarkastelujen perusteella 88 suomenkielisestä koulusta 7 erityiskoulua ja 21 koulua olisi kokonaan lähiovetuksessa ja 14 ruotsinkielisestä koulusta yksi on kokonaan lähiovetuksessa. Muissa kouluissa opiskeltaisiin yhdistelmämallin mukaisesti. Päätös poikkeuksellisista opetusjärjestelyistä on voimassa enintään kuukauden ajan, mutta poikkeusjärjestelyjen tarpeellisuutta tarkastellaan jatkuvasti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala päättää mahdollisesta poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä yhteistyössä epidemiologisen toiminnan kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole. Kaupunginhallitus seuraa tilannetta ja tarvittaessa muuttaa päätöstä tai kumoaa päätöksen, jos osoittautuu, että tartunnan vaaraa ei enää ole.

Yksityisille sopimuskouluille ja valtion kouluille on varattu hallintolain 34 §:n mukainen mahdollisuus lausua mielipiteensä koskien valmistelussa olevaa Helsingin kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n mukaista päätöstä oppilaitosten tilojen käyttämisestä ja siihen liittyvästä perusopetuksen poikkeusjärjestelyiden mahdollistamisesta edellistä päätöstä valmisteltaessa. Kuulemiskirjeet on lähetettiin 11.9.2020 ja määräaikaan 18.9.2020 mennessä saatiin saatu yksi vastaus. Tässä vastauksessa todetaan, että kaupunginhallituksen päätös on tarpeellinen tai tarkemmin ottaen välttämätön turvallisen opetuksen järjestämiseksi tartuntatautialtistuksen tai -karanteenin kohdistuessa koulun henkilöstöön tai oppilaisiin.

Helsingissä kaupunginhallitus toimii hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 8b kohdan mukaan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä. Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Jotta mahdollinen päätös poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä voitaisiin perustaa aina uusimpaan tilannetietoon, joudutaan päätös todennäköisesti tekemään kiireellisellä aikataululla. Päätöksenteon mahdollinen viivästyminen saattaisi aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, minkä vuoksi viivyyksettömän käsittelyn takaamiseksi on tarkoituksenmukaista siirtää poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtämisestä päättäminen opetuksen järjestäjälle. Myös Espoon ja Vantaan kaupunginhallituksissa on tehty vastaavat päätökset.

Kaupunginhallitus päätti lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen kertaa poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistamisesta. Edellisen kerran kaupunginhallitus on päättänyt asiasta 9.8.2021 § 558 ajalle 10.8.-9.9.2021, 6.9.2021 § 608 ajalle 10.9-9.10.2021, 4.10.2021 § 723 ajalle 10.10.-9.11.2021, 8.11.2021 § 825 ajalle 10.11- 9.12.2021, 29.11.2021 § 899 ajalle 10.12.2021-9.1.2022, 10.1.2022 § 9 ajalle 10.1.-9.2.2022, 7.2.2022 § 113 ajalle 10.2-9.3.2022 ja 7.3.2022 § 181 ajalle 10.3-9.4.2022. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimialajohdaja on vuoden 2020-2021 aikana päättänyt poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä 15 kertaa.

Päätös on valmisteltu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 64694
anna.kukkola(a)hel.fi
Siiri Vainikainen, epidemiologisen toiminnan lääkäri, puhelin: 09 310 28640
siiri.vainikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 1.3.2022

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovi-
rasto / opetus- ja kulttuuritoi-
men va
Helsingin ja Uudenmaan sia-
raanhoitopiiri
Opetushallitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Terveysten- ja hyvinvoinnin
laitos
Yksityiset sopimuskoulut

Yksityiset ja valtion peruskou-
lut

Otteen liitteet

Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto
Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslia
Sosiaali- ja terveystoimen toimiala

Palvelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.03.2022 § 181

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) 1.3.2022 antamaa ja päivityksin täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.3-9.4.2022 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

07.02.2022 Ehdotuksen mukaan

10.01.2022 Ehdotuksen mukaan

29.11.2021 Ehdotuksen mukaan

08.11.2021 Ehdotuksen mukaan

04.10.2021 Ehdotuksen mukaan

06.09.2021 Ehdotuksen mukaan

09.08.2021 Ehdotuksen mukaan

03.05.2021 Ehdotuksen mukaan

29.03.2021 Ehdotuksen mukaan

01.03.2021 Ehdotuksen mukaan

01.02.2021 Ehdotuksen mukaan

04.01.2021 Ehdotuksen mukaan

04.04.2022

07.12.2020 Ehdotuksen mukaan

09.11.2020 Ehdotuksen mukaan

05.10.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

31.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

10.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi

Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 64694
anna.kukkola(a)hel.fi

Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

04.04.2022

Asia/13

§ 247

Tulkkau palveluiden hankintapäätöstä koskevat hankinta-oikaisu-vaatimukset

HEL 2021-007378 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus totesi, että tulkkau palveluiden yhteishankinnasta 3.12.2021 tehtyyn hankintapäätökseen kohdistuvien hankinta-oikaisu-vaatimusten käsittely raukeaa hankintamenettelyn keskeyttämisen vuoksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 16.12.2021
- 2 Oikaisuvaatimus 17.12.2021
- 3 Oikaisuvaatimus 17.12.2021, liite, valitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinta-oikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankinta-oikaisupäätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinnat ja kilpailuttaminen -yksikköön on saapunut kaksi hankinta-oikaisuvaatimusta, jotka kohdistuvat hankintajohtajan 3.12.2021 § 80

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

tulkkauspalveluista tekemään hankintapäätökseen. Hankintaoikaisuvaatimukset ovat tämän esityksen liitteinä.

Hankintajohtaja on päätöksellään 11.1.2022 § 4 keskeyttänyt tulkkauspalveluiden yhteishankinnan. Hankintaa ei näin ollen enää toteuteta hankintaoikaisuvaatimusten kohteena olevan, 3.12.2021 tehdyn hankintapäätöksen perusteella. Hankinta on tarkoitus kilpailuttaa uudelleen.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 16.12.2021
- 2 Oikaisuvaatimus 17.12.2021
- 3 Oikaisuvaatimus 17.12.2021, liite, valitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Oikeuspalvelut

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 14.02.2022 § 13

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2021-007378 T 02 08 02 00

H014-21

Päätös

Hankintajohtaja päätti, että tulkkauspalveluiden yhteishankinta tehdään väliaikaisesti hankintalain 153 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Sopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella.

Hankinnan arvioitu arvonlisäveroton arvo on väliaikaisjärjestelyn aikana noin 2 750 000 euroa.

Päätöksen perustelut

Hankintajohtaja on tehnyt päätöksen 3.12.2021 tulkkauspalveluiden hankinnasta. Vantaan kaupunki vastasi tarjouskilpailun H014-21/ HEL 2021-007378 teknisestä toteuttamisesta. Hankinnasta on julkaistu 2.10.2021 EU-hankintailmoitus HILMA-portaalissa, Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi, sekä Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosan sähköisessä TED-portaalissa. Hankinnasta on lisäksi julkaistu HILMA-portaalissa 31.10.2021 korjausilmoitus, jolla hankintayksiköt pidensivät tarjouksen jättämiseksi asetettua määräaikaa 12.11.2021 saakka.

Helsingin kaupungin hankintajohtaja on päätöksellään 3.12.2021 § 83 valinnut tulkkauspalveluiden sopimustoimittajiksi osa-alueessa 1 Tultra Oy:n ja osa-alueessa 2 Semantix Finland Oy:n.

Helsingin kaupunki keskeytti edellä mainitun hankinnan, HEL 2021-007378/ H014-21, hankintajohtajan päätöksellä 11.1.2022. Keskeytyspäätöksessä mainituilla perusteilla Helsingin kaupunki on katsonut, että hankinta on ollut tarpeen keskeyttää ja sen kilpailutus aloitettava uudelleen.

Hankintajohtajan päätöksestä 11.1.2022 on tehty valitus markkinaoikeuteen. Hankintalain 153 §:n mukaan hankintayksikkö voi järjestää hankinnan väliaikaisesti, jos hankinnasta on tehty valitus markkinaoikeuteen ja jollei hankintaa voida sen luonteen vuoksi lykätä markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi. Tätä hankintaa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi. Hankinnassa on kyse sellaisen palvelun järjestämisestä, jota Helsingin kaupunkikonsernissa tarvitaan koko markkinaoikeuskäsittelyn ajan lakisääteisten viranomais tehtävien hoitamiseen.

Helsingin kaupunki on neuvotellut Túlka Oy:n kanssa tulkkauspalveluiden sopimuksen jatkamisesta ja kaupunki päättää jatkaa sopimusta enintään siihen saakka, kun hankintapäätöstä 11.1.2022 koskeva valitus on markkinaoikeuden ratkaisulla hylätty tai kun mahdollinen virhe hankintamenettelyssä on markkinaoikeuden antaman ratkaisun perusteella korjattu.

Sopimusta Túlka Oy:n kanssa jatketaan, koska sopimustoimittajan vaihtaminen nopealla aikataululla on palvelun vaatimien hallinnollisten toimien vuoksi mahdotonta, ja hankintayksikön on kyettävä tarjoamaan tulkkauspalveluita tilaajilleen ilman palvelukatkoksia ja häiriöitä. Palvelukatkokset ja häiriöt voisivat aiheuttaa viime kädessä tulkattaville mm. turvallisuusriskejä sekä mahdollisesti palvelun tietoturvan vaarantumisen.

Hankintalain (1397/2016) 123 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita. Kansliapäällikkö päätti yhteishankintojen toimivallan siirrosta hankintajohtajalle päätöksellään 15.6.2017, 37 §.

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 11.01.2022 § 4

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 03.12.2021 § 80

Lisätiedot

Satu Hiltunen, Hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 15289
satu.h.hiltunen(a)hel.fi

§ 248

Tulkkauspalveluiden hankinnan keskeyttämispäätökseen kohdistuva hankintaoikaisuvaatimus

HEL 2021-007378 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä Oulan Group Oy ja Youpret Oy -ryhmittymän esittämän tulkkauspalveluiden hankinnan keskeyttämispäätökseen kohdistuvan hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 26.1.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 26.1.2022, liite, valitus markkinaoikeudelle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tulkkauspalveluiden yhteishankinnassa tarjouksen antanut Oulan Group Oy ja Youpret Oy -ryhmittymä on määräjassa esittänyt hankintaoikaisuvaatimuksen. Hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu hankintajohdajan 11.1.2022 § 4 tulkkauspalveluiden yhteishankinnasta tekemään keskeyttämispäätökseen. Hankintaoikaisuvaatimus on tämän asian liit-

teenä. Ryhmittymä on valittanut asiasta samoin perustein myös markkinaoikeuteen.

Vantaan kaupunki koordinoi tulkkauspalveluiden ja niihin liittyvien asiantuntijapalveluiden kilpailutuksen Vantaan, Helsingin ja Keravan kaupungin sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lukuun. Kukin edellä mainituista hankintayksiköistä teki oman hankintapäätöksensä.

Helsingin hankintajohtaja teki hankintapäätöksen 3.12.2021 § 80. Päätöksestä vaadittiin hankintaoikaisua ja valitettiin markkinaoikeuteen. Tämän jälkeen Helsingin hankintajohtaja päätti yhteisymmärryksessä muiden hankintayksiköiden kanssa 11.1.2022 § 4 keskeyttää tulkkauspalveluiden hankinnan ja kilpailuttaa hankinnan uudelleen. Päätösote tästä on annettu tiedoksi asianosaisille 12.1.2022.

Tulkkauspalveluiden hankinta on tällä hetkellä järjestetty hankintalain 153 §:n mukaisesti väliaikaisesti Tulka Oy:n kanssa.

Nyt käsiteltävässä hankintaoikaisuvaatimuksessa vaaditaan hankinnan keskeyttämissä päätöksen kumoamista ja uuden hankintapäätöksen tekemistä Oulan Group Oy ja Youpret Oy -ryhmittymän aiemmin tekemän hankintaoikaisun mukaisin perustein.

Oikaisuvaatimuksen mukaan hankinnan keskeyttämiselle ei ole ollut hankintalain 125 §:n mukaisia perusteita. Lisäksi esitetään, että hankintayksikkö olisi menetellyt markkinaoikeuden päätöksen MAO:H130/2021 vastaisesti. Markkinaoikeuden päätöksessä hankintayksikköä kiellettiin asiassa käsitellyn suora hankintapäätöksen perusteella tekemästä hankintasopimusta tai panemasta sitä muutoin täytäntöön. Hankintaoikaisuvaatimuksen mukaan hankintayksikkö toimisi vastoin markkinaoikeuden päätöstä, jos se edelleen hankkii tulkkauspalveluita Tulka Oy:ltä.

Hankintayksikkö katsoo kuitenkin, että hankinnan keskeyttämiselle on hankintalain 125 §:n mukaiset todelliset ja perustellut syyt. Kuten keskeytyspäätöksessä todetaan, tulkkauspalvelun käyttöönottoa ja käyttöönottoprosessiin liittyvää työtä, toimenpiteitä ja ajankäyttöä ei ollut tarjouspyyntöasiakirjoissa otettu riittävällä tavalla huomioon. Tarjouspyynnössä pyydettiin muun muassa tuntihintaa kouluttamisen ja kehittämisen lisäpalveluille. Hankintapäätöksen jälkeen ilmeni valitettavasti, että hinnoittelupyynnöissä oli epäselvyyttä palveluiden laajuuden ja resursoinnin määrittelyssä, mikä on johtanut siihen, ettei vertailukelpoisia tarjouksia ole saatu.

Määrittelyjen epäselvyys ja puutteellisuus on muodostanut hankintayksikölle lisäksi riskin palveluiden toimimattomuudesta ja nousevista kus-

tannuksista sopimuskauden aikana. Uudessa hankintamenettelyssä asiakaspalvelulle ja tekniselle tuelle asetetaan tarkempia resursointi- ja saatavuusvaatimuksia, ja muutokset otetaan huomioon hintavertailussa.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan edelleen, että hankintayksikön ESPD-lomakkeeseen liittyvät perustelut ovat olleet jälkijättöisesti keksittyjä. Todetaan, että vaikka alkuperäisestäkin hankintapäätöksestä oli tehty hankintaoikaisuvaatimuksia ja valituksia markkinaoikeuteen, hankintayksikkö ei ole keskeyttänyt hankintaa näissä valituksissa olevilla perusteilla.

Hankintayksikkö toteaa, että alkuperäiseen hankintapäätökseen kohdistuneessa markkinaoikeusvalituksessa vedottiin ESPD-lomakkeen virheellisyyteen, ja tämän havaittuaan hankintayksikkö on todennut tarjouspyynnön olevan myös tältä osin virheellinen. Tarjouspyynnön epäselvyys tai virheellisyys on hankintalain perustelujen mukaan todellinen ja perusteltu syy keskeyttää hankinta.

Keskeytyspäätöksellä ei ole suosittu tai syrjitty mitään tarjoajista, vaan hankinta on keskeytetty pääasiassa siitä syystä, että hankintapäätöksen jälkeen on huomattu, että tarjouspyynnössä ei ole otettu huomioon riittävästi palveluun olennaisesti vaikuttavia seikkoja. Lisäksi hankintayksikkö on menetellyt virheellisesti ESPD-lomakkeen täyttämisen osalta. Virheet korjataan uudessa hankintamenettelyssä.

Väli aikaista järjestelyä ei ole tehty panemalla oikaisuvaatimuksessa viitattua suora hankintapäätöstä täytäntöön vastoin markkinaoikeuden päätöstä, vaan hankintayksikkö on järjestänyt tulkkauksipalveluiden hankinnan väliaikaisella sopimuksella markkinaoikeuskäsittelyn ja uuden kilpailutuksen ajaksi. Hankinnan väliaikainen järjestäminen on välttämätöntä palveluiden lakisääteisyysvuoksi. Kyseessä on uusi, aiemmista hankintamenettelyistä erillinen menettely, joka on toteutettu hankintalain säännösten mukaisesti.

Hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta ei ole hallintolain 34 §:n mukaisesti kuultu muita tarjoajia kuulemisen ilmeisen tarpeettomuuden vuoksi.

Hankintayksikkö on noudattanut hankintalaissa hankintamenettelylle asetettuja säännöksiä. Hankintamenettelyssä ei näin ollen ole tapahtunut virhettä lain soveltamisessa eikä asiaan ole tullut sellaista uutta tietoa, joka voisi vaikuttaa päätökseen ja olla perusteena oikaisuun.

Hankintalain (1397/2016) 133 §:n mukaan asianosainen voi vaatia hankintaoikaisua hankintaa koskevasta päätöksestä. Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen,

04.04.2022

sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankinta-oikaisun käsittelee kaupunginhallitus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 26.1.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 26.1.2022, liite, valitus markkinaoikeudelle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Oikeuspalvelut

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 14.02.2022 § 13

HEL 2021-007378 T 02 08 02 00

H014-21

Päätös

Hankintajohtaja päätti, että tulkkauspalveluiden yhteishankinta tehdään väliaikaisesti hankintalain 153 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Sopimus sopijapuolten välillä syntyy vasta myöhemmin erikseen allekirjoitettavalla sopimuksella.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Hankinnan arvioitu arvonlisäveroton arvo on väliaikaisjärjestelyn aikana noin 2 750 000 euroa.

Päätöksen perustelut

Hankintajohtaja on tehnyt päätöksen 3.12.2021 tulkkauspalveluiden hankinnasta. Vantaan kaupunki vastasi tarjouskilpailun H014-21/ HEL 2021-007378 teknisestä toteuttamisesta. Hankinnasta on julkaistu 2.10.2021 EU-hankintailmoitus HILMA-portaalissa, Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi, sekä Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosan sähköisessä TED-portaalissa. Hankinnasta on lisäksi julkaistu HILMA-portaalissa 31.10.2021 korjausilmoitus, jolla hankintayksiköt pidensivät tarjouksen jättämiseksi asetettua määräaikaa 12.11.2021 saakka.

Helsingin kaupungin hankintajohtaja on päätöksellään 3.12.2021 § 83 valinnut tulkkauspalveluiden sopimustoimittajiksi osa-alueessa 1 Tultra Oy:n ja osa-alueessa 2 Semantix Finland Oy:n.

Helsingin kaupunki keskeytti edellä mainitun hankinnan, HEL 2021-007378/ H014-21, hankintajohtajan päätöksellä 11.1.2022. Keskeytyspäätöksessä mainituilla perusteilla Helsingin kaupunki on katsonut, että hankinta on ollut tarpeen keskeyttää ja sen kilpailutus aloitettava uudelleen.

Hankintajohtajan päätöksestä 11.1.2022 on tehty valitus markkinaoikeuteen. Hankintalain 153 §:n mukaan hankintayksikkö voi järjestää hankinnan väliaikaisesti, jos hankinnasta on tehty valitus markkinaoikeuteen ja jollei hankintaa voida sen luonteen vuoksi lykätä markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi. Tätä hankintaa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi. Hankinnassa on kyse sellaisen palvelun järjestämisestä, jota Helsingin kaupunkikonsernissa tarvitaan koko markkinaoikeuskäsittelyn ajan lakisääteisten viranomaistehävien hoitamiseen.

Helsingin kaupunki on neuvotellut Túlka Oy:n kanssa tulkkauspalveluiden sopimuksen jatkamisesta ja kaupunki päättää jatkaa sopimusta enintään siihen saakka, kun hankintapäätöstä 11.1.2022 koskeva valitus on markkinaoikeuden ratkaisulla hylätty tai kun mahdollinen virhe hankintamenettelyssä on markkinaoikeuden antaman ratkaisun perusteella korjattu.

Sopimusta Túlka Oy:n kanssa jatketaan, koska sopimustoimittajan vaihtaminen nopealla aikataululla on palvelun vaatimien hallinnollisten toimien vuoksi mahdotonta, ja hankintayksikön on kyettävä tarjoamaan tulkkauspalveluita tilaajilleen ilman palvelukatkoksia ja häiriöitä. Palvelukatkokset ja häiriöt voisivat aiheuttaa viime kädessä tulkattaville mm.

turvallisuusriskejä sekä mahdollisesti palvelun tietoturvan vaarantumisen.

Hankintalain (1397/2016) 123 §:n mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuksista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita. Kansliapäällikkö päätti yhteishankintojen toimivallan siirrosta hankintajohtajalle päätöksellään 15.6.2017, 37 §.

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 11.01.2022 § 4

Keskushallinto Kaupunginkanslia Talous- ja suunnitteluosasto Hankinnat ja kilpailuttaminen Hankintajohtaja 03.12.2021 § 80

Lisätiedot

Satu Hiltunen, Hankinta-asiantuntija, puhelin: 09 310 15289
satu.h.hiltunen(a)hel.fi

§ 249

Startup Maria Oy:n omistusjärjestely

HEL 2022-000310 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- hyväksyä, että osa kaupungin omistamista Startup Maria Oy:n osakkeista, yhteensä 1 200 kappaletta, myydään Helsingin Uusyrityskeskus ry:lle ja Startup-säätiö sr:lle yhteensä enintään 61 600 euron kauppahinnasta, sekä
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita huolehtimaan osakkeiden myymiseen liittyvistä tarpeellisista toimenpiteistä, kuten laatimaan ja allekirjoittamaan kauppakirjan, kaupunginhallituksen päättämässä rajoissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Startup Maria Oy

Startup-säätiö

Helsingin Uusyrityskeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Startup Maria Oy

Startup Maria Oy on vuonna 2016 perustettu voittoa tavoittelematon osakeyhtiö, jonka tarkoituksena on luoda edellytyksiä uudelle kasvuyrittäjyydelle, tukea kasvuyritysten kasvua ja kansainvälistymistä. Yhtiö lisäksi kehittää ja ylläpitää kasvuyrityskeskittymiä sekä niiden tilaratkaisuja ja palvelukonsepteja, tukee tiloissa toimivia yritysyhteisöjä, tarjoaa yritysneuvontaa ja palveluita sekä toteuttaa tapahtumia.

Yhtiö vuokraa Helsingin kaupungilta vanhan Marian sairaalan päärakennuksen (15+2) lisäksi rakennukset 3, 4, 5 ja 14.

Yhtiössä on yhteensä 12 000 osaketta, joista Helsingin kaupunki omistaa 4 080 kappaletta (34%) ja Startup-säätiö sr sekä Helsingin Uusyrityskeskus ry (HUK ry) molemmat 3 960 kappaletta (33 %).

Helsingin Uusyrityskeskus ry:n tarkoituksena on tukea elinkeinoelämän kehittymisen yleisiä edellytyksiä sekä erityisesti edistää uuden yritystoiminnan ja uusien työpaikkojen syntymistä Helsingin seudulle. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys tarjoaa Helsingin seudulla yrityksen perustamista aikoville henkilöille ja yrityksille voittoa tavoittelematta koulutusta, neuvontaa ja muuta samankaltaista toimintaa, joka edistää yhdistyksen tarkoituksen toteuttamista. Yhdistys järjestää myös seminaareja sekä neuvottelupäiviä.

Startup-säätiö sr:n tarkoituksena on luoda edellytyksiä yrittäjyydelle ja yritystoiminnan synnylle, kasvulle ja kansainvälistymiselle sekä tukea ja edistää yritystoimintaa ja yrittäjämysteistä ilmapiiriä. Säätiökonserni toteuttaa säätiön tarkoitusta emosäätiön toiminnan sekä säätiön konserniyhtiöiden eli tytä- ja osakkuusyhtiöiden toiminnan kautta. Emosäätiön toiminta keskittyy säätiön tarkoitusta toteuttavien projektien toteuttamiseen sekä avustusten myöntämiseen säätiön tarkoitusta toteuttaville hankkeille käytettävissä olevien taloudellisten resurssien puitteissa. Säätiö voi harjoittaa toimintamuotojensa rahoittamiseksi kaikkea laillista säätiön tarkoitusta edistävää liiketoimintaa.

Osakekauppa

Maria 01 (Startup Maria Oy) tavoitteena on tarjota paras paikka ja yhteisö kasvuyrityksille kasvaa. Maria 01:llä on erittäin merkittävä rooli koko pääkaupunkiseudun ja Suomenkin kasvuyrittäjyydelle. Yhtiön tavoitteena on entistä vahvemmin kytkeä pääomasijoittajat, kokeneet saryrittäjät ja suuret yrityksen vauhdittamaan aloittavien yritysten kasvua, kehittää uusia palveluja ja toimintamalleja, sekä yhteisön kokemaa omistajuutta Maria01 onnistumisesta.

Kaupungin tarkoituksena on mahdollistaa yhtiön uusien palveluiden kehitys ja samalla yhtiön kautta edistää kaupungin alustamaista, uusia kasvumahdollisuuksia luovaa ja tukevaa elinkeinopolitiikkaa, missä kaupunki voi olla synnyttämässä uusia palveluita ilman että tavoitteena olisi kaupungin pysyvä ja vakiintunut rooli niiden toiminnassa.

Edellä kuvatuilla perusteilla yhtiön nykyisessä kehitysvaiheessa on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, että yhtiön muut osakkeenomistajat ottavat aiempaa suuremman roolin yhtiössä kaupungin jäädessä yhtiön omistajaksi aiempaa pienemmällä osuudella. Tämä johdosta kaupunki on neuvotellut kahden muun osakkaan omistusosuuden kasvattamista toteuttavaksi niin, että kaupunki myy osan osakkeistaan näille osakkeille. Kaupungin omistusosuus osakekaupan jälkeen on 24 % ja yhtiö säilyy konserniohjeen mukaisena kaupungin osakkuusyhteisönä.

Osakekaupassa tarjotaan Startup-säätiölle ja HUK ry:lle, kummallekin erikseen, ostettavaksi 600 osaketta, á 51,31 euroa/osake. Yhteensä osakkeita myydään näin 1 200 kappaletta.

Kauppahinta on sovittu osapuolten kesken niin, että siinä huomioidaan ulkopuolisen asiantuntijan arvion mukainen ja yhtiön substanssiarvoon perustuva osakkeen käypä arvo sekä verotukselliset näkökohdat.

Valtiontukiarviointi

Ennen kaupantekoa on arvioitu, saavatko HUK ry ja Startup-säätiö sr osakekaupassa sellaista taloudellista etua, joka katsottaisiin valtiontueksi.

Valtiontukiarvioinnin kannalta olennaista on, ovatko Startup Maria Oy:n muut osakkaat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) artiklan tarkoittamia taloudellista toimintaa harjoittavia yrityksiä. HUK ry:n tehtävänä on edistää yleisesti Helsingin alueella olevien uusien yritysten perustamista ja työpaikkojen syntymistä. HUK ry:n ei arvioida toimivan markkinoilla eikä se siten ole SEUT 107 (1) artiklassa tarkoitettu yritys. Startup-säätiö sr:n tarkoituksena on luoda ja edistää edellytyksiä yrittäjyydelle ja yritystoiminnan synnylle sekä kasvulle. Säätiöillä ei ole varsinaista omaa liiketoimintaa. Startup-säätiö sr:n ei arvioida toimivan markkinoilla eikä se siten ole SEUT 107 (1) artiklassa tarkoitettu yritys. Koska HUK ry ja Startup-säätiö sr eivät ole SEUT 107 (1) artiklan tarkoittamia yrityksiä, kauppaan ei sisälly kiellettyä valtiontukea.

Lopuksi

Kaupungin elinkeinopolitiikan kannalta esitetty osakekauppa ja kahden muun osakkaan roolin vahvistaminen on tarkoituksenmukainen askel

yhtiön toiminnan kannalta, ja kaupungin on perusteltua vähentää omistustaan yhtiössä.

Järjestelyn johdosta yhtiö täyttää myös EU-lainsäädännön mukaisen pk-yrityksen määritelmän, mikä osaltaan mahdollistaa erilaisia rahoitusvaihtoehtoja yhtiölle.

Päätös on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja oikeuspalveluiden kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Yhtiöjärjestys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Startup Maria Oy

Startup-säätiö

Helsingin Uusyrityskeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.03.2022 § 230

HEL 2022-000310 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.03.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Miia Aho, konsernilakimies, puhelin: 310 36445
mii.aho(a)hel.fi

04.04.2022

Asia/16

§ 250 Helsingin kaupungin tietotilinpäätös 2021

HEL 2022-003426 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi liitteenä 1 olevan Helsingin kaupungin tietotilinpäätöksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Vilkki, tietosuojavastaava, puhelin: 310 36168
paivi.vilkki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HKI_Tietotilinpaatos_2021_taitto_AHJO
- 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 7 k)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Tietotilinpäätöksellä osoitetaan, miten tietosuoja ja tietoturva ovat toteutuneet Helsingin kaupungin toiminnassa aikavälillä 1.1.2021 – 31.12.2021. Tietotilinpäätös laaditaan ja tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn vuosittain.

Esittelijän perustelut

Tietotilinpäätös on keskeinen osa tietosuojan toteutumisen seuranta ja EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679) (jatkossa tietosuoja-asetus) määrittelemää osoitusvelvollisuutta (5 artikla). Osoitusvelvollisuuden toteuttaminen edellyttää, että henkilötietojen käsittelyyn liittyvät prosessit ja tietosuojaperiaatteiden käytännön toteuttaminen dokumentoidaan.

Vuonna 2021 tietotilinpäätöksessä on seurattu muun muassa seuraavia seikkoja. Tietosuojan osalta vuosi oli kaupungilla mittavien uusien haasteiden aikaa. Pilvipalvelujen tietosuojan ja tietoturvan haasteisiin

vastaaminen kaupungilla on aloitettu, kun uusia Eurooppa-tasoisia ohjeita on tietosuojaviranomaisilta saatu. Lisäksi suurta kasvua ilmeni tietosuojassa seurattavien mittareiden osalta, kuten esimerkiksi tietopyyntöjen ja tietosuojan vaikutustenarviointien osalta.

Osoitusvelvollisuuden toteuttamisen lisäksi tietotilinpäätös toimii tietosuojatyön kehittämisen välineenä.

Päätöksen valmistelu

Kaupunginhallituksen vahvistettavaksi esitettävä tietotilinpäätös on tietosuojavastaavan raportti kaupunginhallitukselle ja sen on valmistellut kansliapäällikön 1.7.2020 asettama tietosuojatyöryhmä.

Helsingin kaupungin osoitusvelvollisuus rekisterinpitäjänä

Tietosuoja-asetuksella ja tietosuojalailla (1050/2018) on merkittäviä vaikutuksia kuntiin rekisterinpitäjinä ja henkilötietojen käsittelijöinä. Lähtökohtana on rekisterinpitäjän vahva velvollisuus huolehtia siitä, että käsitellyt henkilötiedot ovat suojassa. Rekisterinpitäjän velvollisuuksiin kuuluu myös edistää rekisteröityjen mahdollisuuksia käyttää asetuksen heille antamia oikeuksia. Rekisterinpitäjän on annettava laajasti tietoa rekisteröidyille sekä rekisterien sisällöistä että rekisterinpitäjän toiminnasta.

Tietosuoja-asetuksessa rekisterinpitäjä veloitetaan käsittelemään henkilötietoja lainmukaisesti, asianmukaisesti ja rekisteröidyn kannalta läpinäkyvästi. Laatomalla tietotilinpäätöksen Helsingin kaupunki lisää kuntalaisten luottamusta hyvään hallintoon ja kaupungin tapaan käsitellä toiminnassaan henkilötietoja.

Kaupunginhallituksen vastuu

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus vastaa siitä, että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet ja valvoo velvoitteiden toteutumista. Hyväksymällä liitteenä olevan tietotilinpäätöksen liitteineen kaupunginhallitus ohjaa kaupungin tietosuoja-asetuksen mukaisten velvoitteiden täyttämistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Vilkki, tietosuojavastaava, puhelin: 310 36168
paivi.vilkki(a)hel.fi

Liitteet

-
- 1 HKI_Tietotilinpaatos_2021_taitto_AHJO
  - 2 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 7 k)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

04.04.2022

Asia/17

§ 251 Henkilöstöraportti 2021

HEL 2022-003611 T 01 00 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kaupungin henkilöstöraportin vuodelta 2021.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli yksikön päällikkö Joonas Pikkarainen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Outi Anttila, asiantuntija, puhelin: 09 310 37962
outi.anttila(a)hel.fi
Nina Gros, henkilöstöjohtaja, puhelin: 09 310 37965
nina.gros(a)hel.fi

Liitteet

1 Henkilöstöraportti2021liiteA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2021 henkilöstöraportti antaa kokonaiskuvan kaupungin henkilöstöstä ja niistä henkilöstöpoliittisista toimenpiteistä, joilla edistetään hyvää henkilöstökokemusta ja siten kaupunkistrategian toteutumista.

Raporttiin on sisällytetty vain keskeisimmät tilastot. Valtaosa tilastoista julkaistaan erillisenä tilastoliitteenä julkaisut.hel.fi -sivulla huhtikuussa. Henkilöstömäärä oli vuoden vaihteessa 39 255, mikä oli vain 103 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten. Kasvua oli vain 0,25 prosenttia, kun edellisenä vuonna vastaava kasvu oli 4,5 prosenttia.

HR keskittyi vuonna 2021 kolmeen strategiseen henkilöstöteemaan, jotka olivat johtaminen ja työhyvinvointi, henkilöstön saatavuus sekä digitaalisuus henkilöstön potentiaalın hyödyntämisessä ja urakierrossa.

Johtamisen kehittämistä jatkettiin ottamalla käyttöön johtamisen kulmakivet, jotka ovat näkemyksellisyys, innostus, linjakuus ja toimeenpanokyky. Ne toimivat myös esihenkilöiden onnistumiskeskustelujen pohjana. Myös esihenkilövalmennuksia ja uusien esihenkilöiden perehdytystä kehitettiin.

Onnistumis- ja varttikeskustelut mahdollistivat henkilöstön onnistumisen ja työn sujuvuuden. Esihenkilöt ja henkilöstö saivat käyttöönsä käsikirjan työn sujuvuudesta, ja siihen koottiin kaupunkiyhteiset toimintatavat.

Koronaepidemia vaikutti edelleen merkittävästi koko vuoden palvelutoimintaan, vaikka rokotukset toivat toivoa epidemian loppumisesta. Nouseva kuormitus näkyi uudessa Fiilari-henkilöstökyselyssä. Erityisesti sosiaali- ja terveystoimen tehtävissä sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla henkilöstön kuormitus kasvoi koronan myötä. Myös etätöitä tekevien kuormitus kasvoi.

Työhyvinvointi otettiin osaksi onnistumiskeskusteluja. Henkilöstöllä oli mahdollisuus keskustella esihenkilönsä kanssa työn tekemisen elementeistä ja esimerkiksi tekemisen priorisoinnista. Esihenkilöiden vastuulla oli ottaa arvostavasti puheeksi myös vaikeita asioita.

Vuonna 2021 sairaus-, työtaturma- ja kuntoutuspoissaolojen osuus laski 4,9 prosentista 4,8 prosenttiin. Työtaturmien ja kuntoutuspoissaolojen osuus nousi hieman, mutta sairauspoissaolojen osuus laski edelliseen vuoteen verrattuna.

Palautumisohjelma tukee henkilöstön paluuta epidemian jälkeiseen aikaan. HR-tavoitteina on, että 1) Kaupungin urapolut houkuttelevat. Henkilöstön saatavuus ja liikkuvuus varmistavat asiakkaan palvelut ja arjen sujuvuuden. 2) Esihenkilöt varmistavat henkilöstön hyvinvoinnin ja onnistumisen. Kaupunki ja johto luovat edellytykset. 3) Kaupungin työkuultuuri ja henkilöstön osaaminen tukevat monipaikkaista työskentelyä ja yhteistyötä. 4) HR:n digitalisaatio ja tiedolla johtaminen tukevat kaupungin palvelujen tuottamista ja työn sujuvuutta.

Osaajapula sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä varhaiskasvatuksen tehtävissä ei hellittänyt. Henkilöstön saatavuus nostettiin yhdeksi uuden kaupunkistrategiamme painatuksista. Osaajapulaa ratkomaan koottiin uusi ohjausryhmä ja lisäksi valmisteltiin hanke vuosille 2022–2024. Pula-aloille suunnataan työntekijöitä myös omasta henkilöstös-

tämme. Oppisopimus- ja muuntokoulutuksia otetaan yhä järjestelmällisemmin käyttöön.

Hyviä kokemuksia tehtävän vaihtajista kaupungin sisällä saatiin osajapankista, joka jatkoi toimintaansa. Koronaepidemian aikaan erityisesti sosiaali- ja terveystoimi on tarvinnut tekijöitä lyhytaikaiseksi avuksi. Erittymisesti tartunnanjäljityksessä ja koronarokotusasemilla tarvittiin lisää henkilökuntaa. Henkilöstömme teki töitä myös kuntavaaleissa.

Kaikkia palkkoja korotettiin huhtikuussa yleiskorotuksella valtakunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaisesti. Samaan aikaan astuivat voimaan myös järjestelyeräkorotukset, joiden jakamisesta neuvoteltiin työnantajan ja henkilöstöedustajien kesken.

Koko henkilöstö sai kertaluonteisen liikunta- ja kulttuuriedun mobiilisolun avulla. Palkkakehityssuunnitelmalla huomioitiin erityisesti hoitohenkilöstöä, jonka saatavuutta epidemia vaikeutti entisestään.

Suoritusperusteisia kertapalkkioita maksettiin noin 41 000 kappaletta, yhteensä noin 13,8 miljoonaa euroa työntekijöiden tai työyhteisöjen onnistuttua työssään erityisen hyvin. Keskimääräinen kertapalkkio oli reilut 300 euroa. Yhteisiä tulospalkkioita maksettiin vain taloushallintopalveluliikelaitoksen henkilöstölle. Muualla palkkioiden saamisen kriteerit eivät valitettavasti täytyneet.

Uuden palkkajärjestelmän käyttöönottoa valmisteltiin. Järjestelmä tuo aiempaa toimivampia ja mobiileja työkaluja esihenkilöiden ja henkilöstön käyttöön. Myös palkkajärjestelmää laajempaa HR-järjestelmähanketta valmisteltiin koko vuoden ajan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Outi Anttila, asiantuntija, puhelin: 09 310 37962
outi.anttila(a)hel.fi
Nina Gros, henkilöstöjohtaja, puhelin: 09 310 37965
nina.gros(a)hel.fi

Liitteet

1 Henkilöstöraportti2021liiteA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Asia tulee käsitellä tässä kokouksessa

§ 252

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

HEL 2022-001272 T 03 00 00

VN/15849/2021

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta:

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä (44 a §), jossa säädettäisiin valtion erityisavustuksesta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin sekä asetuksenantovaltuutus, joka säätäisi tarkemmin avustuksen käyttökohteista ja myöntämisperusteista, on kokonaisuudessaan kannatettava.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että perusopetuslain 26—26 a §:n mukaisen esi- ja perusopetuksen sekä varhaiskasvatustuksen mukaisen toiminnan järjestäjälle voidaan myöntää valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että erityisavustusta myönnettäisiin valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa. Erityisavustusta voitaisiin myöntää kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi asetuksenantovaltuutuksesta siten, että avustuksen käyttökohteista ja myöntämisperusteista voitaisiin säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Rahoituslakiin lisättävä säännös vakiinnuttaisi valtion erityisavustuksen osaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmää sekä selkeyttäisi avustuksen myöntämiseen ja hakemiseen liittyviä menettelyitä ja periaatteita, mikä vähentäisi myös hakuprosessiin ja raportointiin liittyvää työmäärää kunnissa. Helsingin kaupunki pitää tätä kannatettavana parannuksena nykytilanteeseen. Valtionavustuksen vakiinnuttaminen tukee kuntien pitkäjänteisempää kehittämistyötä ja toimenpiteiden tavoitteiden mukaista toteutumista. Rahoitusmallia uudistettaessa olisi syytä harkita, voitaisiinko erityisavustusten hakuprosessiin liittyvää hallinnollista työtä keventää digitalisaation ja automaation keinoin.

Myös ehdotusta lakiin lisättävästä asetuksenantovaltuutuksesta, jonka myötä valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin avus-

tuksen käyttökohteista ja myöntämisperusteista pidetään lähtökohtaisesti hyvänä. Avustuksen käyttökohteiden ei tulisi kuitenkaan muuttua kovin nopeasti, jotta taataan kunnissa tehtävän työn pitkäjänteisyys, ja jotta rahoitukselle saadaan vaikuttavuutta. Esityksen mukaan erityisavustus kohdentuisi niille kouluille ja varhaiskasvatuksen toimipaikoille, joiden sijaintialueella koulutustaso on heikko ja työttömyysaste sekä vieraskielisen väestön osuus korkea.

Korostuneen huono-osaisuusriskin alueilla on havaittu heikon koulutustason, korkean työttömyyden, matalan tulotason, korkeamman sairastavuuden ja heikkenevän osallisuuden kasautumista. Tämä näkyy sekä päiväkotien että koulujen alueellisissa eroissa. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhtenäiset myönteisen erityiskohtelun resurssoinnin kriteerit mahdollistavat tukitoimien kohdentamisen tukea tarvitseville oppijoille. Kunnat ovat tähän asti saaneet vuosittain erikseen haettavaa valtionavustusta, jonka suuruus on vaihdellut. Tämän vuoksi on ollut haasteellista tehdä pitkäjänteistä suunnittelua avustuksen käyttöön. Nyt esitetty muutos toisi tähän selvän parannuksen. Myös rahoituksen säilyminen valtionavustuksena eikä yleiskatteellisena valtionosuusrahoituksena takaa sen, että rahoitus kohdentuu niille kunnille, joissa segregaatiotilanne on haasteellinen.

Lakiesityksen mukaan valtionavustuksen määrärahan tason määräytyminen jää jatkossakin julkisen talouden suunnitelmassa ja talousarviossa ratkaistavaksi, ja avustusta myönnettäisiin valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetun määrärahan rajoissa. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että rahoituksen määrä valtion talousarviossa vakiintuisi ja esittää harkittavaksi, että pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että erityisavustusta voitaisiin myöntää neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Kuntien resurssitarpeita ja resurssien kohdentamisperusteita tulisi arvioida säännöllisesti. On tärkeää, että kunnat tulevat kuulluksi toimintaympäristön merkittävistä muutoksista valtionavustuksen määrärahan tasoa määriteltäessä, jotta vakiintuneen erityisrahoituksen sisältämät koulutuksellisen tasa-arvon tavoitteet voidaan saavuttaa pitkäjänteisesti.

On valitettavaa, että lakiesitys ei sisällä kansallista laskentamallia, joka tuottaisi varhaiskasvatuksen toimipaikalle tai koululle yksittäisen resurssitarvekertoimen, joka kuvaisi kyseisen yksikön tilastollisia edellytyksiä tukea laadukkaasti lapsen oppimista ja kehitystä sekä saavuttaa hyviä oppilaiden oppimistuloksia. Tämä olisi tärkeää myös vaikuttavuuden seurannan näkökulmasta. Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että resurssitarpeiden kansallisen laskentamallin rakentamiseksi tehdään arviointi yhteistyössä kuntien kanssa.

Lakiesityksen mukaan koulutuksellista tasa-arvoa vahvistavien toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi parantuisi rahoituksen vakiinnuttamisen ja vaikuttavuutta tukevan seurannan myötä. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan systemaattinen vaikuttavuuden seuranta ja arviointi edellyttävät kuitenkin, että opetus- ja kulttuuriministeriö kehittää tätä varten yhtenäisen seurantamallin. Valtakunnallisesti on tärkeää saada tutkimuspohjaista seurantatietoa rahoituksen vaikuttavuudesta sekä hyvistä käytännöistä ja kehitetyistä tuloksellisista toimintamalleista kunnissa, jotta vaikuttavuuden arviointia voidaan hyödyntää kunnissa parhaalla mahdollisella tavalla.

Helsingin kaupunki toteaa lopuksi, että lakiesityksen tavoitteena on vähentää yhteiskunnallisen eriarvoistumiskehityksen, kuten kuntien sisäisen segregaaation, vaikutuksia koulutukselliseen tasa-arvoon. Helsingin kaupunki on omalta osaltaan ollut myönteisen erityiskohtelun edelläkävijä. Erityisesti kaupunkien näkökulmasta on tärkeää, että nyt lakiin perustuvalla valtionrahoituksella tähdätään lasten oikeuksien ja sivistyksellisten oikeuksien tasa-arvoisen toteutumisen vahvistamiseen. Muutoksella on merkittäviä lapsivaikutuksia, koska se parantaa päiväkotien ja peruskoulujen edellytyksiä tukea heikommassa asemassa olevien lasten oppimista ja hyvinvointia varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä siirtymisessä jatko-opintoihin. Ehdotettu lainmuutos on oikeasuuntainen, koska se tuo rahoitusjärjestelmään pitkäjänteisyyttä ja rahoituksen laskentatapaan systemaattisuutta. Jatkossa on kuitenkin tärkeää vakiinnuttaa myönteisen erityiskohtelun rahoitus osaksi pysyvää rahoitusmallia.

Helsingin kaupunki kiinnittää lisäksi huomiota myös valtion koulutukseen kohdentamien määrärahojen yleisiin kriteereihin. Yksityiset sopimuskoulut saavat oppilaskohtaisesta valtionosuudesta nykyisellään vain 94 %. Helsingissä tästä leikkauksesta kärsii noin viidesosa perusasteen oppilaista. Yksityiset sopimuskoulut ovat pääsääntöisesti omien alueidensa lähikouluja.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 28.2.2022 mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 5.4.2022 asti.

Lakiin esitetään lisättäväksi säännös valtion erityisavustuksesta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi asetuksenantovaltuutus. Valtioneuvoston asetuksella ehdotetaan säädettäväksi tarkemmin avustuksen käyttökohteista ja myöntämisperusteista.

Esityksen tavoitteena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Esityksen tavoitteena on vähentää yhteiskunnallisen eriarvoistumiskehityksen vaikutuksia koulutukselliseen tasa-arvoon. Tavoitteena on tukea pitkäjänteisemmin ja ennakoitavammin varhaiskasvatuksen toimipaikkoja ja kouluja, joiden sijaintialueella koulutustaso on heikko ja työttömyysaste sekä vieraskielisen väestön osuus korkea. Esityksen tavoitteena on lisäksi vahvistaa koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi ja eriarvoistumisen ja alueellisen segregatiokehityksen ennaltaehkäisemiseksi toteutettavien toimenpiteiden vaikuttavuutta sekä paikallisella että valtakunnallisella tasolla. Esityksen tavoitteena on myös vähentää hakuprosessiin liittyvää työmäärää sekä avustuksen hakijan että myöntäjän osalta, kun avustus voitaisiin myöntää kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Esitys on asiasta saadun kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnon mukainen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta lisäsi asiaa käsitellessään lausuntoon yksimielisesti kaksi viimeistä kappaletta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

04.04.2022

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.03.2022 § 54

HEL 2022-001272 T 03 00 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi lausunnon hallituksen esityksestä eduskunnalle opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta:

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi pykälä (44 a §), jossa säädettäisiin valtion erityisavustuksesta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin sekä asetuksenantovaltuutus, joka säätäisi tarkemmin avustuksen käyttökohteista ja myöntämisperusteista, on kokonaisuudessaan kannatettava.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että perusopetuslain 26—26 a §:n mukaisen esi- ja perusopetuksen sekä varhaiskasvatustalain mukaisen toiminnan järjestäjälle voidaan myöntää valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin. Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että erityisavustusta myönnettäisiin valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa. Erityisavustusta voitaisiin myöntää kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi asetuksenantovaltuutuksesta siten, että avustuksen käyttökohteista ja myöntämisperusteista voitaisiin säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Rahoituslakiin lisättävä säännös vakiinnuttaisi valtion erityisavustuksen osaksi opetus- ja kulttuuritoimenrahoitusjärjestelmää sekä selkeyttäisi avustuksen myöntämiseen ja hakemiseen liittyviä menettelyitä ja peri-

aatteita, joka vähentäisi myös hakuprosessiin ja raportointiin liittyvää työmäärää kunnissa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tätä kannatettavana parannuksena nykytilanteeseen sekä arvioi, että valtionavustuksen vakiinnuttaminen tukee kuntien pitkäjänteisempää kehittämissi-työtä ja toimenpiteiden tavoitteiden mukaista toteutumista.

Myös ehdotusta lakiin lisättävästä asetuksenantovaltuutuksesta, jonka myötä valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin avustuksen käyttökohteista ja myöntämisperusteista pidetään lähtökohtaisesti hyvänä. Avustuksen käyttökohteiden ei tulisi kuitenkaan kovin nopeasti muuttua, jotta kunnissa tehtävä työ voi olla pitkäjänteistä, ja jotta rahoitukselle saadaan vaikuttavuutta. Esityksen mukaan erityisavustus kohdentuisi niille kouluille ja varhaiskasvatuksen toimipaikoille, joiden sijaintialueella koulutustaso on heikko ja työttömyysaste sekä vieraskielisen väestön osuus korkea.

Korostuneen huono-osaisuusriskin alueilla on havaittu heikon koulutustason, korkean työttömyyden, matalan tulotason, korkeamman sairastavuuden ja heikkenevän osallisuuden kasautumista. Tämä näkyy sekä päiväkotien että koulujen alueellisissa eroissa. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhtenäiset myönteisen erityiskohtelun resurssoinnin kriteerit mahdollistavat tukitoimien kohdentamisen tukea tarvitseville oppijalle. Kunnat ovat tähän asti saaneet vuosittain erikseen haettavaa valtionavustusta, jonka suuruus on vaihdellut. Tämän vuoksi on ollut haasteellista tehdä pitkäjänteistä suunnittelua avustuksen käyttöön. Nyt esitetty muutos toisi tähän selvän parannuksen. Myös rahoituksen säilyminen valtionavustuksena eikä yleiskatteellisena valtionosuusrahoituksena takaa sen, että rahoitus kohdentuu niille kunnille, joissa segregaatiotilanne on haasteellinen.

Lakiesityksen mukaan valtionavustuksen määrärahan tason määräytyminen jää jatkossakin julkisen talouden suunnitelmassa ja talousarviossa ratkaistavaksi, ja avustusta myönnettäisiin valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetun määrärahan rajoissa. Kasvatus ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että rahoituksen määrä valtion talousarviossa vakiintuisi. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää harkittavaksi, että pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että erityisavustusta voitaisiin myöntää neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Kuntien resurssitarpeita ja resurssien kohdentamisperusteita tulisi arvioida säännöllisesti. On tärkeää, että kunnat tulevat kuulluksi toimintaympäristön merkittävistä muutoksista valtionavustuksen määrärahan tasoa määriteltäessä, jotta vakiintuneen erityisrahoituksen sisältämät koulutuksellisen tasa-arvon tavoitteet voidaan saavuttaa pitkäjänteisesti.

On valitettavaa, että lakiesitys ei sisällä kansallista laskentamallia, joka tuottaisi varhaiskasvatuksen toimipaikalle/koululle yksittäisen resurssitarvekertoimen, joka kuvaisi kyseisen yksikön tilastollisia edellytyksiä tukea laadukkaasti lapsen oppimista ja kehitystä sekä saavuttaa hyviä oppilaiden oppimistuloksia. Tämä olisi tärkeää myös vaikuttavuuden seurannan näkökulmasta. Kasvatus ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että resurssitarpeiden kansallisen laskentamallin rakentamiseksi tehdään arviointi yhteistyössä kuntien kanssa.

Lakiesityksen mukaan koulutuksellista tasa-arvoa vahvistavien toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi parantuisi rahoituksen vakiinnuttamisen ja vaikuttavuutta tukevan seurannan myötä. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan systemaattinen vaikuttavuuden seuranta ja arviointi edellyttävät kuitenkin, että opetus- ja kulttuuriministeriö kehittää tätä varten yhtenäisen seurantamallin. Valtakunnallisesti on tärkeää saada tutkimuspohjaista seurantatietoa rahoituksen vaikuttavuudesta sekä hyvistä käytänteistä ja kehitetyistä tuloksellisista toimintamalleista kunnissa, jotta vaikuttavuuden arviointia voidaan kunnissa parhaalla tavalla hyödyntää.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lopuksi, että lakiesityksen tavoitteena on vähentää yhteiskunnallisen eriarvoistumiskehityksen, kuten kuntien sisäisen segregaaation, vaikutuksia koulutukselliseen tasa-arvoon. Helsingin kaupunki on omalta osaltaan ollut myönteisen erityiskohtelun edelläkävijä. On tärkeää erityisesti kaupunkien näkökulmasta, että nyt lakiin perustuvalla valtionrahoituksella tähdätään lasten oikeuksien ja sivistyksellisten oikeuksien tasa-arvoisen toteutumisen vahvistamiseen. Muutoksella on merkittäviä lapsivaikutuksia, koska se parantaa päiväkotien ja peruskoulujen edellytyksiä tukea heikommassa asemassa olevien lasten oppimista, ja hyvinvointia varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä siirtymisessä jatko-opintoihin.

Ehdotettu lainmuutos on askel eteenpäin tuomalla rahoitusjärjestelmään pitkäjänteisyyttä ja rahoituksen laskentatapaan systemaattisuutta. Lautakunta kannattaa lainmuutosta, mutta pitää tärkeänä, että jatkossa myönteisen erityiskohtelun rahoitus vakiinnutetaan osaksi pysyvää rahoitusmallia.

Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää lisäksi huomiota myös valtion koulutukseen kohdentamien määrärahojen yleisiin kriteereihin. Yksityiset sopimuskoulut saavat oppilaskohtaisesta valtionosuudesta nykyisellään vain 94%. Helsingissä tästä leikkauksesta kärsii noin viidesosa perusasteen oppilaista. Yksityiset sopimuskoulut ovat pääsääntöisesti omien alueidensa lähikouluja.

Käsittely

08.03.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että siitä poistetaan lause: Helsingissä on tunnistettu osin jo realisoitunut riski urbaanien periferioiden syntymiselle, kun tarkastelukriteeriksi otetaan esimerkiksi aikuisväestön koulutus- tai tulotaso.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Nasima Razmyar: Muutetaan lausunnon viimeinen kappale seuraavasti:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lopuksi, että lakiesityksen tavoitteena on vähentää yhteiskunnallisen eriarvoistumiskehityksen, kuten kuntien sisäisen segregaaation, vaikutuksia koulutukselliseen tasa-arvoon. Helsingin kaupunki on omalta osaltaan ollut myönteisen erityiskohtelun edelläkävijä. On tärkeää erityisesti kaupunkien näkökulmasta, että nyt lakiin perustuvalla valtionrahoituksella tähdätään lasten oikeuksien ja sivistyksellisten oikeuksien tasa-arvoisen toteutumisen vahvistamiseen. Muutoksella on merkittäviä lapsivaikutuksia, koska se parantaa päiväkotien ja peruskoulujen edellytyksiä tukea heikommassa asemassa olevien lasten oppimista, ja hyvinvointia varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä siirtymisessä jatko-opintoihin.

Ehdotettu lainmuutos on askel eteenpäin tuomalla rahoitusjärjestelmään pitkäjänteisyyttä ja rahoituksen laskentatapaan systemaattisuutta. Lautakunta kannattaa lainmuutosta, mutta pitää tärkeänä, että jatkossa myönteisen erityiskohtelun rahoitus vakiinnutetaan osaksi pysyvää rahoitusmallia.

Kannattaja: Sini Korpinen

Vastaehdotus:

Vesa Lahtinen: Lisäys lausunnon loppuun:

Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää lisäksi huomiota myös valtion koulutukseen kohdentamien määrärahojen yleisiin kriteereihin. Yksityiset sopimuskoulut saavat oppilaskohtaisesta valtionosuudesta nykyisellään vain 94%. Helsingissä tästä leikkauksesta kärsii noin viidesosa perusasteen oppilaista. Yksityiset sopimuskoulut ovat pääsääntöisesti omien alueidensa lähikouluja.

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Vesa Lahtisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Muutetaan lausunnon viimeinen kappale seuraavasti:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa lopuksi, että lakiesityksen tavoitteena on vähentää yhteiskunnallisen eriarvoistumiskehityksen, kuten kuntien sisäisen segregaaation, vaikutuksia koulutukselliseen tasarvoon. Helsingin kaupunki on omalta osaltaan ollut myönteisen erityiskohtelun edelläkävijä. On tärkeää erityisesti kaupunkien näkökulmasta, että nyt lakiin perustuvalla valtionrahoituksella tähdätään lasten oikeuksien ja sivistyksellisten oikeuksien tasa-arvoisen toteutumisen vahvistamiseen. Muutoksella on merkittäviä lapsivaikutuksia, koska se parantaa päiväkotien ja peruskoulujen edellytyksiä tukea heikommassa asemassa olevien lasten oppimista, ja hyvinvointia varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä siirtymisessä jatko-opintoihin.

Ehdotettu lainmuutos on askel eteenpäin tuomalla rahoitusjärjestelmään pitkäjänteisyyttä ja rahoituksen laskentatapaan systemaattisuutta. Lautakunta kannattaa lainmuutosta, mutta pitää tärkeänä, että jatkossa myönteisen erityiskohtelun rahoitus vakiinnutetaan osaksi pysyvää rahoitusmallia.

Jaa-äännet: 1

Pia Kopra

Ei-äännet: 11

Ted Apter, Jussi Chydenius, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Vesa Korkkula, Sini Korpinen, Vesa Lahtinen, Markku Rantahalvari, Nasima Razmyar, Sami Säynevirta, Ozan Yanar

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Mirita Saxberg

Äänestyksessä kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 11-1 (poissa 1).

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 26940
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

§ 253

Lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

HEL 2022-002537 T 03 00 00

VN/12531/2021 ja STM083:00/2019

Päätös

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

1. Vastaaajan taustaorganisaatio

Helsingin kaupunki

Yleistä hallituksen esitysluonnoksesta

2. Ovatko esitysluonnoksen pykälät selkeitä?

X Kyllä pääosin

3. Tukevatko pykälien perustelut hyvin lain soveltajaa?

X Kyllä pääosin

4. Vahvistaako esitys vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta?

X Kyllä pääosin

5. Lisääkö esitys vammaisten henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa?

X Kyllä pääosin

Esityksessä ehdotetaan asiakkaan osallistumista oman palvelunsa suunnitteluun. Tämä edistää vammaisten henkilöiden osallisuutta.

6. Parantaako esitys vammaisen henkilön mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeensa mukaisia palveluita vamman tai sairauden laadusta riippumatta?

X Kyllä

Jos esitetyt toimet asiakkaan osallisuuden parantamiseksi toteutuvat, ne lisäävät asiakkaan yksilöllisiä mahdollisuuksia saada tarpeensa mukaisia palveluja vammansa tai sairautensa laadusta riippumatta. Palveluvalikon laajeneminen lisäisi mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeen mukaisia palveluja.

7. Mitä haluaisit ehdottomasti säilyttää esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupunki pitää hyvänä täsmennyksenä sitä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömille työkäisille vammaisille henkilöille.

2. -

3. -

8. Mitä haluaisit ehdottomasti poistaa tai muuttaa esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista (ks. perustelut kohdassa 10).

2. Kaupunki ei pidä hyvänä säännöstä, joka koskee lapsen sijoittamista kodin ulkopuolelle. Lapsen kuulemisesta tai mielipiteen selvittämisestä ei ole esityksessä mainintaa. Esitetystä vammaispalvelulain 15 §:ssä olisi perusteltua määrittellä tarkemmin lapsen etua arvioitaessa huomioon otettavat asiat.

3. Kaupunki pitää tärkeänä, että vammaispalvelulaissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. Esityksessä esitetyn toteutuessa omaishoidon tuen ja henkilökohtaisen avun ero hämärtyy. Näin ollen esitys ei kaikissa tilanteissa tue asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutumista.

9. Ottaako esitys riittävästi huomioon vammaisten lasten tarpeet?

X Kyllä pääosin

10. Voidaanko esityksen mukaisilla palveluilla vastata kattavasti hengityshalvauspotilaiden palvelutarpeisiin?

X Ei

Kaupungin näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista, vaikka onkin tärkeää, että nykyiset hengityshalvausstatuksenomaajat pääsevät eroon laitospotilasstatuksesta. Toimiala haluaa korostaa, että ratkaisu on erittäin kallis sekä tehtävänä kohtuuton. Kaupunki esittää, että vastuu palvelun järjestämisestä jätettäisiin nykyi-

selleen tai siirrettäisiin vammaispalvelujen sijaan perusterveydenhuollon tai kotihoidon vastuulle, koska tehtävään sisältyy paljon lääketieteellisiä ja terveydenhuollollisia toimia. Lisäksi hengityslaitteen käyttö on liian haastava vastuu henkilökohtaiselle avustajalle, jolla ei välttämättä ole soveltuvaa tai ylipäättään mitään koulutusta. Esitysluonnoksessa on todettu, että terveydenhuollon tulee varmistaa vammaisen henkilön ja tarvittaessa avustajan hoitotoimenpiteissä tarvitsema osaaminen, jos hengityshalvauspotilaan henkilökohtaiseen apuun sisältyisi hoitotoimenpiteitä. Kaupunki toteaa, että vastuun hoitotoimenpiteisiin perehdyttämisestä tulisi aina kuulua terveydenhuollolle.

Soveltamisala

11. Onko lain soveltamisala tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Palveluja järjestetään esityksen mukaan pitkäaikaisesta toimintakyvyn heikkenemisestä seuraavan välttämättömän ja toistuvan avun, tuen ja huolenpidon tarpeen perusteella ja niillä vastattaisiin henkilön fyysisen, psyykkisen ja kognitiivisen toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuviin tarpeisiin. Tämä muotoilu tulee kaupungin näkökulmasta lisäämään mielenterveysasiakkaiden hakemuksia vammaispalveluissa, mikä edellyttää lisäresursseja hyvinvointialueille. Mielenterveysasiakkaille on tällä hetkellä järjestetty palveluja pääasiassa sosiaalihuoltolain mukaan.

Todettakoon myös, että niin sanotun nepsy-kirjon (neuropsykiatrisesti oireileva) asiakkaita tulee uuden lain piiriin enenevässä määrin. Uusien asiakasryhmien tulo lain piiriin tarkoittaa sisällöllisten muutosten tekemistä palveluihin.

Palvelut

12. Ottavatko valmennusta, henkilökohtaista apua ja erityistä tukea koskevat säännökset kokonaisuutena arvioiden riittävästi huomioon eri tavoin vammaisten henkilöiden tarpeet?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueella tulisi olla käytössä kaikki henkilökohtaisen avun järjestämistavat (työnantajamalli, oma toiminta, palveluseteli ja ostopalvelu). Tätä on kaupungin näkemyksen mukaan vaikeaa toteuttaa henkilöstön rekrytointivaikeuksien vuoksi. Vaade henkilökohtaisen avun järjestämisestä kaikilla henkilökohtaisen avun tuottamistavoilla tulee lisäämään kustannuksia ja kuormittamaan hyvinvointialueiden jo ennestään haastavaa vammaispalvelujen yksiköiden tilannetta ilman asiakkaan saamaa lisäarvoa. Kaupunki esittää,

että vähintään kaksi tai kolme järjestämistapaa riittäisi turvaamaan asiakkaiden henkilökohtaisen avun palvelut ja itsemääräämisoikeuden.

Kaupunki pitää tärkeänä, että vammaispalvelulaisissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. On tarpeen tarkentaa, miten asiakkaan etu määritellään ja miten varmistetaan asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutuminen omaisen toimiessa avustajana.

Esitysluonnoksen mukaan erityinen tuki olisi palvelujen kokonaisuus, joka sisältäisi erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon ja vaahtivan moniammatillisen tuen. Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä erityistä tukea toteuttavan ammattihenkilön kelpoisuuden suhteen. Erityisesti tuetun päätöksenteon osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä, jotta vammaisen henkilön itsemääräämisoikeus toteutuu täysimääräisesti vapaana ulkopuoliselta vaikuttamiselta. Palvelun yhtenä haasteena on osaavan henkilöstön saatavuus.

13. Onko valmennusta koskevien pykälien (7-8 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä kyseisten säännösten osalta. Yhtenä haasteena palvelun tuottamisessa ja järjestämisessä on osaavan henkilöstön saatavuus.

14. Esityksessä ns. kuntouttavan varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena edellyttää palvelun maksuttomuudesta säätämistä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaisissa ja kuntien menettämän asiakasmaksutulon korvaamista kunnille vuosittain osana tähän esitykseen käytettävissä olevaa valtionosuutta.

Onko varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalveluna tarkoituksenmukaista?

X Ei

Esityksen myötä aiemman kehitysvammalain mukainen kuntouttava varhaiskasvatus laajenee koskemaan kehitysvammaisten lasten lisäksi myös muita vammaisia lapsia. Palvelua myönnettäisiin vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena. Kaupunki esittää laissa määriteltäväksi tarkemmin, mitä kuntouttava varhaiskasvatus on. Toisaalta varhaiskasvatuslain sääntely riittänee turvaamaan vammaisten lasten yksilöllisen varhaiskasvatuksen.

Kaupunki tuo esille myös huolen siitä, että kuntouttavan varhaiskasvatuksen tarpeen osoittaminen muuttuu entistä vaikeammaksi 1.8.2022 lukien, kun tuen portaiden muutokset tulevat voimaan varhaiskasvatuslain uudistuksessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä ei ole kehitysvammaisten lasten kuntoutuksellista osaamista, jota eri tuen portailla voidaan tarjota.

Varhaiskasvatuksessa lapsilla ei ole varhaiskasvatuslain nojalla järjestettyä kuljetusta. Kehitysvammalain mukainen erityishuolto ja siihen liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Kaupunki esittää vahvan huolen siitä, miten kuljetusten järjestämisvelvollisuus saattajineen pystytään toteuttamaan tilanteessa, jossa oikeus kuntouttavaan varhaiskasvatukseen laajennettaisiin kaikkiin vammaisiin lapsiin. Kuljetuskustannukset ovat kasvava kustannuserä hyvinvointialueilla.

On epäselvää, miten toimitaan tilanteessa, jossa hyvinvointialueen on järjestettävä vammaisille lapsille kuntouttavaa varhaiskasvatusta valmennuksena, mutta palvelun tuottaa kunta.

15. Onko henkilökohtaista apua koskevien pykälien (9-11 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Ks. kohdat 8 ja 12.

16. Onko erityistä tukea koskevien pykälien (12-13 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Ks. kohta 12.

17. Onko erityisestä osallisuuden tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 1 kohta)?

X Ei

Nykyinen henkilökohtaisen avun palvelu tai tukihenkilötoiminta tai tuettu asuminen vastaavat tähän tarpeeseen.

18. Onko tuetusta päätöksenteosta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 2 kohta)?

X Ei kantaa

Ks. kohta 12. Esitysluonnoksessa erityinen tuki olisi palvelujen kokonaisuus, joka sisältäisi erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon ja vaativan moniammatillisen tuen. Kaupunki toivoo tarkempaa

sääntelyä erityistä tukea toteuttavan ammattihenkilön kelpoisuuden suhteen. Erityisesti tuetun päätöksenteon osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä, jotta vammaisen henkilön itsemääräämisoikeus toteutuu täysimääräisesti vapaana ulkopuoliselta vaikuttamiselta. Palvelun yhtenä haasteena on osaavan henkilöstön satavuus.

19. Onko vaativasta moniammatillisesta tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 3 kohta)?

X Ei

20. Onko asumisen tuen pykäläkokonaisuus (14-17 §) tarpeenmukainen?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä esitetään, että tukea esteettömään asumiseen tulisi myöntää vanhempien erotilanteessa ja lapsen vuoroasumisessa vaikeavammaisen lapsen molempien vanhempien asuntoihin. Tämä on perusteltua, jos se edistää vanhempien ja lapsen yhteydenpitoa. Muutos tulee kuitenkin lisäämään sosiaalialan ammattilaisten työtä ja kustannuksia, jotka todennäköisesti ovat korkeammat kuin esityksessä on arvioitu.

21. Onko säännös vammaisten lapsen asumisesta kodin ulkopuolella tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Ks. kohta 8.

22. Onko lyhytaikaista huolenpitoa koskeva pykälä (18 §) sisällöltään tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Lyhytaikaiseen huolenpitoon kaupunki esittää lisättäväksi kuljetusten järjestämisen niille asiakkaille, joilla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja jotka eivät voi ilman kohtuuttomia vaikeuksia käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä itsenäisesti. Lyhytaikaisen huolenpidon asiakkaista suurin osa on lapsia, jotka eivät liiku yksin. Tämä lisää kuljetusten kysyntää ja siten kustannuksia.

Kaupunki esittää huomiona, että termi lyhytaikainen huolenpito poikkeaa THL:n sosiaalihuollon sanastosta, jossa kyseisestä palvelusta käytetään termiä tilapäinen hoito/tilapäinen huolenpito. Näin ollen olisi perusteltua tarkentaa käsitettä.

23. Onko päivätoiminnasta (19 §) tarkoituksenmukaista säätää vammaispalvelulaissa?

X Kyllä

Kaupunki pitää hyvänä täsmennyksenä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömille työkäisille vammaisille henkilöille.

Tässä yhteydessä kaupunki haluaa painottaa sen huomioon ottamista, että myös päivätoiminnassa voitaisiin tarvittaessa käyttää lyhytkestoista erillään pitämistä, lyhytkestoista poistumisen estämistä ja valvottua liikumista. Tämä tukisi myös vaativaa psyykkistä tukea tarvitsevien autismikirjon ja kehitysvammaisten henkilöiden subjektiivista oikeutta osallistua päivätoimintaan.

24. Onko tarkoituksenmukaista, että työtoiminnasta ja työllistymistä tukevasta toiminnasta ei säädetä vammaispalveluissa, jos niistä säädetään sosiaalihuolto- tai muussa laissa?

X Kyllä

25. Onko liikkumisen tuen toteuttamistapoja tarpeellista monipuolistaa 22 §:ssä ehdotetulla tavalla?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä liikkumisen tukea voidaan järjestää joustavasti eri tavoilla esimerkiksi henkilökohtaisen avustajan avulla tai saattajan avulla. On tarpeen täsmentää sitä, jääkö hyvinvointialueen arvioitavaksi, mikä henkilökohtaisen avustajan tai saattajan käyttöön myönnetty tuntimäärä vastaa yksittäistä matkaa niin, että lain tarkoitus täyttyy liikkumisen tuen osalta.

26. Mikä on näkemyksenne liikkumisen tuen määrää (23 §) ja laajuutta (24 §) koskevista säännöksistä?

Liikkumista tukevien palvelujen kustannuslaskelmissa on jätetty huomiotta palvelun toiminta-alueen laajentuminen. Kun aiemmin matkustusalue on ollut pääasiassa asuinkunta ja sen naapurikunnat, laajenee nyt alue jopa matkoiksi mökkipaikkakunnille. Tämä lisää kustannuksia. Esityksessä tulisi tuoda selkeämmin esille, että näille paikkakunnille tulisi matkustaa esteettömällä joukkoliikenteellä ja vasta kohteessa käyttää taksia.

Esityksessä tuodaan hyvin esille, että henkilön tulee käyttää ensisijaisesti julkista joukkoliikennettä. Esityksestä ei käy ilmi, maksaako vammaisen henkilö tämän kuitenkin itse vai korvaako kunta matkat. Esi-

merkiksi nyt kehitysvammaiset ovat saaneet bussiliput kulkeakseen päivä- ja työtoimintaan kehitysvammalain mukaisesti. Uuden lain hengen mukaista olisi, että jos henkilö kykenee kulkemaan julkisella kulkuvälineellä, hän maksaa matkan itse.

Esityksestä ei myöskään käy ilmi, tuleeko vanhemmille korvata lapsensa kuljetus lyhytaikaiseen hoitoon. Myös tämä on ollut aiemman lain velvoite, joka tulisi selkeästi poistaa. Jos vanhemmilla on auto, heidän on mahdollista myös kuljettaa lapsensa hoitoon. Samoin, jos vanhemmat käyttävät julkisia kulkuvälineitä lapsensa kuljettamiseen, sen tulisi olla ensisijaista.

Kaupungin näkemyksen mukaan liikkumisen tuen ulkopuolelle tulisi rajata yrityksen toimintaan liittyvät matkat, esimerkiksi siirtyminen asiakkaalta toiselle, joka on normaalia yritystoimintaa ja voidaan vähentää yrityksen tuloista.

27. Onko taloudellista tukea koskeva pykälä (25 §) tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

28. Vammaispalvelulaki käsitellään eduskunnassa syksyllä 2022. Taivotteena on lain voimaantulo 1.1.2023. Siirtymäsäännöksillä on tarkoitus antaa hyvinvointialueille aikaa lain toimeenpanoon. Alkuvaiheessa päätösten muuttaminen uuden lain mukaisiksi vaatii paljon taloudellisia ja henkilöstövoimavaroja. Tämän vuoksi uudet erityistä osallisuuden tukea ja tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tulevat voimaan vasta 1.1.2025.

Helpottavatko voimaantulo- ja siirtymäsäännökset (33 ja 34 §) lain toimeenpanoa?

X Eivät

Vammaispalvelulain 12 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta tulisivat voimaan 1.1.2025, jotta hyvinvointialueilla olisi aikaa valmistautua uusien palvelujen järjestämiseen. Kaupunki korostaa, että muutokset edellyttävät merkittäviä lisäresurssitarpeita. Kun lisäksi otetaan huomioon samanaikaiset sote-uudistuksen mukanaan tuomat muutokset sekä mahdollinen hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen, siirtymäaika on kohtuuttoman lyhyt. Sen tulisi olla pidempi kuin kolme vuotta, mikäli hengityshalvauspotilaiden hoito siirtyy vammaispalvelujen vastuulle.

Kehitysvammalaki

29. Vastaavatko kehitysvammalain (muutettuna) voimaan jäävät itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista koskevat säännökset riittävästi väliaikaiseen sääntelyn tarpeeseen?

X Kyllä pääosin

Tässä tulee huomioida se, että palveluja uudelleen organisoitaessa rajoitustoimenpiteitä koskevia säännöksiä olisi mahdollista soveltaa sekä sosiaali- että terveydenhuollon yhteisissä yksiköissä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

30. Ovatko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

X Kyllä pääosin

Kaupunki katsoo, että asiakasmaksulakiin ehdotetut muutokset aiheuttaisivat järjestelmämuutoksia, joiden toteuttaminen esitetyssä aikataulussa on haasteellista.

31. Onko ehdotus vammaisen lapsen kodin ulkopuolisesta asumisesta perittävästä maksusta mielestäsi onnistunut?

X Kyllä

Esitys on lähtökohtaisesti onnistunut kiinteän käyttövaran määrittämisen osalta lapselle. Vammaisen lapsen asuminen kodin ulkopuolella voidaan jatkossa järjestää siis myös vammaispalvelulain perusteella. Ehdotettu lapselta perittävä asiakasmaksu lähtökohtaisesti vastaa lastensuojelulain perusteella sijoitetulta lapselta perittävää maksua. Vammaiselle lapselle ei kuitenkaan turvata käyttövaraa samoin perustein kuin lastensuojelussa sijoitetulle lapselle. Kaupungin näkemyksen mukaan lasten käyttövarat pitäisi lähtökohtaisesti määrittää samoin perustein.

Pykälässä säännellään lapselta perittävän asiakasmaksun lisäksi myös vanhemmilta perittäviä maksuja. Esityksessä korostetaan (s. 247), että asiakasmaksulainsäädännön tarkoituksena pitäisi olla vain palveluja käyttäviltä asiakkailta perittävien maksujen sääntely. Selvyyden kannalta olisi suotavaa, että samaa analogiaa noudatettaisiin myös 7 d §:ssä ja kautta linjan asiakasmaksulainsäädännössä sitä uudistettaessa.

32. Antavatko esityksen arvioidut ihmisvaikutukset (vammaiset lapset ja aikuiset, iäkkäät henkilöt) oikean kuvan uudistuksen vaikutuksista?

X Kyllä pääosin

33. Onko arvio esityksen kustannus- ja henkilövaikutuksista mielestänne realistinen?

X Ei

Esityksen kustannusarviota kaupunki pitää liian matalana. Sekä asiakasmäärät että kustannukset on arvioitu liian alhaisiksi monelta osin ja kelpoisuusehtoja ei ole määritelty tarpeeksi tarkasti, mikä vaikuttaa henkilöstömenoihin. Hallinnollinen työ tulee lisääntymään. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu henkilöstön saatavuuden ongelmista tai palvelujen valvonnasta aiheutuvia kustannuksia. Päätösten uusiminen vie merkittävästi enemmän aikaa kuin on arvioitu. Haasteena on osaan henkilöstön saaminen kyseisiin tehtäviin. Rinnalla on hoidettavana koronan aiheuttama palveluvelka ja sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset toimintaympäristössä. On huolestuttavaa, mikäli lapsen kodin ulkopuolelle sijoittamista koskevat säännökset tulevat voimaan ja vammaispalveluja tulisivat koskemaan myös vastaavat mitoitukset kuin lastensuojelussa. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu asiakasmaksupäätösten ja asiakasmaksuhuojennushakemusten käsittelystä syntyvää työtä.

34. Muut vapaamuotoiset huomiot esityksestä

Yleistä

Esityksessä todetaan, että vammaispalvelujen haasteena ovat palvelujen oikea-aikaisuus ja yksilölliset palvelutarpeet. Esityksessä myös todetaan, että vammaisten henkilöiden tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään ensisijaisesti osana yleistä palvelujärjestelmää sosiaalihuoltolain mukaisesti. Kaupunki näkee haasteena, että yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuus ei vammaisten henkilöiden kohdalla useinkaan toteudu. Myöskään hallinto-oikeuden ja aluehallintoviraston viimeaikaiset ratkaisut eivät kaikilta osin tue yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuuden periaatetta. Edellä todettu näkyy myös koulutuspalveluissa ja vapaa-ajan palveluissa. Tältä osin Helsinki on aiemmin antanut lausunnon Osallisuus-työryhmälle.

Esityksessä erityishuoltoon sisältyvää vaativaan tukeen liittyvää hoitoa ja huolenpitoa sekä kuntoutusta voitaisiin toteuttaa sosiaalihuoltolaissa tarkoitetuissa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä tai laitoksyksiköissä, joissa on riittävä lääketieteellinen, psykologinen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Näitä yksiköjä kutsuttaisiin esityksen mukaan vaativan tuen yksiköiksi. Hyvinvointialueella olisi oltava alueella esiintyvän tarpeen mukainen määrä vaativan tuen yksiköjä. Tämänhetkinen asuminen ryhmäkodeissa on vuokrasuhteista. Kaupunki nostaa esiin huolen siitä, että esitettyjen muutosten myötä asiakkaille aiheutuisi tilanteita, joissa he joutuisivat muuttamaan pois kodistaan,

jotta rajoitustoimenpiteitä voitaisiin käyttää. Kaupunki toivoo tarkempaa ohjeistusta esimerkiksi STM:n kuntainfon muodossa, millaisia muutoksia toimintaan esityksen myötä tarvitaan.

Lisäksi kaupunki katsoo, että myös laitospalveluiden tulisi voida olla terveydenhuollon yksiköitä. Esimerkiksi HUS-organisaatiossa on riittävä lääketieteellinen, psykologinen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Tällä turvattaisiin tahdosta riippumattoman erityishuollon asiakkaiden ja rikoksesta tuomitsematta jätettyjen asiakkaiden tutkimus, hoito ja kuntoutus tavalla, jossa toteutuu sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Kaupunki esittää siis lisättäväksi, että vaatimaan tukeen liittyvä yksilöllinen hoito ja huolenpito sekä kuntoutus voitaisiin toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä, jottei esimerkiksi HUS rajaudu muutosten ulkopuolelle. Nykyisin erityishuoltona toteutettavat moniammatilliset kehitysvammapsykiatriset kuntoutus- ja arviointipalvelujen prosessit ovat lääkärivetoisia ja sisältävät erilaisia terveydenhuollon ammattilaisten tutkimuksia, hoitoa ja lääkemuutoksia.

Kaupunki esittää, että vaativan tuen asiantuntijaryhmän osalta määriteltäisiin, voidaanko asiantuntijaryhmän tehtävät keskittää hyvinvointialueiden sopimuksella esimerkiksi siten, että Uudellamaalla olisi yksi yhteinen asiantuntijaryhmä.

Esityksessä on ymmärretty hyvin, miten erityishuollon palveluissa on jo toteutunut sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Tätä yhteyttä on asiakkaiden palvelujen saatavuuden näkökulmasta tärkeä edelleen vahvistaa ja mahdollistaa sosiaalihuoltolain 2 §:n mukaisesti siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa tai kun asiakas muutoin tarvitsee sekä sosiaali- että terveydenhuollon palveluja, on sovellettava niitä sosiaali- ja terveydenhuollon säännöksiä, jotka asiakkaan edun mukaisesti parhaiten turvaavat tuen tarpeita vastaavat palvelut ja lääketieteellisen tarpeen mukaisen hoidon. Tässä kokonaisuudessa on otettava huomioon myös terveydenhuoltolain vastaava säännös (8 a §). Jos kehitysvammalaki jää voimaan itsemääräämispykälien osalta, on erityisen tärkeä varmistaa, että soveltaminen on mahdollista sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisesti järjestetyissä palveluissa.

Esityksessä oleva ikärajoitus (ikäntymiseen liittyvät sairaudet ja vammat) tulee laajenemaan ja koskemaan kaikkia vammaispalveluja ja tukitoimia. Tämä on kaupungin näkemyksen mukaan perusteltua. Muutos on kuitenkin erittäin työllistävä, sillä tuhansia vammaispalvelun asiakkaita joudutaan arvioimaan uuden lain perusteella ja heille tullaan tekemään uudet päätökset. Oikaisuvaatimukset tulevat lisääntymään sosiaali- ja terveystalouden jaostossa sekä tuomioistuimissa, samoin kuin muistutukset.

Lain voimaantulosta jo 1.1.2023 voidaan yleisesti todeta, että muutoksien kartoittamiseen ja niiden toteuttamiseen varattu aika on lyhyt. Laissa ehdotetut muutokset asiakasmaksuihin aiheuttavat huomattavia järjestelmäteknisiä toimenpiteitä, joten käytännön toteutuksen näkökulmasta uudistusten huomioiminen on aikataulullisesti erittäin haastavaa, ellei jopa mahdotonta. Erityisesti on otettava huomioon, että asiakasmaksulaki uudistui 1.7.2021 ja osittain näihin liittyvien järjestelmäteknisten ratkaisujen toteuttaminen on edelleen kesken. Lisäksi uuden henkilöstön rekrytointi ja kouluttaminen vievät huomattavasti aikaa.

Esityksessä ehdotettu kahden vuoden siirtymäaika ei käytännössä auta niissä tilanteissa, kun asiakkaan palvelutarve muuttuu tai uusi asiakas tulee palvelun piiriin, jolloin asiakkaalle tulee määritellä palvelu ja asiakasmaksu uuden lain mukaisesti. Muutokset tulee toteuttaa järjestelmissä tämän mahdollistamiseksi jo ennen siirtymäajan päättymistä.

Säännöskohtaisia huomioita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki 7 e § Vammaisille henkilöille järjestettäviin erityispalveluihin liittyvät ylläpito

Voimassa olevan lainsäädännön nojalla vaikeavammaiselta henkilöltä on voitu periä maksu tavanomaisista elämisen kustannuksista, mutta näiden maksuista ei ole nimenomaisesti säädetty. Samoin kehitysvammaiselta henkilöltä on voimassa olevan lainsäädännön nojalla voitu periä maksu ylläpidosta (pois lukien alaikäisten osittainen ylläpito). Kaupunki katsoo perustelluksi, että erityispalveluista perittävät ylläpito maksut koskevat jatkossa kaikkia vammaispalvelulain piirissä olevia asiakkaita.

Asumisen tukemiseen voi osana palvelukokonaisuutta kuulua tarvittavia terveydenhuollon palveluja. Jää epäselväksi, määriteltäisiinkö nämä samalla tavalla kuin esimerkiksi kotiin annettavat palvelut (kotisairaanhoido). Tätä olisi täsmennettävä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki 7 f § Liikkumisen tuki

Kaikille vammaisille tulee järjestää kuljetuspalvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella. Helsingissä vammaisille asiakkaille on järjestetty myös sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluja silloin, kun asiakasta ei katsota vaikeavammaiseksi. Asiakkaat eivät kuitenkaan ole olleet Helsingissä eriarvoisessa asemassa kuljetuspalvelusta perittävän asiakasmaksun suhteen, sillä kuljetuksista perittävät asiakasmaksut ovat yhtä suuria. Helsingissä kuljetuspalvelujen omavastuu vastaa julkisen liikenteen maksua riippumatta siitä laista, jonka perusteella kuljetuspalvelu järjestetään asiakkaalle. On silti perusteltua, että esityksen mukaisesti jatkossa kaikille vammaisille järjestetään kuljetus-

palvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella ja kuljetuspalvelujen omavastuu on säännelty julkisen liikenteen maksun suuruiseksi.

Huomioitavaa kuitenkin on, että 1.7.2021 voimaan tullut asiakasmaksulainsäädännön osauudistus velvoittaa kuntaa perimään nämä asiakasmaksut asiakkaalta. Muutokset tulevat lisäämään kuljetuspalvelujen asiakasmäärää entisestään ja näin ollen myös lisäämään kuluja liittyen omavastuuosuuksien laskuttamiseen. Osittain tämäkin muutos on edelleen kesken Helsingissä.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki 13 § Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Asiakasmaksutuotto alenee. Jos lapsi saa varhaiskasvatusta osana vammaispalvelulaissa tarkoitettua valmennusta, varhaiskasvatuksen asiakasmaksu olisi esityksen mukaan jätettävä perimättä.

Uuden vammaispalvelulain kustannusvaikutuksista

Keskeisin muutos on, että laissa muutetaan lähes kaikki nykyiset vammaispalvelut subjektiivisen oikeuden palveluiksi. Lisäksi laki tuo uusia palveluja, jotka myös ovat subjektiivisia oikeuksia. On todennäköistä, että edellä mainittujen muutosten seurauksena on samankaltaisia kehityskulkuja kuin vuoden 2010 voimaan tulleen vammaislainsäädännön uudistuksen jälkeen. Tällöin henkilökohtaisesta avusta tuli subjektiivinen oikeus. Esimerkkinä tästä on henkilökohtaisen avun määrän ja kustannusten kasvu, joka todettiin THL:n vuoden 2014 tutkimuksessa: Lakimuutoksen jälkeen henkilökohtaisen avun asiakasmäärät ovat kasvaneet selvästi. Henkilökohtaisen avun kokonaiskustannukset kasvoivat 39 miljoonaa euroa vuosina 2008–2011. Tämä on 14 miljoonaa euroa enemmän kuin oli esitetty hallituksen esityksessä 166/2008. Edelleen kymmenessä vuodessa henkilökohtaisen avun asiakasmäärä on kolminkertaistunut (9 000 --> 28 018). Tämä on odotettavissa oleva vaikutus myös uuden lain tultua voimaan. Nyt vaikutus koskee suurempaa osaa palveluja, jolloin kustannusvaikutus on vieläkin suurempi.

Uudistuksesta aiheutuvien palvelutarpeiden arvioinnin laskelmat ovat alimitoitettuja. Kustannusvaikutukset tulisi arvioida realistisesti ja korvata määrärahoissa hyvinvointialueille täysimääräisesti alueellinen kustannustaso huomioon ottaen. Laki lisää merkittävästi asiakkaan kuulemiseen, suunnittelemiseen ja päätöksentekoon käytettävää aikaa. Uusien palvelujen lisäksi tulee työtä lisääviä uusia järjestämistapoja. Lisäksi tulee uusia ohjaus- ja neuvontavelvollisuuksia, jotka määritellään aiempaa yksityiskohtaisemmin. Nämä lisäävät pysyvästi vammaissosiaaliryönten resurssitarpeita. On huomioitava, että sosiaaliryöntekijöistä on kansallisesti merkittävä pula. Esitys lisää uusien palvelujen myötä edel-

leen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tarvetta. Koko Suomessa on noin 7 200 sosiaalityöntekijää, joista noin 4 700 on kunnissa viroissa.

Kaupunginhallitus antoi sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

1. Vastaajan taustaorganisaatio

Helsingin kaupunki

Yleistä hallituksen esitysluonnoksesta

2. Ovatko esitysluonnoksen pykälät selkeitä?

X Kyllä pääosin

3. Tukevatko pykälien perustelut hyvin lain soveltajaa?

X Kyllä pääosin

4. Vahvistaako esitys vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta?

X Kyllä pääosin

5. Lisääkö esitys vammaisten henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa?

X Kyllä pääosin

Esityksessä ehdotetaan asiakkaan osallistumista oman palvelunsa suunnitteluun. Tämä edistää vammaisten henkilöiden osallisuutta.

6. Parantaako esitys vammaisen henkilön mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeensa mukaisia palveluita vamman tai sairauden laadusta riippumatta?

X Kyllä

Jos esitetyt toimet asiakkaan osallisuuden parantamiseksi toteutuvat, ne lisäävät asiakkaan yksilöllisiä mahdollisuuksia saada tarpeensa mukaisia palveluja vammansa tai sairautensa laadusta riippumatta. Palveluvalikon laajeneminen lisäksi mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeen mukaisia palveluja.

7. Mitä haluaisit ehdottomasti säilyttää esityksessä ja miksi (asiakokoinaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupunki pitää hyvänä täsmennyksenä sitä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömille työikäisille vammaisille henkilöille.

2. -

3. -

8. Mitä haluaisit ehdottomasti poistaa tai muuttaa esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista (ks. perustelut kohdassa 10).

2. Kaupunki ei pidä hyvänä säännöstä, joka koskee lapsen sijoittamista kodin ulkopuolelle. Lapsen kuulemisesta tai mielipiteen selvittämisestä ei ole esityksessä mainintaa. Esitetystä vammaispalvelulain 15 §:ssä olisi perusteltua määritellä tarkemmin lapsen etua arvioitaessa huomioon otettavat asiat.

3. Kaupunki pitää tärkeänä, että vammaispalvelulaissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. Esityksessä esitetyn toteutuessa omaishoidon tuen ja henkilökohtaisen avun ero hämärtyy. Näin ollen esitys ei kaikissa tilanteissa tue asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutumista.

9. Ottaako esitys riittävästi huomioon vammaisten lasten tarpeet?

X Kyllä pääosin

10. Voidaanko esityksen mukaisilla palveluilla vastata kattavasti hengityshalvauspotilaiden palvelutarpeisiin?

X Ei

Kaupungin näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista. Toimiala haluaa korostaa, että ratkaisu on erittäin kallis sekä tehtävänä kohtuuton. Kaupunki esittää, että vastuu palvelun järjestämisestä jätettäisiin nykyiselleen tai siirrettäisiin vammaispalvelujen sijaan perusterveydenhuollon tai kotihoidon vastuulle, koska tehtävään sisältyy paljon lääketieteellisiä ja terveydenhuollollisia toimia. Lisäksi hengityslaitteen käyttö on liian haastava vastuu henkilökohtaiselle avustajalle, jolla ei välttämättä ole soveltuvaa tai ylipäätään mitään koulutusta. Esitysluonnoksessa on todettu, että terveydenhuollon tulee

varmistaa vammaisen henkilön ja tarvittaessa avustajan hoitotoimenpiteissä tarvitsema osaaminen, jos hengityshalvauspotilaan henkilökohtaiseen apuun sisältyisi hoitotoimenpiteitä. Kaupunki toteaa, että vastuun hoitotoimenpiteisiin perehdyttämisestä tulisi aina kuulua terveydenhuollolle.

Soveltamisala

11. Onko lain soveltamisala tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Palveluja järjestetään esityksen mukaan pitkäaikaisesta toimintakyvyn heikkenemisestä seuraavan välttämättömän ja toistuvan avun, tuen ja huolenpidon tarpeen perusteella ja niillä vastattaisiin henkilön fyysisen, psyykkisen ja kognitiivisen toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuviin tarpeisiin. Tämä muotoilu tulee kaupungin näkökulmasta lisäämään mielenterveysasiakkaiden hakemuksia vammaispalveluissa. Mielenterveysasiakkaille on tällä hetkellä järjestetty palveluja pääasiassa sosiaalihuoltolain mukaan, mikä on tarkoituksenmukaista jatkossakin.

Todettakoon myös, että niin sanotun nepsy-kirjon (neuropsykiatrisesti oireileva) asiakkaita tulee uuden lain piiriin enenevässä määrin. Uusien asiakasryhmien tulo lain piiriin tarkoittaa sisällöllisten muutosten tekemistä palveluihin.

Palvelut

12. Ottavatko valmennusta, henkilökohtaista apua ja erityistä tukea koskevat säännökset kokonaisuutena arvioiden riittävästi huomioon eri tavoin vammaisten henkilöiden tarpeet?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueella tulisi olla käytössä kaikki henkilökohtaisen avun järjestämistavat (työnantajamalli, oma toiminta, palveluseteli ja ostopalvelu). Tätä on kaupungin näkemyksen mukaan vaikeaa toteuttaa henkilöstön rekrytointivaikeuksien vuoksi. Vaade henkilökohtaisen avun järjestämisestä kaikilla henkilökohtaisen avun tuottamistavoilla tulee lisäämään kustannuksia ja kuormittamaan hyvinvointialueiden jo ennestään haastavaa vammaispalvelujen yksiköiden tilannetta ilman asiakkaan saamaa lisäarvoa. Kaupunki esittää, että vähintään kaksi tai kolme järjestämistapaa riittäisi turvaamaan asiakkaiden henkilökohtaisen avun palvelut ja itsemääräämisoikeuden.

Kaupunki pitää tärkeänä, että vammaispalvelulaissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön

edun mukaisesti. On tarpeen tarkentaa, miten asiakkaan etu määritellään ja miten varmistetaan asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutuminen omaisen toimiessa avustajana.

Esitysluonnoksen mukaan erityinen tuki olisi palvelujen kokonaisuus, joka sisältäisi erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon ja vaahtivan moniammatillisen tuen. Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä erityistä tukea toteuttavan ammattihenkilön kelpoisuuden suhteen. Erityisesti tuetun päätöksenteon osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä, jotta vammaisen henkilön itsemääräämisoikeus toteutuu täysimääräisesti vapaana ulkopuoliselta vaikuttamiselta. Palvelun yhtenä haasteena on osaavan henkilöstön saatavuus.

13. Onko valmennusta koskevien pykälien (7-8 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä kyseisten säännösten osalta. Yhtenä haasteena palvelun tuottamisessa ja järjestämisessä on osaavan henkilöstön saatavuus.

14. Esityksessä ns. kuntouttavan varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena edellyttää palvelun maksuttomuudesta säätämistä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaisissa ja kuntien menettämän asiakasmaksutulon korvaamista kunnille vuosittain osana tähän esitykseen käytettävissä olevaa valtionosuutta.

Onko varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalveluna tarkoituksenmukaista?

X Ei

Esityksen myötä aiemman kehitysvammalain mukainen kuntouttava varhaiskasvatus laajenee koskemaan kehitysvammaisten lasten lisäksi myös muita vammaisia lapsia. Palvelua myönnettäisiin vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena. Kaupunki esittää laissa määriteltäväksi tarkemmin, mitä kuntouttava varhaiskasvatus on. Toisaalta varhaiskasvatuslain sääntely riittänee turvaamaan vammaisten lasten yksilöllisen varhaiskasvatuksen.

Kaupunki tuo esille myös huolen siitä, että kuntouttavan varhaiskasvatuksen tarpeen osoittaminen muuttuu entistä vaikeammaksi 1.8.2022 lukien, kun tuen portaiden muutokset tulevat voimaan varhaiskasvatuslain uudistuksessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä ei ole kehitysvammaisten lasten kuntoutuksellista osaamista, jota eri tuen portailla voidaan tarjota.

Varhaiskasvatuksessa lapsilla ei ole varhaiskasvatuslain nojalla järjestettyä kuljetusta. Kehitysvammalain mukainen erityishuolto ja siihen liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Kaupunki esittää vahvan huolen siitä, miten kuljetusten järjestämisvelvollisuus saattajineen pystytään toteuttamaan tilanteessa, jossa oikeus kuntouttavaan varhaiskasvatukseen laajennettaisiin kaikkiin vammaisiin lapsiin. Kuljetuskustannukset ovat kasvava kustannuserä hyvinvointialueilla.

On epäselvää, miten toimitaan tilanteessa, jossa hyvinvointialueen on järjestettävä vammaisille lapsille kuntouttavaa varhaiskasvatusta valmennuksena, mutta palvelun tuottaa kunta.

15. Onko henkilökohtaista apua koskevien pykälien (9-11 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Ks. kohdat 8 ja 12.

16. Onko erityistä tukea koskevien pykälien (12-13 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Ks. kohta 12.

17. Onko erityisestä osallisuuden tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 1 kohta)?

X Ei

Nykyinen henkilökohtaisen avun palvelu tai tukihenkilötoiminta tai tuettu asuminen vastaavat tähän tarpeeseen.

18. Onko tuetusta päätöksenteosta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 2 kohta)?

X Ei kantaa

Ks. kohta 12. Esitysluonnoksessa erityinen tuki olisi palvelujen kokonaisuus, joka sisältäisi erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon ja vaativan moniammatillisen tuen. Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä erityistä tukea toteuttavan ammattihenkilön kelpoisuuden suhteen. Erityisesti tuetun päätöksenteon osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä, jotta vammaisen henkilön itsemääräämisoikeus toteutuu täysimääräisesti vapaana ulkopuoliselta vaikuttamiselta. Palvelun yhtenä haasteena on osaavan henkilöstön satavuus.

19. Onko vaativasta moniammatillisesta tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 3 kohta)?

X Ei

20. Onko asumisen tuen pykäläkokonaisuus (14-17 §) tarpeenmukainen?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä esitetään, että tukea esteettömään asumiseen tulisi myöntää vanhempien erotilanteessa ja lapsen vuoroasumisessa vaikeavammaisen lapsen molempien vanhempien asuntoihin. Tämä on perusteltua, jos se edistää vanhempien ja lapsen yhteydenpitoa. Muutos tulee kuitenkin lisäämään sosiaalialan ammattilaisten työtä ja kustannuksia, jotka todennäköisesti ovat korkeammat kuin esityksessä on arvioitu.

21. Onko säännös vammaisten lapsen asumisesta kodin ulkopuolella tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Ks. kohta 8.

22. Onko lyhytaikaista huolenpitoa koskeva pykälä (18 §) sisällöltään tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Lyhytaikaiseen huolenpitoon kaupunki esittää lisättäväksi kuljetusten järjestämisen niille asiakkaille, joilla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja jotka eivät voi ilman kohtuuttomia vaikeuksia käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä itsenäisesti. Lyhytaikaisen huolenpidon asiakkaista suurin osa on lapsia, jotka eivät liiku yksin. Tämä lisää kuljetusten kysyntää ja siten kustannuksia.

Kaupunki esittää huomiona, että termi lyhytaikainen huolenpito poikkeaa THL:n sosiaalihuollon sanastosta, jossa kyseisestä palvelusta käytetään termiä tilapäinen hoito/tilapäinen huolenpito. Näin ollen olisi perusteltua tarkentaa käsitettä.

23. Onko päivätoiminnasta (19 §) tarkoituksenmukaista säätää vammaispalvelulaissa?

X Kyllä

Kaupunki pitää hyvänä täsmennyksenä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömille työkäisille vammaisille henkilöille.

Tässä yhteydessä kaupunki haluaa painottaa sen huomioon ottamista, että myös päivätoiminnassa voitaisiin tarvittaessa käyttää lyhytkestoista erillään pitämistä, lyhytkestoista poistumisen estämistä ja valvottua liikumista. Tämä tukisi myös vaativaa psyykkistä tukea tarvitsevien autismikirjon ja kehitysvammaisten henkilöiden subjektiivista oikeutta osallistua päivätoimintaan.

24. Onko tarkoituksenmukaista, että työtoiminnasta ja työllistymistä tukevasta toiminnasta ei säädetä vammaispalveluissa, jos niistä säädetään sosiaalihuolto- tai muussa laissa?

X Kyllä

25. Onko liikkumisen tuen toteuttamistapoja tarpeellista monipuolistaa 22 §:ssä ehdotetulla tavalla?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä liikkumisen tukea voidaan järjestää joustavasti eri tavoilla esimerkiksi henkilökohtaisen avustajan avulla tai saattajan avulla. On tarpeen täsmentää sitä, jääkö hyvinvointialueen arvioitavaksi, mikä henkilökohtaisen avustajan tai saattajan käyttöön myönnetty tuntimäärä vastaa yksittäistä matkaa niin, että lain tarkoitus täyttyy liikkumisen tuen osalta.

26. Mikä on näkemyksenne liikkumisen tuen määrää (23 §) ja laajuutta (24 §) koskevista säännöksistä?

Liikkumista tukevien palvelujen kustannuslaskelmissa on jätetty huomiotta palvelun toiminta-alueen laajentuminen. Kun aiemmin matkustusalue on ollut pääasiassa asuinkunta ja sen naapurikunnat, laajenee nyt alue jopa matkoiksi mökkipaikkakunnille. Tämä lisää kustannuksia. Esityksessä tulisi tuoda selkeämmin esille, että näille paikkakunnille tulisi matkustaa esteettömällä joukkoliikenteellä ja vasta kohteessa käyttää taksia.

Esityksessä tuodaan hyvin esille, että henkilön tulee käyttää ensisijaisesti julkista joukkoliikennettä. Esityksestä ei käy ilmi, maksaako vammaisen henkilö tämän kuitenkin itse vai korvaako kunta matkat. Esimerkiksi nyt kehitysvammaiset ovat saaneet bussiliput kulkeakseen päivä- ja työtoimintaan kehitysvammalain mukaisesti. Uuden lain hengen mukaista olisi, että jos henkilö kykenee kulkemaan julkisella kulkuvälineellä, hän maksaa matkan itse.

Esityksestä ei myöskään käy ilmi, tuleeko vanhemmille korvata lapsensa kuljetus lyhytaikaiseen hoitoon. Myös tämä on ollut aiemman lain velvoite, joka tulisi selkeästi poistaa. Jos vanhemmilla on auto, heidän on mahdollista myös kuljettaa lapsensa hoitoon. Samoin, jos vanhemmat käyttävät julkisia kulkuvälineitä lapsensa kuljettamiseen, sen tulisi olla ensisijaista.

Kaupungin näkemyksen mukaan liikkumisen tuen ulkopuolelle tulisi rajata yrityksen toimintaan liittyvät matkat, esimerkiksi siirtyminen asiakkaalta toiselle, joka on normaalia yritystoimintaa ja voidaan vähentää yrityksen tuloista.

27. Onko taloudellista tukea koskeva pykälä (25 §) tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

28. Vammaispalvelulaki käsitellään eduskunnassa syksyllä 2022. Taivotteena on lain voimaantulo 1.1.2023. Siirtymäsäännöksillä on tarkoitus antaa hyvinvointialueille aikaa lain toimeenpanoon. Alkuvaiheessa päätösten muuttaminen uuden lain mukaisiksi vaatii paljon taloudellisia ja henkilöstövoimavaroja. Tämän vuoksi uudet erityistä osallisuuden tukea ja tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tulevat voimaan vasta 1.1.2025.

Helpottavatko voimaantulo- ja siirtymäsäännökset (33 ja 34 §) lain toimeenpanoa?

X Eivät

Vammaispalvelulain 12 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta tulisivat voimaan 1.1.2025, jotta hyvinvointialueilla olisi aikaa valmistautua uusien palvelujen järjestämiseen. Kaupunki korostaa, että muutokset edellyttävät merkittäviä lisäresurssitarpeita. Kun lisäksi otetaan huomioon samanaikaiset sote-uudistuksen mukanaan tuomat muutokset sekä mahdollinen hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen, siirtymäaika on kohtuuttoman lyhyt. Sen tulisi olla pidempi kuin kolme vuotta, mikäli hengityshalvauspotilaiden hoito siirtyy vammaispalvelujen vastuulle.

Kehitysvammalaki

29. Vastaavatko kehitysvammalain (muutettuna) voimaan jäävät itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista koskevat säännökset riittävästi väliaikaiseen sääntelyn tarpeeseen?

X Kyllä pääosin

Tässä tulee huomioida se, että palveluja uudelleen organisoitaessa rajoitustoimenpiteitä koskevia säännöksiä olisi mahdollista soveltaa sekä sosiaali- että terveydenhuollon yhteisissä yksiköissä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

30. Ovatko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

X Kyllä pääosin

Kaupunki katsoo, että asiakasmaksulakiin ehdotetut muutokset aiheuttaisivat järjestelmämuutoksia, joiden toteuttaminen esitetyssä aikataulussa on haasteellista.

31. Onko ehdotus vammaisen lapsen kodin ulkopuolisesta asumisesta perittävästä maksusta mielestäsi onnistunut?

X Kyllä

Esitys on lähtökohtaisesti onnistunut kiinteän käyttövaran määrittämisen osalta lapselle. Vammaisen lapsen asuminen kodin ulkopuolella voidaan jatkossa järjestää siis myös vammaispalvelulain perusteella. Ehdotettu lapselta perittävä asiakasmaksu lähtökohtaisesti vastaa lastensuojelulain perusteella sijoitetulta lapselta perittävää maksua. Vammaiselle lapselle ei kuitenkaan turvata käyttövaraa samoin perustein kuin lastensuojelussa sijoitetulle lapselle. Kaupungin näkemyksen mukaan lasten käyttövarat pitäisi lähtökohtaisesti määritellä samoin perustein.

Pykälässä säännellään lapselta perittävän asiakasmaksun lisäksi myös vanhemmilta perittäviä maksuja. Esityksessä korostetaan (s. 247), että asiakasmaksulainsäädännön tarkoituksena pitäisi olla vain palveluja käyttäviltä asiakkailta perittävien maksujen sääntely. Selvyyden kannalta olisi suotavaa, että samaa analogiaa noudatettaisiin myös 7 d §:ssä ja kautta linjan asiakasmaksulainsäädännössä sitä uudistettaessa.

32. Antavatko esityksen arvioidut ihmisvaikutukset (vammaiset lapset ja aikuiset, iäkkäät henkilöt) oikean kuvan uudistuksen vaikutuksista?

X Kyllä pääosin

33. Onko arvio esityksen kustannus- ja henkilövaikutuksista mielestäsi realistinen?

X Ei

Esityksen kustannusarviota kaupunki pitää liian matalana. Sekä asiakasmäärät että kustannukset on arvioitu liian alhaisiksi monelta osin ja

kelpoisuusehtoja ei ole määritelty tarpeeksi tarkasti, mikä vaikuttaa henkilöstömeneihin. Hallinnollinen työ tulee lisääntymään. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu henkilöstön saatavuuden ongelmista tai palvelujen valvonnasta aiheutuvia kustannuksia. Päätösten uusiminen vie merkittävästi enemmän aikaa kuin on arvioitu. Haasteena on osaan henkilöstön saaminen kyseisiin tehtäviin. Rinnalla on hoidettavana koronan aiheuttama palveluvelka ja sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset toimintaympäristössä. On huolestuttavaa, mikäli lapsen kodin ulkopuolelle sijoittamista koskevat säännökset tulevat voimaan ja vammaispalveluja tulisivat koskemaan myös vastaavat mitoitukset kuin lastensuojelussa. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu asiakasmaksupäätösten ja asiakasmaksuhuojennushakemusten käsittelystä syntyvää työtä.

34. Muut vapaamuotoiset huomiot esityksestä

Yleistä

Esityksessä todetaan, että vammaispalvelujen haasteena ovat palvelujen oikea-aikaisuus ja yksilölliset palvelutarpeet. Esityksessä myös todetaan, että vammaisten henkilöiden tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään ensisijaisesti osana yleistä palvelujärjestelmää sosiaalihuoltolain mukaisesti. Kaupunki näkee haasteena, että yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuus ei vammaisten henkilöiden kohdalla useinkaan toteudu. Myöskään hallinto-oikeuden ja aluehallintoviraston viimeaikaiset ratkaisut eivät kaikilta osin tue yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuuden periaatetta. Edellä todettu näkyy myös koulutuspalveluissa ja vapaa-ajan palveluissa. Tältä osin Helsinki on aiemmin antanut lausunnon Osallisuus-työryhmälle.

Esityksessä erityishuoltoon sisältyvää vaativaan tukeen liittyvää hoitoa ja huolenpitoa sekä kuntoutusta voitaisiin toteuttaa sosiaalihuoltolaissa tarkoitetuissa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä tai laitospysyöksissä, joissa on riittävä lääketieteellinen, psykologinen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Näitä yksiköitä kutsuttaisiin esityksen mukaan vaativan tuen yksiköiksi. Hyvinvointialueella olisi oltava alueella esiintyvän tarpeen mukainen määrä vaativan tuen yksiköitä. Tämänhetkinen asuminen ryhmäkodeissa on vuokrasuhteista. Kaupunki nostaa esiin huolen siitä, että esitettyjen muutosten myötä asiakkaille aiheutuisi tilanteita, joissa he joutuisivat muuttamaan pois kodistaan, jotta rajoitustoimenpiteitä voitaisiin käyttää. Kaupunki toivoo tarkempaa ohjeistusta esimerkiksi STM:n kuntainfon muodossa, millaisia muutoksia toimintaan esityksen myötä tarvitaan.

Lisäksi kaupunki katsoo, että myös laitospysyöksien tulisi voida olla terveydenhuollon yksiköitä. Esimerkiksi HUS-organisaatiossa on riittävä

lääketieteellinen, psykologinen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Tällä turvattaisiin tahdosta riippumattoman erityishuollon asiakkaiden ja rikoksesta tuomitsematta jätettyjen asiakkaiden tutkimus, hoito ja kuntoutus tavalla, jossa toteutuu sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Kaupunki esittää siis lisättäväksi, että vaativaan tukeen liittyvä yksilöllinen hoito ja huolenpito sekä kuntoutus voitaisiin toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä, jottei esimerkiksi HUS rajaudu muutosten ulkopuolelle. Nykyisin erityishuoltona toteutettavat moniammatilliset kehitysvammapsykiatriset kuntoutus- ja arviointipalvelujen prosessit ovat lääkärivetoisia ja sisältävät erilaisia terveydenhuollon ammattilaisten tutkimuksia, hoitoa ja lääkemuutoksia.

Kaupunki esittää, että vaativan tuen asiantuntijaryhmän osalta määriteltäisiin, voidaanko asiantuntijaryhmän tehtävät keskittää hyvinvointialueiden sopimuksella esimerkiksi siten, että Uudellamaalla olisi yksi yhteinen asiantuntijaryhmä.

Esityksessä on ymmärretty hyvin, miten erityishuollon palveluissa on jo toteutunut sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Tätä yhteyttä on asiakkaiden palvelujen saatavuuden näkökulmasta tärkeä edelleen vahvistaa ja mahdollistaa sosiaalihoitolain 2 §:n mukaisesti siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa tai kun asiakas muutoin tarvitsee sekä sosiaali- että terveydenhuollon palveluja, on sovellettava niitä sosiaali- ja terveydenhuollon säännöksiä, jotka asiakkaan edun mukaisesti parhaiten turvaavat tuen tarpeita vastaavat palvelut ja lääketieteellisen tarpeen mukaisen hoidon. Tässä kokonaisuudessa on otettava huomioon myös terveydenhoitolain vastaava säännös (8 a §). Jos kehitysvammalaki jää voimaan itsemääräämispykälien osalta, on erityisen tärkeä varmistaa, että soveltaminen on mahdollista sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisesti järjestetyissä palveluissa.

Esityksessä oleva ikärajoitus (ikäntymiseen liittyvät sairaudet ja vammat) tulee laajenemaan ja koskemaan kaikkia vammaispalveluja ja tukitoimia. Tämä on kaupungin näkemyksen mukaan perusteltua. Muutos on kuitenkin erittäin työllistävä, sillä tuhansia vammaispalvelun asiakkaita joudutaan arvioimaan uuden lain perusteella ja heille tullaan tekemään uudet päätökset. Oikaisuvaatimukset tulevat lisääntymään sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostossa sekä tuomioistuimissa, samoin kuin muistutukset.

Lain voimaantulosta jo 1.1.2023 voidaan yleisesti todeta, että muutoksien kartoittamiseen ja niiden toteuttamiseen varattu aika on lyhyt. Laissa ehdotetut muutokset asiakasmaksuihin aiheuttavat huomattavia järjestelmätekniisiä toimenpiteitä, joten käytännön toteutuksen näkökulmasta uudistusten huomioiminen on aikataulullisesti erittäin haastavaa, ellei jopa mahdotonta. Erityisesti on otettava huomioon, että asia-

kasmaksulaki uudistui 1.7.2021 ja osittain näihin liittyvien järjestelmä-
teknisten ratkaisujen toteuttaminen on edelleen kesken. Lisäksi uuden
henkilöstön rekrytointi ja kouluttaminen vievät huomattavasti aikaa.

Esityksessä ehdotettu kahden vuoden siirtymäaika ei käytännössä auta
niissä tilanteissa, kun asiakkaan palvelutarve muuttuu tai uusi asiakas
tulee palvelun piiriin, jolloin asiakkaalle tulee määritellä palvelu ja asia-
kasmaksu uuden lain mukaisesti. Muutokset tulee toteuttaa järjestel-
missä tämän mahdollistamiseksi jo ennen siirtymäajan päättymistä.

Säännöskohtaisia huomioita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki 7 e § Vammaisille hen-
kilöille järjestettäviin erityispalveluihin liittyvät ylläpito

Voimassa olevan lainsäädännön nojalla vaikeavammaiselta henkilöltä
on voitu periä maksu tavanomaisista elämisen kustannuksista, mutta
näiden maksuista ei ole nimenomaisesti säädetty. Samoin kehitys-
vammaiselta henkilöltä on voimassa olevan lainsäädännön nojalla voitu
periä maksu ylläpidosta (pois lukien alaikäisten osittainen ylläpito).
Kaupunki katsoo perustelluksi, että erityispalveluista perittävät ylläpi-
tomaksut koskevat jatkossa kaikkia vammaispalvelulain piirissä olevia
asiakkaita.

Asumisen tukemiseen voi osana palvelukokonaisuutta kuulua tarvitta-
via terveydenhuollon palveluja. Jää epäselväksi, määriteltäisiinkö nämä
samalla tavalla kuin esimerkiksi kotiin annettavat palvelut (kotisairaanh-
oito). Tätä olisi täsmennettävä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki 7 f § Liikkumisen tuki

Kaikille vammaisille tulee järjestää kuljetuspalvelut vammaispalvelu-
lainsäädännön perusteella. Helsingissä vammaisille asiakkaille on jär-
jestetty myös sosiaalihoitolain mukaisia kuljetuspalveluja silloin, kun
asiakasta ei katsota vaikeavammaiseksi. Asiakkaat eivät kuitenkaan
ole olleet Helsingissä eriarvoisessa asemassa kuljetuspalvelusta perit-
tävän asiakasmaksun suhteen, sillä kuljetuksista perittävät asiakas-
maksut ovat yhtä suuria. Helsingissä kuljetuspalvelujen omavastuu
vastaa julkisen liikenteen maksua riippumatta siitä laista, jonka perus-
teella kuljetuspalvelu järjestetään asiakkaalle. On silti perusteltua, että
esityksen mukaisesti jatkossa kaikille vammaisille järjestetään kuljetus-
palvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella ja kuljetuspalvelu-
jen omavastuu on säännelty julkisen liikenteen maksun suuruiseksi.

Huomioitavaa kuitenkin on, että 1.7.2021 voimaan tullut asiakasmaksu-
lainsäädännön osauudistus velvoittaa kuntaa perimään nämä asiakas-
maksut asiakkaalta. Muutokset tulevat lisäämään kuljetuspalvelujen

asiakasmäärää entisestään ja näin ollen myös lisäämään kuluja liittyen omavastuuosuuksien laskuttamiseen. Osittain tämäkin muutos on edelleen kesken Helsingissä.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki 13 § Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Asiakasmaksutuotto alenee. Jos lapsi saa varhaiskasvatusta osana vammaispalvelulaissa tarkoitettua valmennusta, varhaiskasvatuksen asiakasmaksu olisi esityksen mukaan jätettävä perimättä.

Uuden vammaispalvelulain kustannusvaikutuksista

Keskeisin muutos on, että laissa muutetaan lähes kaikki nykyiset vammaispalvelut subjektiivisen oikeuden palveluiksi. Lisäksi laki tuo uusia palveluja, jotka myös ovat subjektiivisia oikeuksia. On todennäköistä, että edellä mainittujen muutosten seurauksena on samankaltaisia kehityskulkuja kuin vuoden 2010 voimaan tulleen vammaislainsäädännön uudistuksen jälkeen. Tällöin henkilökohtaisesta avusta tuli subjektiivinen oikeus. Esimerkkinä tästä on henkilökohtaisen avun määrän ja kustannusten kasvu, joka todettiin THL:n vuoden 2014 tutkimuksessa: Lakimuutoksen jälkeen henkilökohtaisen avun asiakasmäärät ovat kasvaneet selvästi. Henkilökohtaisen avun kokonaiskustannukset kasvovat 39 miljoonaa euroa vuosina 2008–2011. Tämä on 14 miljoonaa euroa enemmän kuin oli esitetty hallituksen esityksessä 166/2008. Edelleen kymmenessä vuodessa henkilökohtaisen avun asiakasmäärä on kolminkertaistunut (9 000 --> 28 018). Tämä on odotettavissa oleva vaikutus myös uuden lain tultua voimaan. Nyt vaikutus koskee suurempaa osaa palveluja, jolloin kustannusvaikutus on vieläkin suurempi.

Uudistuksesta aiheutuvien palvelutarpeiden arvioinnin laskelmat ovat alimitoitettuja. Kustannusvaikutukset tulisi arvioida realistisesti ja korvata määrärahoissa hyvinvointialueille täysimääräisesti alueellinen kustannustaso huomioon ottaen. Laki lisää merkittävästi asiakkaan kuulemiseen, suunnittelemiseen ja päätöksentekoon käytettävää aikaa. Uusien palvelujen lisäksi tulee työtä lisääviä uusia järjestämistapoja. Lisäksi tulee uusia ohjaus- ja neuvontavollisuuksia, jotka määritellään aiempaa yksityiskohtaisemmin. Nämä lisäävät pysyvästi vammaissosiaaliryönten resurssitarpeita. On huomioitava, että sosiaaliryöntekijöistä on kansallisesti merkittävä pula. Esitys lisää uusien palvelujen myötä edelleen sosiaaliryönten ammattihenkilöiden tarvetta. Koko Suomessa on noin 7 200 sosiaaliryöntekijää, joista noin 4 700 on kunnissa viroissa.

Käsittely

Reetta Vanhasen vastaehdotus:
Korvaus (kappale 31):

"11. Onko lain soveltamisala tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Palveluja järjestetään esityksen mukaan pitkäaikaisesta toimintakyvyn heikkenemisestä seuraavan välttämättömän ja toistuvan avun, tuen ja huolenpidon tarpeen perusteella ja niillä vastattaisiin henkilön fyysisen, psyykkisen ja kognitiivisen toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuviin tarpeisiin. Tämä muotoilu tulee kaupungin näkökulmasta lisäämään mielenterveysasiakkaiden hakemuksia vammaispalveluissa, mikä edellyttää lisäresursseja hyvinvointialueille. Mielenterveysasiakkaille on tällä hetkellä järjestetty palveluja pääasiassa sosiaalihuoltolain mukaan.

Todettakoon myös, että niin sanotun nepsy-kirjon (neuropsykiatrisesti oireileva) asiakkaita tulee uuden lain piiriin enenevässä määrin. Uusien asiakasryhmien tulo lain piiriin tarkoittaa sisällöllisten muutosten tekemistä palveluihin."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Mari Rantasen vastaehdotus:

Kohta 51

"Ei. Hallituksen esitys sisältää edelleen voimavararajauksen vastoin yhdenvertaisuusperiaatteita. Voimavaraedellytystä on sanallisesti pyritty muotoilemaan lievemmäksi, mutta se ei poista tosiasiaa että henkilöllä on oltava kykyjä ilmaista avuntarpeensa sisältö. Henkilökohtaisen avun pykälässä oleva voimavararajaus on poistettava. Se on syrjivä ja eri tavoin vammaisilla henkilöillä tulee olla yhdenvertainen oikeus saada henkilökohtaista apua, kun he sitä tarvitsevat. YK:n vammaissopimuksen ja vammaiskomitean yleiskommentin nro 5 mukaan henkilökohtainen apu kuuluu selkeästi yhdenvertaisesti kaikille vammaisille henkilöille riippumatta henkilön vamman luonteesta tai hänen kommunikaatio- tai muista kyvyistään."

Mari Rantasen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Titta Hiltusen ensimmäinen vastaehdotus:

Kohdassa kymmenen:

Muutetaan seuraava teksti:

"Kaupungin näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista."

Muotoon:

"Kaupungin näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon jär-

jestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista, vaikka onkin tärkeää, että nykyiset hengityshalvauksstatuksen omaajat pääsevät eroon laitospotilasstatuksesta.”

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Titta Hiltusen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Titta Hiltusen toinen vastaehdotus:

Kohta 12: Ottavatko valmennusta, henkilökohtaista apua ja erityistä tukea koskevat säännökset kokonaisuutena arvioiden riittävästi huomioon eri tavoin vammaisten henkilöiden tarpeet?

Muutetaan: ”Kyllä pääosin.” —> ”Eivät pääosin.”

Lisätään kaupungin tekstiin seuraava teksti:

”Henkilökohtaisen avun voimavararajaus on perus- ja ihmisoikeuksien näkökulmasta ongelmallinen ja asettaa vammaiset ihmiset keskenään eriarvoiseen asemaan.”

Kohta 15: Onko henkilökohtaista apua koskevien pykälien (9-11 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Muutetaan: ”Kyllä pääosin.” —> ”Ei pääosin.”

Lisätään seuraava teksti: ”Henkilökohtaisen avun voimavaraedellytyksen poistaminen laista on kannatettavaa, koska se kohtelee eri tavoin vammaisia henkilöitä epäyhdenvertaisesti.”

Kohta 17: Onko erityisestä osallisuuden tuesta tarpeellista säätää palveluna?

Muutetaan: ”Ei.” —> ”Kyllä.”

Poistetaan: ”Nykyinen henkilökohtaisen avun palvelu tai tukihenkilötoiminta tai tuettu asuminen vastaavat tähän tarpeeseen.” Lisätään poistetun tilalle: ”Tulee erityisen tarpeelliseksi, mikäli voimavararajaus pysyy voimassa.

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Titta Hiltusen toisen vastaehdotuksen mukaan muutettuna.

Jaa-äännet: 12

Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Daniel Sazo-

nov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Viurunen

Ei-äänet: 3

Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen, Mari Rantanen

Kaupunginhallitus ei hyväksynyt Titta Hiltusen toista vastaehdotusta äänin 12 - 3.

Mari Rantanen jätti eriävän mielipiteen, joka oli perusteluiltaan saman sisältöinen kuin hänen tekemänsä vastaehdotus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.2.2022 fi
- 2 HE luonnos vammaispalvelulaiksi
- 3 VN lausunto vammaispalvelulainsäädännön uudistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon vammaispalvelulainsäädännön uudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

1. Vastajaorganisaatio

Helsingin kaupunki

Yleistä hallituksen esitysluonnoksesta

2. Ovatko esitysluonnoksen pykälät selkeitä?

X Kyllä pääosin

3. Tukevatko pykälien perustelut hyvin lain soveltajaa?

X Kyllä pääosin

4. Vahvistaako esitys vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta?

X Kyllä pääosin

5. Lisääkö esitys vammaisten henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa?

X Kyllä pääosin

Esityksessä ehdotetaan asiakkaan osallistumista oman palvelunsa suunnitteluun. Tämä edistää vammaisten henkilöiden osallisuutta.

6. Parantaako esitys vammaisen henkilön mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeensa mukaisia palveluita vamman tai sairauden laadusta riippumatta?

X Kyllä

Jos esitetyt toimet asiakkaan osallisuuden parantamiseksi toteutuvat, ne lisäävät asiakkaan yksilöllisiä mahdollisuuksia saada tarpeensa mukaisia palveluja vammansa tai sairautensa laadusta riippumatta. Palveluvalikon laajeneminen lisäisi mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeen mukaisia palveluja.

7. Mitä haluaisit ehdottomasti säilyttää esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupunki pitää hyvänä täsmennyksenä sitä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömille työikäisille vammaisille henkilöille.

2. -

3. -

8. Mitä haluaisit ehdottomasti poistaa tai muuttaa esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista (ks. perustelut kohdassa 10).

2. Kaupunki ei pidä hyvänä säännöstä, joka koskee lapsen sijoittamista kodin ulkopuolelle. Lapsen kuulemisesta tai mielipiteen selvittämisestä ei ole esityksessä mainintaa. Esitetystä vammaispalvelulain 15 §:ssä olisi perusteltua määritellä tarkemmin lapsen etua arvioitaessa huomioon otettavat asiat.

3. Kaupunki pitää tärkeänä, että vammaispalvelulaissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. Esityksessä esitetyn toteutuessa omaishoidon tuen ja henkilökohtaisen avun ero hämärtyy. Näin ollen esitys ei kaikissa tilanteissa tue asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutumista.

9. Ottaako esitys riittävästi huomioon vammaisten lasten tarpeet?

X Kyllä pääosin

10. Voidaanko esityksen mukaisilla palveluilla vastata kattavasti hengityshalvauspotilaiden palvelutarpeisiin?

X Ei

Kaupungin näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista. Toimiala haluaa korostaa, että ratkaisu on erittäin kallis sekä tehtävänä kohtuuton. Kaupunki esittää, että vastuu palvelun järjestämisestä jätettäisiin nykyiselleen tai siirrettäisiin vammaispalvelujen sijaan perusterveydenhuollon tai kotihoidon vastuulle, koska tehtävään sisältyy paljon lääketieteellisiä ja terveydenhuollollisia toimia. Lisäksi hengityslaitteen käyttö on liian haastava vastuu henkilökohtaiselle avustajalle, jolla ei välttämättä ole soveltuvaa tai ylipäätään mitään koulutusta. Esitysluonnoksessa on todettu, että terveydenhuollon tulee varmistaa vammaisen henkilön ja tarvittaessa avustajan hoitotoimenpiteissä tarvitsema osaaminen, jos hengityshalvauspotilaan henkilökohtaiseen apuun sisältyisi hoitotoimenpiteitä. Kaupunki toteaa, että vastuun hoitotoimenpiteisiin perehdyttämisestä tulisi aina kuulua terveydenhuollolle.

Soveltamisala

11. Onko lain soveltamisala tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Palveluja järjestetään esityksen mukaan pitkäaikaisesta toimintakyvyn heikkenemisestä seuraavan välttämättömän ja toistuvan avun, tuen ja huolenpidon tarpeen perusteella ja niillä vastattaisiin henkilön fyysisen, psyykkisen ja kognitiivisen toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuviin

tarpeisiin. Tämä muotoilu tulee kaupungin näkökulmasta lisäämään mielenterveysasiakkaiden hakemuksia vammaispalveluissa. Mielenterveysasiakkaille on tällä hetkellä järjestetty palveluja pääasiassa sosiaalihuoltolain mukaan, mikä on tarkoituksenmukaista jatkossakin.

Todettakoon myös, että niin sanotun nepsy-kirjon (neuropsykiatrisesti oireileva) asiakkaita tulee uuden lain piiriin enenevässä määrin. Uusien asiakasryhmien tulo lain piiriin tarkoittaa sisällöllisten muutosten tekemistä palveluihin.

Palvelut

12. Ottavatko valmennusta, henkilökohtaista apua ja erityistä tukea koskevat säännökset kokonaisuutena arvioiden riittävästi huomioon eri tavoin vammaisten henkilöiden tarpeet?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueella tulisi olla käytössä kaikki henkilökohtaisen avun järjestämistavat (työnantajamalli, oma toiminta, palveluseteli ja ostopalvelu). Tätä on kaupungin näkemyksen mukaan vaikeaa toteuttaa henkilöstön rekrytointivaikeuksien vuoksi. Vaade henkilökohtaisen avun järjestämisestä kaikilla henkilökohtaisen avun tuottamistavoilla tulee lisäämään kustannuksia ja kuormittamaan hyvinvointialueiden jo ennestään haastavaa vammaispalvelujen yksiköiden tilannetta ilman asiakkaan saamaa lisäarvoa. Kaupunki esittää, että vähintään kaksi tai kolme järjestämistapaa riittäisi turvaamaan asiakkaiden henkilökohtaisen avun palvelut ja itsemääräämisoikeuden.

Kaupunki pitää tärkeänä, että vammaispalvelulaisissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. On tarpeen tarkentaa, miten asiakkaan etu määritellään ja miten varmistetaan asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutuminen omaisen toimiessa avustajana.

Esitysluonnoksen mukaan erityinen tuki olisi palvelujen kokonaisuus, joka sisältäisi erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon ja vaativan moniammatillisen tuen. Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä erityistä tukea toteuttavan ammattihenkilön kelpoisuuden suhteen. Erityisesti tuetun päätöksenteon osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä, jotta vammaisen henkilön itsemääräämisoikeus toteutuu täysimääräisesti vapaana ulkopuoliselta vaikuttamiselta. Palvelun yhtenä haasteena on osaavan henkilöstön saatavuus.

13. Onko valmennusta koskevien pykälien (7-8 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä kyseisten säännösten osalta. Yhtenä haasteena palvelun tuottamisessa ja järjestämisessä on osaavan henkilöstön saatavuus.

14. Esityksessä ns. kuntouttavan varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena edellyttää palvelun maksuttomuudesta säätämistä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaisissa ja kuntien menettämän asiakasmaksutulon korvaamista kunnille vuosittain osana tähän esitykseen käytettävissä olevaa valtionosuutta.

Onko varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispalveluna tarkoituksenmukaista?

X Ei

Esityksen myötä aiemman kehitysvammalain mukainen kuntouttava varhaiskasvatus laajenee koskemaan kehitysvammaisten lasten lisäksi myös muita vammaisia lapsia. Palvelua myönnettäisiin vammaispalvelulain mukaisena valmennuksena. Kaupunki esittää laissa määriteltäväksi tarkemmin, mitä kuntouttava varhaiskasvatus on. Toisaalta varhaiskasvatuslain sääntely riittänee turvaamaan vammaisten lasten yksilöllisen varhaiskasvatuksen.

Kaupunki tuo esille myös huolen siitä, että kuntouttavan varhaiskasvatuksen tarpeen osoittaminen muuttuu entistä vaikeammaksi 1.8.2022 lukien, kun tuen portaiden muutokset tulevat voimaan varhaiskasvatuslain uudistuksessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä ei ole kehitysvammaisten lasten kuntoutuksellista osaamista, jota eri tuen portailla voidaan tarjota.

Varhaiskasvatuksessa lapsilla ei ole varhaiskasvatuslain nojalla järjestettyä kuljetusta. Kehitysvammalain mukainen erityishuolto ja siihen liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Kaupunki esittää vahvan huolen siitä, miten kuljetusten järjestämisvelvollisuus saattajineen pystytään toteuttamaan tilanteessa, jossa oikeus kuntouttavaan varhaiskasvatukseen laajennettaisiin kaikkiin vammaisiin lapsiin. Kuljetuskustannukset ovat kasvava kustannuserä hyvinvointialueilla.

On epäselvää, miten toimitaan tilanteessa, jossa hyvinvointialueen on järjestettävä vammaisille lapsille kuntouttavaa varhaiskasvatusta valmennuksena, mutta palvelun tuottaa kunta.

15. Onko henkilökohtaista apua koskevien pykälien (9-11 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

Ks. kohdat 8 ja 12.

16. Onko erityistä tukea koskevien pykälien (12-13 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

X Ei pääosin

Ks. kohta 12.

17. Onko erityisestä osallisuuden tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 1 kohta)?

X Ei

Nykyinen henkilökohtaisen avun palvelu tai tukihenkilötoiminta tai tuettu asuminen vastaavat tähän tarpeeseen.

18. Onko tuetusta päätöksenteosta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 2 kohta)?

X Ei kantaa

Ks. kohta 12. Esitysluonnoksessa erityinen tuki olisi palvelujen kokonaisuus, joka sisältäisi erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon ja vaativan moniammatillisen tuen. Kaupunki toivoo tarkempaa sääntelyä erityistä tukea toteuttavan ammattihenkilön kelpoisuuden suhteen. Erityisesti tuetun päätöksenteon osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä, jotta vammaisen henkilön itsemääräämisoikeus toteutuu täysimääräisesti vapaana ulkopuoliselta vaikuttamiselta. Palvelun yhtenä haasteena on osaavan henkilöstön satavuus.

19. Onko vaativasta moniammatillisesta tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 3 kohta)?

X Ei

20. Onko asumisen tuen pykäläkokonaisuus (14-17 §) tarpeenmukainen?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä esitetään, että tukea esteettömään asumiseen tulisi myöntää vanhempien erotilanteessa ja lapsen vuoroasumisessa vaikeavammaisen lapsen molempien vanhempien asuntoihin. Tämä on perusteltua, jos se edistää vanhempien ja lapsen yhteydenpitoa. Muutos tulee kuitenkin lisäämään sosiaalialan ammattilaisten työtä ja kustannuksia, jotka todennäköisesti ovat korkeammat kuin esityksessä on arvioitu.

21. Onko säännös vammaisten lapsen asumisesta kodin ulkopuolella tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Ks. kohta 8.

22. Onko lyhytaikaista huolenpitoa koskeva pykälä (18 §) sisällöltään tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Lyhytaikaiseen huolenpitoon kaupunki esittää lisättäväksi kuljetusten järjestämisen niille asiakkaille, joilla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja jotka eivät voi ilman kohtuuttomia vaikeuksia käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä itsenäisesti. Lyhytaikaisen huolenpidon asiakkaista suurin osa on lapsia, jotka eivät liiku yksin. Tämä lisää kuljetusten kysyntää ja siten kustannuksia.

Kaupunki esittää huomiona, että termi lyhytaikainen huolenpito poikkeaa THL:n sosiaalihuollon sanastosta, jossa kyseisestä palvelusta käytetään termiä tilapäinen hoito/tilapäinen huolenpito. Näin ollen olisi perusteltua tarkentaa käsitettä.

23. Onko päivätoiminnasta (19 §) tarkoituksenmukaista säätää vammaispalvelulaissa?

Kyllä

Kaupunki pitää hyvänä täsmennyksenä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömillä työkäisillä vammaisilla henkilöillä.

Tässä yhteydessä kaupunki haluaa painottaa sen huomioon ottamista, että myös päivätoiminnassa voitaisiin tarvittaessa käyttää lyhytkestoista erillään pitämistä, lyhytkestoista poistumisen estämistä ja valvottua liikumista. Tämä tukisi myös vaativaa psyykkistä tukea tarvitsevien autistimikirjon ja kehitysvammaisten henkilöiden subjektiivista oikeutta osallistua päivätoimintaan.

24. Onko tarkoituksenmukaista, että työtoiminnasta ja työllistymistä tukevasta toiminnasta ei säädetä vammaispalveluissa, jos niistä säädetään sosiaalihuolto- tai muussa laissa?

Kyllä

25. Onko liikkumisen tuen toteuttamistapoja tarpeellista monipuolistaa 22 §:ssä ehdotetulla tavalla?

X Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä liikkumisen tukea voidaan järjestää joustavasti eri tavoilla esimerkiksi henkilökohtaisen avustajan avulla tai saattajan avulla. On tarpeen täsmentää sitä, jääkö hyvinvointialueen arvioitavaksi, mikä henkilökohtaisen avustajan tai saattajan käyttöön myönnetty tuntimäärä vastaa yksittäistä matkaa niin, että lain tarkoitus täyttyy liikkumisen tuen osalta.

26. Mikä on näkemyksenne liikkumisen tuen määrää (23 §) ja laajuutta (24 §) koskevista säännöksistä?

Liikkumista tukevien palvelujen kustannuslaskelmissa on jätetty huomiotta palvelun toiminta-alueen laajentuminen. Kun aiemmin matkustusalue on ollut pääasiassa asuinkunta ja sen naapurikunnat, laajenee nyt alue jopa matkoiksi mökkipaikkakunnille. Tämä lisää kustannuksia. Esityksessä tulisi tuoda selkeämmin esille, että näille paikkakunnille tulisi matkustaa esteettömällä joukkoliikenteellä ja vasta kohteessa käyttää taksia.

Esityksessä tuodaan hyvin esille, että henkilön tulee käyttää ensisijaisesti julkista joukkoliikennettä. Esityksestä ei käy ilmi, maksaako vammaisen henkilö tämän kuitenkin itse vai korvaako kunta matkat. Esimerkiksi nyt kehitysvammaiset ovat saaneet bussiliput kulkeakseen päivä- ja työtoimintaan kehitysvammalain mukaisesti. Uuden lain hengen mukaista olisi, että jos henkilö kykenee kulkemaan julkisella kulkuvälineellä, hän maksaa matkan itse.

Esityksestä ei myöskään käy ilmi, tuleeko vanhemmille korvata lapsensa kuljetus lyhytaikaiseen hoitoon. Myös tämä on ollut aiemman lain velvoite, joka tulisi selkeästi poistaa. Jos vanhemmillä on auto, heidän on mahdollista myös kuljettaa lapsensa hoitoon. Samoin, jos vanhemmat käyttävät julkisia kulkuvälineitä lapsensa kuljettamiseen, sen tulisi olla ensisijaista.

Kaupungin näkemyksen mukaan liikkumisen tuen ulkopuolelle tulisi rajata yrityksen toimintaan liittyvät matkat, esimerkiksi siirtyminen asiakkaalta toiselle, joka on normaalia yritystoimintaa ja voidaan vähentää yrityksen tuloista.

27. Onko taloudellista tukea koskeva pykälä (25 §) tarkoituksenmukainen?

X Kyllä pääosin

28. Vammaispalvelulaki käsitellään eduskunnassa syksyllä 2022. Tavoitteena on lain voimaantulo 1.1.2023. Siirtymäsäännöksillä on tarkoi-

tus antaa hyvinvointialueille aikaa lain toimeenpanoon. Alkuvaiheessa päätösten muuttaminen uuden lain mukaisiksi vaatii paljon taloudellisia ja henkilöstövoimavaroja. Tämän vuoksi uudet erityistä osallisuuden tukea ja tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tulevat voimaan vasta 1.1.2025.

Helpottavatko voimaantulo- ja siirtymäsäännökset (33 ja 34 §) lain toimeenpanoa?

Eivät

Vammaispalvelulain 12 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta tulisivat voimaan 1.1.2025, jotta hyvinvointialueilla olisi aikaa valmistautua uusien palvelujen järjestämiseen. Kaupunki korostaa, että muutokset edellyttävät merkittäviä lisäresurssitarpeita. Kun lisäksi otetaan huomioon samanaikaiset sote-uudistuksen mukanaan tuomat muutokset sekä mahdollinen hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen, siirtymäaika on kohtuuttoman lyhyt. Sen tulisi olla pidempi kuin kolme vuotta, mikäli hengityshalvauspotilaiden hoito siirtyy vammaispalvelujen vastuulle.

Kehitysvammalaki

29. Vastaavatko kehitysvammalain (muutettuna) voimaan jäävät itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista koskevat säännökset riittävästi väliaikaiseen sääntelyn tarpeeseen?

Kyllä pääosin

Tässä tulee huomioida se, että palveluja uudelleen organisoitaessa rajoitustoimenpiteitä koskevia säännöksiä olisi mahdollista soveltaa sekä sosiaali- että terveydenhuollon yhteisissä yksiköissä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

30. Ovatko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Kyllä pääosin

Kaupunki katsoo, että asiakasmaksulakiin ehdotetut muutokset aiheuttaisivat järjestelmämuutoksia, joiden toteuttaminen esitettyssä aikataulussa on haasteellista.

31. Onko ehdotus vammaisen lapsen kodin ulkopuolisesta asumisesta perittävästä maksusta mielestäsi onnistunut?

Kyllä

Esitys on lähtökohtaisesti onnistunut kiinteän käyttövaran määrittämisen osalta lapselle. Vammaisen lapsen asuminen kodin ulkopuolella voidaan jatkossa järjestää siis myös vammaispalvelulain perusteella. Ehdotettu lapselta perittävä asiakasmaksu lähtökohtaisesti vastaa lastensuojelulain perusteella sijoitetulta lapselta perittävää maksua. Vammaiselle lapselle ei kuitenkaan turvata käyttövaraa samoin perustein kuin lastensuojelussa sijoitetulle lapselle. Kaupungin näkemyksen mukaan lasten käyttövarat pitäisi lähtökohtaisesti määritellä samoin perustein.

Pykälässä säännellään lapselta perittävän asiakasmaksun lisäksi myös vanhemmilta perittäviä maksuja. Esityksessä korostetaan (s. 247), että asiakasmaksulainsäädännön tarkoituksena pitäisi olla vain palveluja käytäviltä asiakkailta perittävien maksujen sääntely. Selvyyden kannalta olisi suotavaa, että samaa analogiaa noudatettaisiin myös 7 d §:ssä ja kautta linjan asiakasmaksulainsäädännössä sitä uudistettaessa.

32. Antavatko esityksen arvioidut ihmisvaikutukset (vammaiset lapset ja aikuiset, iäkkäät henkilöt) oikean kuvan uudistuksen vaikutuksista?

X Kyllä pääosin

33. Onko arvio esityksen kustannus- ja henkilövaikutuksista mielestänne realistinen?

X Ei

Esityksen kustannusarviota kaupunki pitää liian matalana. Sekä asiakasmäärät että kustannukset on arvioitu liian alhaisiksi monelta osin ja kelpoisuusehtoja ei ole määritelty tarpeeksi tarkasti, mikä vaikuttaa henkilöstömenoihin. Hallinnollinen työ tulee lisääntymään. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu henkilöstön saatavuuden ongelmista tai palvelujen valvonnasta aiheutuvia kustannuksia. Päätösten uusiminen vie merkittävästi enemmän aikaa kuin on arvioitu. Haasteena on osaan henkilöstön saaminen kyseisiin tehtäviin. Rinnalla on hoidettavana koronan aiheuttama palveluvelka ja sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset toimintaympäristössä. On huolestuttavaa, mikäli lapsen kodin ulkopuolelle sijoittamista koskevat säännökset tulevat voimaan ja vammaispalveluja tulisivat koskemaan myös vastaavat mitoitukset kuin lastensuojelussa. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu asiakasmaksupäätösten ja asiakasmaksuhuojennushakemusten käsittelystä syntyvää työtä.

34. Muut vapaamuotoiset huomiot esityksestä

Yleistä

Esityksessä todetaan, että vammaispalvelujen haasteena ovat palvelujen oikea-aikaisuus ja yksilölliset palvelutarpeet. Esityksessä myös todetaan, että vammaisten henkilöiden tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään ensisijaisesti osana yleistä palvelujärjestelmää sosiaalihuoltolain mukaisesti. Kaupunki näkee haasteena, että yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuus ei vammaisten henkilöiden kohdalla useinkaan toteudu. Myöskään hallinto-oikeuden ja aluehallintoviraston viimeaikaiset ratkaisut eivät kaikilta osin tue yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuuden periaatetta. Edellä todettu näkyy myös koulutuspalveluissa ja vapaa-ajan palveluissa. Tältä osin Helsinki on aiemmin antanut lausunnon Osallisuus-työryhmälle.

Esityksessä erityishuoltoon sisältyvää vaativaan tukeen liittyvää hoitoa ja huolenpitoa sekä kuntoutusta voitaisiin toteuttaa sosiaalihuoltolaissa tarkoitetuissa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä tai laitospöytäkirjoissa, joissa on riittävä lääketieteellinen, psykologinen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Näitä yksiköitä kutsuttaisiin esityksen mukaan vaativan tuen yksiköiksi. Hyvinvointialueella olisi oltava alueella esiintyvän tarpeen mukainen määrä vaativan tuen yksiköitä. Tämänhetkinen asuminen ryhmäkodeissa on vuokrasuhteista. Kaupunki nostaa esiin huolen siitä, että esitettyjen muutosten myötä asiakkaille aiheutuisi tilanteita, joissa he joutuisivat muuttamaan pois kodistaan, jotta rajoitustoimenpiteitä voitaisiin käyttää. Kaupunki toivoo tarkempaa ohjeistusta esimerkiksi STM:n kuntainfon muodossa, millaisia muutoksia toimintaan esityksen myötä tarvitaan.

Lisäksi kaupunki katsoo, että myös laitospöytäkirjojen tulisi voida olla terveydenhuollon yksiköitä. Esimerkiksi HUS-organisaatiossa on riittävä lääketieteellinen, psykologinen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Tällä turvattaisiin tahdosta riippumattoman erityishuollon asiakkaiden ja rikoksesta tuomitsematta jätettyjen asiakkaiden tutkimus, hoito ja kuntoutus tavalla, jossa toteutuu sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Kaupunki esittää siis lisättäväksi, että vaativaan tukeen liittyvä yksilöllinen hoito ja huolenpito sekä kuntoutus voitaisiin toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä, jottei esimerkiksi HUS rajaudu muutosten ulkopuolelle. Nykyisin erityishuoltona toteutettavat moniammatilliset kehitysvammapsykiatriset kuntoutus- ja arviointipalvelujen prosessit ovat lääkärivetoisia ja sisältävät erilaisia terveydenhuollon ammattilaisten tutkimuksia, hoitoa ja lääkemutoksia.

Kaupunki esittää, että vaativan tuen asiantuntijaryhmän osalta määriteltäisiin, voidaanko asiantuntijaryhmän tehtävät keskittää hyvinvointialueiden sopimuksella esimerkiksi siten, että Uudellamaalla olisi yksi yhteinen asiantuntijaryhmä.

Esityksessä on ymmärretty hyvin, miten erityishuollon palveluissa on jo toteutunut sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Tätä yhteyttä on asiakkaiden palvelujen saatavuuden näkökulmasta tärkeä edelleen vahvistaa ja mahdollistaa sosiaalihoitolain 2 §:n mukaisesti siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa tai kun asiakas muutoin tarvitsee sekä sosiaali- että terveydenhuollon palveluja, on sovellettava niitä sosiaali- ja terveydenhuollon säännöksiä, jotka asiakkaan edun mukaisesti parhaiten turvaavat tuen tarpeita vastaavat palvelut ja lääketieteellisen tarpeen mukaisen hoidon. Tässä kokonaisuudessa on otettava huomioon myös terveydenhuoltolain vastaava säännös (8 a §). Jos kehitysvammalaki jää voimaan itsemääräämispykälien osalta, on erityisen tärkeä varmistaa, että soveltaminen on mahdollista sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisesti järjestetyissä palveluissa.

Esityksessä oleva ikärajoitus (ikäntymiseen liittyvät sairaudet ja vammat) tulee laajenemaan ja koskemaan kaikkia vammaispalveluja ja tukitoimia. Tämä on kaupungin näkemyksen mukaan perusteltua. Muutos on kuitenkin erittäin työllistävä, sillä tuhansia vammaispalvelun asiakkaita joudutaan arvioimaan uuden lain perusteella ja heille tullaan tekemään uudet päätökset. Oikaisuvaatimukset tulevat lisääntymään sosiaali- ja terveyslautakunnan jaostossa sekä tuomioistuimissa, samoin kuin muistutukset.

Lain voimaantulosta jo 1.1.2023 voidaan yleisesti todeta, että muutoksien kartoittamiseen ja niiden toteuttamiseen varattu aika on lyhyt. Laissa ehdotetut muutokset asiakasmaksuihin aiheuttavat huomattavia järjestelmätekniisiä toimenpiteitä, joten käytännön toteutuksen näkökulmasta uudistusten huomioiminen on aikataulullisesti erittäin haastavaa, ellei jopa mahdotonta. Erityisesti on otettava huomioon, että asiakasmaksulaki uudistui 1.7.2021 ja osittain näihin liittyvien järjestelmäteknisten ratkaisujen toteuttaminen on edelleen kesken. Lisäksi uuden henkilöstön rekrytointi ja kouluttaminen vievät huomattavasti aikaa.

Esityksessä ehdotettu kahden vuoden siirtymäaika ei käytännössä auta niissä tilanteissa, kun asiakkaan palvelutarve muuttuu tai uusi asiakas tulee palvelun piiriin, jolloin asiakkaalle tulee määritellä palvelu ja asiakasmaksu uuden lain mukaisesti. Muutokset tulee toteuttaa järjestelmissä tämän mahdollistamiseksi jo ennen siirtymäajan päättymistä.

Säännöskohtaisia huomioita

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki 7 e § Vammaisille henkilöille järjestettäviin erityispalveluihin liittyvät ylläpito

Voimassa olevan lainsäädännön nojalla vaikeavammaiselta henkilöltä on voitu periä maksu tavanomaisista elämisen kustannuksista, mutta näiden maksuista ei ole nimenomaisesti säädetty. Samoin kehitys-

vammaiselta henkilöltä on voimassa olevan lainsäädännön nojalla voitu periä maksu ylläpidosta (pois lukien alaikäisten osittainen ylläpito). Kaupunki katsoo perustelluksi, että erityispalveluista perittävät ylläpitomaksut koskevat jatkossa kaikkia vammaispalvelulain piirissä olevia asiakkaita.

Asumisen tukemiseen voi osana palvelukokonaisuutta kuulua tarvittavia terveydenhuollon palveluja. Jää epäselväksi, määriteltäisiinkö nämä samalla tavalla kuin esimerkiksi kotiin annettavat palvelut (kotisairaanhoido). Tätä olisi täsmennettävä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaki 7 f § Liikkumisen tuki

Kaikille vammaisille tulee järjestää kuljetuspalvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella. Helsingissä vammaisille asiakkaille on järjestetty myös sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluja silloin, kun asiakasta ei katsota vaikeavammaiseksi. Asiakkaat eivät kuitenkaan ole olleet Helsingissä eriarvoisessa asemassa kuljetuspalvelusta perittävän asiakasmaksun suhteen, sillä kuljetuksista perittävät asiakasmaksut ovat yhtä suuria. Helsingissä kuljetuspalvelujen omavastuu vastaa julkisen liikenteen maksua riippumatta siitä laista, jonka perusteella kuljetuspalvelu järjestetään asiakkaalle. On silti perusteltua, että esityksen mukaisesti jatkossa kaikille vammaisille järjestetään kuljetuspalvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella ja kuljetuspalvelujen omavastuu on säännelty julkisen liikenteen maksun suuruiseksi.

Huomioitavaa kuitenkin on, että 1.7.2021 voimaan tullut asiakasmaksulainsäädännön osaudistus velvoittaa kuntaa perimään nämä asiakasmaksut asiakkaalta. Muutokset tulevat lisäämään kuljetuspalvelujen asiakasmäärää entisestään ja näin ollen myös lisäämään kuluja liittyen omavastuuosuuksien laskuttamiseen. Osittain tämäkin muutos on edelleen kesken Helsingissä.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki 13 § Maksun perimättä jättäminen ja alentaminen

Asiakasmaksutuotto alenee. Jos lapsi saa varhaiskasvatusta osana vammaispalvelulaissa tarkoitettua valmennusta, varhaiskasvatuksen asiakasmaksu olisi esityksen mukaan jätettävä perimättä.

Uuden vammaispalvelulain kustannusvaikutuksista

Keskeisin muutos on, että laissa muutetaan lähes kaikki nykyiset vammaispalvelut subjektiivisen oikeuden palveluiksi. Lisäksi laki tuo uusia palveluja, jotka myös ovat subjektiivisia oikeuksia. On todennäköistä, että edellä mainittujen muutosten seurauksena on samankaltaisia kehityskulkuja kuin vuoden 2010 voimaan tulleen vammaislainsäädännön

uudistuksen jälkeen. Tällöin henkilökohtaisesta avusta tuli subjektiivinen oikeus. Esimerkkinä tästä on henkilökohtaisen avun määrän ja kustannusten kasvu, joka todettiin THL:n vuoden 2014 tutkimuksessa: Lakimuutoksen jälkeen henkilökohtaisen avun asiakasmäärät ovat kasvaneet selvästi. Henkilökohtaisen avun kokonaiskustannukset kasvoivat 39 miljoonaa euroa vuosina 2008–2011. Tämä on 14 miljoonaa euroa enemmän kuin oli esitetty hallituksen esityksessä 166/2008. Edelleen kymmenessä vuodessa henkilökohtaisen avun asiakasmäärä on kolminkertaistunut (9 000 --> 28 018). Tämä on odotettavissa oleva vaikutus myös uuden lain tultua voimaan. Nyt vaikutus koskee suurempaa osaa palveluja, jolloin kustannusvaikutus on vieläkin suurempi.

Uudistuksesta aiheutuvien palvelutarpeiden arvioinnin laskelmat ovat alimitoitettuja. Kustannusvaikutukset tulisi arvioida realistisesti ja korvata määrärahoissa hyvinvointialueille täysimääräisesti alueellinen kustannustaso huomioon ottaen. Laki lisää merkittävästi asiakkaan kuulemiseen, suunnittelemiseen ja päätöksentekoon käytettävää aikaa. Uusien palvelujen lisäksi tulee työtä lisääviä uusia järjestämistapoja. Lisäksi tulee uusia ohjaus- ja neuvontavelvollisuuksia, jotka määrittellään aiempaa yksityiskohtaisemmin. Nämä lisäävät pysyvästi vammaissosiaalityön resurssitarpeita. On huomioitava, että sosiaalityöntekijöistä on kansallisesti merkittävä pula. Esitys lisää uusien palvelujen myötä edelleen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tarvetta. Koko Suomessa on noin 7 200 sosiaalityöntekijää, joista noin 4 700 on kunnissa viroissa.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa vammaispalvelulain säädännön uudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta (liitteet 1 ja 2). Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi vammaispalvelulaki, jolla kumottaisiin voimassa oleva laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kehitysvammaisten erityishuollosta annettua lakia, sosiaalihuoltolakia, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettua lakia sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettua lakia.

Lausunto on pyydetty antamaan viimeistään 4.4.2022 vastaamalla lausuntopalvelussa yksilöityihin kysymyksiin 1-34. Ministeriöstä saadun tiedon mukaan lausunto on teknisesti mahdollista toimittaa lausuntopalveluun vielä 5.4.2022.

Esitysluonnosta valmisteltaessa on hyödynnetty rauennutta hallituksen esitystä 159/2018 vp. Suurimmat sisällölliset muutokset koskevat lain soveltamisalaa, valmennusta, erityistä tukea ja liikkumisen tukea. Uudistusta on valmisteltu laajassa yhteistyössä, kuulemistilaisuuksissa ja

kyselyissä. Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman osallisuustyöryhmän ehdotuksia on hyödynnetty valmistelussa.

Vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista. Lain on tarkoitus täydentää sosiaalihuollon palveluja koskevana yleislakina sovellettavaa sosiaalihoitolakia. Vammaisten henkilöiden tarvitsemaan terveydenhuoltoon ja lääkinnälliseen kuntoutukseen sovellettaisiin terveydenhoitolakia. Lisäksi vammaiset henkilöt olisivat oikeutettuja muun sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön mukaisesti palveluihin ja tukeen.

Uudistuksen tarkoituksena on toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa niiden toteutumisen esteitä. Lisäksi tavoitteena on tukea itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä turvata yksilöllisen tarpeen ja edun mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Erityistä huomiota on tarkoitus kiinnittää vammaisen lapsen ja nuoren palvelujen toteuttamiseen. Niissä olisi otettava huomioon lapsen tai nuoren ikä ja kehitysvaihe, kommunikointitapa, mielipide sekä osallisuus ja toimintamahdollisuudet lapsen tai nuoren omassa toimintaympäristössä. Palvelut olisi toteutettava siten, että ne turvaavat ensisijaisesti lapsen ja nuoren hyvinvointia ja kehitystä tukien hänen voimavarojaan ja vahvuuksiaan.

Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2023. Erityisenä tukena järjestettävää erityistä osallisuuden tukea ja tuettua päätöksentekoa koskevat vammaispalvelulain säännökset tulisivat kuitenkin voimaan 1.1.2025. Esitys liittyy valtion vuoden 2023 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Päätösehdotus perustuu sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan antamiin lausuntoihin. Vammaisneuvoston lausunto on liitteenä 3. Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 17.2.2022 fi
- 2 HE luonnos vammaispalvelulaiksi

04.04.2022

Asia/19

3 VN lausunto vammaispalvelulainsäädännön uudistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministe-
riö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveystoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.03.2022 § 232

HEL 2022-002537 T 03 00 00

VN/12531/2021 ja STM083:00/2019

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.03.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 15.3.2022

HEL 2022-002537 T 03 00 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

VN/12531/2021

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala vastaa tässä lausunnossa lausuntopalvelussa esitettyihin kysymyksiin liittyen vammaispalvelulain uudistukseen ja esittää kohdassa 34 muut huomionsa annetusta esityksestä.

1. Vastaajan taustaorganisaatio

Helsingin kaupunki.

Yleistä hallituksen esitysluonnoksesta

2. Ovatko esitysluonnoksen pykälät selkeitä?

Kyllä pääosin

3. Tukevatko pykälien perustelut hyvin lain soveltajaa?

Kyllä pääosin

4. Vahvistaako esitys vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta?

Kyllä pääosin

5. Lisääkö esitys vammaisten henkilöiden osallisuutta yhteiskunnassa?

Kyllä pääosin

Esityksessä ehdotetaan asiakkaan osallistumista oman palvelunsa suunnitteluun, tämä edistää vammaisten henkilöiden osallisuutta.

6. Parantaako esitys vammaisen henkilön mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeensa mukaisia palveluita vamman tai sairauden laadusta riippumatta?

Kyllä

Jos esitetyt toimet asiakkaan osallisuuden parantamiseksi toteutuvat, lisäävät ne asiakkaan yksilöllisiä mahdollisuuksia saada tarpeensa mukaisia palveluja vammansa tai sairautensa laadusta riippumatta. Palveluvalikon laajeneminen lisäisi mahdollisuuksia saada yksilöllisen tarpeen mukaisia palveluja.

7. Mitä haluaisit ehdottomasti säilyttää esityksessä ja miksi (asiakokonaisuus, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää hyvänä täsmennyksenä sitä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömillä yöikäisillä vammaisilla henkilöillä.

2. -

3. -

8. Mitä haluaisit ehdottomasti poistaa tai muuttaa esityksessä ja miksi (asiakokoukset, pykälä, kohta perusteluissa tms.)? Mainitse avovastauksessa (lyhyesti) enintään kolme asiaa.

1. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista (ks. perustelut kohdasta 10).

2. Vammaistyö ei pidä hyvänä säännöstä, joka koskee lapsen sijoittamista kodin ulkopuolelle. Lapsen kuulemisesta tai mielipiteen selvittämisestä ei ole esityksessä mainintaa. Toimialan näkemyksen mukaan 15 §:ssä olisi perusteltua määrittellä tarkemmin lapsen etua arvioitaessa huomioon otettavat asiat.

3. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää tärkeänä, että vammaispalvelulaissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. Esityksessä esitetyn toteutuessa omaishoidon tuen ja henkilökohtaisen avun ero hämärtyy. Näin ollen esitys ei mielestämme kaikissa tilanteissa tue asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutumista.

9. Ottaako esitys riittävästi huomioon vammaisten lasten tarpeet?

Kyllä pääosin

10. Voidaanko esityksen mukaisilla palveluilla vastata kattavasti hengityshalvauspotilaiden palvelutarpeisiin?

Ei

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen vammaispalveluihin ei ole asiakkaiden edun mukaista. Toimiala haluaa korostaa, että ratkaisu on erittäin kallis sekä tehtävänä kohtuuton. Toimiala esittää, että vastuu palvelun järjestämisestä jätettäisiin nykyiselleen tai siirrettäisiin vammaispalvelujen sijaan perusterveydenhuollon tai kotihoitoon vastuulle, koska tehtävään sisältyy paljon lääketieteellisiä ja terveydenhuollollisia toimia. Lisäksi hengityslaitteen käyttö on liian

haastava vastuu henkilökohtaiselle avustajalle, jolla ei välttämättä ole soveltuvaa tai ylipäättään mitään koulutusta. Esityksessä on todettu, että terveydenhuollon tulee varmistaa vammaisen henkilön ja tarvittaessa avustajan hoitotoimenpiteissä tarvitsema osaaminen, jos hengityshalvauspotilaan henkilökohtaiseen apuun sisältyisi hoitotoimenpiteitä. Toimiala toteaa, että vastuun hoitotoimenpiteisiin perehdyttämisestä tulisi aina kuulua terveydenhuollolle.

Soveltamisala

11. Onko lain soveltamisala tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Palveluja järjestetään esityksen mukaan pitkäaikaisesta toimintakyvyn heikkenemisestä seuraavan välttämättömän ja toistuvan avun, tuen ja huolenpidon tarpeen perusteella ja niillä vastattaisiin henkilön fyysisen, psyykkisen ja kognitiivisen toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuviin tarpeisiin. Tämä muotoilu tulee Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkökulmasta lisäämään mielenterveysasiakkaiden hakemuksia vammaispalveluissa. Mielenterveysasiakkaille on tällä hetkellä järjestetty palveluja pääasiassa sosiaalihuoltolain mukaan, mikä on tarkoituksenmukaista jatkossakin.

Todettakoon myös, että niin sanotun nepsy-kirjon asiakkaita tulee uuden lain piiriin enenevässä määrin. Uusien asiakasryhmien tulo lain piiriin tarkoittaa sisällöllisten muutosten tekemistä palveluihin.

Palvelut

12. Ottavatko valmennusta, henkilökohtaista apua ja erityistä tukea koskevat säännökset kokonaisuutena arvioiden riittävästi huomioon eri tavoin vammaisten henkilöiden tarpeet?

Kyllä pääosin

Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueella tulisi olla käytössä kaikki henkilökohtaisen avun järjestämistavat (työnantajamalli, oma toiminta, palveluseteli ja ostopalvelu). Tätä on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan vaikeaa toteuttaa henkilöstön rekrytointivaikeuksien vuoksi. Toimiala ilmaisee näkemyksensä, että vaade henkilökohtaisen avun järjestämisestä kaikilla henkilökohtaisen avun tuottamistavoilla tulee lisäämään kustannuksia ja kuormittamaan hyvinvointialueiden jo ennestään haastavaa vammaispalveluiden yksiköiden tilannetta ilman asiakkaan saamaa lisäarvoa. Toimiala esittää, että vähintään kaksi tai kolme järjestämistapaa riittäisi

turvaamaan asiakkaiden henkilökohtaisen avun palvelut ja itsemääräämisoikeuden.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää edellä todetusti tärkeänä, että vammaispalvelulaissa säilytetään määrittely, jonka mukaan omainen tai muu läheinen voi toimia henkilökohtaisena avustajana vain erityisen painavasta syystä vammaisen henkilön edun mukaisesti. Toimialan näkemyksen mukaan useat henkilökohtaisen avun asiakkaat tulevat hakemaan tätä oikeutta, jos henkilökohtaisena avustajana voisi toimia erityisestä syystä perheenjäsen, kun se on vammaisen henkilön edun mukaista. Toimiala haluaa tarkennettavan sitä, miten asiakkaan etu määritellään ja miten varmistetaan asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutuminen omaisen toimiessa avustajana.

Hallituksen esityksessä erityinen tuki olisi palveluiden kokonaisuus, joka sisältäisi erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon ja vaativan moniammatillisen tuen. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala toivoo tarkempaa sääntelyä erityistä tukea toteuttavan ammattihenkilön kelpoisuuden suhteen. Erityisesti tuetun päätöksenteon osalta sääntelyn tulee olla täsmällistä, jotta vammaisen henkilön itsemääräämisoikeus toteutuu täysimääräisesti vapaana ulkopuoliselta vaikuttamiselta. Toimialan näkemyksen mukaan palvelun yhtenä haasteena on osaavan henkilöstön saatavuus.

13. Onko valmennusta koskevien pykälien (7-8 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala toivoo tarkempaa sääntelyä kyseisten säännösten osalta. Toimialan näkemyksen mukaan yhtenä haasteena palvelun tuottamisessa ja järjestämisessä on osaavan henkilöstön saatavuus.

14. Esityksessä ns. kuntouttavan varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispuolalaisin mukaisena valmennuksena edellyttää palvelun maksuttomuudesta säätämistä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa ja kuntien menettämän asiakasmaksutulon korvaamista kunnille vuosittain osana tähän esitykseen käytettävissä olevaa valtionosuutta.

Onko varhaiskasvatuksen järjestäminen vammaispuolalaisina tarkoituksenmukaista?

Ei

Esityksen myötä aiemman kehitysvammalain mukainen kuntouttava varhaiskasvatus laajenee koskemaan kehitysvammaisten lasten lisäksi myös muita vammaisia lapsia. Palvelua myönnettäisiin vammaispuolalaisin mukaisena valmennuksena. Helsingin kaupungin sosiaali- ja ter-

veystoimiala esittää laissa määriteltävän tarkemmin, mitä kuntouttava varhaiskasvatus on. Toisaalta toimiala katsoo, että varhaiskasvatuslain sääntely riittäisi turvaamaan vammaisten lasten yksilöllisen varhaiskasvatuksen.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala tuo esiin myös huolen siitä, että kuntouttavan varhaiskasvatuksen tarpeen osoittaminen muuttuu entistä vaikeammaksi 1.8.2022 lukien, kun tuen portaiden muutokset astuvat voimaan varhaiskasvatuslain uudistuksessa. Varhaiskasvatuksen henkilöstöllä ei ole kehitysvammaisten lasten kuntoutuksellista osaamista, joita eri tuen portailla voidaan tarjota.

Varhaiskasvatuksessa lapsilla ei ole varhaiskasvatuslain nojalla järjestettyä kuljetusta. Kehitysvammalain mukainen erityishuolto ja siihen liittyvät kuljetukset ovat maksuttomia. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala esittää vahvan huolen siitä, miten kuljetusten järjestämisvelvollisuus saattajineen pystytään toteuttamaan tilanteessa, jossa oikeus kuntouttavaan varhaiskasvatukseen laajennettaisiin kaikkiin vammaisiin lapsiin. Kuljetuskustannukset ovat kasvava kustannuserä hyvinvointialueilla.

On epäselvää, miten toimitaan tilanteessa, jossa hyvinvointialueen on järjestettävä vammaisille lapsille kuntouttavaa varhaiskasvatusta valmennuksena, mutta palvelun tuottaa kunta.

15. Onko henkilökohtaista apua koskevien pykälien (9-11 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Katso kohdat 8 ja 12.

16. Onko erityistä tukea koskevien pykälien (12-13 §) sisältö tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Katso kohta 12.

17. Onko erityisestä osallisuuden tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 1 kohta)?

Ei

Toimialan näkökulmasta nykyinen henkilökohtaisen avun palvelu tai tukihenkilötoiminta tai tuettu asuminen vastaavat tähän tarpeeseen.

18. Onko tuetusta päätöksenteosta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 2 kohta)?

Ei kantaa

19. Onko vaativasta moniammatillisesta tuesta tarpeellista säätää palveluna (12 § 2 mom. 3 kohta)?

Ei

20. Onko asumisen tuen pykäläkokonaisuus (14-17 §) tarpeenmukainen?

Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä esitetään, että tukea esteettömään asumiseen tulisi myöntää vanhempien erotilanteessa ja lapsen vuoroasumisessa vaikeavammaisen lapsen molempien vanhempien asuntoihin. Tämä on sosiaali- ja terveystoimialan mukaan perusteltua, jos se edistää vanhempien ja lapsen yhteydenpitoa. Muutos tulee kuitenkin lisäämään sosiaalialan ammattilaisten työtä ja kustannuksia, jotka arviomme mukaan ovat korkeammat kuin esityksessä on arvioitu.

21. Onko säännös vammaisten lapsen asumisesta kodin ulkopuolella tarkoituksenmukainen?

Ei pääosin

Katso kohta 8.

22. Onko lyhytaikaista huolenpitoa koskeva pykälä (18 §) sisällöltään tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

Lyhytaikaiseen huolenpitoon Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala esittää lisättäväksi kuljetusten järjestämisen niille asiakkaille, joilla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja jotka eivät voi ilman kohtuuttomia vaikeuksia käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä itsenäisesti. Lyhytaikaisen huolenpidon asiakkaista suurin osa on lapsia, jotka eivät liiku yksin. Edellä todettu tosin lisää kuljetusten kysyntää ja siten kustannuksia.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala esittää huomiona, että termi lyhytaikainen huolenpito poikkeaa THL:n sosiaalihuollon sanastosta, jossa kyseisestä palvelusta käytetään termiä tilapäinen hoito/tilapäinen huolenpito. Näin ollen olisi perusteltua miettiä käsitettä uudestaan.

23. Onko päivätoiminnasta (19 §) tarkoituksenmukaista säätää vammaispalvelulaissa?

Kyllä

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää hyvänä täsmennyksenä, että laissa säädettäisiin päivätoiminnan järjestämisestä työkyvyttömillä työkäisille vammaisille henkilöille.

Tässä yhteydessä Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala haluaa painottaa, että tulevassa lainsäädännössä on otettava huomioon, että myös päivätoiminnassa voitaisiin tarvittaessa käyttää lyhytkestoista erillään pitämistä, lyhytkestoista poistumisen estämistä ja valvottua liikumista. Tämä tukisi myös vaativaa psyykkistä tukea tarvitsevien autismikirjon ja kehitysvammaisten henkilöiden subjektiivista oikeutta osallistua päivätoimintaan.

24. Onko tarkoituksenmukaista, että työtoiminnasta ja työllistymistä tukevasta toiminnasta ei säädetä vammaispalveluissa, jos niistä säädetään sosiaalihuolto- tai muussa laissa?

Kyllä

25. Onko liikkumisen tuen toteuttamistapoja tarpeellista monipuolistaa 22 §:ssä ehdotetulla tavalla?

Kyllä pääosin

Hallituksen esityksessä liikkumisen tukea voidaan järjestää joustavasti eri tavoilla esimerkiksi henkilökohtaisen avustajan avulla tai saattajan avulla. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala haluaa täsmennettävän sitä, jääkö hyvinvointialueen arvioitavaksi, mikä henkilökohtaisen avustajan tai saattajan käyttöön myönnetty tuntimäärä vastaa yksittäistä matkaa niin, että lain tarkoitus täyttyy liikkumisen tuen osalta.

26. Mikä on näkemyksenne liikkumisen tuen määrää (23 §) ja laajuutta (24 §) koskevista säännöksistä?

Liikkumista tukevien palvelujen kustannuslaskelmissa on jätetty huomiotta palvelun toiminta-alueen laajentuminen. Kun aiemmin matkustusalue on ollut pääasiassa asuinkunta ja sen naapurikunnat, laajenee nyt alue jopa matkoiksi mökkipaikkakunnille. Tämä lisää kustannuksia. Esityksessä tulisi tuoda selkeämmin esiin, että näille paikkakunnille tulisi matkustaa esteettömällä joukkoliikenteellä ja vasta kohteessa käyttää taksia.

Esityksessä tuodaan hyvin esiin, että henkilön tulee käyttää ensisijaisesti julkista joukkoliikennettä. Esityksestä ei käy ilmi, maksaako vammaisen henkilö tämän kuitenkin itse vai korvaako kunta matkat. Esimerkiksi nyt kehitysvammaiset ovat saaneet bussiliput kulkeakseen päivä- ja työtoimintaan kehitysvammalain mukaisesti. Uuden lain hen-

gen mukaista olisi, että jos henkilö kykenee kulkemaan julkisella kulkuvälineellä, hän maksaa tämän itse.

Esityksestä ei myöskään käy ilmi, tuleeko vanhemmille korvata lapsensa kuljetus lyhytaikaiseen hoitoon. Myös tämä on ollut aiemman lain velvoite, joka tulisi selkeästi poistaa. Jos vanhemmilla on auto, heidän on mahdollista myös kuljettaa lapsensa hoitoon. Samoin, jos vanhemmat käyttävät julkisia kulkuvälineitä lapsensa kuljettamiseen, sen tulisi olla ensisijaista.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan liikkumisen tuen ulkopuolelle tulisi rajata yrityksen toimintaan liittyvät matkat, esimerkiksi siirtyminen asiakkaalta toiselle, joka on normaalia yritystoimintaa ja voidaan vähentää yrityksen tuloista.

27. Onko taloudellista tukea koskeva pykälä (25 §) tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin

28. Vammaispalvelulaki käsitellään eduskunnassa syksyllä 2022. Tavoitteena on lain voimaantulo 1.1.2023. Siirtymäsäännöksillä on tarkoitus antaa hyvinvointialueille aikaa lain toimeenpanoon. Alkuvaiheessa päätösten muuttaminen uuden lain mukaisiksi vaatii paljon taloudellisia- ja henkilöstövoimavaroja. Tämän vuoksi uudet erityistä osallisuuden tukea ja tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tulevat voimaan vasta 1.1.2025.

Helpottavatko voimaantulo- ja siirtymäsäännökset (33 ja 34 §) lain toimeenpanoa?

Eivät

Hallituksen esityksessä vammaispalvelulain 12 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohta ehdotetaan tulemaan voimaan 1.1.2025, jotta hyvinvointialueilla olisi aikaa valmistautua uusien palveluiden järjestämiseen. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala korostaa, että muutokset edellyttävät merkittäviä lisäresurssitarpeita. Lisäksi otettaessa huomioon samanaikaiset sote-uudistuksen mukanaan tuomat muutokset sekä mahdollinen hengityshalvauspotilaiden hoidon järjestämisvastuun siirtäminen, on siirtymäaika kohtuuttoman lyhyt. Sen tulisi olla pidempi kuin kolme vuotta, mikäli hengityshalvauspotilaiden hoito siirtyy vammaispalveluiden vastuulle.

Kehitysvammalaki

29. Vastaavatko kehitysvammalain (muutettuna) voimaan jäävät itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista koskevat säännökset riittävästi väliaikaiseen sääntelyn tarpeeseen?

Kyllä pääosin

Tulisi huomioida se, että palveluita uudelleen organisoitaessa rajoitus-toimenpiteitä koskevia säännöksiä voitaisiin soveltaa sekä sosiaali- että terveydenhuollon yhteisissä yksiköissä.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista

30. Ovatko sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin ehdotetut muutokset tarkoituksenmukaisia?

Kyllä pääosin

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala katsoo, että asiakasmaksulakiin ehdotetut muutokset aiheuttaisivat järjestelmämuutoksia, joiden toteuttaminen esitetystä aikataulussa on haasteellista.

31. Onko ehdotus vammaisen lapsen kodin ulkopuolisesta asumisesta perittävästä maksusta mielestäsi onnistunut?

Kyllä

Esitys on lähtökohtaisesti onnistunut kiinteän käyttövaran määrittämisen osalta lapselle. Vammaisen lapsen asuminen kodin ulkopuolella voidaan jatkossa järjestää siis myös vammaispalvelulain perusteella. Ehdotettu lapselta perittävä asiakasmaksu lähtökohtaisesti vastaa lastensuojelulain perusteella sijoitetulta lapselta perittävää maksua. Vammaiselle lapselle ei kuitenkaan turvata käyttövaraa samoin perustein kuin lastensuojelussa sijoitetulle lapselle. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan lasten käyttövarat pitäisi lähtökohtaisesti määrittellä samoin perustein.

Pykälässä säännellään lapselta perittävän asiakasmaksun lisäksi myös vanhemmilta perittäviä maksuja. Lakiesityksessä korostetaan (s. 247), että asiakasmaksulainsäädännön tarkoituksena pitäisi olla vain palveluita käyttäviltä asiakkailta perittävien maksujen sääntely. Selvyyden kannalta olisi suotavaa, että samaa analogiaa noudatettaisiin myös 7 d §:ssä ja kautta linjan asiakasmaksulainsäädännössä sitä uudistettaessa.

32. Antavatko esityksen arvioidut ihmisvaikutukset (vammaiset lapset ja aikuiset, iäkkäät henkilöt) oikean kuvan uudistuksen vaikutuksista?

Kyllä pääosin

33. Onko arvio esityksen kustannus- ja henkilövaikutuksista mielestänne realistinen?

Ei

Hallituksen esityksen kustannusarviota Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala pitää liian matalana. Näkemyksemme mukaan sekä asiakasmäärät että kustannukset on arvioitu liian alhaisiksi monelta osin ja kelpoisuusehtoja ei ole määritelty tarpeeksi tarkasti, mikä vaikuttaa henkilöstömenoihin. Toimialan näkökulmasta hallinnollinen työ tulee lisääntymään. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu henkilöstön saatavuuden ongelmista tai palvelujen valvonnasta aiheutuvia kustannuksia. Päätösten uusiminen vie merkittävästi enemmän aikaa kuin on arvioitu. Haasteena on osaavan henkilöstön saaminen kyseisiin tehtäviin. Rinnalla on hoidettavana koronan aiheuttama palveluvelka ja sote-uudistuksen aiheuttamat muutokset toimintaympäristössä. Toimiala esittää huolen siitä, että jos lapsen kodin ulkopuolelle sijoittamista koskevat säännökset tulevat voimaan, tuleeko vammaispalveluja koskemaan myös vastaavat mitoitukset kuin lastensuojelussa. Laskelmissa ei ole myöskään huomioitu asiakasmaksupäätösten ja asiakasmaksuhuojennushakemusten käsittelystä syntyvää työtä.

34. Muut vapaamuotoiset huomiot esityksestä.

Yleistä

Hallituksen esityksessä todetaan, että vammaispalveluiden haasteena ovat palveluiden oikea-aikaisuus ja yksilölliset palvelutarpeet. Esityksessä myös todetaan, että vammaisten henkilöiden tarvitsemat sosiaalipalvelut järjestetään ensisijaisesti osana yleistä palvelujärjestelmää sosiaalihuoltolain mukaisesti. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala näkee haasteena, että yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuus ei usein vammaisten henkilöiden kohdalla toteudu. Myöskään hallinto-oikeuden ja AVI:n viimeaikaiset ratkaisut eivät kaikilta osin tue yleisen palvelujärjestelmän ensisijaisuuden periaatetta. Edellä todettu näkyy myös koulutuspalveluissa ja vapaa-ajan palveluissa. Tältä osin Helsinki on aiemmin antanut lausunnon Osallisuus-työryhmälle.

Hallituksen esityksessä erityishuoltoon sisältyvää vaatimaan tukeen liittyvää hoitoa ja huolenpitoa sekä kuntoutusta voitaisiin toteuttaa sosiaalihuoltolaissa tarkoitetuissa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä tai laitosyksiköissä, joissa on riittävä lääketieteellinen, psykologinen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Näitä yksiköjä kutsuttaisiin esityksen mukaan vaativan tuen yksiköiksi. 9 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueella olisi oltava alueella esiintyvän tarpeen mukainen määrä vaativan tuen yksiköjä. Tämänhetkinen asuminen ryhmäkohteissa on vuokrasuhteista. Toimiala haluaa nostaa esiin huolen siitä, että esitettyjen muutosten myötä asiakkaille aiheutuisi tilanteita, joissa he joutuisivat muuttamaan pois kodistaan, jotta rajoitustoimenpiteitä voitaisiin käyttää. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala toi-

voo tarkempaa ohjeistusta esimerkiksi STM:n kuntainfon muodossa, millaisia muutoksia toimintaan esityksen myötä tarvitaan.

Lisäksi Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala katsoo, että myös laitosten tulisi voida olla terveydenhuollon yksiköitä, esimerkiksi HUS-organisaatiossa on riittävä lääketieteellinen, psykologinen ja sosiaalihuollollinen asiantuntemus. Tällä turvattaisiin tahdosta riippumattoman erityishuollon asiakkaiden ja rikoksesta tuomitsematta jätettyjen asiakkaiden tutkimus, hoito ja kuntoutus tavalla, jossa toteutuu sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Toimiala esittää siis lisättäväksi, että vaativaan tukeen liittyvä yksilöllinen hoito ja huolenpito sekä kuntoutus voitaisiin toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä, jottei esimerkiksi HUS rajaudu muutosten ulkopuolelle. Nykyisin erityishuoltona toteutettavat moniammatilliset kehitysvammapsykiatriset kuntoutus- ja arviointipalveluiden prosessit ovat lääkärivetoisia ja sisältävät erilaisia terveydenhuollon ammattilaisten tutkimuksia, hoitoa ja lääkemuutoksia.

Toimiala esittää, että esityksessä mainitun vaativan tuen asiantuntijaryhmän osalta määriteltäisiin, voidaanko asiantuntijaryhmän tehtävät keskittää hyvinvointialueiden sopimuksella esimerkiksi siten, että Uudellamaalla olisi yksi yhteinen asiantuntijaryhmä.

Hallituksen esityksessä on ymmärretty hyvin, miten erityishuollon palveluissa on jo toteutunut sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio. Tätä yhteyttä on asiakkaiden palvelujen saatavuuden näkökulmasta tärkeä edelleen vahvistaa ja mahdollistaa sosiaalihuoltolain 2 §:n mukaisesti siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisissä palveluissa tai kun asiakas muutoin tarvitsee sekä sosiaali- että terveydenhuollon palveluja, on sovellettava niitä sosiaali- ja terveydenhuollon säännöksiä, jotka asiakkaan edun mukaisesti parhaiten turvaavat tuen tarpeita vastaavat palvelut ja lääketieteellisen tarpeen mukaisen hoidon. Tässä kokonaisuudessa on otettava huomioon myös terveydenhuoltolain vastaava säännös (8 a §). Jos kehitysvammalaki jää voimaan itsemääräämispöytäkirjojen osalta, on erityisen tärkeä varmistaa, että soveltaminen on mahdollista sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisesti järjestetyissä palveluissa.

Hallituksen esityksessä oleva ikärajoitus (ikäntymiseen liittyvät sairaudet ja vammat) tulee laajenemaan ja koskemaan kaikkia vammais- ja tukitoimia. Tämä on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan perusteltua. Muutos on kuitenkin erittäin työllistävä, sillä tuhansia vammais- ja tukitoimien asiakkaita joudutaan arvioimaan uuden lain perusteella, ja heille tullaan tekemään uudet päätökset. Oikaisuvaatimukset tulevat lisääntymään sosiaali- ja ter-

veyslautakunnan jaostossa sekä tuomioistuimissa, samoin kuin muistutukset.

Lain tullessa voimaan jo 1.1.2023 voidaan yleisesti todeta, että muutoksien kartoittamiseen ja niiden toteuttamiseen varattu aika on lyhyt. Laissa ehdotetut muutokset asiakasmaksuihin aiheuttavat huomattavia järjestelmäteknisiä toimenpiteitä, joten käytännön toteutuksen näkökulmasta uudistusten huomioiminen on aikataulullisesti erittäin haastavaa, ellei jopa mahdotonta. Erityisesti huomioiden, että asiakasmaksulaki uudistui 1.7.2021 ja osittain näihin liittyvien järjestelmäteknisten ratkaisujen toteuttaminen on edelleen kesken. Lisäksi uuden henkilöstön rekrytointi ja kouluttaminen vievät huomattavasti aikaa.

Esityksessä ehdotettu kahden vuoden siirtymäaika ei käytännössä auta niissä tilanteissa, kun asiakkaan palvelutarve muuttuu tai uusi asiakas tulee palvelun piiriin, jolloin asiakkaalle tulee määritellä palvelu ja asiakasmaksu uuden lain mukaisesti. Muutokset tulee olla toteutettu järjestelmissä tämän mahdollistamiseksi jo ennen siirtymäajan päättymistä.

Säännöskohtaisia huomioita

AML 7 e § Vammaisille henkilöille järjestettäviin erityispalveluihin liittyvät ylläpito

Vammaisille henkilöille järjestettäviin erityispalveluihin liittyvien ylläpito- palveluiden sääntelyä tarkennetaan. Voimassa olevan lainsäädännön nojalla vaikeavammaiselta henkilöltä on voitu periä maksu tavanomaisista elämisen kustannuksista, mutta näiden maksuista ei ole nimenomaisesti säädetty. Samoin kehitysvammaiselta henkilöltä on voimassa olevan lainsäädännön nojalla voitu periä maksu ylläpidosta (pois lukien alaikäisten osittainen ylläpito). Toimiala katsoo perustelluksi, että erityispalveluista perittävät ylläpitomaksut koskevat jatkossa kaikkia vammaispalvelulain piirissä olevia asiakkaita.

Asumisen tukemiseen voi osana palvelukokonaisuutta kuulua tarvittavia terveydenhuollon palveluita. Jää epäselväksi, määriteltäisiinkö nämä samalla tavalla kuin esimerkiksi kotiin annettavat palvelut (kotisairaanhoito). Tätä olisi täsmennettävä.

AML 7 f § Liikkumisen tuki

Uuden sääntelyn mukaisesti kaikille vammaisille tulee järjestää kuljetuspalvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella. Helsingissä vammaisille asiakkaille on järjestetty myös sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluita silloin, kun asiakasta ei katsota vaikeavammaiseksi. Asiakkaat eivät kuitenkaan ole olleet Helsingissä eriarvoisessa asemassa kuljetuspalvelusta perittävän asiakasmaksun suhteen, sillä kuljetuksista perittävät asiakasmaksut ovat yhtä suuria. Helsingissä kulje-

tuspalveluiden omavastuu vastaa julkisen liikenteen maksua riippumatta siitä laista, jonka perusteella kuljetuspalvelu järjestetään asiakkaalle. On silti perusteltua, että esityksen mukaisesti jatkossa kaikille vammaisille järjestetään kuljetuspalvelut vammaispalvelulainsäädännön perusteella ja kuljetuspalveluiden omavastuu on säännelty julkisen liikenteen maksun suuruiseksi.

Huomioitavaa kuitenkin on, että 1.7.2021 voimaan tullut asiakasmaksulainsäädännön osauudistus velvoittaa kuntaa perimään nämä asiakasmaksut asiakkaalta. Ehdotetut muutokset tulevat lisäämään kuljetuspalveluiden asiakasmäärää entisestään ja näin ollen myös lisäämään kuluja liittyen omavastuuosuuksien laskuttamiseen. Osittain tämänkin muutoksen käytäntöön vienti on edelleen kesken Helsingissä.

Uuden vammaispalvelulain kustannusvaikutuksista

Lain keskeisin muutos on, että laissa muutetaan lähes kaikki nykyiset vammaispalvelut subjektiivisen oikeuden palveluiksi. Lisäksi laki tuo uusia palveluita, jotka myös ovat subjektiivisia oikeuksia. On todennäköistä, että edellä mainittujen muutosten seurauksena on samankaltaisia kehityskulkuja kuin vuoden 2010 voimaan astuneen vammaislainsäädännön uudistuksen jälkeen. Tällöin henkilökohtaisesta avusta tuli subjektiivinen oikeus. Esimerkkinä tästä on henkilökohtaisen avun määrän ja kustannusten kasvu, joka todettiin THL:n vuoden 2014 tutkimuksessa: Lakimuutoksen jälkeen henkilökohtaisen avun asiakasmäärät ovat kasvaneet selvästi. Henkilökohtaisen avun kokonaiskustannukset kasvoivat 39 miljoonaa euroa vuosina 2008–2011. Tämä on 14 miljoonaa euroa enemmän kuin oli esitetty hallituksen esityksessä 166/2008. Edelleen kymmenessä vuodessa henkilökohtaisen avun asiakasmäärä on kolminkertaistunut (9000 --> 28 018). Tämä on odotettavissa oleva vaikutus myös uuden lain tultua voimaan. Nyt vaikutus koskee suurempaa osaa palveluja, jolloin kustannusvaikutus on vieläkin suurempi.

Esityksessä laista aiheutuvien palvelutarpeiden arvioinnin laskelmat ovat alimitoitettuja. Kustannusvaikutukset tulisi arvioida realistisesti ja korvata hyvinvointialueille täysimääräisesti annettavissa määrärahoissa. Laki lisää merkittävästi asiakkaan kuulemiseen, suunnittelemiseen ja päätöksentekoon käytettävää aikaa. Uusien palvelujen lisäksi tulee työtä lisääviä uusia järjestämistapoja. Lisäksi tulee uusia ohjaus- ja neuvontavelvollisuuksia, jotka määrittävät aiempaa yksityiskohtaisemmin. Nämä lisäävät pysyvästi vammaissosiaalityön resurssitarpeita. On huomioitava, että sosiaalityöntekijöistä on kansallisesti merkittävä pula. Lakiesitys lisää uusien palvelujen myötä edelleen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden tarvetta. Koko Suomessa on noin 7200 sosiaalityöntekijää, joista noin 4700 on kunnissa viroissa.

04.04.2022

Asia/19

Lisätiedot

Henriikka Ketola, lakimies, puhelin: 310 46702
henriikka.ketola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 254

Kaupungin suostumus UMO-säätiön sääntöjen muuttamiselle

HEL 2022-003884 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus antoi kaupungin suostumuksen sille, että UMO-säätiön sääntöihin lisätään uusi pykälä seuraavasti:

17 § Tilinpäätöksen osoittaman ylijäämän käyttö

Toiminnasta mahdollisesti kertyvä ylijäämä ja mahdollisten rahastojen varat on käytettävä yksinomaan säätiön tarkoituksen ja päämäärien edistämiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 UMO-säätiön säännöt muutokset jälkeen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

UMO-säätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

UMO-säätiön hallitus on 28.2.2022 hyväksynyt säätiön sääntöjä koskevan muutoksen ja pyytää kaupungilta suostumusta sääntöjen muuttamiselle. Sääntöihin lisätään uusi tilinpäätöksen osoittaman ylijäämän käyttöä koskeva pykälä, jonka mukaan toiminnasta mahdollisesti kertyvä ylijäämä ja mahdollisten rahastojen varat on käytettävä yksinomaan säätiön tarkoituksen ja päämäärien edistämiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää, että taiteen ja kulttuurin valtionosuutta saavan yhteisön säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä on edellä mainittu tai vastaava määräys ylijäämän käytöstä. Muutos on osa esittävän taiteen valtionosuusuudistusta, joka on tullut voimaan vuoden 2022 alusta. Ylijäämän käyttöä koskeva määräys on kaupungin toimintatapojen mukainen.

UMO-säätiön sääntöjen 14 §:n mukaan sääntöjen muuttamiselle on saatava Helsingin kaupungin suostumus. Suostumuksen antaminen kuuluu kaupunginhallituksen toimivaltaan hallintosäännön 19 luvun 5 §:n perusteella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 UMO-säätiön säännöt muutokset jälkeen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
UMO-säätiö

Otteen liitteet
Esitysteksti

§ 255

Oikaisuvaatimus nuorisoneuvoston asettamista koskevaan kaupunginhallituksen päätökseen

HEL 2021-013404 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus hylkäsi nuorisoneuvoston asettamista koskevaan kaupunginhallituksen päätökseen 13.12.2021 § 941 tehdyn oikaisuvaatimuksen, koska siinä ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, jotka antaisivat aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ellinoora Sappinen, lakimies, puhelin: 310 26537
ellinoora.sappinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus nuorisoneuvoston asettamista koskevaan päätökseen

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Nuorisoneuvoston asettamispäätös ja oikaisuvaatimus

Kaupunginhallitus on 13.12.2021 § 941 päättänyt nuorisoneuvoston asettamisesta vuosiksi 2022–2023 ja vahvistanut toimintasäännön nuorisoneuvoston työskentelytapojen kuvaukseksi. Päätökseen on tehty

liitteenä oleva oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus sivuaa myös kaupunginhallituksen 3.5.2021 § 343 tekemää päätöstä nuorisoneuvoston kokouksista maksettavista palkkioista sekä kaupunginvaltuuston viimeksi 23.6.2021 § 213 tekemää periaatepäätöstä luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista. Molemmat ovat asian oheismateriaalina.

Oikaisuvaatimuksen mukaan kaupunginhallituksen päätös nuorisoneuvoston asettamisesta on lainvastainen ensinnä siksi, että siinä asetetaan nuorisoneuvoston lautakuntaedustajien kokoonpanolle ns. sukupuolikiintiö ja toiseksi siksi, että asettamispäätöksessä ei ole todettu, että nuorisoneuvoston palkkionmaksussa sovelletaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia. Lisäksi päätös on oikaisuvaatimuksen mukaan epätarkoituksenmukainen, koska siinä edellytetään lautakuntaedustajien osallistuvan lautakunnan kokouksiin vuorotellen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on nuorisoneuvoston jäsen ja siten asianosainen. Oikaisuvaatimus on saapunut säädetyssä määräajassa ja sen käsittely kuuluu kaupunginhallituksen toimivaltaan.

Nuorisoneuvoston lautakuntaedustajien sukupuolikiintiö

Nuorisoneuvostolla on läsnäolo- ja puheoikeus kaupungin toimialalautakunnissa kaupunginhallituksen 24.6.2019 § 478 tekemän linjauksen mukaisesti. Nuorisoneuvosto valitsee keskuudestaan kuhunkin lautakuntaan kolme edustajaa, jotka osallistuvat kokouksiin yksi kerrallaan. Nuorisoneuvoston asettamispäätöksen liitteenä hyväksytty nuorisoneuvoston toimintasääntö edellyttää, että edustajien valinnassa tulee ottaa huomioon laissa säädetty sukupuolten välinen tasa-arvo, ja että lautakuntaryhmästä voi olla enintään 60 prosenttia yhtä sukupuolta. Sama vaatimus on kaupunginhallituksen aiemmassa linjauksessa. Kolmen edustajan ryhmässä tämä tarkoittaa sitä, että enintään kaksi edustajista voi olla samaa sukupuolta.

Lautakuntaedustajien sukupuolikiintiötä koskeva asia on myös apulaisoikeuskanslerin tutkittavana, koska nuorisoneuvoston jäsen on tehnyt kantelun kaupunginhallituksen aiemmasta linjauksesta. Kaupunginhallitus on 16.8.2021 § 571 antanut selvityksensä kantelun johdosta ja asia odottaa apulaisoikeuskanslerin ratkaisua. Esitys perustuu tältä osin apulaisoikeuskanslerille annettuun selvitykseen, joka on kokonaisuudessaan asian oheismateriaalina.

Kuntalain 26 §:n 2 momentissa säädetään nuorten vaikuttajaryhmän toimenkuvasta ja tehtäväkentästä. Lainkohdan perustelujen mukaan nuorten vaikuttajaryhmälle tulee antaa riittävästi tietoja ja varata vaikuttamismahdollisuus päätösten valmistelussa. Kaupungilla on harkintavalta päättää nuorisoneuvoston edustajien läsnäolo- ja puheoikeudesta

muiden toimielinten kokouksissa, sekä niiden mahdollisista rajoituksista ja ehdoista. Päätöksenteossa on otettava huomioon hallinnon oikeusperiaatteet ja muu kuntaa velvoittava lainsäädäntö. Ehtojen ja rajoitusten tulee olla oikeassa suhteessa tavoiteltavaan päämäärään nähden.

Tasa-arvolain 4 a §:n kokoonpanovaatimus ei suoraan sovellu lautakuntaedustajien valintaan, koska nuorisoneuvosto tai lautakuntaedustajaryhmä ei ole kyseisessä lainkohdassa tarkoitettu kunnallinen suunnittelu- ja päätöksentekuelin. Kuntalain perustelujen mukaan nuorten vaikuttajaryhmän kokoonpanossa on kuitenkin tavoitteena molempien sukupuolten mahdollisimman tasapuolinen edustus.

Tasa-arvolain 4 §:n mukaan viranomaisen velvollisuus on kaikessa toiminnassaan edistää ja varmistaa tasa-arvon toteutumista ja erityisesti muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista. Vaikka sukupuolten tasa-arvoa koskevat säännökset eivät suoraan sovellu nuorisoneuvoston valintaan, sen toiminnassa valinnan jälkeen voidaan edellyttää sukupuolten välistä tasa-arvoa edistäviä toimenpiteitä. Koska tasa-arvolain tarkoituksena on, että sukupuolten tasa-arvo otetaan kunnan toiminnassa mahdollisimman laajasti huomioon, sukupuolikiintiötä on päätetty soveltaa myös nuorisoneuvoston lautakuntaedustajien kohdalla. Sukupuolikiintiön asettaminen on perusteltu toimintatapa, jolla varmistetaan tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallituksen päätös ei johda tasa-arvolain 7 §:ssä tarkoitettuun välittömään tai välilliseen syrjintään oikaisuvaatimuksessa esitetyllä tavalla. Kaupunginhallituksen päätöksellä päin vastoin taataan sekä naisille että miehille yhtäläiset mahdollisuudet tulla valituksi lautakuntaedustajaksi. Päätös ei aseta naisia ja miehiä eri asemaan sukupuolen perusteella, eikä päätös muutoinkaan vaikuta eri tavalla naisiin ja miehiin. Lautakuntaedustajille ei ole asetettu sellaisia vaatimuksia, jotka vain toisen sukupuolen edustajat voivat täyttää eivätkä nuorisoneuvoston jäsenet joudu toista epäedullisempaan asemaan sukupuolen perusteella.

Kaupunginhallituksen päätös ei syrji myöskään muun- tai transsukupuolisia, koska sukupuolten moninaisuus on mahdollista huomioida lautakuntaedustajien valinnassa. Kaupunginhallituksen vahvistaman nuorisoneuvoston toimintasäännön mukaan sukupuolten moninaisuuden huomioiden lautakuntaryhmästä voi olla enintään 60 prosenttia yhtä sukupuolta. Nuorisoneuvoston lautakuntaedustajia koskeva sukupuolikiintiö ei tarkoita vain naisia ja miehiä. Näin ollen nuorisoneuvoston kohdalla kolmen edustajan kokoonpano voi muodostua esimerkiksi yhdestä naisesta, yhdestä miehestä ja yhdestä muunsukupuolisesta.

Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien soveltaminen nuorisoneuvoston palkkioissa

Kaupunginhallitus on päättänyt nuorisoneuvoston kokouksista maksettavista palkkioista 3.5.2021 § 343. Päätös ei koske vain nykyistä nuorisoneuvostoa vaan on voimassa toistaiseksi. Nuorisoneuvoston asettamispäätöksessä, johon oikaisuvaatimus kohdistuu, ei ole päätetty palkkioista tai maksettavista korvauksista. Siltä osin kuin oikaisuvaatimus koskee palkkionmaksun periaatteita tai palkkioiden suuruutta, se olisi tullut tehdä kaupunginhallituksen aiempaan päätökseen.

Oikaisuvaatimuksen mukaan nuorisoneuvoston asettamispäätöksessä olisi tullut todeta, että nuorisoneuvoston jäsenille maksetaan luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia soveltaen kokouspalkkioita, ansionmenetyksen korvausta, lastenhoidon korvausta sekä korvausta avustajan käytöstä ja matkakuluista.

Nuorisoneuvoston asettamispäätöksessä ei ole otettu kantaa luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien soveltamiseen, koska kaupunginhallitus on vain vähän aiemmin erikseen päättänyt nuorisoneuvoston kokouspalkkioista. Kaupunginvaltuuston päätös luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista, johon oikaisuvaatimuksessa viitataan, ei edellytä ottamaan asettamispäätöksessä kantaa siihen, sovelletaanko luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia vai ei. Valtuuston päätös tarkoittaa sitä, että mikäli luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia hahutettiin soveltaa myös muissa kuin valtuuston päätöksessä mainituissa toimielimissä, soveltamisesta pitäisi erikseen päättää toimielimen asettamisen yhteydessä. Se, että asiaa ei ole todettu nuorisoneuvoston asettamispäätöksessä, ei tee päätöksestä lainvastaista.

Nuorisoneuvosto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto ovat vaikuttamistoimieliminä asemaltaan rinnasteisia, mutta niillä on myös erityispiirteitä, jotka on huomioitu kokouspalkkioiden ja maksettavien korvausten perusteissa.

Ansionmenetyksen korvaaminen ei ole nuorisoneuvoston kohdalla perusteltua, koska sen jäsenet ovat lähtökohtaisesti oppivelvollisia. Alaikäisinä he eivät ole elatusvelvollisia itsestään eikä mahdollinen ansionmenetyksensä vaikuta heidän toimeentuloonsa samalla tavalla kuin muiden vaikuttamistoimielinten jäsenten kohdalla. Lastenhoidosta aiheutuneiden kustannusten korvaaminen sen sijaan voisi olla tarkoituksenmukaista yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien turvaamiseksi, mutta siihen ei tähän mennessä ole kertaakaan ollut tarvetta. Tarvittaessa voitaisiin selvittää mahdollisuutta korvata lastenhoidosta aiheutuneet kustannukset nuorisoneuvoston omasta toimintamäärärahasta tai miettiä muita toimintatapoja kokouksiin osallistumisen mahdollistamiseksi.

Vaikuttamistoimielinten kokouspalkkioista tai muista toimintaedellytyksistä ei säädetä laissa, vaan asia on kaupungin harkinnassa. Harkintavaltaa ohjaavat hallintolain 6 §:n mukaiset hallinnon oikeusperiaatteet, muun muassa tasapuolisuusvaatimus. Perustuslain 6 §:n vaatimus ihmisten yhdenvertaisesta kohtelusta edellyttää, että viranomaisen ratkaisutoiminta on johdonmukaista. Yhdenvertaisen ja tasapuolisen kohtelun vaatimuksista ei kuitenkaan seuraa, että eri vaikuttamistoimielinten jäsenille tulisi maksaa palkkio samoin perustein, vaan harkinnassa voidaan ottaa huomioon kunkin toimielimen erityispiirteet.

Nuorisoneuvoston palkkioita koskevan päätöksen valmistelussa on aikanaan huolellisesti arvioitu nuorisoneuvoston toimintaedellytysten kokonaisuutta ja sen vaikutuksia osallistumisen houkuttelevuuteen. Kokouspalkkiot vastaavat valtakunnallista keskiarvoa. On ensiarvoisen tärkeää, että toimintaan osallistumista ohjaa aito halu vaikuttaa ja tuoda nuorten näkemyksiä poliittiseen päätöksentekoon, ei kokouspalkkio tai ansionmenetyksestä saatava korvaus. Kokouspalkkioiden lisäksi nuorisoneuvoston toimintaedellytyksistä on kuntalain 26 §:n mukaisesti huolehdittu mm. toimintamäärärahalta, nuorisoneuvoston käytössä olevilla kokoustiloilla sekä nuorisopalvelujen ja muiden kaupungin asiantuntijoiden antamalla tuella asioiden valmisteluun ja kokousten järjestämiseen.

Nuorisoneuvoston edustajien vuorottelu toimialalautakuntien kokouksissa

Nuorisoneuvoston asettamispäätöksen mukaan lautakuntaedustajat osallistuvat toimialalautakuntien kokouksiin yksi kerrallaan mahdollisimman tasapuolisesti vuorotellen.

Kaupunginhallituksen päätöksen tarkoituksena ei ole ollut, että lautakuntaedustajien tulisi vuorotella niin, että edustaja vaihtuu jokaiseen kokoukseen. Myös muu vuorottelurytmi on mahdollinen. Päätöksen tarkoituksena on ollut ainoastaan turvata tasapuolinen osallistuminen niin, että lautakuntaedustajat vuorottelevat kokouksissa jollain hyväksi katsomallaan tavalla, kuitenkin niin että osallistumiskertoja tulee suurin piirtein saman verran kaikille. Jos nuorisoneuvoston keskuudessa on tulkittu, että lautakuntaedustajien tulee vuorotella vain yksi kokous kerrallaan, käytäntöä voidaan vapaasti muuttaa.

Päätöksen täytäntöönpanon kieltäminen ja nuorisoneuvoston kuuleminen

Edellä käsiteltyjen asioiden lisäksi oikaisuvaatimuksessa esitetään, että kaupunginhallituksen tulisi kieltää tai keskeyttää päätöksen täytäntöönpano kunnes asiaan on annettu lainvoimainen ratkaisu, ja että nuorisoneuvostoa tulisi kuulla ennen oikaisuvaatimuksen käsittelyä kaupunginhallituksessa.

Kuntalain 143 §:n mukaan päätöksen täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Tällä tarkoitetaan lähinnä tilanteita, joissa täytäntöönpano aiheuttaa sellaisia peruuttamattomia muutoksia, joita ei voida palauttaa ennalleen, jos päätös myöhemmin kumotaan. Nuorisoneuvoston asettaminen tai lautakuntaedustajien valitseminen ei ole tällainen, koska lautakuntaedustajat voidaan suhteellisen vaivattomasti toimenpitein valita uudelleen.

Nuorisoneuvoston kuuleminen ei ole enää oikaisuvaatimuksen käsitteilyvaiheessa tarpeen, koska se on osallistunut asettamispäätöksen ja toimintasäännön valmisteluun merkittävällä tavalla ensin työpajassa ja myöhemmin erillisessä kuulemistilaisuudessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ellinoora Sappinen, lakimies, puhelin: 310 26537
ellinoora.sappinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus nuorisoneuvoston asettamista koskevaan päätökseen

Oheismateriaali

1 Kaupunginhallituksen päätös nuorisoneuvoston kokouspalkkioista (3.5.2021)
2 Valtuuston päätös luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista (23.6.2021)
3 Kaupunginhallituksen selvitys apulaisoikeuskanslerille (16.8.2021)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus 13.12.2021 § 941

HEL 2021-013404 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus asetti vuosiksi 2022–2023 nuorisoneuvoston, jonka tehtävänä on vaikuttaa eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisoneuvosto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisoneuvosto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen.

Nuorisoneuvosto edistää lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia

- tuomalla esiin nuorten näkökulmaa esityksillä, lausunnoilla ja kannanotoilla
- osallistumalla kutsusta kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkostoihin ja edistämällä yhteistyötä nuorisotoiminnan toteutumiseksi sekä
- edistämällä kaupungin ja nuorten välistä yhteistyötä.

Kaupunginhallitus vahvisti liitteenä olevan toimintasäännön nuorisoneuvoston työskentelytapojen kuvaukseksi. Toimintasäännön vähäisistä muutoksista päättää nuorisoasiainjohtaja kuultuaan nuorisoneuvostoa tai nuorisoneuvoston esityksen pohjalta. Nuorisoneuvosto tekee toimikausittain toimintasuunnitelman ja raportin kaupunginhallitukselle sekä arvioi säännöllisesti toimintaansa.

Kaupunginhallitus nimesi nuorisoneuvostoon seuraavat vaaleilla valitut jäsenet:

Ahmed Waleed
Alaye Jem
Alekseenko Anthony
Arajärvi Esra
Ehrström Erik
Helo Saara
Heng Seiha
Joarder Shyreen
Kiattrakoolchai August
Kovalenko Nikolai
Kumar Saarinen Rosa
Lilleberg Fiona

Ljungqvist Jessica
Maaranen Miro
Mahmood Aisha
Mahmood Nuur
Melén Neil
Oinonen Janne
Räävi Iida
Rönkkö Väinö
Salami Avery
Salminen Nella
Salo El
Salonen Aksel
Sipilä Tuuli
Skwarek Benjamin
Suonio Rasmus
Trubnikov Dmitry
Virta Ilona
Wadud Ehan

Samalla kaupunginhallitus

- kehottaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluja vastaamaan nuorisoneuvoston valmistelu- ja sihteeritehtävistä, viestinnästä sekä kokous- ja muista toiminnan kannalta tarpeellisista järjestelyistä
- oikeuttaa nuorisoneuvoston tehtäväkokonaisuuden kannalta keskeiset toimialojen ja keskushallinnon viranhaltijat ja työntekijät osallistumaan nuorisoneuvoston kokouksiin
- kehottaa toimialoja ja keskushallintoa nimeämään kokouksiin osallistuvat pysyväisluonteiset asiantuntijat
- kehottaa nuorisopalveluja myöntämään nuorisoneuvostolle toimintamäärärahan tehtävien hoitamista varten.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

§ 256

Kaupunginvaltuuston 30.3.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 30.3.2022 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

74 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

75 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

76 §, Kyselytunti

Ei toimenpidettä.

77 §, Maatullin peruskoulun, päiväkodin ja leikkipuiston uudisrakennuksen hankesuunnitelma

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle ja kasvatus- ja koulutuslautakunnalle.

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

78 §, Jakomäen sydän -palvelurakennuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kasvatus- ja koulutuslautakunnalle ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle.

79 §, Laajasalon kauppakeskuksen alueen asemakaavan muutos (nro 12430)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle ja kaavan hyväksymisestä tiedon pyytäneille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle ja asemakaavoitukselle.

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

80 §, Lauttasaaren Pohjoiskaari 34-38 asemakaavan muutos (nro 12640)

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Oy:lle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle, kaavamuutoksen hakijalle, Kympp/Taloudentuelle ja kaavan hyväksymisestä tiedon pyytäneille.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, kaupunginmuseolle ja asemakaavoitukselle.

81 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Aloitteet 8 - 20 kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 257

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 13.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta

29.3.2022

- ympäristö- ja lupajaosto

31.3.2022

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

29.3.2022, pl. §
20, jonka por-
mestari on
4.4.2022 (§ 42)
ottanut kau-
punginhallituk-
sen käsiteltä-
väksi.

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

29.3.2022

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

31.3.2022

sosiaali- ja terveyslautakunta

29.3.2022

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

30.3.2022

- työterveysliikelaitos

04.04.2022

Asia/23

- rakentamispalveluliikelaitos
- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 258 Kaupungin toimielinten sähköiset kokoukset

HEL 2022-004835 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupungin toimielimet kaupunginvaltuustoa lukuun ottamatta pitävät sellaisen varsinaisen kokouksen sijasta, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla, kokouksen sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla. Kokoukseen saa osallistua myös läsnä. Päätös tulee voimaan 5.4.2022 ja on voimassa toistaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Käsittely

Kaupunginhallitus keskeytti asian käsittelyn kohdassa 11 ja käsittelyä jatkettiin kokouksen viimeisenä asiana.

Esittelijä muutti ehdotuksensa seuraavan sisältöiseksi: Kaupunginhallitus päättää, että kaupungin toimielimet kaupunginvaltuustoa lukuun ottamatta pitävät sellaisen varsinaisen kokouksen sijasta, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla, kokouksen sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla. Kokoukseen saa osallistua myös läsnä. Päätös tulee voimaan 5.4.2022 ja on voimassa toistaiseksi.

Esittelijä muutti perusteluiden ensimmäisen kappaleen seuraavan sisältöiseksi: Helsingin heikentyneen epidemiatilanteen vuoksi on perusteltua, että kaupunginhallitus fyysisten kokoontumisten vähentämiseksi ja päätösvaltaisten kokoonpanojen varmistamiseksi päättää, että kaikki kaupungin toimielimet voivat jälleen 5.4.2022 lukien pitää sähköisiä kokouksia. Päätös on voimassa toistaiseksi, kunnes kaupunginhallitus päättää mahdollisuuden lopettamisesta.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen ja muutetut perustelut.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

04.04.2022

Saara Nirrko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirrko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää että kaupungin toimielimet voivat varsinaisen kokouksen, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla, sijasta pitää kokouksen sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla, 4.4.2022 alkaen toistaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijän perustelut

Helsingin heikentyneen epidemiatilanteen vuoksi on perusteltua, että fyysisen kokoontumisen minimoimiseksi kaupunginhallitus päättää, että kaikki kaupungin toimielimet voivat jälleen 4.4.2022 lukien pitää sähköisiä kokouksia. Päätös on voimassa toistaiseksi, kunnes kaupunginhallitus päättää mahdollisuuden lopettamisesta.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 29 luvun 22a §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus voi päättää, että muu toimitin kuin kaupunginvaltuusto voi varsinaisen kokouksen, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla, sijasta pitää kokouksen sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Saara Nirrko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirrko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

04.04.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 251, 252, 253, 254, 256 ja 257 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 246 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisella saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomaisena

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

04.04.2022

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tä-

04.04.2022

män yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 246 §.

04.04.2022

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

04.04.2022

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

04.04.2022

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

4

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 247 ja 248 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 134 § 1 mom, 163 §.

5

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 249, 250 ja 258 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

04.04.2022

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

04.04.2022

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

6 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 255 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän

04.04.2022

kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

04.04.2022

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

04.04.2022

3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1 FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

238 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

04.04.2022

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Saara Nirkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Johanna Nuorteva

Daniel Sazonov

Ville Jalovaara

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 13.04.2022.